

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

KEZELÉSKÖZVÉNY ÉS KIADÓVIVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGÁR-UT 4. SZÁM

FIÓKKIADÓHIVATAL:

Kiadásár: néma 2 az. (7) (Postai díjazás: havi 1000000, a havi előfizetőknek 1000000, a havi előfizetőknek 1000000)

"ZALA" iratmegjelölés és azonosító n. 1. Magyarországi Magyarországi

TELEFON-SZÁMOK:

Telefonközpont és kiadóhivatal: 1111
Kiadóhivatal: 1111
Nyomda: 1111

Táviratok folytatása a 4. oldalon.

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 1. Ruprecht bajor trónörökös harcvonala A látási viszonyok javultával a Somme területén több szakaszon élénk tűzrésegi tevékenység indult meg. Az angolok az esti órákban Courcellette vidékéről, valamint jelentős keny a Goudcourt és Le Boeuf vidékéről támadásba fogtak. A támadás Courcellettől északra védőtűzünkben nem juthattak előre. Le Traoytől nyugatra veszteségteljesen, egyes helyeken közelharcban, és zeomlott a támadás. — A Német trónörökös harcvonala: Az ágyuharc a Maas keleti partján csak időnként volt élénk.

Keleti harctér.

Berlin, nov. 1. Lipót bajor herceg harcvonala: Az oroszok a Narajowka keleti partjain az október 30-án általunk elfoglalt állások ellen a sötétség beálltával erős tűzrésegi hatás után heves ellentámadásokat intéztek, amelyek ösziros ismétlés után véres veszteségük mellett meghiúsultak. Az ottomán csapatok is megtartották erős támadásokkal szemben az általuk elfoglalt területet és az ellenséget, amely egyes ponton betört, gyors ellentámadással visszaveték. A Bisztrica Solotvinszky mellett osztrák-magyar csapatok tüzelésükkel visszaverték ellenséges osztagokat. *Károly főherceg harcvonala:* Erdélyben a helyzet egészen véve változatlan. A predeali országtúli nyugatra fontos eredményeket vívtak ki osztrák-magyar erzek, amelyek a románok állásába betörték és 10 gyalogsági ágyut és 17 géppuskát zsákmányoltak. A vöröstoronyi-szorostól délkeletre támadásunk előrehaladt.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 1. Károly főherceg lovassági táborok arcvonala: A Predeali völgytől nyugatra csapatoknak sikerült az ellenség állásába behatolni, amely alkalommal 10 gyalogsági ágyut és 17 géppuskvét zsákmányoltak. A Vöröstorony-szorostól délkeletre tért nyertük. Lipót bajor herceg vezértáborának arcvonala: Az ellenség a sötétség beálltával heves tűzrésegi előkészítés után megkísérelte, hogy az október 30-án elvesztett állásait a Narajowka keleti partján ismét hatalmába kerítse. Öt óráig tömegrohamok ellenre állásain-

kat kivétel nélkül megtartották. Hasonlóképpen meghiúsultak ottomán csapatok ellen intézett támadások is. Blazirica Solotvinska mellett ellenséges osztagokat tüzelésükkel elűzték.

Höfer altábornagy.

Az olasz harctér.

Budapest, nov. 1. A tengerpart menti arcvonal déli szárnyán a tegnapi nap folyamán az ellenség az aknavető tűz ismét nagy erőre fokozódott. Az ellenséges gyalogság délután 3 órától kezdve a Wipbach völgyben és a Krast fensíkon tapogatórva előrenyomult, ott, ahol úgy vélte, hogy szétlőtt árksárok már megértek a rohamra, támadásba is fogott, amelyet azonban zárótűzünkkel vagy ellentámadásunkkal visszavertünk. Este a tüzelés elcsenyült, éjjel azonban nagy heveséggel megint feljött. — Olasz repülőgépek Duttoulers, Sasana és Miranarra számos bombát dobáltak az ellenség, hogy számotvető hárt okoztak volna. Schuenzel sárvadás a Paozso öböl felett lelétt egy Caproni.

Höfer, altábornagy.

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 1. Lényeges jelentőségű esemény nem történt Macedóniai harctér: A Cserna-könyökben a Butkovo és a Tahinos-tó között a tűzrésegi tevékenység ismét fokozódott.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 1. A cs. és kir. csapatoknál nem volt esemény. Höfer, altábornagy.

A bolgár vezérkar jelentése.

Szofia, nov. 1. A bolgár vezérkar jelenti a hó elsejéről: Dobrudzsában a helyzet változatlan. Az egész Macedón fronton tűzharc. A Struma-fronton az ellenség tűzrésegi előkészítés után előrenyomult. Ágyu- és géppuskvértűzünkkel az előnyomulást föltartáztattuk.

A német-norvég konfliktus.

Krisztiania, nov. 1. A norvég kormány folytatja a Németországnak adandó válszjegyzékről szóló tanácskozásokat, amelyekbe legutóbb a pártvezeteket is bevonták. Ujabb kormányváltásról is beszélnek. Szó van a képviselőház egybehívásáról is, továbbá egyes miniszterek külföldi utjáról. A sajtó egy része reméli, hogy a jó viszonyt sikerül továbbra is fönttartani Németországgal.

A német hajók betörése.

London, nov. 2. Az alsóházban Balfour kijelentette, hogy az angol admirálisok a legutóbbi német támadások nem jelentette, hogy német torpedórombolók is elsüllyedtek. Tény azonban, hogy számos német hajót ágyulövésünkkel eltaláltunk, két német romboló pedig aknára futott és levegőbe röplött. Viszont hat aknarakó hajónk elsüllyedt, a Nubica és Flirt nevű rombolóinkat a sötétségben meglepték és megtorpedóztunk és a Queu postahajónkat elsüllyesztették.

A görögök egymással harcolnak.

London, nov. 1. Az egyik vidéki állomáson a királybű katonák találkoztak egy Szalonikibe készülő, Venizelista zászlóaljjal. A királyhűek nem engedték tovább utazni őket, mire kölcsönösen tüzelni kezdtek egymásra. A Venizelista végre áttörték a királyhűek kordonját a Szaloniki felé indultak. A sortűznél számosan megsebesültek.

Hogyan halt meg Bölke

Berlin, nov. 1. Bölke kapitány holttestét Cambrayban a székesegyházban ravatalozták föl. A gyászistentiszteleten részt vettek: Ruprecht bajor trónörökös és számos hadseregparancsnok. A holttestet később ágyuláftettán a pályaudvarra vitték és Dassaiba szállították. Bölke legutolsó útján az angol hadi flotta ellen ment. Kétezzer méter magasságban összeütközött egy német röpülőgéppel, de ezután még 500 méterrel feljebb emelkedett. Itt érte a katasztrófa. A gép mint lelketlen test leruhant a Bölke koponyatörésben halt meg.

A román vezérkar jelentése.

Bukarest, nov. 1. A román vezérkar jelenti október 31-ről: Dobrudzsában a helyzet változatlan. Északi front: Rosca hegynél megleptük és visszavertük az ellenséget. A Rosca hegyet elfoglaltuk. Predeálnál és Dragoslavelénél az ellenséges támadásokat visszavertük. A Zail-völgyben folytatjuk előnyomulásunkat.

HIREK

A menekülteknek.

Az erdélyi menekültek részére gyűjtött adományok elfogytak, pedig még felerészben sincsenek cipővel, ruhával ellátva. Ragyogó nyárvolt, amikor a becstelen román betörés hazájuktól, otthonuktól megfosztotta őket s könnyű nyári rongyokban menekültek vendégszerető, biztos falaink közé. Most, amikor nyitva előttük az út felszabadított hazájukba, a tél minden nyomasztása fenyegeti őket, mindnyojan meleg test ruhára, cipőre szorulnak. Kötelességünk tehát az időjárás viszonyait ellen megvédelmezni őket legalább addig, míg otthonukat elérhetik. Vasárnap, e hó 5-én három póstaközi jogja bejárni a várost abból a célból, hogy a menekültek részére utolsó gyűjtést eszközöljenek. Kérve kérjük a jólelkű, nemes szívű közönséget, szedjen össze minden valamennyire használható cipőt és ruhaneműt és összekötve, esetleg jegyzékkel ellátva adja át a gyűjtést végző diákoknak.

A gyámoltató-bizottság nevében:

Szommer Náthán

ny. póstafőfelügyelő.

— **Halottak napja.** A város k. tollkúsi közönsége tegnap ülte meg a halottak emlékeretét. Dicsőre annak, hogy a hercegprímás és a kormány a gyertyával való takarékoságra kéri fel a közönséget, a kanizsai temető különösen az esti órákban valóságos lényárába uszott. A szótlan csököngős hatalma ezúttal is győzedelmeskedett s bizony sok szenvedést lehetett volna enyhíteni azzal az érteklél, amely a sírokon lobbant el, a sírláncok hervadnak. A bősök síjára is jutott a gyászpompából. Hatalmas kandellaberekben áldozati tűs lobogott s hatalmas pónákra hurrott gyászobrok jeleztek a bősök temetőjét. Mindegyik sírra jutott virág, még az ellenséges halottak sírbanjárta is.

— **Rendkívüli olcsó a marha.** A keddi állatvásáron Kacsán olyan olcsó volt a vágómarha, amilyenre nem volt példa a háború tartama alatt. Az elsőrendű bírótt állat élőszuliban ára különként két korona 70 fillér és három korona közt váltakozott. Három koronánál drágábban vágómarha nem kelt el. A gyöngébb minőségű állatokat azonban 2 K 50 f. néli is olcsóbban vásárolták. Általában az árak 2 és 3 korona közt váltakoztak. Dr. Ehmán János marakeresztári orvos két kitűnő bízó marhát különként 2 korona 70 fillérért csak néhelen tudott eladni. Mindezeket a tényeket azért rögzítettük le, mert a nagykanizsai mézárások alig pár napja, amikor a polgármesterrel a marhaszáraz leszállítása ügyében tanácskozás volt. — Kijelentettük, hogy az eddigi árakból nem engedhettek. A mostani árak pedig tíz és tizenkét korona közti mozognak a mézárásokban. Olyan hallatlan uszóra ez, ami előző, a keddi állatvásár tapasztalatai után a hatóságok nem szabad, nem lehet naprendre térni arról, hogy maga is az uszóra olcsógi-

tésének gyanújába ne esték. Az a mézáró-mester, aki a polgármesterrel legjobban kardoskodott a régi árak főtartása mellett, — dr. Ehmán két mahijárt két koronát kínált különként s ennél följebb nem is skart menni. Ebből is látható, hogy milyen információkat kaptak a polgármester, ha megkérte az érdekeltektől kér az árakról dolgában tanácsot. A mézárások egyetlen érvelést tudtak csak a régi árak főtartása mellett fölhozni. Azt, hogy a marha árának rendkívül megerősödését az erdélyi marha nagymérvű beözönlése és pleceadobása idézte elő s így nem lehetetlen, hogy amit az erdélyi marha elfogy, újra feláronk az árak. De hiszen az ár maxmálást nem mutatja egy esztendőre csúszól. Ha egy hónap múlva emelkedik a marha ára, emelhet lehet a busz árát is. Egy tollvonásba kerül az egész. De ilyen hallatlan uszórát tovább ülni s ezt tovább társul mar bíncselekmény számba megy. A mézárásoknak az az érvelése is hazug, hogy aki ma a marhaszáraznak a leszállítását követeli, az tulajdonképpen a gazdagok érdekeit védi, mert a szegény ember a hatnyolc koronás buszt se veheti meg. Csak a mézárások kapni elfogultsága nem akarja tudni, hogy azoknak a szegény családoknak, akiknek betegük vannak, ez a néző szükségük van buszra s ezeknek is meg kell érte értenie a lehetetlen uszóra árát. Nem akarják belátni, hogy ha a busz árát leszállítják 6-7 koronára, ami mellett még mindig horribillus lesz a haszon, — akkor ne csak a durgagazdagok, hanem a valamennyire jobb módúak is ehheznek néhnapján kuss, ami a mostani árak mellett egyáltalán nem tehetnek meg. Sőt a szegényebb néposztály fazeikában is fölhat legalább betenkinet egyszer, vasárnap, félkilócska marhasz. De különben a gazdagokat is milyen jogos uszórának ki a mézárások? A katonaság ma a nagykanizsai mézáró-szállítóktól 4 koroná 10 fillérért veszt át a legelőrendű marha élőszuliban számított kilóját. A hatóság ebből is következtetést a marha piaci árát, mert a szállító urak, ugye bír, nem boldogok buszá haszon nélkül szállítanak a hadseregnek? A hatóság tehát ne vegye közömbösen a dolgot, ne a mézárásoktól s a mézárások emberétől kérjen tanácsot, hanem tartson próbavágást s ennek eredményéből állapítsa meg a maxmális árat, vagy pedig állítson föl az egész város szükségletet kielégítő hatósági husszékét. A mézáró urak egyke-málka nagy kegyesen kilátásba helyezte, hogy a fizetési családoknak 6 és 5 koronás buszt bocsátanak rendelkezésre. Szép fölük. De a fizetési családoknak ezt úgy adják, mintha almáznák adásnak, holott még ezen az áron is szépen nyerne. Ne tévesszük meg tehát egymást. Nemcsak egyes társadalmi osztálynak, hanem az egész város közönségének joga van követelni, hogy a hatóság végre védelmezze meg a legielkeltebb uszórától. A hatóság ne felejtse el, hogy a jövőndő generáció fejlődésére nem mindegy, hogy krumpoli, vagy buszra nevelkedik-e föl. A mézáró urak, valahány az a hatóság, vagy a lapok akcióit kezdenek a buszszóra célis, a közönséget szemtelen cinizmussal a polgármesterhez, vagy a szerkesztőséghez küldik olcsó buszért. Aljon hát egyszer a talpára a hatóság s mulassa meg, hogy az olcsó buszt meg is tudja adni. Mert a 2-3 koronás élőszuliban árak mellett jatzva megadhatja. Különbön reméljük, hogy ez a képtelen uszóra nem kerül el az értelmezési kor-mánybilis figyelmelet sem.

— **A közönség figyelmébe.** A frotton szolgáltatást teljesítő katonák családjaival eddig a hadsereg főparancsnokságában juttatták azokat a kérvényeket, amelyekben hozzátartozóiknak a mögöttes országokba való át-helyezést kérik. A katonai Gyomtatály most figyelmesteli a közönséget hogy ezeket a kérvényeket közvetlenül a honvédelmi miniszter-hoz kell benyújtani, mert a hadsereg főparancsnokság nem illetékes ilyen kérvények el-írtására.

— **Elhalasztott befejeések.** — A Nagykanizsai Gárdasági Tiszaközpontjár Ósa. Srővetkeztefel a szerdára első befejeések az ünnep miatt nev. hó 3-án, azaz pénteken déli-őlőt lesznek megterve.

— **Hadifoglyok üzenete.** Újleuból, Oroszországból tegnap a következő értesítést kaptuk: „A Zala t. szerkesztőségének Nagykanizsa. Alultrottak tudatjuk, hogy augusztus 10-én Biala-Glowskij az oroszok hadifoglyá-gába estünk: Vrajvics Ferenc, Busa István, Bakó Péter, Kománovics János, Farkas Károly, Ball József, Pintér István, Tranczev Imre, Máté György, valamennyien Bencsikszeglyőről és Ausz Lajos Légrádról. Kérjük; mellőn-társainak hozzátartozóinkat haladéktalanul érte-menteni.” A levél, amelyet a hadifoglyok hozzá-tartozói a Zala szerkesztőségében megtekin-tethetnek, — augusztus 16-án kelt.

— **Jótekonyság.** Molnár-Gábor cipész-mester 2 koronát juttatott a Zala szerkesztő-séghez gyertya-megváltás címén a vak katonák avára. — **Wetsz Géza** Zala-udorjáról 20 koronát küldött hozzánk a vak katonák javára.

— **Üdvölet a harctérről.** A Zala szerkesztőségét a harctérről a következő üze-net átadására kérték föl: „A Kárpátok hóval borított bérceiről küldjük üdvözlésünket Nagykanizsa város kedves közönségének: Zoltány Ödön hadnagy, Kertész Árpád önkéntes sva-kaszvezető, Hermann Károly hadapród, Tuboly hadapród, Kálmán Károly,

— **Tréfás tolvajok.** Soha sem volt annyi baromfi tolvajlás Nagykanizsán, mint az utóbbi hetekben. Alig múlt el nap, hogy négy-öt helyen ne viziteltünk a majorságok rémel. Legutóbb a Cseregyi utcai Weitzber-ger házban jártek, — honnan négy libát libát loptak el. A jó humoru tolvajok egy so-vány libát visszahagytak s a nyakába a követ-kező szövegű cédulát akasztották: *Mire meg-hízol, érled is visszajárok.* Tegnapelőtt tíze-lkülönbön az egyik baromfitolvajt egy honvté-szakaszvezető személyében nyaköröcskét, En-nek a vakmerősége annyira ment, hogy egyan-oda ment ujból lopni, ahol előző éjjel vizitelt.

— **Rekvirálják a cukrot és a petróleumot.** A város közönsége hosszú hete-k óta a legnagyobb fokú cukor- és petróleum-inséget szenved. Ez annál felháborítóbb, mert az egész város közönségének szeme láttára szállítják a társzekerek végtelen sorát egyes üzletekbe úgy a cukrot, mint a petróleumot. Tudja is mindenki, hogy hol van fölhalmozva ez a két nélkülözhetetlen kösfogyasztási cikk s a város inséget szenvedő lakossága mégse juthat hozzá. Dr. Sabján Gyula polgármester kedden táviratilag engedélyt kért az állapától, hogy a cukrot és petróleumot az üzletekben rekvirálhassa és a város lakossága közt a maxmális áron kímérhesse. Reméljük, hogy az állpán a város hatóságának ezt a jogot annál is inkább megadja, mert például Ujvidéken és Pozsonyban már nemcsak az üzletekben, hanem a magánháztartásokban is fölhalmozták kö-fogyasztás céljára a fölhalmozott készleteket.

— G. Weisz Lujza női kalap-szalón jába (Nagykanizsa, Központ szálló épület) a téli kalapdivat legújabb modelljei megérkeztek. A legolcsóbb filc-, bársony- és velourkalapoktól kezdve a legpazarabb szőrmeárukig dus választék. Szőrmealapok, szőrmesapkák és szőrmedarabok nagy választékban. Szőrme (muff és bos) alakítások elvállaltatnak. Fővárosi üzlet és kiszolgálás. Telefon: 3 66.

— A bevonulók figyelmébe. A cs. és k. katonai állomásparancsokság felhívja azokat a népfelkelőket, akiknek holnap be kell vonulni, hogy már reggel jelentkezzenek, mert még ezen a napon utóak indítják őket állomáshelyekre.

— Tűz. Tegnapelőtt este Kiskanizsán, a Hemokkomáromi utca 2-ik számú házban tűz ütött ki a leégett két kazal szalma, 25 szekér szén, látló, pajta és az értékes gazdasági felszerelés. Az elhamvadt érték nem volt biztosítva. Tegnap délelőtt ugyancsak Kiskanizsán egy szénahoglya égett le.

— Kovács Jolán okl. szülész női lakását Kisfaludy Sándor u'ca 21. szám alá helyezte át és kéri a nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását.

— Elveszett a „Centráli“ kávéháztól Edvös-térig terjedő uton egy fekete ridikül. Becsületos megtaláló kéri az azt jutalom ellenében a kiadóban átadni.

— Gyászmisé. A Nagykanizsai Emberbarát Temetkezési Egyesület elhunyt tagjainak lelkiudveért e hó 4 én (szombator) a felső templomban reggel 8 órakor kezdődő gyászmisét mondhat.

— Az élelmiszerhamisítási törvény magyarizata miniszeri rendelettel és 3-ad fokú min. döntvények gyűjteményével. Az aktuális és páratlan fontosságú közérdekű munka az összes élelmi és kápszerekre vonatkozó törvények és rendeleteket foglalja magába. Epp úgy a termelés és előállítás mint a forgalom-bahozatal illetőleg. Nemcsak az összes ellenőrző és büntetőkönyvek nélkülözhetetlen ez a rendszeres és áttekinthető összeállított gyűjtemény, hanem minden nagyobb termelőnek, élelmiszergyárnak, kereskedőnek és a logyasztónak, akik a rendeletek ismeretével és védelmük igénybevételével számtalan esetben meggátolhatják és védekezhetnek a most szabadon bujdoszó hamisítás ellen. A 23 íves, 368 oldal terjedelmű kötet 7 korona és 55 fillér postadíj beklüldése ellenében lapunk kiadóhivatala megküldi e közérdekű munkát.

A császár a fronton.

Világos német császár látogatását tett a nyugati fronton, Rupprecht bajor trónörökös arcvonalán. Erről a látogatásról megkapóan érdekes tudósítást ír a Berliner Tagblatt haditudósítója, George Aueri lapjának, amelyet a következőkben közlünk:

Nagy öröm van az egész fronton, — írja Aueri — mert híre jött, hogy a császár látogatásra érkezik. Ez a császári látogatás mindig igen nagy gondot okoz a felelős katonai hatóságoknak, mert csak nehezen lehet a császárt visszatartani attól, hogy a legveszedelmesebb helyeket ne látogassa meg. Most is, amikor az a hely, hol fogadni fogják, csupán alig két kilométernyire van attól a ponttól, ahonnan a felső ur majd végignézi az állásokat, félelemmel kell tartani az ellenséges repülő támadástól, akik — bizony — ennyire nagyon gyakran ellátogatnak.

— Egy teherkocsiban tettem meg az utat,

az állomást, amelyre a császár megérkezik majd. Az ég nagy creppekben onja megakad az esőt, de azért mindenki talpon van a órási lelkesedéssel várta mindenki a legfőbb hadur megérkezésének pillanatát, úgy, hogy valóságos „Kaiser Tag“ hangulata lebegett mindenütt körülöttük.

Valencia. Mindenki talpon. Még a francia lakosság is. Ők is kíváncsian várják a császárt, az igaz, hogy nem jönnek ki az utcára, hanem az ablakok függönyei mögől lennek ki az utvonatra, amelyen a fersleges uraknak meg kell érkeznie. A gyerekek azonban már maguk is ottállanak a sorban, amely széles tömegekben lepi el az uttestet. Az örök átvizsgálják mindenkinek az iratát s a pályaudvar esőtől védett épülete előtt egymás után tüntedeznek föl a tábortáborok, élükön Rupprecht bajor trónörökösével. — Csupa tiszt és csupa katona.

A vonat megérkezik. A mozdonyon egy új császári mérnököt látok. Az elődje hősi hálalt halt. A császár kilép. Fess, egyenes, erős Szívélyesen üdvözl a trónörökösöt és a tábornokokat, majd kecskés ülnek és a közeli kórházba haltnak.

Az első teremben, közvetlenül az ajtó mellett egy súlyosan sebesült gyalogos katoná fekszik. A fejlepián egy különös hangzású név: Friedhoff. Tul van már a veszélyen és a császár aggódó kérdésekre vidáman felel. Derék főkő, megtette a kötelességét. Örül a felsőges kegyelgésnek, de jobban a vaskeresatnek, melylyel a császári kegy tüntette ki.

— Ez a legszebb tapaszt a gyógyuláshoz — mondja nagy vidáman.

A császár szorgalmasan osztogatja a vaskeresatket, mert ebben a kórházban csak csupán olyan sebesült van, akinek élete talán most pislákolja a legutolsó. Csupa olyan szemek ezek, amelyek már látták a Somme vizét. Felvillannak, mert érzik, hogy egy meleg szem-pár simogatja őket.

A császár gyengéden beszélget. Emlékeivel végigfut azokon a városokon, amelyeknek fiai most itt kintlődnak a kórházakon. Mindent föl dör, csakhoz jókedvre derítse őket.

— Nürnberg, nagyon jól ismerem, — mondja a császár, amire az összedőzött gránátos, akiből intézte szavalt vidáman felel:

— Persze, láttam már magát valamikor Nürnbergben.

A kelet-porosországi muskétás szemé élénken csillog fel, mikor Kelet-Porosországnak újja éledéséről szól. A badeni nek a nagyhercegnőről beszél, míg egy déli bajor teljes szívből kacag, mikor azt mondja neki:

— Ti bajorok, jól értitek a katona mesterséget

És a súlyosan sebesültek úgy érzik mind, mintha egy kedves apa jött volna az ő nagy-szerű gyermekeihez. A beteg szobákon friss, felüdítő szellem vonul át.

Az autók haditempóban halják a kilométereket, C. mbray előtt karréban állnak a hő-sők, az északi front virágai, csupa csukaszürke acélalakokkal. Néhány tucat ezredszám minden-féle ezrednekből. A front elküldte a maga képviselőit úgy, ahogy voltak, ép és kireperált csontokkal, öregeket, fiatalokat, hogy vigyék el császárukhöz a front üdvözlét, köszöntését.

A császár üdvözölve őket, ellép a front előtt. A császári standért világn lobogtatja a nedves szellő s a császári himnusz hangjal sübannak végig a mezőn. A császár a karré kö-zepére áll s beszélni kezd:

Bajtársak! S. I. v. m. rugallatát követve, alettem hoztátok a keleti frontról. Hozom bajtársaitok üdvözlétét és a hazai köszönetét azért az egynegyed év óta tartó forró küzdelemért a Somme partján, azért a hősi vitélkedésért, ahogy itt verekedtetek. A világtörténelem nem ismeri a páját ennek a harc-nak, amelyben ti álltok és nem ismeri páját, cselekedeteitek nagyságánkat. Még évszázadok múlva is, mint egy egész nép győzelmi akarat, fénylő példái gyanánt beszél majd a Somme melletti csatákról. A talatok nyilvánul meg az a német akarat: hogy minden körülmények közt meg kell akadályozni, hogy az ellenség ne sujtson bennünket és minden körülmény közt ellent kell állni a francia tul-képásnek és az angol csökkönyösségnek. Minden német tájról összegyűlve harcoltok itt ti a német kötelességérzet vasfalaként és az önfeláldozó bátorság murkifaként, amely az utolsó lehetőséig kitart. A német nép szívós küzdelemben áll minden világtájon a fél világ ellen és többszörös túlerővel szemben és ha még ezután is nehéz lesz és ha még ro-kálgtart, a sragek Ura veletek van. — Az ottan imádrézott értetek hozzá és ő erővel és bátorsággal fegyverez fel benneteket. It-tenben bízó bátorságtok abban az érzésben gyökeredzik, hogy igaz ügyét harcoltok. Így üdvözöllek benneteket bajtársak! Tart-satok ki! Az Ur nektek adja áldását mind-örökre.

A díszszemle után a bajor trónörökösű reggel, majd újra autóra ülnek, amely a front felé rohan. — Erőszett, nedves, sáros utakon szalad a gép. Katonák, katonák mindenütt és mindenfelé. A császár hitütetéseket osztogat s a felők onlják maguktól a vizet.

A császár beszélget azokkal a nagyszerű emberekkel, akiket rendkívüli és különös hadi-tettek révén vezettek elébe. Majd egy gyako-rlóféren egy sturm-kolónia hadijátékait nézi, kézigránát és lángdobát, szuronyvívást és lövé-szeket, akik rohamra érette löttek egy védő-állást s ezeket a speciális hadidolgokat mind csupa fiatal, friss, egyes katona mutatta be. — Vakító, kápráztató, amit csinálnak, úgy hogy sokszor az lehetősé, hogy csupán csak a sport csimbórásszója, játék. Igen játék, de arra van szánva, hogy az ember ne lőljen a haláltól.

A császár részvételtjes komolysággal nézte végig a fiatal emberek munkáját, majd ismét tovább szegüldött autóján. Már észre lehetett venni, hogy közel járnak a fronthoz. Nehéz si-saku katonák vonulnak el a császár előtt, ne-héz léptekkel, ünneppéyesen tette készen.

A császár hallgatott. Szeméi sötéten te-kintettek végig a halálba-menőkös, amint gon-dolatainak ablakain kiörrant az elrészvényülés könyűje. Meghatva szállott kocsiájába.

A „Zala“ előfizetési árai:

helyben-hazoz	hordva	Postal szétküldéssel
Egy hóra .. .	1.80 K	Egy hóra .. . 2.— K
Negyedévre .. .	4.80 K	Negyedévre .. . 6.— K
Félévre .. .	8.— K	Félévre .. . 12.— K
Egész évre .. .	16.— K	Egész évre .. . 24.— K

Egyes szám ára 6 fill

V. r. társaságok elítélésére és a kiadóhivatali vonalra

Minisztertanács

Budapest, nov. 2. Tegnap délután

Tisza István elnökletével minisztertanács volt. A közlekedési kérdések tárgyalásában Kürthy Lajos élmezési elnök is részt vett.

A francia vezérkar jelentése a balkáni frontról.

Páris, nov. 1. A Struma balpartján az angolok megtámadták a bolgárokat, akiknek veszteségei súlyosak. Baraklis Djumauth elfoglaltuk. A város elfoglalása az ellenség heves ellenállása után történt Cserna vidékén a szerbek a német-bolgár támadásokat vissza verték.

Fölmentették a párisi olasz követet.

Róma, nov. 2. Tittoni párisi olasz nagykövet egészségi állapotára való tekintettel a fölmentését kérte. A kormány a kérelmet teljesítette. Sonnino javaslatára a király Tittoninak a miniszteri ei adományozta

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.

Legtökéletesebb és legköltségteljesítő illatu pipaszappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PODER 1, 3, 5 korona dobozokban — YES-KRÉM 3 korona téglapackban

Mindenütt kapható!

Hagyományos írásként:

ERŐNYI BELA Diana Gyógyszertára

Nagykanizsa Károly-körút 8.

Egy különálló ház 5 szobás lakással kiadó. — Bővebbet Nádor-utca 2. Vida Lajosné

Keresek 50 mm. tavaszi búkköny magot megvételre. Ajánlatok kérik. SZILY KÁLMAN, Morgány up. Gelse. 13968

Haláleset miatt egy fiáker fogat

teljes felszereléssel és joggal azonnal szabad kézből eladó, Csengery-ut 33. sz. 13946

Egy butorozott szoba konyha-használattal együtt nov. 15-re kerestetik. Cim a kiadóhivatalba. 13967

Fiatal, szolid szakácsnő

ajánlkozik azonnali belépésre. Levelet „jó lelkű” címre kér a kiadóba. 13975

Szöllőtörkölyt és borseprűt

minden mennyiségben vesz REICH SAMU pálinkanagyfőzdeje, Nagykanizsa Király utca 15. sz. 13935

Eladok lovat, kocsit és lószerszámot. — Kaszárnya építkezé. —

Műhelynek is alkalmas pince

helyiség azonnal kiadó Bővebbet Csengery-ut 27/a. I. emelet

Egy doboz finom csontlévélpapír 200 db tartalommal 3 K 20 fillér Fischel Főújság Fia papíráruházában Nagykanizsán. 13968

Szöllőtörköly,

≡ borseprő ≡

és mindennemű gyümölcscefrék vásároltatnak

BLAU M. FIAI

cognagyárában, Helyben.

Mindenfajta divatcipők,

hadiczipők, gamasnik,

gummi-czipők lábme-

legítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában, Főút, városi bérpalota.

Ó V Á S I

13682

Tudomásunkra jutott hogy a törv. védet **Bellka szerszám-kenőeszt**

amely a lőszerszámok, gépszerszámok és a bőrszerszámok tartósságát fokozza, s megakadályozza azok lepatlanását és beropdását — hamisítják, mindenkit figyelmeztetünk, hogy saját érdekében csak az eredetit fogadja el, amely nélkülözhetetlen a gazdaságokban, s lőtartó gazdaságoknál. A hol nem kapható oda utánvétellel küld két dobozt 10 koronáért bérmentve

Gyógyszerészeti Ipar és Menegazdagsági Vegyfarmékek Laboratóriuma, Rum, Vas megye.

Osztrák-magyar bank.

Felhívás a részvények letételére.

A szavazatra jogosított részvényesek^{*)}, kik a jövő évi közgyűlésnek tagjaként megjelenni kívánnak, felhívjuk, hogy legkésőbb 1916. évi november hó 30-án, csütörtökig, az Osztrák-magyar banknak hűsz, saját nevükre szóló és 1916. évi július hava előtt keltetett részvényét, szelvényekkel együtt, a budapesti főintézetnél, vagy a bécsi főintézet letéti osztályánál, vagy valamely fiókintézetnél letegyék vagy lekötessék.

Azok a részvényesek, kiknek részvényei a banknál e célból már előbb letétbe helyezettek, ezáltal, külön bejelentés nélkül, a közgyűlés tagjai lettek.

Az ülésnek napirendje, helye és órája a Budapestben és Bécsben megjelenő hivatalos lapokban közzétendő külön hirdetmény útján kellő időben fog a közgyűlés tagjaival közöltetni.

Bécs, 1916. évi október hó 26-án.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK

Popovics

kormányzó.

Hertelendy

előtanácsos

Schmid

vezetőtör.

*) Az Osztrák-magyar bank alapszabályai 16-dik cikkének 1-6 bekezdésén: Az Osztrák-magyar bank közgyűléseiben csak osztrák és magyar állami állami lakók vehetnek részt.
Az alapszabályok 18-dik cikkén: A közgyűlésnél ki van zárva:
a) a ki polgári jogai teljes mértékben elvesztettek, különösen az it, a kinek vagyona felett a csődeljárás megindított, ennek hatáig;
b) a ki fejtőtt ítélet folytán polgári, politikai, vagy büntetőjogi jogaitól megfosztott, vagy a tárgyalásokban, csak egy szavazattal bír.
Az alapszabályok 18-dik cikkén: A közgyűlés minden tagja csak személyesen jelenhet meg és magát meghatalmazott által nem képviselheti és a tiszteke-ményekben és határozathozatalnál, inkább többféle módokban venne is részt a tárgyalásokban, csak egy szavazattal bír.
Az alapszabályok 19-dik cikkén: Ha a részvényes jogi személyre, nőre, vagy több részvényre szállnak, annak van joga a közgyűlésen megjelenni és a szavazati jogot gyakorolni, s ki a részvénytulajdonosoktól, feltéve, hogy ezek vagy osztrák vagy magyar állampolgár, felhatalmazottal mutat fel. A meghatalmazottaknak azonban a részvényesek kivételével egyik személyes tulajdonosuknak jogra (14. és 15. cikk) közegetnek kell lenniük arra, hogy a közgyűlésben részt vehessenek.
(Utanvételre nem járható.)

ZALAZ

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓNYVÁLTAL:
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
 FŐKIRJADÓNYVÁLTAL:
 KAPITÁNY-UT 2. SZ. (Főiskola-épület)
 KIRJADÓNYVÁLTAL: 7. UT. (Középiskola)
 KIRJADÓNYVÁLTAL: 10. UT. (Középiskola)
 "ZALA" Hírnyomtatás és Nyomtatás
 7. U. Magyarországi Magyar- és
 TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és Kiadónyváltal: 253
 Főkiadónyváltal: 253
 Képek: 253

Keleti harcztér.

Berlin, nov. 2. Lipót herceg harcvara: Linsingen tábornok hadsereportyjánál, veszfállal és kálthiesi csapatok Dittfurth vezérőrnagy vezetése alatt rohammal elfoglalták a Wiltoncérnél és attól délre a Stochod balparjára előretolt orosz állásokat. Az ellenség nagy, véres veszteségei mellett foglyokból 22 tisztet és 1508 főnyi legénységet vettett, 10 géppuskát és 3 aknavetőt hagyott kezükön. A mi veszteségünk csekélyek. Tovább délre, Alexandrowánál egy sikertűlt lövőerő előretörésünkről 60 foglyot hoztak magukkal. *Károly főherceg harcvara: A Kérpátokban sikeres vállalkozások Dornawatról északra orosz előállítások ellen. Az Erdélyi front arcvonalán a helyzet változatlan. A románok támadással az Ósáncra és a predelli szoroson át előnyomult szövetséges csapatokkal szemben nagy veszteségük mellett meghaltak. 8 tisztet és 200 főnyi legénységet elfogtak. A Vöröstorosny szorosától délkeletre a trank-néve kedvező lefolyású ütközetek tovább tartanak.*

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 2. Károly főherceg lovassági táborok arcvonalai: A Vöröstorosny szorosától délkeletre levő területen tovább is előrehaladtunk. Brassától délre és délkeletre ellenséges területek becsúsztak osztrák-magyar és német csapatok a román támadásokat visszaverték. Délbukovinában és a Kapul területen sikeres előretörő vállalkozások. *Lipót főherceg harcvara: A Tarsyasszky vezérredez hadseregében küzdő német csapatok Wiltoncérnél Solotwintől délre kivetkék az ellenséget egy erősen elcsopolt állásból. 22 orosz tisztet, 1500 főnyi legénységet, 10 géppuskát és 3 aknavetőt szállítottak be.*

Höfer, altábornagy.

Uj olasz offenziva.

Budapest, nov. 2. A görzi grófságban az olaszok új offenzívát indítottak. A második és harmadik olasz hadsereg, amelyeket a legutóbbi nagy harcok óta friss csapatokkal egészítették ki, Görzről lefelé támadnak. Az első általános támadást, hős csapatunk hősiességének, visszaverték. Miután az ellenség így a délelőtti folyamán rendkívül hevesrege fokozódott, az ellenséges győzelem déljében rohamra indult a Wippach völgyben. A Wertojbcától keletre emelkedő magaslatokat minden áron el akarták foglalni. Itt szűk területen harcra vezült két dandárt, tejjesen visszavertük. A K-rant fennsík északi részén röviddel délelőtti tizenegy óra után az olasz győzelem tömegtámadása kezdett, amely eleinte szétlőtt legelő állásokon túl tört nyári. Csapatunk átkaroló ellenátadással az olaszokat lemtt visszavetettük. Lokvics azonban az ellenség kezén maradt. Ebben a támadásban nyolc olasz hadosztály-vett részt.

A felső déli részén a bős támadásokkal szemben összes állásokat megtartottuk. A tegnapi csatában sikerében kiváló része van a 27-ik számú karinthiai landwehr gyalogreznek. Ezek az erdek állóhelyben verték vissza az ellenséges támadásokat és a legnagyobbk toleróval szemben is kitartottak. A 41 és 11. gyalogrezd is rászolgált minden glástrre. Több mint 1000 embert elfogtak és hét géppuskát zsákmányoltunk. *Höfer altábornagy.*

Bolgár jelentés.

Szofia, nov. 3. A vezérkar jelenti: *Macedon front:* Az egész fronton kisebb csatározások. Az október 31-iki harcok folyamán a Struma völgyben az ellenség súlyos veszteséget szenvedett Baraluzsuna környékén ötszáz eltemetetlen holttestet, számos új sirt és elszórt hadfelszerelési tárgyakat találtunk. *Román front:* Változatlan. Négy ellenséges hadihajó husz percz bombázta Konstanzt. Sem halalozás, sem anyagi kár nem történt. A Dunánál Ruszcsuk és Szisztoy között kölcsönös tüzerharc.

Az olasz partok bombázása.

Budapest, nov. 2. Hajóhadparancsnokságunk jelenti: Elsején este tengerészeti repülőrajunk igen sikeresen megtámadta Cservignani, Sangiorgio di Mogat, Gierist, Grádot és a Monfalconei Adriamüveket. Az említett helyek katonai műtárgyain, vasuti telepein, valamint a gradói repülőállomás egyik csarnokán számos teitalálatot értek el.

A mezőgazdasági fölmentések meghosszabbítása.

Bécs, nov. 3. A hadügyminiszterium a két honvédelmi miniszteriummal egyetértőleg a mezőgazdasági érdekből engedélyezett fölmentéseket jövő év március 31-ig meghosszabbította.

A béke ellen.

London, nov. 2. A gyarmati klub megnyitó ülésén Rosebery lord a következőket mondotta: Az elcsített békéről való felelősen feccségést meg kell rontani. Ha akadna olyan rövidlátó miniszter, aki ilyen békét kötne, nem akadna tengerentúli angol, aki ily módon kormányzott országához akarna tartozni.

Miért lassu a romániai előnyomulásunk.

Berlin, nov. 2. A Kölnische Zeitungnak jelentik a román határról: A szövetséges seregek mindenütt állandó, lassu előhaladásban vannak. Tüzérségünk az ellenség állásait szétzúzta a csak azután rohamozik a gyalogság. Innen van a lassu előhaladás.

Csapateltolások.

Stokholm, nov. 2. Az Odeszából Románia felé menő személyvonatjáratokat nagymérvű csapateltolások miatt beszüntették.

Carp Péter letartóztatása.

Bécs, nov. 3. Carp Pétert, Románia legbecsületesebb államférfiat, aki az utolsó pillanattal a háboru ellen volt, nem sokkal a hadüzenet után letartóztatták. Berlinből most Carp letartóztatásáról a következő részleteket jelentik: A döntő román katonatanácsot követő nap reggelén Tjurdescu államtanácsos fölkereste Carpot és Bratianu megbízásából megkérte, hogy ne tegyen semmi olyant, ami az állam érdekeibe ütközik. Carp ezt válaszolta:

— Ilyen kijelentést kívánni tőlem valóságos guny.

Erre Tjurdescu arra kérte az őz államférfit, hogy intézzen büszegnyilatkozatot a királyhoz. Carp válasza így szólt:

— Hogy a király megszerte szavát nagybátyjával és szövetségeseivel szemben, — az ő dolga. Nem írom alá a büszegnyilatkozatot, mert nekem még van elveszteni való becsületes nevem.

Erre még aznap este megjelent Carp lakásán a rendőrfőnök, házkutatást tartott és több iratot lefoglalt. Carp tiltakozott az erőszak ellen. Négy nappal később letartóztatták és zárt automobilon ismeretlen helyre szállították.

Nagyváradon nem lesz uzsonna kávé.

Nagyváradról jelentik: Nagyvárad városa már fél évvel ezelőtt megkapta a belügyminisztertől a jogot, hogy szűkség esetén a tejfogyasztást korlátozza és a város területén lévő tejmennyiséget rekvirálja. Minthogy utóbbi időben a gyermek és betegek tejjének biztosítása nehézséggel járt, a város most elhatározta, hogy a kávéházakban, kávéemlésekben és cukrászdákban az uzsonnakávévet betiltja.

HIREK ELNÉMULT

az optimizmus, megszűnt a kombináció. Előbb Berlinbe, aztán Pétervárra és Bécsbe cáfolták meg az orosz különbékéről világszerte elterjedt híreket. Tehát ez az esztendő nem hozza meg a sz. vek nyugalmát, a népek békéjét s tovább folyik a harc, a vér, a borzalom. Az orosz különbékéről örvendő szívvel beszélt az egész világ. Foglalkoznunk kellett nekünk is vele s a túlradó optimizmusban nem akartuk a kétkedés ürömcsojóját vejjtani. De, ószintén bevallva, amikor regisztráltak és a közhangulatnak megfelelően kommentáltak a békehíreket, — mi magunk nem igen hittünk bennük. A világháborút előidéző nagy kérdésekből megoldva egy sincs. Nincs még győző és legyőzött, sőt az összes harctereken most folynak a legelkeseredettebb küzdelmek, a szemben álló felek most kezdik latba vetni főereiket. A legutóbbi időszakban új harcterek, új ellenségek keletkeztek s új lendülettel folyik az élet-halál harc. Tehát semmi okunk sincs arra, hogy a harctéri eseményekből küszöbön álló békére következtessünk. Azonban meg kell állapítani, hogy ami most folyik, az maga a döntés. Azok a harcok, amelyek most vívnak Európa népeinek milliói, — a világháború végéhez vezetnek. Ellanyulás, téli pihenő nem fog bekövetkezni. — Amelyik fél most nem győzi embererővel, municióval, ideggel, — az legyőzöttnek tekintheti magát. Tehát ha küszöbön nincs is, de megszűn a világháború vége s a béke meg lesz az orosz különbéke nélkül is. A döntés folyik, még nagy áldozatokra van szükség, még hónapokat emészthetnek föl a harcok, — de az eredmény már nem kétséges. A döntőküzdelemben eddig a főlány a miénk s minden reményünk meg van rá, hogy véres, verbitokes áldozatunkat nem hiába hoztuk.

Vasárnap jönnek a gyűjtőkocsik. Szedjük addig össze az elhasznált ruhadarabokat és cipőket, mert elhontalan székely véreink máris sokat szenvednek az időjárás viszonyosságától. Az emberek százainak egészségét, gyermekek életét mentik meg a hasznavehetően összaszók;

— **Istentisztelet.** Az Ir. templomban s péntek esti istentisztelet l. hó 3-tól kezdve tovább intekedésig délután 5 órákor fog kezdődni.

— **Halálhír.** Fendler Károly, a módos lakárpénztár köztaláltsalban álló igazgatója elhalálozott. Az elhunytban Fendler Hugó, a Franz Lajos és Fial ri. cégvezetője édesapját gyászolja.

— **Egy nagykanizsai személyvonat balesete.** Tegnap hajnalban az egervári állomáson vasuti szerencsétlenség történt. A Nagykanizsáról éjjelután 1 órákor Bécs felé induló 306-os személyvonat és a Bécs felől jövő 345-ös számú katonai tehervonat eddig még ki nem derített okból egy sínparra került.

— Mindkét vonat teljes sebességgel rohant egymás felé, mikor Junker Károly, a személyvonat főmozdonyvezetője észrevette a közelgő szerencsétlenséget. Rögtön fékezett s egyedül az ő lélekjelenlétének és bátorságának köszönhető, hogy borzalmas katasztrófa nem történt. A fékezés következtében ugyanis a mozdony és a kalauzkocsi elmaradt a többi kocsitól s most már lassabb tempóban futottak tovább. Az összeütközés ugyanis nagy erejű volt. A személyvonat kalauzkocsija pozdorjává tört, de a két mozdony is súlyosabban megrongálódott. A katonavonatnak szintén több kocsija tört össze. A két mozdonyvezetőnek csodálatosképpen kisebb zúzódásokon kívül mi baja se történt. A személyvonat személyzete közül azonban a kalauzkocsiban tartózkodó Kebeles Ferenc és Sinkó József vonatvezetők súlyosabban megsebesültek. Az elsőként vonat utasai közül senki se sérült meg. A vonatösszeütközéséről rögtön jelentést tettek a nagykanizsai állomás főnökségnek, ahonnan Schilhan János főfelügyelő Goda Lipót dr. pályorvos és több vasuti tiszt társaságában segélymozdonyral a szerencsétlenség színhelyére sietett. Dr. Goda Lipót intézkedésére a két súlyosan sebesült vasutat Nagykanizsára szállították, a romokat pedig eltávolították az utból s miután a kisegítő mozdonyok is megérkeztek, — mindkét vonat folytatta útját.

— **Van cukor.** A Schwarz és Tauber cég tegnap értesítette a várost, hogy az összes nagykanizsai kereskedőknek fél-fél mássa cukrot bocsát rendelkezésre a közönség közt való szétosztás céljából. A polgármester viszont gondoskodott róla, hogy ez a mennyiség valóban a közönséghez jusson s elrendelte, hogy a cukor kiadása cukorjegy ellenében történjen. A közönség a cukorjegyet a polgármesteri hivatalban kapja meg.

— **Füredi társulat Kaposvárra kérésül.** Kaposvárról jelentik: Füredi Béla pécs-kanizsai társulatának egyik megbízottja Kaposváron járt azzal a kéréssel, hogy a színház két tavaszi hónapra szerezze meg a társulat részére. Füredi ezt a két hónapot eddig Ujvidéken töltötte, azonban a kitűzött időmát tavaly zenekar hiánya miatt elvesztette. A színház megszervezése Kaposváron a nehézségekkel jár, mert Tháls templomban jelenleg a Vöröskereszt egyet kórháza van.

— **A villamosügy.** (Bakulált kölcsön.) Tektintetes Szerkesztő Ur! Ma hoztam le belovagolást a postán. Hozta a Frax-cég vezetője ajánlott értesítést az áram árának fölemeléséről. A cég az áramellátás anyagbeszerzési árak emelésével indokolja. Amde, szerintem, ez még nem indok a drágításra. A cég kívánságának a teljesítésébe csak egy esetben lehetne esetleg máltányosságból behatóm. Ha kimutathó, hogy olyan súlyos veszteséggel dolgozik, hogy az árammal tovább folytatni nem képer. Erről azonban nem beszélt a körlevélben, de aligha is mutatható ki, hogy az áramra állt. A cég jelenleg, amikor a szén drágább, legfeljebb csak kevesebb nyereséggel dolgozik. Ezt szakembereim tudom. Külömben a cég a háborúban nemcsak hátrányt, hanem nagyot szenvedett is élvez. Orosz fölmentelt munkássereggel dolgozik, a katonaságnak átengedett réshatalon pedig horribilis summat nyert. Ez a nyereség meg is marad, mert a réshatal akkor fogja újra visszeadni, ha a réz ára a normálra száll vissza. Ha ugyan vissza adja, arról nem is beszéltek, hogy a gépmalom micsoda elképzelhetetlen hasznot hajt. Már pedig minden laikus tudja, hogy a villamos szénből táplálkozik a malom is. Vagy megfordított. Ahogy tetzik. Ertér én teljesen indokolatlannak tartom a malom, illetve a villamtervező árdrágító törekvést. Tisztelettel K.

— **Magyarul tanulnak a szerbek.** Egy nagykanizsai szőrmész hozváltást, aki jelenleg Szerbiában teljesít szolgálatot, — levelet írt a Zalaiak, amelyben a megbőrdített Szerbiában folyó életéről számolt be. Többek közt emlídi, hogy az összes szerbiailakokban kötelezővé tették a magyar nyelv tanítását. Az oktatás szerbül folyik ugye, de már az első elemiben több órán át tanítják a magyart és a németet. A kis szerbek a magyarul hamarabb barátoznak meg, mint a némettel s néhány heti tanulás után magyarul gagyognak a katonákkal. A szerb tanítók vészkepiák állásukat, de megkellit tanulókat magyarul. Eelőbb Szabadkán tanulmányokat tartottak a részükre.

— **Jótkönyv adományok.** A Vöröskereszt egyet céljára adományok: Tóth Béla postaltst 10 K., Rom. Kath. Plébánia gyűjtés 20 K., ösv. Benő Ferenc és Strém Károly 10 K., Drogéria pórsoly gyűjtés 25,05 Kor. Koszorúptól adományok: Elster és Ehrlich cég alkalmával 20 Kor., ujépl Elek Erő Sziget Soma elhunyt alkalmával 30 K., Pástor Miksa Sziget Soma elhunyt alkalmával 3 K., Franz Lajos és fia R. T. Fendler Károly elhunyt alkalmával 50 Kor. Templomadományok: ujépl Elek Erő 1000 K., Reih Samu 50 K., Kohn Fálő 10 Korona. Mindenszemti ártalás helyett: ösv. Hojdu Sárdomé 30 K., N. N.: 10 Kor. A vak katonák részére adományok: Dr. Bród Tivadar és neje 10 Kor., dr. Gross Dezsőné 20 K., Welx Géza Zajszemadományok 20 Korona.

— **G. Welx Lujza női kalap-szalagjába** (Nagykanizsa, Központ szálló épület) a téli kalapdívat legújabb modelljei megkezdtek. A legelőbb filc, bőrszalag és valourkalapoktól kezdve a legparább szőrmeszerűk dug valaszték. Szőrmekalapok, szőrmesapkák és szőrmadarabok nagy választékban. Szőrmé (mull és box) alkítások elvállaltatnak. Főáras lakás és kizolgálás. Telefon: 3 66.

— **Kovács József ökl. állomány** lakását Kistaludy Sándor u. 21. szám alá helyezni át és két a nagyérdemű költségűségét szőrmeforgatást.

Az élet Londonban.

Elmondja egy semleges diplomata.

A szegény nép Londonban is nehezen és Rosszul él, a gazdagok pedig, akik a háborúban sokat keresnek, jobban élnek, mint a békében. A legkedveltebb társadalmi intézmény most az angol fővárosban a jótékonytétel mulatság. És különösen a jótékonytétel bazárjai, ahol ajándéktárgyakat árvereznek el valamely hadicélra. Rendesen egy társadalmi előkelőség, leggyakrabban színésznők, vagy színészek vezetik az árverést és az a szokás, hogy a megvett tárgyakat visszaajándékozzák és újra eladják. Megírtém, hogy egy kis számértől módon 40.000 márkát gyűlt be. A sebesült katonákkal negyebűböt csapnak. Láttam, hogy egy autómobilgyáros egyszer kétezer sebesültet szállított a gépkocsijain a színházba és ottan hazra. Zenekar is volt, de ez már Londonban nélkülözhetetlen.

A gazdagoknak igen sok bajuk van a cselédség miatt. A löszorgyarák és más hadi ipartelepek nagyon jól fizetnek és ezért nincs cseléd. Hallgatólágon az cselédek sorsa nagyon megjavult ezáltal, mert minden szó nélkül kaphatnak hetenként több szabad délutánt, sőt pénzt is, hogy menjenek mulatni. A cselédmunkára következtében elmaradtak a nagy ebédek és vacsorák és a gazdaság bónapokon át általában a hotelekben étkeznek. Gyorsan tért foglaltak a külföldiek s különösen sok belgát és olaszt alkalmazznak a hotelekben, kávéházakban és Anglia szövetségeseinek ez az inváziója egy igen mélyreható változást okozott az angol társadalmi felfogásban, amennyiben megszüntette az angol gőgöt és az elvárkozottságot az idegenekkel szemben, ami a háborúnak egyik legfontosabb hatása.

London látványos híába keresné az idegen, mert ami a fővonzó ereje volt a békében az angol fővárosnak, azok a múzeumok és most ezek majdnem mind zárva vannak. Azt mondják ugyan az angolok, hogy takerékoskodni akarnak s nagyon jól tudjuk, hogy a múzeumok kincsei sincsenek Londonban, mert főnök a Zeppelektől. Állítólag messze tájakra szállították a műkincseket és homokszákokat védett placcókba helyezték el.

A mosik sem azok, akik voltak. Szorgalmasan látogattam őket, mert itt lehet legjobban a néptömegek hangulatát tanulmányozni. A mozgószínházakban tulajdonán már már háború filmetek mutatnak be és pedig eltérően minden más országtól, valóságos harctéri felvételeket. Különösen a Somme mellett vették nyújtottak nek anyagot az operatőröknek. A cenzura, amely az első évben a hadi tudósításokat is tiltotta, most megengedi a leghíborzangatóbb véres csaták bemutatását

is. A hadvezetőség azt hiszi, hogyha a nép megismeri a szárazú valóságát, akkor győzelmi akarata fellobog, ki fog tartani és minden áldozatra kész lesz. Be kell ismernem, hogy nagyon szép dolgokat produkál a harctéri felvétel. Látnak, amit az angolok összegegyűjtik a zéruságukat, löszverőket, látnak a csapatok mozgalmaikat közvetlenül a csata előtt. Bemutatják a nehéz mozsarak működését is, látható mindkét fél őrtáji ágyúkat hatása is. Rohamokat vetít a gép a víztonra és szemléltetővé válik a sebesültek és halottak kezelése s természetesen nem maradhatott el olyan kép sem, amely német foglyok szállítását mutatja be. Mithogy a fényképező gép a frontnak csak kis szaktárat rögzíthet meg, azért rendkívül sok mozvifilmet jutott az őrtáji harcra való munkához. A közvélemény eltele nem akarta ezeket a képeket akceptálni, de a hadvezetőség nem tördőlt vele és neki volt igaza. Láttam, hogy mindenütt igen mély benyomást keltenek. Természetes, hogy mindenütt az entente győzeke a képeken.

A mozgószínházakban mindenütt érdekdelek történtek, hogy a közönséget Zeppelein támadás esetre figyelemtesse. Plakátok vannak, amelyek azt mondják, hogy támadás előtt tíz perccel riasztójelet fognak adni és akkor legjobban, ha a közönség a helyén marad. Aki azonban nagyon fél, az menjen nyugodtan ki a színházból és lehető leggyorsabban slessen a lakására.

A valódi színházakban tekintet nélkül, vagy talán éppen a nehéz idők miatt, mindenütt könnyű műszojok kerülnek bemutatásra. Látványosság, vígjátékok, revük vannak állandóan műsoron. Különösen felvirágozott a varieté sorsa. A színházak nézőterének külső képe is megváltozott. Már a jobb helyeken sem kötelező a frakk és a kemény logmollény. Igen ismert gallériók lehet üzleti ruhákban a nézőtérben látni. Természetesen igen sok a tarca-barka egyenruha. A színlapon igen érdekes dolgok olvashatók. Fel vannak sorolva a vészkijárások, utasítás van sda Zeppelein-támadás esetre és elmondja az igazgatóság azt is, hogy valsmennyi szereplő katonai szolgálatra alkalmatlan, vagy pedig más címen van felmentve. A közönség túlése rendkívül nagy a színiéssel szemben. A legrosszabb színész is biztos lehet a tetézésről, ha nagy bajszot ragaszt és felémelt kezekkel Kámerád! Kámerád! kiáltással lép a színpadra, mert a nézők tudják, hogy a „bunok“ így szokták magukat megadni ezred számra. A gony csak a németeket éri, szövetségeseiket az angol humor békében hagyja. A közönség igen feszitelenül viselkedik ezekben a varietekben, mindenütt dohányoznak, pipálnak és a földszinti háttérben nem hiányoznak a festsélt és puderezett képviselelő a legötöttebb tájál életcek sem. A rendőrség ezekben most sokkal szigorúbb, mint a háború előtt.

Az éjszakai London alaposan megváltozott. De arról majd legközelebb.

Egy doboz finom csontlevegőpapír
200 db tartalommal 3 K 20 fillér
Fischer Főúti Pá papíráruhában
Nagykanizsán.

Kis falunkban...

*Megint visszasajótem kicsike falumba,
(Előtték harangját: némán nék a tornya...)
Bolyongok az erdőn, bolyongok a réten,
Hej! — de nem olyan ez, mint valaha,
[régen]*

*Amikor elhagytam, mozdított itt minden,
Akkor béka hanolt az új szőlőben,
Buzavirág, pipacs csak nekem virágozott,
Néha jöttötte be az egész világot.*

*És most? — Falunk kihalt, áraságra vult,
Zokog a rigóútt, a népdal is fáj,
De még jobb a szó, aig rezdül, aig...
A mi kis falunkban gyászos bánat lakik.*
SZÉLL JÓZSEF.

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 2. Raprecht bajor trónörökösök harcra vonala: A Somme északi vidékén a tűzerőgi tevékenység részben jelentékenyen ključte. Caurcolettől északra egy angol előretörtést könnyen visszavertünk. A franciák támadással a Les Boeufs Rencourt szakaszon kisebb előnyökhöz jutatták az elleneséget Norvaltól északra keletre és a St. Pierre-Vall erdő északi nyugati szélén, általában azonban visszaverték őket. Csapatuk a franciák szivós ellenállása deqaja Sallj, északi részén előrenyomultak. A német trónörökös hadseregporija: A Maastól keletre a tűzere több ízben nagy hőveségre fokozódott. A franciák eddig főleg Vaux erdő ellen intették nehéz ágyukból romboló tüzet, amely erődtől csapatok parancsra, s anélkül, hogy az ellenség zavarta volna őket, az új folyamán már kísérletet és ahol előzőleg fontos részeket felrobantottak. *Legfelső hadvezetőség.*

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 2. Mackensen vezetésű hadsereg harcra vonala: Krastanzát a tenger felől elkerülő lőtték. Macedóniai harcra vonala: A Cerna környékben és a Nidra Planinától északra meib előretöréseket visszaverték. A St. uma szovonalon élénk előtérli csatározások.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 2. Változatlan.

Höfer altábornagy

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.

Legtökéletesebb és legköltségtelenebb szappanok, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozokban — YES-KRÉM 3 korona téglapackban.

Mindenütt kapható!

Magyarcsmági Irtádré:

ERÉNYI BELA Diana győgyeztető

Budapesti Károly-körút 5.

A „Zala“ előfizetési árai:	
helyben másnapos hirdetés	Postai csekkfizetéssel
Egy hére ... 1.80 K	Egy hére ... 2.— K
Hogyodévre ... 4.80 K	Hogyodévre ... 5.— K
Félévre ... 8.— K	Félévre ... 10.— K
Egész évre ... 18.— K	Egész évre ... 24.— K

Egyes szám Aró 3 fillér

Hirdetéseinket előfizetést követően a kiadóhatalommal megkötött szerződés alapján közöljük.

Forman nátha ellen

Forman nátha ellen

Ostram

Műhelynek is alkalmas pince
helyiség azonnal kiadó Bővebbet
Csengery ut 27/a I. emelet

Eladók Iórák, koc lk és ló
zorszámok. Ka
szárnya építkezé ne.

Egy autorozott szobn konyha használattal
együtt nov. 15-re keratetik. Cim
a kiadóhivatalba. 13967

Patkány és egér

irtásor. kíraráhí, egéne bútos szerelmény. 1 skatulya
250 és 5 korona Sváb és Russ begár élési por 3 napl
fázásiá után egás határozottan egy díó sem mutatkoz
több. Egy üveg 3 korona. FEREGIRTO-VÁLLALAT.
Zágráb, Petrinjaka sálca 3/III. 13954

Keresek 50 mm. tavaszi
büköny magot
megvételre. Aján-
latok kértnek. SZILY KÁLMAN,
Morgány up. Geise. 13988

Szőlőtörköly,
= borseprő =

és mindennemű gyümölcscefrék
vásároltatnak

BLAU M. FIAI
cognagyárában, Helyben.

Mindenfajta divatcipők,
badiczipők, gamasnik,
gummi-czipők lábme-
legítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában. Főut. város: téraplato.

**Az összes kereske-
dők, a fűszerezek
kivételével, elhatá-
rozták, hogy este
7 órakor zárnak.**

Horovitz Jenő.

Idegen szavak magyarázata

Ára 1 korona 60 fillér FISCHEL
FÜLÖP FIA könyvkereskedésé-
ben Nagykanizsán Vidékre 20
fillér portóval több.

A HARCZTEREN

levő katonák kedves olvas-
mánya a „ZALA” — Havi
előfizetés postai küldéssel 2
korona. A „ZALA” a harc
térén levő

minden katona

részére küldhető. Előfizetés
minden naptól eszközölhető
a kiadóhivatalban Nagyka-
nizsa, Sugár ut 4 sz.
Telefon 78. szám.

Dívtos

levélpapírok,
művészlapok
óriási választékban.

FISCHEL FÜLÖP FIA
* könyvárúházában Nagykanizsán. *

FRANZ LAJOS ÉS FIAI
GŐZMALOM ÉS VILLAMOS-ÜZEM R.-T.

Dúsan felszerelt

Csillárüzletében

állandó raktáron tart legújabb gyártmá-
nyu villamos **csillárokat**, villamos **kály-
hákat**, **fűzőedényeket**, **zseblámpá-
kat** hozzávaló elemekkel, **villamosgö-
ket** husz gyertyafénytelő ezer gyertya-
fényig és egyéb elektroftechnikai cikkeket

**Őszi és téli
ujdonosságok!**

Óriási választékban
raktárra érkeztek

berlini és bécsi
= modell =

Női kabátok

Kosztüm kelmék tiszta
gyapjuból, sötétkék, fe-
kete és az összes divat-
színekben. :: Bársonyok,
parketok, bluz és pon-
gyola-kelmék nagy vá-
lasztékban. Srott siffo-
nok, Mai és Hólfeld, vala-
mint Régenhart féle Rum-
burger vásznak gyári
raktára. Asztalneműek,
szőnyeg, függöny óriási
választékban. — Nagy
mennyiségű kötények,
kloth és lüszter zsupo-
nok, női fehéreneműek

olcsón kerülnek eladásra.

Az összes raktáron levő nyári
áru leszállított árban.

Barta és Fürst

divatárúházában, Nagykanizsa Fő-ut.

TELEFON 323

Rumburger vászonmá-
dekó kaphatók!

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉS ÉS KIADÓVÁLTÁI:
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
 FŐKIKADÓHIVATAL:
 Budapest, utca 2. az. (Fischer-bergy-
 vasútállomás) fel. 1. emelet. Az
 előfizetés és a hirdetések a
 „ZALA” Hirdetvénytől és nyomdától
 s. k. Könyvnyomdája Sugar-ut 4.
 TELEFON-SZÁMOK:
 Helyi: 1111
 Budapesti: 1111
 Helyi: 1111

Keleti harctér.

Budapest, nov. 3. Károly főherceg lovassági tábornok harcvonalai: Észak-Olahoreszágban a románok tegnap számos helyen támadtak. Mindenütt visszaverték őket. Csapatlank utána nyomultak az ellenségnek a vöröstoronyi szorosától délkeletre és Predeáltól délnyugatra újra tört nyertek. Erdély keleti határán és az Erdős-Kárpátokban csekély volt a harc tevékenység. Lípót bejár herceg vezértábornagy harcvonalai: A Narsjovkánál az oroszok hétzari tömegrohammal kísérelték meg, hogy visszaharaszorítsák azokat az állásokat, amelyeket harcmezőnkön szövetségeseink elfoglaltak. Az ellenség minden rohamja a legsúlyosabb veszteségek között omlott össze. A Stochod mentén Ulevicától délre osztrák Landweberhez tartós vadászkielöltöttemény elűzték egy orosz előőrsöt.
Hősej, altábornagy.

Berlin, nov. 3. Károly főherceg lovassági tábornok harcvonalai: Erdély déli harcvonalán támasztásokkal vagy szorosnyarban visszaverték román támadásokat. Predeáltól délnyugatra és a vöröstoronyi szorosától délkeletre az ellenség után nyomultunk és több mint 350 foglyot ejtettünk. Lípót bejár herceg vezértábornagy harcvonalai: Az oroszok hétzari is megismételt támadásokat kíséreltek alkalmával, amelyek arra irányultak, hogy az október 30-án Folv. Kramolesletől nyugatra (a Narsjovka balpartján) több rohammal elfoglalt állásokat visszaverjék, rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek.
Legfelső hadvezetőség.

Az olasz harctér.

Budapest, nov. 3. A tenger melléki harcvonalon tegnap is a legnagyobb elkeseredéssel folyt a harc. Az olaszok rettenetes ember-és lövészárteráslással folytatták támadásukat. A Panevizi erdőben, Sobernél és Vertojbától keletre fekvő Vippach völgyi állások voltak újra a fősz támadások célpontjai. Az ellenséget sikerült mindenütt visszaverni. A gyulai 2. népfelkelő ezred és a dalmái 23. Landweberhez igen szívósan helytállottak. A Karant-fennsíkion Lokvanica vidékén az ellenség legsúlyosabb vesztesége mellett megállítottunk egy új olasz lövegtámaszt, amelyet a Princinal magaslaton át és a Kostanjevics felé vezető út mentén lőttünk. Két ütegünk, amely lit a legvégsőökig kiharított, a luteró nyomása folytán az ellenség kitérte került. A fennsík déli részén a derék 32. osztrák népfelkelő ezred és a 15. és 98. gyalogezred harcvonalai előtt az ellenség minden támadása összeomlott. — Az elfogott olaszok száma 22000-ra emelkedett.
Hősej, altábornagy.

A balkáni harctér.

Budapest, nov. 3. Nincs újsg.
Hősej, altábornagy.
 Berlin, nov. 3. Nincs különös jelentőségű esemény.
Legfelső hadvezetőség.

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 3. A harc tevékenység általában mérsékelt keretek közt maradt. A Somme területnek egyes szakaszain erős tüzéségi tűz volt. Salfly elfoglalt házait tegnap reggel közelharcban ismét elvesztettük. Goudecourt-tól keletre és a St. Pierre Vaasti erdő északi része-ellen ismételt ellenséges előretörések megakadályoztak. A franciáknak Vaux-erődre irányított tüze estefelé ellanyhult. *Legfelső hadvezetőség.*

Események a tengeren.

Budapest, nov. 3. November 2-án déli-élti egy tengeri repülőrajunk sikeresen bombázta a vésztel állomást és szénraktárakat, a kárréportellat radio-állomást és tárházat. Este egy tengerészeti repülőrajunk megámsáda a ronchil vszuti állomás épületeit, a selst, dőberdől, stranzanói katonai építményeket és a colamettai üteget. Sok találatot értünk el.
A hajóhad parancsnokság.

Békefeltételek.

Berlin, nov. 4. A Neue Züricher Zeitungnak jelentik Hágából: Az antant körében megbeszélések folynak ama kérdés fölött, vajjon az antant hadicéljait és békefeltételeit időszerűnek tartják-e közzétenni.

A Deutschland utja

Berlin, nov. 4. A Deutschland tengeralattjáró, mikor utban volt Amerika felé, — ellenséges hajók látókorába a csak tiszorás tengeralatti uttal menekülhetett meg a veszélyből.

Miről irnak az orosz lapok.

Stokholm, nov. 3. A Timesnek Pétervárra küldött tudósítója azon kesereg, hogy az orosz belügyminiszter lapjai nyitlan a Németországgal való megegyezésről irnak, valamint hogy az orosz politikai körök egyetlen gondja most Lengyelország jövőjének rendezése.

Haldokló román herceg.

Bukarest, nov. 3. A román király legifjabb fia tudvalevőleg tifuszban megbetegedett. A beteg állapota az éjjel válságosra fordult.

Bethmann Hollweg beszélni fog.

Berlin, nov. 4. A Berliner Tagblatt jelenti: Bethmann Hollweg birodalmi kancellár a jövő héten, hétfőn, vagy kedden olyan nagyfontosságú politikai kérdéssről fog nyilatkozni, melynek megoldása közvetlen küszöbön van. A beszéd után az ülést elnapolják. Politikai körökben a várakozás igen nagy.

Fölrobbant orosz hajó.

Stockholm, nov. 3. Oroszországból visszavert kereskedők beállítják, hogy Helsingfors kikötőjében nyolc nappal eselőtt a Sebasztopol nevű orosz hadihajó aknán fölrobbant és megsemmisült. Az utóbbi időben a kikötő előtt gyakran jelennek meg német tengeralattjárók.

Ismeretlen léghajó katasztrófa.

Krisztiania, nov. 4. Lister mellett egy égő léghajó leeszkedett. Valószínűleg angol hajóról fölszállt. Légi jármű volt. A személyzet sorsáról mit se tudnak.

Bolgár jelentés.

Szofia, nov. 4. A bolgár vezérkar jelenti a hó harmadikáról: Román front: A helyzet változatlan. Két ellenséges hadihajó eredménytelenül bombázta Konstantát. Parti ütegeink elűzték őket. Macedon front: Az egész vonalon kisebb csatározások. Kakareska falut az ellenség földalta.

Görögországból.

Genf, nov. 3. Athenből jelentik: A Kakarini i görög helyiség Mitzas ezredes vezetésével visszavonult a várost környező magaslatokra. A király Elliot angol nagykövettel folytatott tanácskozás után 15000 fősnyi csapatot küldött úgyekkel Mitzas ezredes segítségére. Elliot nagykövetség ehhez való hozzájárulása a boulognei haditanács határozatán alapszik, amely a szaloniki és athéni kormányok hatalmi körét szigorúan elhatárolja.

Az élet Bécsben

Irjak valamit Wienből! Hát sok mindenről lehetne írni, ha nem kellene attól tartani, hogy bizony a cenzor kemd munkájával és epistoláim, — bocsi! — levelem tartalékosság. Azért mégis megpróbálom.

Itt Wienben kezdnek németesedni. Mi van azon csodálkozni való? Hisz mindaddig, külföldön a „Wanner” beszéde csak úgy beszégetett a sok idegen szótól. Különösen a franciá szavakat alkalmazta nagy előszeretettel, mint egy illogálni akarva, hogy ő vezérel — bocsi! — jártas — az idegen nyelvekben.

Nagyon érdekes most őket hallgatni, amint egymással beszélgetnek. Ha idegen szót alkalmaz valamelyik, a másik rögtön közbevág: „Wiederholt sich, oder so!” Így a legérdekesebb beszélgetés folytonos közbetbeszélésekkel van tele. Nagyon megy a szógyártás, mintha valami hadiműveltség lenne, nérvadó hőrök nyelv-tudásukkal váltakozva munkálkodnak a „Fremdwörterek” kiküszöbölésére. Csak néhányat mutatól:

- Autó = Kraftwagen.
- Meteorologia = Wetterdienst.
- Souppé = Abendbrot.
- Telefon = Fernspruch.

Igy lehetne még sokat felhozni, igaz, vannak kevésbé sikerült áttételek is, de hát nem volna szép az a nemes elhatározás bírálattá válni, nem korholni, hanem dicsérni kell azt, hogy felébrezték a nemzeti önéreztet. Vajjon ottbőn, édes házaikban is megtudták-e már eme dicséretreméltó mozgalmat, hogy szép nyelvük tisztasága megóvassék az idegen szavaktól. (Nem. Náluk minden idegen szó meg van meg, sőt egy pár újat is bevezettek: Stellung, Wache, Graben, Horchposten, Mine stb. A szerk.)

Azonban arra mégis kíváncsi volnék, hogy németesültek majd ezeket a szavakat: paprikás, gulyás?

Ezen jó ételekről eszembe jut a küzdés, mely most a császárvárosban folyik, az élelmiszek beszerzése körül. Van már a legkétségbeesettebb „jegy” a fide valóban alkalmazható volna Kóro Pál egyik versének mondása, hogy jegy-jegy is kell. Ha elgondoljuk, hogy egy milliót vásárolni nem lehet oly könnyen állatni, amikor a termelés éhezik a pénzre, a viszonteladásnak még nagyobb az étvágya a pénzre, amellyel bírány a közlekedés, nem csodálkozhatunk ezen a jelenségen. Szinte leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik tehát a sok ezer korgó gyomrot kielégíteni, hiszen minálunk, odabaja a sokkal kisebb városokban is oly sok feltörést okoz ez a kérdés és a városok vezetői csak a Domoanok-féle közmondást hajtogatják.

Wien, vagy inkább berliai specialitás — azaz közönlenség az úgynevezett „Anstellen”. Ez távolról sem felel meg fizetett állásba való belépésnek, hanem inkább állást foglalásnak, hogy minél előbb kerüljessen az ember azon úzletbe, amelyből a korgó gyomrának azon cikket drága pénzen vásárolhasson. — A humoros emberek, azaz kedélyeskedők: „asszonyok rajvonalának” mondják, akik néha „rohamsznak” is, ha úrlélek fogyni van. A napokban úgy állt útnam vezetőm huzalát — se tessék gondolni, hogy lümpöl, azaz korhelykedni voltam, Kóro nem vegyél, hogy ilyenre is jusszon pénz — egy óra lebetett és oly élénk volt az élet a vásárcsarnokok, tejcsarnokok, kenyér- és sütőüzletek előtt, mintha lényes nap-

pal volna. Az asszonyok rajvonala már ott volt, kik trécselve, kik bőblökölve állottak, várva, hogy párkadjon már a hajnal, jöjjen a reggel s az üzletfelfutásos k'a'udva állat, csakhamar nyisson ajtót a kegyeskedők az aróta bizonyára már felébredt gyermekek részére haragot, svagy innivalót adal. Ilyen az anyai szeretet. Óh, magasztos anyai szeretet! Óh, magasztos anyai szeretet, ki képes vagy a nappali fáradságok után még a nyirkos, hideg éjjeleket is áldozni, nehogy gyermekeid éhezzenek!

Ex az a bérle bécsi „Anstellen.” De van már kedélyes oldala is. Beszélük, hogy ex szerente meg egy kishatalnoknak egy gazdag leány kezét. Ő szerette a leányt, ex meg viszont az ifjat, de a régi nóta következtel, az öcegek, akik nem skarták odaadni a leányt, bár nem kosarazták ki a fiatalembert, bizonyára arra gondoltak, hogy megeszessék a nőstől óhajtok számár, jól lesz tartaléknak a vőjelölő a biztatták, majd ha nagyobb fizetése lesz és családjának jó módot biztosított. A flu egy nap szabadságot kért. S még mielőtt a kakas hirdette a hajnal haszdérát, már benn volt az asszonyok rajvonalaiban egy zsűrtellett előtt a sikerkült fél kilogram zsiri szeremet, majd a kenyérből elé sieteti és türelmes várás után egy cipő tulajdonosa lett; ezután a tojáskereskedés elé került, már magasan állott a nap, amikor az utolsó két pár tojásért járó pénzt lefizethette, erre egy csomago üzlet előtt glédába sietett, ahol egy darab vajot vett; aztán szerzett még vagy két kg. burgonyát, sőt kevés rizshez is jutott és néhány svivarhoz. De akkorra már feltűntek az első csillagok s ő éltlen a szomjan bár, de bracs szaktmányával sietett kedvese házához, hogy kacsáit leendő anyósa lábai elé rakja. Boldogan ölelte meg a leány menyja az élelmes flut s az apa már áldólag terjeszté ki kezét az ölelkezők felé. A flu sietett a lakodalmat, nehogy meg kelljen lásmétnal a Kálvária járást.

HIREK

Megyebizottsági tagjelölés. A jövő hét keddjén töltik be a Tripammer Gyula halálával megüresedett megyebizottsági székét, amelyre az elsőkerületi választópolgárok zöme most egyhangu megállapodással *Krátky* István dr-t, a város hadvonaült főjegyzőjét jelölte. Dr. *Krátky* képnasságával is megérdemelte a polgárság megtiszteltó bizalmát, de állásánál fogva is kell, hogy részt vegyen a vármegye törvényhatósági bizottságban.

— Utolsó üzenet. *A Zala* csütörtöki számában megírjuk, hogy Zeltnay Ödön 20-as honvédhadszery több társával együtt szerkesztőségünk útján a Kárpitok hóborította bércekről üdvözlétét küldi a kedves kanissal publikumok. A hős hadnagy üdvözlete az utolsó volt. Amikor az üzenet lapunk hasábján megjelent, Zeltnay nem volt az élők sorában. — *Hermann* Károly hadapródtól jött a szomorú értesítés, hogy a fiatal, szimpattikus, dallás hadnagy a legutóbbi kárpiti harcokban a haza védelmében hősi halált halt. A kanissal közönség, amelynek az ifju hős utolsó üdvözlete szól, — bizonyára mély megilletődéssel vesszi tudomásul a szomorú hírt.

— Az új püspök beiktatása. *Kapitány* Béla, az új dunántúli evangélikus püspököt a hó 29 én iglalták be új méltóságába Szombathelyen.

— A cukorkőspont manipulációi.

Nagyhatáson immár teljessé vált a cukorkőspont a város méges tudja a cukorkőspontnál kijárni, hogy a lakosság részese megfelelő mennyiségű cukrot bocsásson rendelkezésére. Annál lényesebb, hogy a jóles kőspont más városoknak kérelem nélkül is följárni a cukrot. Amint a *Pécsi Naplóban* olvassuk, a Cukorkőspont Pécsnek bocsáta őt vagnon cukrot ajándékozni s ezenkívül kijelentette, hogy az iparüzőknek külön ad cukrot. Nagyvárral ugyanigy cselekedett a kőspont. Mielőtt kell tehát mellőzni éppen Nagykanisrást? Valószínűleg a kormány nem széri teremtetni meg a cukorkőspontot, hogy a cukorbárók egyéni szimpattikus szerinti bánjanak el a fogyasztókkal. A város helyesen tenné, ha e lércsa manipulációra fölhlvna a kormány figyelmét.

— Csálás a vajjal.

Békében a leju. siakról mindig egy beszéltünk, mint a nép egyszerű, becsületes, nagy gyermekekről. A világ-háboru azonban alaposan megváltoztatta a vidéket. A nép egyszerű gyermekei minden hájjal megkent uszorkásá, otalóvá alakultak át, akiknek a furlangján még az örmány se tudna kifogást bírszólja az alábbi *magtörténet* törtérelia is, amelynek valódsága mellett egy egész utca fölháborodott népe tiszustodik. A Csengeri-utcát a hét elején vajjal házarta végig egy löképű muraközi asszony. A vaj fogyott is, mert jóval olcsóbb volt a plan, vagy üsletl vajnál s a szérhállyon is sokan vajjal akarnak enyhíteni. Dehátve a nyolc koronás vaj az utolsó szálk elkel. Többen mindjárt hozzakerdték a vaj klovasztásához. Hát azamflis, amint olvadni kezdett a linom olcsó falusi vaj, a közepéből ökölyi nagyságu krumpli bukkant elő. De nemcsak egyből, hanem valamennyi vajcsomóból. Szóval a muraközi asszony a vaj mellé mindjárt krumplit is adott, de persze vaj árában. Így mégis drága lett az o'csó vaj, de akkor már a muraközi asszonyok híre hamva se volt a Csengeri-utcában.

— A Nyugat. Ignotus, Adv Endre és Fenyő Miksa szerkesztésben megjelenő szociáladalmi, kritikai és politikai folyóirat 1916. évi november I I száma a következő nagyréalt aklutlla és igca széches listalással jelen meg: *Stromy* Dező Mándy Kármér ögyilkossága (Novell), *Kallit* Margit Litánia Vers, *Vas Ferenc* Az állam igényei és a magán gazdaság, *Lengyel* Ményhért Negyedik Henrik, *Tersánszky* J. Jenő Emeléd lejeunte (Vers), *Révész* Béla Vihar (Münsture), *Szab* Ernő Líonvoknak való nóta (Vers), *Mócsa* Zsigmond Hőskor (Novell), A politika mögöl, *Ignotus*, Polgári szocializmus — *Fenyő* Miksa Störgh gró — *Gellért* Oszkár Titonai a Prinz Friedrich Wilhelm fedélánten — *Ambros* Zoltán Hábórus jegyzetek, *Adv Endre* Versok, *Schöppel* Aladár Zsuzsi (Barta Lajos parasztrajzistika, *Tóth* Árpád, *Balázs* Béla Lélek a háboruban, *Bilint* Aladár Bilint Részó köpel, *Bilint* Aladár Jávör Pal kiállítása.

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.

Legtökéletesebb és legkevesebb szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozokban. — YES-KRÉM 3 korona dobozokban.

Magyarországi Kétféle.

ERÉNYI BELA Újvidék gyógyszertára
Központ: Károly-utca 2.

— **Megszökött a pécsi társulat primadonnája.** A pécsi színháznak kinos szeszélfője van, Telekyl Ilonka, a társulat gyönyörű hangú, kedves primadonnája bucsú nélkül megszökött a városban megzavarta a társulat műsorát. A primadonna nem is szándékozta visszatérni. Szökéséről ezeket jelentik Pécsről: Távozásának előzményét meg lehetetlen bonyodalmasnak. — Amikor a színen elején Telekyl Pécsre jött, az a hír járta róla, hogy már szeszony és a jelenleg Miskolcon játszó *Darigo* olasz származású tenorista veje. Ezt a hírt mindenki megcáfolt, csak maga Telekyl nem, de esküvel bizonyítvánnyal sem erősítette meg. — Október elején úgy alakult a műsor, hogy közel egy hétig Telekylnek kellett volna játszani, ő azonban engedély nélkül Miskolcra ment. Ezért gázolja bizonyos részének elvezetésére léte a kérelmetlen színházi törvényeszek, amelyek lételetét a direktornak nincs módjában megváltoztatni. Október 30-án Telekyl ismét szabadságot kért *Fürdői Béla* igazgatótól, aki azonban a megállapított műsor miatt nem teljesíthette kérését. Telekyl erre szó nélkül elutazott Miskolcra és távozásáról csak a tegnapi délelőtti kézbesített levélben értesült az igazgató. A levélben Telekyl elmondja, hogy a színházi törvényeszek lételetét igazságtalanul sújtja, de nemcsak ezért válik meg a társulattól, hanem amiatt is, hogy a direktor nem engedte meg, hogy férjét meglátogassa. *Fürdői Béla* igazgató az esetet bejelentette az Országos színházezgyűlésnek. Ime ilyen bajok származnak abból, ha a férj Miskolcon, a feleség Pécsen játszik és — szeretik egymást.

— **Azok a nyelvek.** (Levél a harctérről) Volhynia október 29. Oderbruggben 1 óra a várakozási idő. Befutunk a vizsuli étterembe. Éjszaka nincs. Mindenki azt eszik, ami a plecsér jóvóitából jut neki. Nekem nyelv jutott. Fízitem érte egy pohár sörrel együtt 3 korona 26 fillért. Óh, édes Istenem, Kanizsán mennyivel olcsóbban jutottam a nyelvekhez. Az édes csipős, kanizsai aszronyelvekhez. Ha éjfélkor mentem hazra, ráfogták, hogy reggel az utasokörök hústak ki az Ördögárból. Első szerelmemmel elhittették, hogy Törökországban házasságkötésért letartóztatták. Amikor először voltam otthon haslővéssel a harctérről, — azt mondták, hogy gyomorrontásom van a szimulálók. Szóadabkarbonát ajánlottak. Igar, hogy mással se tettek kivételt. A koronán szélében beszéltek, hogy Pillitz szeszorvos ur részére külön sítót vették a kaszárnya falán; a polgármester a menekülteket annyira megszereite, hogy baze se akarja őket engedni; hogy Kaszter Miska bátyánk kizókurát használ; Eperjessy Gábor 1000 K-1 adományozott a Chewra Kadlásnak; Pálffy fellgyelő orv. gubcsokereskedést nyitott s hogy Deák Péter főkapitány dr. Kralky látvánra akarja hagyni a szolgálati évet. Ennyi minden beszélték az édes, csipős kanizsai nyelvek, amelyek anyyi, de anyyi keseliúséget okoztak nekem, hogy most itt a lővészárookban epidev várom azt az időt, holdog időt, amikor ismét nyevére vesz egy fruska vagy valamelyik temperamentumos menyecske. Addig is üdvözölöm őket! Egy agyonnyelvt hadnagy.

— **Hősi halál.** H. Fáy Árpád kereskedelmi iskolai megintásul, Fáy Árpád délvias uti löellenőr fia, folyó év augusztus hó 24-én az orosz harctéren hősi halált halt.

— **Halálhír.** Hads. Annuskát, a báró Gultman cég tisztviselőjét léjdelmas vesztezőg érte. Anyanyja hosszas szenvedés után elhaláloroit. A jószágos matrónát tegnapelőtti helyzeték örök nyugovóra.

— **G. Weiss Lujza** női kislep-színházjába (Nagykanizsa, Központ szálló épület) a téli kislepítvat legújabb modéllal megértek. A legolcsóbb *filc-, bársony- és velourkalapoktól* kezdve a legpazarabb szőrmeárulki dug választék. *Szörmekalapok, szőrmeapokk és szörmedarabok* nagy választékban. Szörme (muff és bos) alakítások elvállaltatnak. Fővárossal izlés és kislepítválas. Telefon: 3 66.

— **Jótekonyság.** Mindenszenteki gyertyamegyvadás címén a kárpáti falvak földméltsére adakoztak: öv. Weber Károlyné 5 K, Récz Gizella 4 K. A vak katonáknak Hild Ferencné 7 koronát adományozott. Paternmann József a vak katonák részére 20 koronát, a tüdőbetegeknek 20 koronát, a Vöröskeresztnak 20 koronát küldött. Öv. Róth Miksaé — vak katonáknak és a tüdőbetegeknek 5—5 koronát adott. Öv. Kull Anna 2 koronát jutaltott hozrának a vak katonák részére.

— **A közlelmelési hivatal megkezdí működését.** A hivatalor lap mai száma közli, hogy az Országos Közlelmelési Hivatal ma november, 4-én megkezdí működését.

— **Földrengés Stájerországban.** Grácból jelentik: A cillli kerületben fekvő Odenburgban október 28-án este 9 óra 20 perckor heves földrengés volt. A földrengés következtében több ház kisebb-nagyobb mértékben megrongálódott. A kémények leváltak és az utcára zuhanak. Éjszaka újabb lökések következtek. A földrengést csak egészen kis körzelen érezték.

— **Jótekonycéli hangverseny.** Holnap este a Központ kávéházban a landwehrzenekar a következő műsorral hangverseny: 1. Wittitz: Hötzenorli Conrd induló. 2. Flotow: Rézslet a Martha operából. 3. Nedbal: Valzer. 4. Wagner: Rézslet a hohengrinből. 5. Archer: Valzer. 6. Zichér: Egyveleg. 7. Kálmán: Kerlingő a Tatárjárás című operetiből. 8. Pozziller Magyar daleyveleg. 9. Brud x: Tréfás kerlingődal. 10. Bucsu induló. A hangverseny esti 9 órakor kezdődik.

— **Kovács Jolán** okl. szülésző lakását Klafaludy Sandor u ca 21. szám alá helyezte át és kéri a nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását.

Igen jó eredménnyel alkalmazzák

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚVIZ

a légutak megbedegésénél, a garat és hörgők hurutjánál, tüdő- és mellbántya-gyulladásnál.

AZ ÁROK TERMÉSZETRAJZA.

— Glosszák. —

Bukovias, 1916. X.

Földművelés. Egészen új alszokor rendezkedik be. Galicziában, Bukoviasban, Erdélyben lázas munka folyik, az eddig elhanyagolt földket alapos megmunkálás alá veszik, beláthatatlan árokrendszerrel csatornázzák. E csatornák egyik másika, nagy lakásúség esztére lakhatóvá lett alakítva. Legtöbb azonban vízlevezetése szolgál. Ezek az ugynevezett futóárkok. A stóbenforgó óriási kulturmetródi munkát többnyire magyar királyi honvédbakák végzik kis gyalogsági ásóval, kifogyhatatlan energiával és nagy rátermettséggel.

Új földművelési eszközökkel kísérleteztek. Ezek közül idáig legjobban az ugynevezett *grándi* vált be. Nagyon kis iromerő igénybevételével alapos munkát végez s így hatékonyt földéne van a régebbi időkben használt eke mellett. Új mély szántások helyett az ugynevezett *pergőűzel* hasznájják. A pergőűzel nem egyéb, mint nagyon sok grándóak egy aránylag kis helyre való koncentrállása. Nagyon határos. M-zögardák figyelmébe! A földet egy méter mélystgben tökéletesen fölkeveri, összerogatja, fölrelettel s így termelőképeséget emeli.

A rigollrozásnak igen érdekes és egyszerű formáját találták meg. E földfedezés annál nagyobb jelentőségű, mert a föld nagyobb mélységre ható megmunkálása tendkívül lassú és pepecselő munka volt. Német és francia mérnökök nagyon egyszerűen oldották meg a régóta vajudó gazdasági problémát.

Ugynevezett sknafolyosót furnak a fölforgetandó földterület alá s ott nagymennyiségű kizsított elhelyezvén, az opázet a levegőbe röpltik.

E fölötte praktikus módszort mi is csakhamar eljáttítottuk és Csernoviez elött kezdőünk vele kísérletezni orosz ültetvényeken. Bváll.

Egyetlen hátrány, hogy a robbanás után olyan nagy rögök maradnak hátra, hogy csak *srapnel*l bthetők szét. Ez utóbbl eszköz a régebben használt boronát mindenfereen kizsítottta.

Mezőgardsságainkban különösen nagyban termeszítik a *gyepféglát*. E fontos termésnyok földalatti építkezéseknél óriási szerepe van. Nagyban termeszítik még a *drótkarót*. E vasos növényeket 1—2 méteres sortávolságra ültetik az árok elött és egymással összerótozzák. Némely helyen a drótot is nagyban termelik az ugynevezett *drótmészőn*. A drótmésző szélére kiállított puskás csészőket *drótfügglőnek* hívják.

Ültetnek még nagy mennyiségű aknát is. Ezek közül azonban idáig kevés kult ki. A száraz, meleg éghajlatot kedveli.

Ostram

Az állattenyésztés szintén virágzik. Különösen az ageráztól ért el szép sikereket. A földalatti lakásokban sikerült egy teljesen új, szelíd agerázt nevelni. Az agerak annyira szeledek, hogy képeket az alvó baka körmeit rágszálai, csyalegve belehárapol a papíron mozgó csuszába.

A macskatenyésztés lendülvén föl később, az agerak száma egyre csökkent. Az első macskákat Csernovitzból vándorolták ki az ott beállított bűbájos drágaság és a nehéz megélhetési viszonyok miatt. Élelente nagyon sok baj volt velük. Sobogy sem bírták el, hogy a futó árokban sokkal célszerűbb sétálni, mint fölülte, hogy a földalatti építkezés sokkal praktikusabb, mint a régi emeletes építkezési mód. Nehéz volt velük báláltatni, hogy a tűzszégy megfigyeltéje magas voltánál fogva nem alkalmas szerről légyottok rendezésére. Addig nem lehetett velük bíralni, míg egy öreg, népiülködő kaszari hasza nem löktek. Azonlalt csak akkor volt még egy kis zavar, mikor a kutyákat kénytelenek betelepíteni az árokba. A kutyák a mezőgazdaságban kiváló szolgálatokat teljesítenek. Különös értékű van a drótmező őrzésében.

Egyes földözökben nemes pókot, meg hangyafajokat és egyéb apró állatfajkat tenyésztnek nagy mennyiségben.

A bacillustenyésztés az utóbbi időben hanyatlott.

Ipar. Az árokban csupán az ötvös- és fapart élnek. Az ötvös iparhoz szükséges alumíniumot és rézet Oroszország küldi leginkább arapuelek alakjában. E fémeket a bakák szeszszedik, megelvasztják és gyűrűket öntenek vagy reszelnek belőle. A szponal aló rézkarikákból csinos, izézes karkötők készítenek. Az alumínium gyűrűkbe csinos rézfigurákat állítanak.

A tótok nemes mesterségét, a drótöztést szintén méltán élnek. A drótöztéshez azonban többnyire eredeti szeszdrótot használnak.

A fapart nagymennyiségű turistabotot, földkanalat termel. Az előbbi magyaros díszítéssel az izélesen tarkítva.

Kereskedelem. Kivitel és behozatal egyaránt nagy. Virágzik a cserkekereskedés. Behozatali cikkek: szponel, gránát, nagymennyiségű vas, ólom, réz. Mivel vasúti és vízi pályák nincsenek, a cikkek szállítása rőppályán történik. Az acél és ólomot apró bombonck alakjában cserélik ki. Kivitel cikkek ugyanezek. A rab-szolga-kereskedés lemett főnyújt. A foglyokat a drótok között elterülő fűgálcson vásárolják többnyire Oroszországtól a ml járőröknek széllel és ólommal.

Tudományok. Meglehetősen egyoldalúan művelteknek. Részletesebben csupán a hajítást görbével foglalkoztak. Főitállták az ugynevezett irányonatot és rájöttek, hogy ezzel sokkal jobban lehet célolni, mint a régi puskákkal. Bebizonyították, hogy a sebesülés nem más, mint egy hajítást görbének és egy irányonálnak metszési pontja, mely metszési pontot legjobb azonnal bekötölni és levinni a segítség helyre.

Két nagyjelentőségű hídrőgráfiat talál mányról is meg kell emlékeznem. Rájöttek, hogy a kátránypapír nem bocsátja keresztül a vizet. Rőgtön meg is próbálták a földözök tetejére alkalmazni. Bevált. A másik nagyjelentőségű találmány a csizma. A bakancsról kitűdött, hogy a vizet sarat keresztűl bocsátja. A csizma egy darab bőrből készült magas-astaru cipő. Egyesek állítása szerint magyar találmány, sz aliföldön állítotlag már a háboru előtt használták, később a háboru alatt on feledésbe merült.

A rőppálya-elméletet sikerült a világításba is bevonni. A világítás rakétákkal és világító töltényekkel történik. Az utóbbit világító pisztolyból lövik ki és a bajtót testek esést görbét szemléltetik vele.

Irodalom. Az irodalom külföldösen kedvelt formája a rövid, alig lélegretvételezni tárcsa, regény, tragédia, többnyire rőzsaszűz lapra írva. Kedvelt műfaj még a levél, jobboldalt, lönt a tábort posta számával.

Művészetek közül a sené régi műtívumokkal dolgozik. Óriási zenekarok vannak szerveve. Egyetlen darab, amit idáig jástani tudnak, a Harci Zs. Többnyire szababban tartják a próbákat. Nagy távolságból, azt mondják, ürítetők. Közélről nem élvezhetők. A magyarok mégis élvezik és a muzsikát huj, huj, hurrá — kiáltással kísérik. Jellemző, hogy a zenés műfaiságok többnyire kéahégyre menő verekedéssel végződnek.

Kedvelt hangszer még a szájharmonika, furulya, tillakó, ritkábban gramofon.

Az építészetben a misticizmus uralkodik. A lakások szűkek, föld alá építettek. Sötét, mély, zeg-zugos folyosók. Különdösen divatos a vastag telő, több sor getenda és még több sor gyéptéga.

A pincéket 4—5 m. mélyégben készítik a föld alatt. Szükség esetén szintén lakhatók. Ezek az ugynevezett *kaavernák*, *rőkatyukák*.

Életmód. Az itt lévő férfiak valamennyien legényéletet élnek s mindnyájan egy közös anyának, a szolgálatvezető őrmesternek a gyermekek. Ő táplálja és gondozza a bakát, ő ad rá tiszti ruhát, amiképen azt már másutt ki-fajtták.

Bocsáss meg olvasóm ezért a furcsa írásért.
Fekete Alajos.

Vasárnap jönnek a gyűjtőkocsik. Sződjük addig össze az elhasznált ruhadarabokat és cipőket, mert otthonlalan székely véreink máris sokat szenvednek az időjárás viszonyfagságától. Az emberek százainak egészségét, gyermekek életét mentik meg a hasznavehetetlen ócskaságok.

Szöllőtörkölyt és borseprűt minden mennyiségben vesz REICH SAMU pälinkanagyfőzdeje, Nagykanizsa Király-utca 15. sz. 13935

Haláleset miatt
egy fiaker fogat
teljes felszereléssel és joggal azonnal szabad kézből eladó, Csengery-ut 33 sz. 13946

Keresek 50 mm. távnyi bűkköny megot megvételre. Ajánlatok kérnek. SZILY KÁLMÁN, Morgány up. Gelse. 13968

Műhelynek is alkalmas pince helyiség azonnal kiadó. Bövebbet Csengery-ut 27/a. 1. emelet.

Eladók lovak, kocsik és löszerszámok. — Kaszárnyo építkezéséml.

DR. Palóc k. egézségügyi tanár v. kőrház specialista orvos
Budapest, IV., Károly-körút 2 sz.
Egy óriási speciális praktika teljes kőrházakkal felszerelt és kőpőpőpőpő egy kőrházak, mint a kőrház és a kőrház, valamint az azokból származó összes bajok. — Kőrház kőrházakban 4. a. 10-12. k. u. 3-5-g. Ha személyesen kőrházakban volna megjelenni, válasszék egy kőrházra az eljuttatott felvilágosítást adó, hogy utóbbi kőrházban szabadulhat meg gyökörösen a bajtól.

Jótállás a biztos eredményért.
Reitter Oszkár nagybecserű ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek nagyszerű találmánya a **"PATKÁNIN"** patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatra nem ártalmas és ösöl-mul minden más irtószert. 1 doboz ára 2 K. mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden adaghoz használati utasítás van mellékelve. A biztos eredményért jótállás. Ismerte a prospektus, melyben le van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használandó, kéreésre ingyen küld a PATKANIA gyár vezető-sége Nagybecserűken.

Mindenfajta divatcipők, hadiczipők, gamasnik, gummi-czipők lábmelegítők és harisnyák
Kaphatók:
Miltényi Sándor és Fia
Cipőáruházában, Főnt, városi bérpalota.

A „Zala” előfizetési Ára:

hetyben	nákhöz	fordva	Postal	csakötő	összesen
Egy hóra	...	4.80 K	Egy hóra	...	8. - K
Negyedévre	...	4.80 K	Negyedévre	...	8. - K
Félévre	...	8. - K	Félévre	...	16. - K
Egész évre	...	16. - K	Egész évre	...	32. - K

Egyes szám ára 6 fill.
Hirdetéseket elhelyezni szeretn a kiadóhöz közzé

60 FILLER 1 DOBOZ **"FAX"** HYGIENIKUS SZIVARKAHÉVELY
KÖNYVECSKE SODORNIVALÓ PAPIR (ZOLAP) ÁRA 12 FILLER

Olcsón szerezhetheti be

Uj model női és gyermek kabátokat, kosztüm, alj, pongyola és blouz-
kelméket (dupla széles) bársonyok és selymeket, pargetokat, berliner
és téli nagykendőket.

Valódi Rumberger vásznak!

Kész női és férfi fehérneműeket, harisnyákat

Kisfaludi és Krausz

rőfös, divat és női konfekció áruházukban az „Arany Kakashoz”

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. sz.

Szőlőtörköly,

≡ borseprő ≡

és mindennemű gyümölcscefrék
vásároltatnak

BLAU M. FIAI
cognacgyárában, Helyben

GAZDASÁGI

BÉRLET.

Keresnek lehetőleg a város közelé-
ben egy kisebb birtokot bérletre.
Ajánlatok a hely, nagyság és a
bérösszeg megjelölésével e hó 10 ig
e lap kiadóhivatalához kéretnek
„Gazdasági bérlet”
címmel

Vámmalom eladás.

Eladó, más vállalat miatt, négy-
járatu, sikszítás, Diesel-motor
hajtásra berendezett igen jó for-
galmu vámmalom Nagykanizsa
VI VII. kerületében. Csak ko-
moly vevőkkel tárgyalok. Leve-
lekre nem válaszolok.

Hörigcs

Két éves gyökeres

:: vesszöt veszünk ::

alábbiakban szereplő minőségben és mennyiségben:

0000 darab Olasz Rizlinget,
5000 darab Bakator,
3000 darab Fehér Szilankamenka,
3000 darab Fehér Szilankamenka,
3000 darab Pozsonyi bakar,
3000 darab Ezerjó,
3000 darab Kőröndi,
1000 darab Múscat Alexander,
2000 darab Múscat Othonel,
500 darab Múscat Lancel,
10000 darab Vagyes Chasselas,
500 darab Passzutti.

Szíves ajánlatokat a

Magyar Ipar és Kereskedelmi
R.-T.-hoz

Budapest, VIII. Szentkirályi-u. 16. szám
alá kérünk.

!! NAGY MEGTAKARITÁS !
B-leteknek, gyáraknak malmok-
nak és gazdaságoknak. !!

A létező legjobb és legtartósnabb

PAPIRSPÁRGÁT

Csemagolár= 2, 2 1/2, 3 és 4 mm,
vastagságban kgként Kor. 350,-
100 kg 360,-

Postacsemagokhoz kgként " 420,-
100 kg 400,-

Szódásbőrtéshez (2 és 2 1/2 mm)
kgként K. 350, 100 kg. " 340,-

Zsákcsalognokok 4 mm-esből vágva és
kötve kgként K. 380, 100 kg
K. 360.- Arban szállítja pécsi raktá-
rából utókvéttel a

Pécsi Kereskedelmi és Iparbank

R.-T. szennestálya Pécs

5 kgnál kevesebbet nem küldhet.

Papírkötések.

Kilométer nyilatkozatok.

Nagyobb rendeléseknél engedmény

Modernül épült ház

Pacsán (Zala m.), mely főleg ga-
bona és terménykereskedésre, de
minden más üzletre is alkalmas,
nagy magtárral, pincével és istálló-
val haláleset miatt sürgősen eladó.

Érdeklődni lehet - 13978

Özv. Ungár Ferdinánd-
néndi, Kadarkut (Somogy megye.)

Olcsó női, leány és gyermek-

kabát és szőrme kiárusítás!

Sikerült még időben nagy meny-
nyiségű legújabb divatu női és
gyermekkabátot valamint va-
lódi szőrmegarnitúrákat olcsó
áron beszerezni miért is aján-
lom a n. é. közönségnek, ha
olcsón akarja szükségletét be-
szerezni, tessék raktáramat meg-
tekinteni

200 drb. különféle lüster

és cloth alsóruha 13-15

:: koronáért kapható ::

STERN JÓZSEF divatruhász

Nagykanizsa, Központ szálló

épületében

Meghívó.

A Király-Sörfőzde Részvénytársaság

t. részvényesei tisztelettel meghívatnak az 1916. évi november hó 18-án délelőtt 11 órakor Nagykanizsán, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókintézetének helyiségében megartandó

XXIV. évi rendes közgyűlésre.

Napirend:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a tiszta jövedelem hovatartozása és a kifizetendő osztalék megállapítása, valamint az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére adandó felmentvény iránti határozathozatal.
3. Az igazgatóság javaslata a részvénytőke felemelése iránt
4. Az alapszabályok 2., 26., 29. és 38. §-ainak módosítása
5. Igazgatósági választások az alapszabályok 20 §-a értelmében.
6. A felügyelőbizottságnak egy évre való megválasztása

Nagykanizsa, 1916 november 2

Az igazgatóság.

Azon t. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni óhajják, sziveskedjenek részvényüket az előnyekkel együtt az alapszabályok 13. §-a értelmében legkésőbb három nappal a közgyűlés előtt a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank fiókintézeténél Budapesten, vagy ezen bank nagykanizsai fiókintézetének pénztáránál térítvény ellenében letenni, mely utóbbi helyen a felügyelőbizottság által megvizsgált és helyben hagyott mérleg, valamint az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentései nyolc nappal a közgyűlés előtt a t. részvényeseknek betekinthető végtel rendelkezésre állanak.

VAGYON

MÉRLEG-SZÁMLA

TEHER

	Korona	Fü.	Korona	Fü.		Korona	Fü.	Korona	Fü.
Sörgyári telepek és berendez.			1822829	52	Részvénytőke			2000000	—
Ingatlanok			184500	—	Tartalékalapok :				
Pénztári készletek			84458	19	*rendes tartalékalap	315000	—		
Váltóírás			49176	89	értékcsökkenés-alap K 685000				
Értékvesztés			710000	—	folgó évi gyarapítás „ 315000	1000000	—		
Áruk és anyagok			154723	60	adó tartalék	200000	—		
Adóok			1672321	27	*ingatlan tartalék	10000	—	1525000	—
					Fel nem vett osztalékok	1416	—		
					Hitelezők	696286	49	697702	49
					Nyereség áthozat múlt évről	26148	27		
					1915—1916 évi nyereség	429158	71	455306	98
			4678009	47					
								4678009	47

*az igazgatósági indítvány elfogadása által a rendes tartalékalap 400000 koronára, az ingatlan tartalék 50000 koronára fog emelkedni.

Nagykanizsa, 1916 szeptember 30

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

IZMERSZTŐSÉG ÉS KIMŰVÉLTAL:

NAGYKANIZSA

BUGÁR-UT 4. SZÁM

FŐKIMŰVÉLTAL:

Közzététel: az az (Főkövető-
kereskedő), a hol hirdetések és
előzetesek is hirdetések.

„ZALA” Hirtelintézés és nyomtatás
és k. ügyvezetője Bugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Helyi telefonok és kizárólagos: 170
Helyi telefonok: 171
Nyomda: 257

— Táviratok folytatása a 4. oldalon. —

A lengyel királyság proklamálása.

Varsó, nov. 5. Ma délelőtt a város nagyszínházában Bezeler fő kormányzó fölolvasta a lengyel királyság proklamálását, amelyet az összegyűlt előtt Hütten Csapsky gróf lengyel nyelven tolmácsolott. A fő kormányzó ezután beszédet mondott, amely a lelkesedés viharát váltotta ki a jelenlevőkből. A lelkesedés átterjedt a palota környékén egybegyűlt sok ezernyi tömegre, amely viharosan élte a fő kormányzót.

Lublin, nov. 5. Kluk tábornagy fő kormányzó amnestia rendeletet hozott ki, amely szerint a fő kormányzóság területén élő lakosság példás, lojalis magatartása elismerésül a lengyel törvényes szemponjtól örökké emlékeztetés napon elrendeli, hogy mindama büntető törvényes, vagy közigazgatási bíróság által elítéltek, akik kegyelemre méltók, — teljes, vagy végleges amnestiában részesüljenek.

Lublin, nov. 5. A lengyel királyság proklamálása alkalmából a város lobogó díszet öltött. A kormányzósági palota előtt a sokaság összegyűlt. Délelőtt 11 óra körül kivonultak a helyőrség csapatai, a melyek sorfalat állottak. Díszőrséget a lengyel hadtest csapatai alkottak. A kormányzósági teremben összegyűltek a főtisztok, főhivatalnokok, főpapok, előkelő lengyelek és a lengyel hadtest tisztjei. Tizenegykor bevonult a földszintre a fő kormányzó. Előtte három lengyel ulánus haladt kivont karddal. Ezután a fő kormányzó fölolvasta a proklamációt, majd lengyel nyelven beszédet intézett az összegyűltökhöz és három szoros éljént mondott a lengyel királyságra. Beszéd közben az erkélyen kibontották a lengyel lobogót. A csapatok tisztelegtek a zenekar zérendített a lengyel himnuszra. A tömeg leirhatatlan lelkesedésbe tört ki, amikor a fő kormányzó összes épületeire a magyar és osztrák lobogók mellé fölventék a lengyel zászlót is. A tömeg Ferenc Józsefet és Vilmos császárt viharosan élte. Ezután

ünnepélyes menetben a székesegyházba vonultak, ahol Te Deum volt. Végül a fő kormányzó diaszemlét tartott a kivonult csapatok fölött.

Bécs, nov. 5. Krakkóban és Lembergben a lengyel királyság proklamálása alkalmából egész nap fényes ünnepek voltak. Mindkét város zászló díszet öltött.

A görög király legujabb hőstette.

Athén, nov. 5. Fourbet francia admirális arra kérte a görög kormányt, hogy a görög hajókat francia lobogó alatt a német tengerattjárók elleni harcra felhasználhassa. A kormány a király elnökletével tanácskozást tartott, amelyen az admirális követelését elutasította, mert a görög kormány bejegyzése egyet jelentene a semlegesség feladásával.

A Somme-csata.

Berlin, nov. 6. A Wolf úgynökségnek jelentik a német főhadiszállásról. A Somme-menti csata eddigi eredményét a következőkben foglalhatjuk össze: A támadóknak nem sikerült az áttörés és nem sikerült fölmozsolni a német erőket, se megrendíteni a németek nyugati harcveronalát. Még az a tervük sem sikerült, hogy nagy német erőket kössenek le a nyugati harctéren, hogy ez által a Balkánon tervezett német akciót megakadályozzák. Teljes bizonyossága ennek Erdély felszabadítása és Dobruzsza meghódítása.

London, nov. 5. A Daily Telegraph kimutatása szerint az angolok a Somme-menti harcokban július 1-től 412 756 embert, köztük 21 538 tisztet vesztek halottakban és sebesültekben.

Bolgár jelentés.

Szófia, nov. 6. A bolgár vezérkar jelenti a hó 5-éről: A Macedon harcveronalon a helyzet változatlan. Az egész arcvonalon csak kisebb ágyuharcok folytak. A román fronton, Dobruzsában az előretolt csapatok között harcok folytak és az ellenséges hajók ágyúzták Konstanzt és Mangaliát.

Két hajó katasztrófája.

London, nov. 5. A múlt éjjel a Connemara nevű ir postagőzös, amelynek fődélzetén 51 utas volt, — összeütközött a Retriener nevű angol szénzállítóval, melynek személyzete tizennyolc főből állt. A két hajó katasztrófáját egy ember élte túl.

Sacharov tábornok Dobruzsában.

Hága, nov. 5. Bukarestből jelentik, hogy Sacharov orosz tábornok ideért, hogy átvegye a Dobruzsai orosz-román haderők főparancsnokságát.

Magyar jelentés

Budapest, nov. 5. Keleti harctér. Macenkien vezértábornagy harcveronala: Osztrák-magyar moitorok egy csoportja november hó 3-án a Dina duaszintén és a szemközti levő román parton osztagokat szállított partra. Ezek az osztagok elűzték az ellenséget és elvették tőlük két ágyút és négy löszkocsi. — Román erőltéseket megintamítottak. Károly főherceg harcveronala: A Szurdok-szarosi műtőlőnyugotra a románok eredménytelenül folytatták támadásukat. A Vöröstoronytól délkeletre tért nyertünk. Predelőtől delayugotra német és osztrák-magyar csapatok elkezerdelit harc után elfoglalták az erősen eláncolt s sziváson védelmezett Clabucoto-állást és erőteljes utánatöréssel meg egy második ellenséges vonalat. Az ellenség 14 tisztet, köztük egy ezredparancsnokot és 647 főnyi legénységet hagyott kezükön. Ezzel együtt a Predelőtől délre folyó harcok összes szákmánya 1747 fogolyra, 8 ágyura és 20 géppuskára emelkedett. Bessától keletre, a határterületen az ellenség újabb támad. Tölgyes vidékén arcvonalunkat két helyen, mintegy két kilométernyire visszacsorították. Lipót bajor herceg arcvonala: Jelentős esemény nem történt.

Olasz harctér: A Karston az olaszok tegnap legnagyobb erőfeszítéseket a fennak déli részén lévő állásaink ellen irányították. Ezután a Jamiano körüli terület volt a harc központja. Ottani árkainkat roggóldól kezdve élénk tűz alatt tartották, amely a gyalogság előnyomulása alkalmával mindannyiszor erősbüldött. Valamennyi támadás, különösen az utolsó, amelyet még délután nyolc óra körül kíséreltek meg, az ellenség legnagyobb veszteséggel mielőtt vonalunk előtt beszorított. — A csatavonal többi részén a támadási harc lekedetlen erősséggel tovább tart.

Délkeleti harctér: Csapatunknál újca újság. Nijer, altábornagy.

HIREK

Lengyel királyság.

Tegnap világtörténelmi eseményt jelentett be egy proklamáció, amelyet Ferenc József király és császár és Vilmos német császár becsátot tak ki az oroszoktól elhódított lengyel kormányzóságokhoz. Lengyelország függetlenségét, a lengyel királyság visszaállítását jelenti be a proklamáció. Azért a lengyel királyságot, amelynek fölozlatása Európa legnagyobb bűne volt. Nekünk magyaroknak régi vágyunk, egyik sarkalatos politikai törekvésünk volt a lengyel királyság visszaállítása. mert a két nemzet sok évszázados csapásokban, közös küzdelmekben, azonos célokban fejt össze. Mi nemzeti hőseket, királyokat adtunk Lengyelországnak, ők Bemet, Dembinskiet adták nekünk negyvennyolcban. Mi most is vérünket ontottuk Lengyelország függetlenségéért a magyar katonák sírjai domborúlnak mindenfelé az immár szabad, független Lengyelország földjén. Hisszük, hogy a szabad lengyel nemzet és a szabad magyar nemzet közt ismét helyre áll az a kapocs, amely a multban testvéri kapcsolatba hozta a két nemes népet.

— **Kitüntetések.** Ófelsége báró Benx Ottósnak, a nagykanizsai 20-ik honvédszázalag vezetői létszám fölött vezetett eredeinek, egy honvéddandár parancsnokának a hadidiszciplinári Lipót-rend lovagkeresztjéért, Farkas Sándor századosnak, és Szalay Ákos 20-as löhadvezénynek pedig a hadidiszciplinári katonai érdeméreméért 3-ik osztályt, adományozta. Ófelsége utólagos legfelsőbb dicsőítő elismerésben részesítette a 20-as honvéddiszciplinárikból: Lajpizsig Imre százados, Mayer László löhadvezény, Székely Pál hadvezény, Bagyis Andor löhadvezény.

— **A cukor.** A Zala a napokban megírta, hogy a hatóság cukorjegyet fog kibocsátani. Szombatonnival reggel aztán az asszonyok szíval lopták el a vásárháza folyójától és a polgármester előmozdítását s energikusan követelték a cukorjegyet. A jegy azonban nem érkezett meg, de az asszonyokat nem lehetett lecsillapítani s valóságos lorradalmi jelenetek folytak le a folyón. Végre a polgármester akként halgattatta el a tömeget, hogy a Schwarz és Tauber cég által rendelkezésre bocsátott öt mézsa cukrot kimérte köztük. Mindenki látköltséget kapott s így közel ezer háztartás részére jutott néhány napra cukor. Az állapítástól egybőlként értesítés érkezett, hogy a cukorközpont Nagykanizsa logyosztályközsége részére a Franz malomhoz, mint a vármegye létesített megbízottaihoz három vagyon cukrot fog küldeni. Ha a cukor valóban megérkezik, jó időre véget lesz a cukorhiánynak. Ezt a cukrot aztán már igazán cukorjegy elvételben fogják kiutalni s protokolló nem lesz.

Budapesti tudósítónk arról értesít bennünket, hogy a kormány valószínűleg legközelebb elrendeli a megéheztartásokban is a cukorfőzéssel elkövetését. A jobb módúknál állítólag övekre elegendő készlet van föltalmozva s ha azt rekvirálják, mindenképp bőségesen el lehet látni.

— **Halálozás.** Faggyas Adolf nyug. dobányraktárnak, a város társadalmának egyik rokonszenves tagja hosszabb betegeskedés után elhalálozott.

— A női kereskedelmi tanfolyam.

A nagykanizsai női kereskedelmi szakfolyamban most fejeződtek be a beírások. Főigazgató engedély alapján fölvettek ötven hallgatót, miniszteri engedéllyel pedig hatot. Így 56 növendéke van a tanfolyamnak. Olyan eredmény ez, amilyenre nem volt még példa. — Keszthelyen és Zalaegerszegen a tanári kar szótán nagy büszkeséggel láradozott a szakfolyam érdekében, de nemeslegyakiséget nem kísérte siker, mert a beíratásoknál a megszábot miniszteri létszámot se tudták elérni. A nagykanizsai eredmény garancia arra, hogy a kereskedelmi szakfolyamnak minden részben kellő számu hallgatót lesz s így azt rendszeresen kell. A női kereskedelmi szakfolyam vezetésével Domány Armin főiskereskedelmi iskolai tanárt bírták meg, akinek nagy érdeme van abban, hogy ez a rociális szempontból is nagyfontosságú intézmény a háború harmadik évében megvalósítható.

— **Női távirások a vasutnál.** A férfi munkacso hánya lassankint minden létezményt arra kényszerít, hogy a nők munkáját vegye igénybe. A pécsi úrlélevezetőség területén levő vasuti táviróhivatalokban oly nagy volt a munkacsohiány, hogy kénytelenek voltak női távirótanfolyamot nyitni, amelyre husz nő iratkozott be. Ezek most tették le a vizsgát, még pedig valamennyien sikerrel s így valamennyiüket ki fogják nevezni. A nők a pécsi úrlélevezetőségénél egyre nagyobb teret hódítanak. Itt alkalmazták legelőször a női főbőket is.

— **Az uszonnakövés.** Amint említettük, Kürtly élelmezési elnök Budapesten betiltotta a déltáni kapacitert, tejeskávét és tej kizsoltgálását. Mint most budapesti tudósítónak beavatott helyről jelentik, a rendelkezést néhány hét múlva az ország több nagyobb városára is kiterjesztik, még pedig akként, hogy déltáni 11-vel kezdve este hétig semmiféle tejneműt nem szabad kizsoltgálni se a kávéházakban, se vendéglőkben és cukrászdákban. Ezekben például már élelmebe is lépett az új rend. Hogy Nagykanizsát belevezenik e a tilalmazott helyekbe, — még nem tudni. Bizony nálunk is csak a beteges és gyermekek nem tudnak tejhez jutni.

— **Az új piaci árak.** A polgármester további rendelkezésig az élelmi- és közsükségleti cikkek árát a következőkében állapította meg: Marhahús I. oszt. 10 K., II. oszt. 8 K. Disznóhús: 7 K., olvasztott zsír 9-80, haj 9-55, nyers szalonna 9 K., füstölt szalonna 9-60, sonka nyersen 13-12 K. Borjúhús eleje 7 K., hátulja 8 K. Tej literje 44, tejföl 1-80, vaj 11 K., Tojás 26 fill. Egy kiló burgonya 22 fill., bab literje 36 fill., kerekrépa 6-8 fill., keltáposzta 6-12 fill., tejeskáposzta 1 kgr. 6 fill., kalarabé 4-6 fill., kelbimbó 20-40 fill., mák literje 2 K., dió kilója 2-10 K., Rantani való csirke 5-6 K., állati vaj 8-10, tyúk 6-8 korona darabja. Egy pár rucsa 10-12 K. Egy pár liba 20-24 K. Hízott rucsa kilója 7 K. Hízott liba kilója 6 K. **Faljak:** kifőlként: sült 6-7 K., ponty 5 K., herceg 5-6 K., csuka 3-20-4-80, keszeg 1-1-40 K.

— **Rozsa a világlátás.** (Beküldött körlevény) A Zala tek. munkatársaink, Helyben igen tisztelt Szerkesztő ur! Én nem értek a várospolitikához, sem vagyok vilamos szakértő s így nem tudom megmondani, hogy abban a marakodásban, amely hónapok óta folyik a város és a részvényvásárlás közt, — kinek van igaza. Azt se vltatom, hogy jogos-e az áram árának fölemelése. Ezt majd elmagyarázhatják a képviselőtestületi ülésen az okosak. Én csak azt a botrányos világlátást írtam le szóval, amelyet a társulat szolgált az utóbbi időben. A cég áremelését és szerződésmeghosszabbítását akar! Cvak a bátorsággal tudóállkozom, hogy mer ilyen kívánásgal előjónni, mikor az általa nyújtott világlátás kézzel botrány. Mabolnap a villanyért hába dobjuk ki a pénzt, mert csak megvakulni s nem olvasni, vagy dolgozni lehet a világlátás mellett. KálGálben tessék megnézni az utaviláglátást is. Nincs Nagykanizsán meghátározva, hogy a cég milyen áramot köteles szolgáltatni? S. alnacs-enki a városra, aki ellenőrzésre jogosult és abhoz ért? Én nem bízom, akár fölemelik, akár nem az áram árát, csak egyszer már tisztességesebb világlátást adjanak. Tisztelettel: *Egy külföldi vendéglős.*

— **Üzemekbe felvehető vagy ott meghagyható személyek.** Mivel az egyre mátra érkező kérdésközlésből arra lehet következtetni, hogy a nagyközönség nincsen tisztában azokkal a föltételekkel, amelyek mellett bármiféle hadköteleseket üzemekbe alkalmazottak gyanútló föl lehet venni, mértékadó katonai helyről a következőket közik velünk. Egy üzem hadköteleseket általában csak akkor vehet föl, s azoknak ottan való megmaradását csak akkor remélhető, ha a fölveti alkalmazottak — legyen munkájuk kvalifikált, avagy nem — a következők katonai osztályozásuk alá esnek: 1. A szemlén volt népfőlkélsre kötelezettek, akik a szemlén — mint az a népfőlkélesi igazolványokból látnak — a következők osztályozást kapták: népfőlkélesi legyveres szolgálata alkalmasan. 2. Fölvizsgálat után a fölvizsgálati határozatok alapján a hadsereg (honvédség, népfőlkélesi) kötelezéstől elbocsátott legények, amelyet a következőképpen osztályoztak: a) rokkant, (eggyezkedésben s mennyiben az ilyen személyek nincsenek tényleges szolgálattételben. b) rokkant, minden népfőlkélesi szolgálata alkalmasan. c) eridő szerint alkalmasan a szolgálattétel alkalmasan kimondott tartamára. d) minden népfőlkélesi szolgálata alkalmasan. 3. Minden véderőszolgálata nem kötelezett személy. Egyéb osztályozások alá eső véderőszolgálata kötelezettek fölvetésénél. Ilve olyan évfolyamánál, melyet még nem hívtak be, mindig számolni kell az illeték legyveres szolgálata való behívásával, mivel fölmentés még nem engedhető.

— **Kétaxer termő almája.** Ez a csodafüla Traiber Mihály vendégházvezetőjének találtuk alk. Az almaja a rendszeres időben hozott először gyümölcsöt, aztán újból virágolni kezdett és másodszor is termett néhány gyümölcsöt, habár ez a második termés fejletlen és érlelen maradt. Sőt a fa a napokban harmadszor is virágolni kezdett, mintha csak kárpótolni akarná a gazdát az első termés gyenge-ségeért.

— **Mennék a mennékültek.** Erdély Nagykanizsáról a fölszabadított Erdélybe mintegy száz menekült utazott haza. Tömegesen a jövő hét hónapig tömeges vissza, mintha külön vonaton egyszerre áznák emberrel utra. A többieknek a további rendelkezésig Nagykanizsán kell maradniuk.

A generális.

Északielveti harctér, október hó.

— Beszántették a borsárlást? A borárak az elmúlt hét folyamán 20—40 KfF-rel emelkedtek s a kereslet állékonyság mellett bizonyított, hogy az ármelegedés szilárd maradt. Szombaton aztán állalános meglepetésre az a hír terjedt el, hogy a nagy borsárlási cégek beszállították a további vásárlást és megbiztosították azokat, hogy újabb készletükkel tartózkodjanak. Hogy mi az oka a váratlan fordulatnak, — nem tudni. A termelőket azánk, hogy a vásárlás megszüntetése arra irányul, hogy az árakat lefekték.

— Az egerek őszszárgták a pénzt. Ritka, de megérdemelt kellemeletlenül volt része egy földművesnek. Aprófaludából 1590 koronát gyűjtött össze, melyet ahelyett, hogy a bankba vitt volna be, egy korszába bevitte a kertjébe ásott el. Most aztán, hogy a földműveseknek pénzre volt szüksége, kiásta a földből a kasszát. Mily nagy volt azonban a meglepetése, mikor a pénz között egérfejet talált. Meglepetése később megdöbbentésé változott, mikor észrevette, hogy apámt az egerek őszszárgták. E nagy összegből csak 310 koronát lehetett beváltani.

— Zalamegye rémél. Zalamegye nyugati részének közegelt hónapok óta egy cigánybanda terettedi rejtőzködésben, amely a legvakmerőbb fosztogatásokat követte el. Mintha a régi betyársélet elcsúszott volna időt, — lényeg nappal támadtak rá egyes községekre s a félvármegye csendőrsége hírből hajszolta őket.

A rablóbanda végre hosszú és rendkívül legalmas üldözés után a múlt héten került kézre. Alakúkat tegy banda feje Horváth József (cigányneven Sedar) volt, de a vezetésben mellette voltak Cseller József (Berzseni) és Kakas József (Sréles) többszörösen büntetett cigányok is. A rablóbanda, amelynek bűnlíjstromában nem kevesebb, mint negyvenkét betörés és térdmérték lopás szerepel, a kasszombati, borhalmi és az ivánfalvai erdőkben tanyázoit. A rablók nagyobb betöréseket követtek el Zalában Hárslygat, Bagonya, Lendvárszombat, Mershely, Csarfoló, Zalalécs és Filóc községekben s a kasszombati körzetben Ujfalvas, Lukács, Barhóc és Merscsermely községekben, de sűrűn ellátogattak a stíjer megyébe is, ahol tízhehet betörést követtek el. Egy alkalommal a csendőrök töredéke vették őket, harc is lefolyt ki között, amelyben csendőrgolyó megölte a banda egyik tagját, Horváth Vics Józsefet. A bandának a kasszombati erdőben nagy vereséget szenvedett, amelyekben rosztagy rablót holmit halmoztak fel. A cigányoknál igen sok lopott élelmiszert és sok más értékes holmit találtak, köztük Mannlicher-puskákat, oldalgyerekeket, látszóveket és egyéb katonai felszerelési tárgyakat, amiket részben a banda katoná hozzá tartozót szállítottak, részben pedig katonáktól loptak el. Az üldözés csendőrök a banda főcinkosait, Horváth Józsefet, Cseller Józsefet és Kakas Józsefet csak egy tudták elfogni, hogy 17 csendőr éjjel 3 órakor körülkerítette a kasszombati erdőt és a gyűrűből nem tudtak kiemelkedni a barázdák. A banda többi tagját három elgálytányán szedték össze a csendőrök, akik aztán az egész társaságot átadták az ügyészségnek.

— G. Wajax Lujza néli kalap-szalónjába (Nagykanizsa, Központ szálló épület) s téli kalapokat legújabb modellek megterveztek. A legelőször sile-, bársony- és valourkalapoktól kezdve a leggyakoribb szőrmeakrikáig és vészakék. Szőrmeakrikák, szőrmeakrikák és szőrmeakrikák nagy választékban. Szőrme (mull és bő) alakítások árvalatának. Pékrosi láda és kasszolyás. Teléfon: 366.

A kézpárti vérek, amint ismeretünk, a kézpárti vérszerek, amint egymásra találunk, hiányfélé vér, micvoda örül, ezetlen keveréke a legyűzőbb fémlemezesség, amely pazar töredékű ömlék és szivárgó le a föld mélyébe, ahonnan sok száz évszázad múlva ki tudja milyen ezada alakjában fog új életre támaszni kemt? Ha majd odalena egyenél, a magyar vér kerek szilájsága, turáni gőgje s kompakt, egyenletesen széke gurgán vér nagy energiával s mindent leötlött valami sápadt, végtelen busongással a szláv vérekné épp azért tragikus, mert nem engedőtté pazarlása, akkor talán majd új kristályi képződnek az időkné odalenni s megszületik egy új drágakő, egy minden eddiginél pörösebb, érzőbb, mélyebben hatóbb rubin — S ez a rubin lesz a bölcsék köve, ez utolsó, a leguagyobb, a legregebb tízes vércsöpp, amely örökre visszatartja a nemzeteket attól, hogy egymás életét és jóvendőjét a hadlételenek dobják martalócra. Vér, gyönyörű piros vér, amit oly mozdón haboznak fel a szomszagos kézpárti bérekek, utd a végtelenbe visz, percek alatt századok pályáját futod meg, örökkévaló vagy is klapadhatatlan. De azért már fejünkön hordjuk árnyékát akérek, a vasmaroknak, mely egy hóféhér álmodás szülte pillanatban le fogja eresztani riasztó néclád felhazott szálljót.

A magyar vér drága, fellelőbevetlen, de a német vér is az. Vigyáznak ki rá leltő, gondos szeretettel, szímet kell adni minden csöppjéről, mely kárba vesz, vagy talán hibá hullelt el. Az orosz hadvezetés valósgos orgerdója a halálnok, bűnös, elvetemült és gonosz, a német, ha már életet áldoz, csak a nagy céllert teszi s minden elseit hős tetemét betatarja egy magasabb etkölc: kényzer felette palástjával. A golyónak nincs szeme, a golyó vak, a golyó éreketlenül semleges, mégis kevesebb németet talál, mint orosz, angol, vagy franciát. Ez nem a golyó intelligenciája, ez egy egészen rejtelmes, titokzatos valami, nem szerencse, nem véletlen, inkább valami magasabb, öntudatlan, de már beidezett művészi tevébalkája a halálparokozatnak. Minthum, de valósg.

Egy német gyalogdandár parancsnokát vezetem végig az állásainkon. Rendkívül intelligens sruc katoná, suikár természet, kemény, parancsoló hang, balzemén az elmaradhatlan monokli. Az eszedes igen művelt, világtapasztalt ember, évekig volt mint katonai atlétes a pekingi és szingapuri német nagyhíveletagnél, korrektil beazul spanyolul és kínaiul. Röviddel a háboru előtt nyugdíjba vonult, azaz a mándékkal, hogy teljesen a diplomáciának szentelt munkásságát, a háboru szonban visszazóllította régi hivatásához. Mindjárt a mozgalmas olejón bevonult a aróta egyszer volt szabadságon. Most egyenszen a szomszagos hállimenőrdől jött ide a dandáraival, hogy a mellettünk levő frontszakast átvegye.

Az oroszok éppen jökődőbbben vannak s nehéz tizenyolcs gránátokkal lövik az állásókn. Körülöztünk jobbra-balra váródnak le a lövedékek, az oroszoknak szonban a szemepilája se rebbon meg, amint beszélni kezd:

— Az ember minden, az anyag szomsz. Az elpusztult ágyú, legyvert, municiót könnyen pótolhatjuk, az embert nem lehet pótolni. Az oroszoknak a legyűzőbb — gyűlölköd — az

angoloknak és franciáknak is egész más a lelőgyűző. Nap-sap más bevezetés tőszonban-mokat, vérfürdőtt rendelkez és épp egy másárasokra viszik az embereket, mint halott művelősegeket. Természetesen az oroszokat ebben se lehet azért tuizáryalni, ök terítik az egész vonalon a szerteleneség világkezdőjét. A mi hadviselésnél egész más, nekünk minden flet fontos a ami a legfőbb, az emberélet (csúfát) az. A német katoná tisztába van vele, hogyha már meg kell halnia, az végező szökög, az orosz millióit viszont érik, hogy csak egy örült taktika játékszere s minden más fontosabb a cár birodalmában az ő nyomorult, hitvány életüknel. Így a két hadsereg szemlése köztől különböző.

Élvezettel hallgatjuk a brigadéros előadását s észre se vesszük, hogy találhatunk már azt a vonalat, amelyet programszerűen végig kellett jirotnak. Visszatérőnk. — Egyszerre miltok csak megrendelőre jönek, egy orosz topoló huzát föléltetünk igen nagy magasságban. Az eresdes utána van, aztán utána vérsz valamit. De nem történik semmi. Az orosz repülőnek nem voltak gonosz szándékok, nem tisztelt meg bennünket egyetlen bombával sem.

— No ez szuevedelmes — mondja az eredes, Bessze s Sonnenál oly frekek a flokók, hogy például közvetlenül a tüzéségi állások fölé repülnek és száz-százötven méter magasságból, gépfegyverrel lövik az ágyukat kiszólgáló legényseget. Az igaz, hogy ezért le pusztul el belőjük anyai, aszonta huzat, huzonóttól is leöltünk. Kezdetben igen nagy volt a számbeli fölénytük, de most már javarészt ki egyenlítettük az aránytalanságot. Egyszer jömagamat is megtámadtak a stábolmal együtt, nagyon kritikus helyzet volt, alig tudtuk a gépfegyverektől megszabadulni.

Kissé elhallgatott, aztán nevelve tette hozzá:

— En Kopischuss ist unangenehm . . .

Hazafelé az uton német katonák jönek szembe velünk. Mintha most egész másként látnám őket. Mily órfási a különböző az oroszok könyvű, szemelen egyenlőség s meg közzött! S játékos, hogy mert érzem most annyira azt az ellentétet! A germánok levon . . . mely néhétkes lövegek, mely súlyos gonstussal lenőtlök előre, mintha nemcsak a „wonder”, hanem egy nagy küldetésnek a kezét le mirdig magukkal visenék a sycrogba. Szombatumok ezek mo’, nem emberek. (sz. a.)

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.

Legtökéletesebb és legkíméletesebb típusú szappanszappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 2, 5 korona dobozokban. — YES-KRÉM 3 korona dobozokban.

ELÉNYI DELA Buda-pesti nagykereskedő
Budapesti Károly-utca 2.

A „Zala” előfizetési árai:

Helyben békén hirdetés	Éves előfizetés
Egy hétre 2.50 K	Egy hétre 2.50 K
Egy hónapra 2.50 K	Egy hónapra 2.50 K
Évesre 2.50 K	Évesre 2.50 K
Évesre 2.50 K	Évesre 2.50 K

Egyen számla ára 2.50 K

Német jelentés.

Berlin, nov. 5. A nagy főhadiszállás jelent: **Nyugati harcok:** Ruppeltrónörökös hadseregparancsnoka: A Sommetől északra a tüsténre lépés következtében, amely átterjedt az Anzeretől északra lévő arcvonalon, nagy hevesítést ért el. Résztvevő ellenséges támadásokat követően az Anzeretől keletre Courcelletől északra Guodecourtól és Saillytől északnyugatra visszaverték. A trónörökös hadseregparancsnoka: Mintán az utóbbi időben az ellenség több ízben lökte Reimsből a champagnei arcvonalunknak hátrább fekvő és a lakosság által ki nem irtett helységeket, viszonyrészül tegnap ülteltük Reims városára. A Masstól keletre helyenkint fokozott lözharc.

Keleti harcok: Lipót bajor herceg arcvonala: Egy jól előkészített kisebb vállalkozásunkkal egyaráltán veszteség nélkül elfoglaltuk Mosheki felét (Godaruciklóból keletre). Az ellenség több mint 60 foglyot, több géppuskát és aknavetőt hagyott a kezünkön. A helyzet egyébként változatlan. **Károly főherceg arcvonala:** Erdély északi részén az oroszok a Tölgyes szakaszban helyi előnyöket értek el. A déli arcvonalon az Oszter és Dobva-szörsi műút között tegnap megadott harcok még folynak. A Rosta megadását visszafoglaltuk. A Clabucio Balusnak rohammal történt elfoglalásával a Prodesti szoroson túl tökélesbítettük eddigi alkerekünket. Ezzel a külsőösen erősen kiépített és elkeseredetten védett egész Clabucio állás birtokunkban jutott. A szövetség csapatok itt a tegnap beszállított 14 lövelővel, akik között egy ezredparancsnok is volt és 647 főnyi legénységgel összesen 1747 románt fogtak el, 8 ágyút és 20 géppuskát zsákmányoltak. Különösen elismerés illeti a 188 számú gyalogezredünk teljesítményét. Kempenholtól északra a csatamező kitakarítása alkalmával csupán az Argeiutól és Yargu'ul völgyek között kerekelt 1000 román temettünk el. A vöröstorony szorosától délkeletre előre haladó támadásunkkal és a Szudok szoros mentől nyugatra fti előrenyomult román osztagokkal vívott győzelmes ütközetben több mint 150 embert elfogtunk.

Balkán harcok: Mackensen vezértábornagy seregparancsnoka: Constanzt és Margalit a tenger felől lölik. Constanzban kért okoztak. Partil ültértségünk és repülőink támadása elűzte az ellenséges hajókat a Macedón arcvonal: Nincs új hír. Legfelső hadvezetőség.

Keresek egy német bejáró kisasszony 5 éves fiúcska mellé.

Bővebbet a kiadóhivatalban. 13989

Egy ház

4 szobából álló lakással

és nagy kerttel a városban szabad kézből eladó. Cim a kiadóhivatalban. 13986

Haláléret miatt

egy fiáker fogat

teljes felszereléssel és joggal azonnal szabad kézből eladó, Csengery-ut 33. sz. 13946

Háboru előtti nagy választék!

Női kabátok, modellek,

gyermek kabátok. Valódi

szőrme garnitúrák, gyapju

kelmék, bársonyok, sely-

mek, pargetok, sifonok

vásznak, bluzok ernyök.

Óriási választékban

Barta és Fürst

divatáruházában.

Telefon 323

Telefon 323.

Áruházunkban csakis a legjobb minőségű áruk
:: kaphatók ::

Műhelynek is alkalmas pince

helyiség azonnal kiadó. Bővebbet Csengery-ut 27/a I. emelet

Keresek 50 mm. (avanzí) bűkköny magot megvételre. Ajánlatok kérnek. SZILY KÁLMÁN, Morgány up. Gelse. 13968

Szőlőtörköly,
≡ borsepró ≡

és mindennemű gyümölcscefrék vásároltatnak

BLAU M. FIAI
cognacgyárában, Helyben.

Ó V Á S!

13688

Tudomásunkra jutott hogy a törv. védett **Bellka szerszám-kenőesőt**

amely a löszszerszámok, gépeltűzések és bőszijszámok tartósságát fokozza, a megakadályozza azok felpattanását és beropadását — hamisítják, mindenképp figyelmeztetünk, hogy saját érdekében csak az eredetit fogadják el, amely nélkülözhetetlen a gardiságokban, a lövtartó gardiáknál. A hol nem kapható oda utánvételt küld két dobozt 10 koronáért bérmentve

Gyógyszerészeti Ipar és Mezőgazdasági Vegyertermékek Laboratóriuma, Rum, Vas megye.

Mindenfajta divatcipők,
hadiczipők, gamasnik,
gummi-czipők lábmelegítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában. Főut. város: Bérpalota.

A HARCZTEREN

levő katonák kedves olvasmánya a „ZALA”. — Havi előfizetés postai küldéssel 2 korona. A „ZALA” a harc tereken levő

minden katona

részére küldhető. Előfizetés minden naptól eszkezdhető a kiadóhivatalban Nagykároly, Ság ut 4. sz.

Telefon 78. szám.

ZALKA

POLITIKAI NAPILAP

IRVÉNYTÖRTÉNET ÉS KISÉRLET:

NAGYKANIZSA

BUGÁR-UT 4. SZÁM

PIÓKKIADÓHIVATAL:

Kelendő-ár: 2 sz. (Főosztály-
kiszámlázás), a bel. hírekért és
a díjazások le tévesztéséig

„ZALKA” Hírnyomtatás és nyomtatás
s. k. Magyarországi Sugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Hírekosztály: 12
Kiszámlázás: 12
Nyomtatás: 12

Magyar jelentés

Budapest, nov. 6. **Keleti harc-tár:** Károly főherc. g harcvonala: Észak-oláhországban tegnap is teljesen eredménytelenek voltak a románok támadásai. A Vöröstorony-szorostól délkeletre tért nyertünk és elfoglaltuk a La Oncu-hegyet. A bodzai határhegységben, valamint Békánál és Törgyesenél tovább folyik a harc. Kirlibabától keletre a the-resienstadti derék 42. gyalogezred osztagai és más csapatrészek meglepő előtérrel hatalmukba kerítették a Dedül-hegységet; ez alkalommal 100 oroszot és egy aknavetőt szállítottak be. **Lipót** ba-
jorherceg harcvonala: Nincs különösebb esemény.

Olasz harc-tér: A tenger melléken az olaszok támadási tevékenysége jelen-
tekenyen alábbhagyott. A gyalogság tö-
meges harcbevételének megfelelően az
utóbbi napok harcaiban szenvedett olasz
vesztések rendkívül súlyosak voltak.
Tegnap a tüzéségi tűr csak Bigliánál,
Hudilownál és Jamianotól nyugatra volt
élénk. Bigliánál tüzelésünkkel vissza-
vertünk előretörő ellenséges gyalogságot.

Délkeleti harc-tér: Nincs kü-
lönböző esemény. *Höjer, altábornagy.*

Német jelentés.

Berlin, nov. 6. A nagy főhadiszál-
lás jelenti: **Nyugati harc-tér:** *Rap-
recht* trónörökös hadcsoportja: A Somme
menti tartós csatában november 5-én
ismét elsőrangú nagy-csata-nap volt. Az
angolok és franciák Below tábornok
hadserégének arcvonala ellen nagyon
jelentékeny erővel és tüzéségük egész
erőjének harcbevételével hatalmas roha-
mot intéz. Különböző német törzseknek
báró Marschall Deimling és Garner
tábornokok parancsnoksága alatt álló
csapatok readületlenül állottak helyt és
súlyos veszteséget okoztak az ellenség-
nek. A Strassburgi hadtestek, a szász
és badeni kontingensek részei, berlin-
iek, valamint a meiningi gyalogezredek
kitűnően kitértették magukat A szövét-
kezett ellenség a Le Sarstól Bouchawes
nesig terjedő husz kilométer széles, egész
támadási arcvonalon a legnagyobb vé-
res veszteséget szenvedte és a Pierre
Vaast erdő északi részénél szerzett he-
lyiaikerektől eltérte semmit sem ért
el. — Ahol egyébiránt az ellenség
vonalunkba be tudott nyomulni, onnan
azonnal visszavertük. Tíz tisztet, 310 fő-
nyi legénységet és zsákmányt szállítottunk
be. Egyedül Le Sasstól északkeletre több
mint 70 foglyot és 11 géplegyvert száll-
ítottunk be. Soissonsnál egy gyenge

francia osztag támadását visszavertük.
A trónörökös hadcsoportja: A Maastól
jobbra a hardanmonti szakaszon heves
tüzéségi és kézigránát-harcok.

Keleti harc-tér: *Lipót* bajor her-
ceg vezértábornagy arcvonala: Nincs kü-
lönös esemény. *Károly* főherceg lovas-
ság: tábornok arcvonala: A Tölgyesi sa-
kaszon, valamint az osánci és bodzai szo-
roszon át vezető út között a harcok a
helyzet lényeges változása nélkül tartan-
ak. Predeáltól délnyugatra elfoglaltuk a
La Oncu magaslatot és a Vöröstoronyi
szorosotól délkeletre tovább nyomultunk
előre. A Szurdok szoroson át vezető út-
tól kétoldalt visszavertük a román táma-
dásokat. A déli harc vonalon több mint
450 főnyi legénységet fogtunk el.

Balkán harc-tér: Nincs új sa-
g.

Legfelső hadvezetőség.

A lengyel szabadság prokla- málása és az antant.

Genf, nov. 6. A párisi sajtó a len-
gyel függetlenség kihirdetésével szemben
a szidalmak és gyanúsítgatások tömke-
legére szorítkozik. Legféltelenebb dühre
az hangozza őket, hogy a központi ha-
talmak csapatai gyarapodni fognak a len-
gyel lakosságból sorozandó katonasággal.
A *Corriere* félig komoly színvonalú komé-
diának mondja a proklamációt, amely
nem egyéb ügyefogyott német trükknél,
amely arra irányul, hogy Oroszországnak
a jövőre nehézségeket csináljon.

Hága, nov. 5. A Pétervárról ide-
érkezett jelentések szerint a lengyel pro-
klamáció fejvesztett rémületet keltett az
orosz hadvezetőségben. Az orosz had-
seregben ugyanis százezer számára kü-
denek lengyelek s ezek a cár legjobb
katonái. Az orosz tisztikar legkiválóbb
tagjai is lengyelek. Most attól tartanak,
hogy Németország ügyes sakkhuzása a
lengyeleket el fogja hidegíteni az orosz
uralomtól.

A proklamáció ünneplése.

Lublin, nov. 6. A beérkezett
jelentések szerint a lengyel mo-
narkia proklamálását az egész
okkupáció területén nagy ün-
nepességekkel ülték meg.

Soroznak Lengyelországban?

Stockholm, nov. 6. A pétervári
köröket a lengyel proklamáció
nem lepte meg. Bosszúságot csak
az okoz, hogy a központi hatal-
mak haderejét a lengyelországi
sorosás százszázalékkal fogja nö-
velni.

Ujabb orosz tömeg- támadás készül.

Rotterdam, nov. 6. Az orosz fő-
hadiszállásról érkezett jelentések sze-
rint minden előkészület megtörtént az
összes harc vonalokon kezdendő újabb
orosz tömegtámadásra. A nagyszabású
offenzíva napja még nincs meghatá-
rozva.

A béke és Amerika

Genf, nov. 5. A newyorki és vas-
hingtoni tőzsdén még mindig nagy fo-
gadások történnek az ideai békekötés
mellett. Az amerikai diplomáciai testü-
letekben is az a vélemény, hogy a há-
boru közeli befejezése a valószínűbb
eset.

Statisztika.

Sajtószállítás, nov. 5. Egy megbiz-
ható magánstatisztika szerint az olaszok
a háború kitérőse óta 5327 tisztet, köz-
tük tizenegy tábornokot vesztek ha-
lottakban.

Berlin, nov. 5. Az angolok a há-
ború kezdete óta negyvennégy sorhajót
és cirkálóit veszítették el ötszázezer ton-
natartalommal, — továbbá százötven tor-
pedójárművet 41500 tonnatartalommal
és 26 buvárhajót.

Megőrült a szinpadon

Budapest, nov. 7. Budapestről tá-
viratozzák: A Nemzeti Színház tegnapi
esti *Bánk bán* előadásán az ötödik föl-
vonás alatt Kürthy József színművésze
hirtelen megőrült, dühöngeni kezdett és
néhány művész-kollegáját megütötte. —
Rendőrok segítségével nagy nehezen le-
foglalták és a Lipótmezőre szállították. Itt
kiderült, hogy köz- és önvesszélyes őrlt

HIREK

Minden

számbavehető jel arra vall, hogy a kibocsátás előtt álló hadikölcsön minden megelészöt felülmúló eredményt fog zárolni. Katonáink harci sikerei, az oláhok megfenyítésében elért szédületes eredmények a fronton belül a hangulatot mind a hadikölcsönö javára érelik. Ezenkívül az itthonlevők is már jóval a kibocsátás előtt akcióba léptek s nincsen nap, mely a hadikölcsön népszerűsítése érdekében ne számolna be valamely újabb mozgalmáról. A várható siker egyik sokat ígérő tényezőjéül ígérkerik ennél a hadikölcsönönnél a Pénzügyi Központ, mely a maga hivatásában már megkezdte működését, de amely eredeti rendeltetését bizonytalannal azzal is ki fogja bővíteni, hogy a fennállása óta első hadikölcsön lebonyolításából is busás részt fog kérni és elvégezni. Az intézmény egész szervezete, valamint a szellem, mely vezetők férjait eltölti, kiválóan alkalmas arra, hogy az ez irányban támasztható messzeemenő igényeket is kielégítse. Hozzávető számitással azt mondhatjuk, hogy a vidéki intézeteknek mintegy negyedrészre egyesül a Pénzügyi Központ kötelekében. Már pedig tudjuk, hogy az előző hadikölcsönök eredményében minő nagy szerepet játszottak a vidéki pénzügyezetek. Az első jegyzéseikben ugyan kis tétellel vettek részt, azonban később és különösen a harmadik és negyedik hadikölcsönönnél az elért eredmény 40-45%, a közönbevető a vidéki pénzügyezetek áldásos tevékenységének. Ha már most elgondoljuk, hogy a Pénzügyi Központ a vidéki pénzügyezeteknek ehhez a nagy eredményű teljesítőképességéhez hozzáadja még a maga erősen megalapozott központi súlyát és összes szerveit is a hadikölcsön szolgálatába állítja, tisztán bontakozik ki előttünk az a kecsegtető kilátás, mely a Pénzügyi Központ közreműködéséről a legujabb állami kibocsátás számára kínálkozik. Ez a mostani próba egyttal kitűnő mértékűl ígérkezik annak a szerepnek a megítélésére is, melyet a Pénzügyi Központ jövőre általában az állami kibocsátások lebonyolításában betölthet. Erősen hiszünk, hogy a Pénzügyi Központnak az ötödik hadikölcsönönnél kifejtendő tevékenysége ebben az irányban is csak a legkedvezőbb perspektívát fogja nyújtani és ezzel újabb igazolást kap az államférfiú előrelátás, mely ezt a fontos közgazdasági intézményünket életre hívta.

— **Kisvadás.** Vassits György 20-ik honvédelmi miniszter által hadseregben szolgálatot végezték ki.

— **Elkergették a menekülteket Muracsányból.** Hétfőn délelőtt Zalaegerszegi Nagykánizsára érkezett Kádár Sándorral menekült asszony, karján kilenc hónapos gyermekével. Elmondta, hogy Muracsányból a szó teljes értelmében kitessékelték a menekülteket s mivel ő nem tudott hazamegy, mert Erdélynek abba a részébe, ahonnan menekült, — nem lehet még visszatérni, — az allspánhoz meát panaszra. A vármegyebíró nagy főhíborodást keltett a muracsányi eset. Az asszonnyal jegyzőkönyvet vettek föl s az allspán egyelőre Nagykánizsán helyeztette el. Kádár Sándorral a muracsányi esetről a következőket mondta el a Zala tudóstörvények: Körülbelül két hónapsje helyeztek ki negyvenötöt Muracsányban, ahol mindenképp igazán jó módunk volt. A község gazdái fővállva látk el benünket élelemmel s mondhatom, olyan bőségesen, hogy sohasem tudtuk az enyvesít el-fogyasztani. A mult hét végén fölkeresett bennünket a felügyelettel megbízott tanítónő s ezekkel a szavakkal köszöntött ránk:

— No most pakoljanak s menjenek, mert a község nem hajlandó magukat tovább tartani.

Valamennylen meglepődöttünk s többen meg is kérdezték:

— Hova menjünk? Hiszen még nem térhetünk vissza Erdélybe.

— Menjenek világgá, — mondta a tanítónő, — mert én nem hagyom magam gyonyáltatni maguk miatt.

A községbíróra mentünk, ahol pénzt kapunk az utra. A jegyző ur is azt mondta, hogy mehet mindenki arra, amerre lát. A többiek elutaztak, ki Péstre, ki máshova. Nekem Kanizsán feleltek becsületen az uram, aki katonas. Fölkerestem tehát az allspán urat, hogy engedjen engem Kanizsán letelepedni. Amikor az allspán ur megfűdte, hogy Muracsányból kiutasítottak bennünket, — nagyon főhíborodott. Jegyzőkönyvbe vették a szavaimat, aztán leküldtek Nagykánizsára, ahol az uramon kívül több több vulkányi földim is van.

Eddig tartott a menekült asszony elbeszélése. Az erethez, tekintettel arra, hogy az allspán már elrendelte a vizsgálatot, — kommentárt nem fűztünk.

— **Kamara vélemény a kávéházi uszoráról.** Aradról jelentik: Hecht Arnold dr. városi főorvos írtjelentette a Hungáriai és a Városi kávéház tulajdonosait, amiért a feketes és tejeskávét írat tulmagásra szabták. A két kávéháziiban ugyanis a tejeskávét 52 fillérért, a feketekávét 48 fillérért mérték. A kihágás eljárás meg is indult, melynek során kikérték a kereskedelmi és iparkamara véleményét is. A kamara szerint a tejeskávét legmagasabb ára 47-6 fillér, a feketekávét 34 fillér lehet. Ebben már a busz üzleti haszon is benne van. A két előkelő aradi kávéház írcemelése tehát a kamara szerint is uszora. Így aligha kerülhetik el a büntetést.

— **Zalában talált milliók.** A multkorában az Eszter lapok megírták, hogy a cskaszeregal menekülés alkalmával az egyik cskaszeregal bank három és fél millió koronij elűnt. Balatonfűrdő mellett, az asszidősi állomáson most néhány vasúti kocsi találtak, amelyekben az erdélyi menekültek holmijai voltak. Az egyik wagonban három ládat találtak. Az egyik sárgabarna láda löbbentások megölték a cskaszeregal bank elűnt milliót. Az értékes leletet a fővárosba szállították. A wagonok tolatás közben kerültek le Zala.

— **Kabaré és fölolvadás.** Emelttük, hogy a hadseregélyző hivatal november közepére nagyszabású művészeti rendezést a határterem levő katonák karácsonyi ajándék-alapja javára. A hadseregélyző Nagy Eszter kért föl vendégzereplőre, azonban a kíváló levő nagymérvű elfoglaltságára való hivatkozással tagadó választ adott. Utána a magyar királyi udvarban két jeles művészettel kerdték tárgyalni, azonban ez is megakadt a honorárium kérdésén. Így a hadseregélyző hivatal választása azékként határozott, hogy november 18-án a Polgári Egyetel nagytermében helyi szereplők részvételével nagyszabású kabarét rendez, amelynek gazdag műsorán ének és zene, tánc, stb. szereplők. Ugyancsak a hadseregélyző hivatal december elején részben a katonák, részben a menekültek javára fölolvadás-estélyt rendez, amelyen dr. Kepe hadnagy, a marosvásárhelyi katonai alreáliskola kíváló tanára fog árszai újjáról előadást tartani.

— **A vasárnapi gyűjtés eredménye.** A menekültek felruházására vasárnap postakocsival gyűjtés volt, amely szép eredménnyel végeződött. Cipő, amire legnagyobb szükség lett volna, — keveset adtak ugyan össze, de annál bőségesebben jutott ruháknak, sőt pénzbeli adomány is. Szommer Nánán nyug. postafőfelügyelő arra kéri azokat, akiket a gyűjtés tévedésből elkerültek, — sziveskedjenek adományukat a menekültek irójában (Bognerleider-palota), küldeni, vagy az iró által való elszállítatás céljából címetket beadni.

— **Városi étkész intellektuális számára.** Ez is Szombathelyen lesz meg. A polgármester városi étkész állít föl az összes köz- és magánintézmények részére, akik két koroná-ellenében a következő ebédet fogják kapni, akár helyben elfogyasztva, akár hához szállítva: *hétfő:* tarhonyaleves; *paprika:* burgonya föltéttel; *szilvillaj:* kedd: bableves csipetlél, *kelkaspöszta* föltéttel, *káposztásleves,* *szardán:* becsinált leves, *rahoit burgonya, csúföltökön:* busleves, *répaölözék föltéttel,* *töltött bucht,* *péntek:* rántottleves, *finomölözék, turulóspány, szombat:* burgonyaleves, *ricsiölözék föltéttel,* *tiroli metét,* *vasárnap:* paradicsomleves, *szardán-süt* váltával, *sütemény,* vagy *létsz.* Így a szombathelyi tisztviselők könnyebben néznek a lel nyomorúsága elé, mint a kanizsaiak.

— **A vágómarha.** A *Somogyi Hirlap* írja, hogy a városi tanács, értesülve a marhák rohamos cséséről, próbavágást rendelt el. Egy hitűn állapottan levő tinót vágat le, amelynek elsőrendű részét 5 korona 80 fillérért, a másodrendű részét 5 korona 20 fillérért mérték ki. A városi tanács ügyetközéppen megállapította az uszort, (mert Kaposvárt is 10-12 korona a marhák) és intézkedik, hogy a közönység továbbra is olcsó, 5-6 koronás húshoz jusson.

— **G. Weiss Luján női kelap-szolgálat** (Nagykanizsa, Központ szálló épület) a teli kelapdív legujabb modelljeit megérkezett. A legolcsóbb *filc,* *bárony,* és *velourkalapok* kezdve a legpazarabb szőrmeárulig dug választék. Szőrmekalapok, szőrmesapkák és szőrmedarabok nagy választékban. Szőrme (mult és box) alakítások elválltatának. Fővárosi találás és kiszállítás. Telefon: 3-66.

Forman
nátha ellen

Forman 40 fillér

— Háromszázezer forintos fogadás a háború végére. Amsterdamból jelelik, hogy ott legközelebb egy 300.000 forintos fogadás jut döntésre. Két csoport pénzember ekkora összegben fogadott egymással arra, hogy a háború 1916-ban véget ér. Mindkét fél biztosította magát a veszteség ellen és a biztosítótársaságoknak tíz százalékos prémiumot fizet.

— Furfangos lopás. Budapestről jelelik: A Paál Magyar Kereskedelmi Bank egyik fiatal tisztviselője és szolgálója tegnap délután nagyobb öszezget szállítottak be a központba. Az értékpapírok börtényekben voltak. Az utca egy egyenruhás fiatal ember megállította a bank embereit és azt mondta, hogy a szolgálót átöltözteték másként lothozhat, ahol rögtön jelentkeznie kell. A helyébe ő jött a szolgálótól rögtön megfordul. Ezzel elvonta a szolgálót a téskát. A bank tisztviselője is elhítte a mesét s tovább mentek. Az utca után az új szolgáló futásnak eredt a hamarosan elűnt téskával, amelyet később megtaláltak, de a 47.000 korona nem volt benne. A furfangos tolvajt egész éjjel keresték, de addig nem akadtak nyomára.

A jövőhöz.

Oh gyermekek, egy költő szól ma nektek,
Ki fáradt, csüggedt, mint a bus jelen,
De csillagot lát a ti szemetekben,
Mely biztatón ragyog mély éjjelein.
Már jót akartunk, szépet és mérszert,
De jött a vész, a gyűlölet, a gyűlöletem.
És a halál szoldjában élt az élet
És jött az öröm és a szerelem.
Oh gyermekek, oly szép, oly jó az élet
S mi sírva tárjuk karjaink feleték.

Még áll a harc, még áll a vad, kegyetlen,
Bus küzdelem, de lelünk már szelid.
És érezzük, hogy minden győzelemben
Sírattal kell hű szívek ereit,
Kik a halálba menekve mentek
Fiatalon s több nap nem kélnek.
És legszebb győzelem a drága béke.
A gondolat az érzés tisztá éke.

Oh gyermekek, dal és órád az éles,
Sájség és jószág, csak akarnia kell.
Ti vig jöendő népet, felétek
Egy bus költő öldása ugy ivell.
Mint szőőróong a fergefreges égre.
És zangem villámok zenéjével:
Szeressétek a szépet és a jót, ti,
Jöő harcköknak békés harcolót.

JUHÁSZ GYULA.

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.

Legtökéletesebb és legkellencebb illatu piparozsappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozokban. — YES-KRÉM 3 korona dobozokban.

Mindenütt kapható!

Hagyományi hírlakár.

ENÉNYI DELA Diana Gyógyszertár
Budapesti Károly-körút 8.

A ZALA TÁRCAJA.

Patikáros Ferkó.

Irtá: Szeless Adorján.

Annak idején nagy port vert föl Chimay hercegné szökése a párisi Pallard étteremből barna lovagjával, a magyar cigányprimással, Rigó Jancival. A szjto, — különösen a francia — sok pikantériával, de még több téves adattal fűszerezte az esetet s tárgyalt a „horrible scandale”-t s oly leplezetlen nyíltsággal írta meg a szöke Clára legkényesebb boudoir tilkalt is, smint azt tárgyalt a világ egy szjtojában sem lehetett volna. A francia szjto legelőször kifakadásait átvette az egész európai szjto.

A bolnai Terminus operetibe illő éjjeli jelenetét, amikdön Rigó Janci törvényes neje, a szép Barcza Mária, Simplicius kaposvári híres cigányprimás felesye, a francia törvények adta jójával élve, rendőrökkel hatolt be a hercegné hálozobájába, hogy férjére a házasságtörést bebizonyítsa, a francia lapok illusztrálva hozták a legpéribb részletéig felre: a szép hercegné éjjeli tolltájtáját és Rigó Janci pongyoláját. Eme botrányos jelenet után a szerelmű pár a kora reggeli órákban elutazott Párisból, előbb Magyarországra, néhány hét múlva tovább s meg sem álltak Cárórig, hogy ott zavartalanul élveshessék a szerelem boldogságát.

Es most jön a francia szjto bismarkos metamorphozisa.

A szőlás szapulós jöviben folyt, nap-nap után jöttek a pikánsabb pikánsabb részletek a hercegné szerelméről, dráólai szjgorral élve el az s pillangóro álltva őt, mint a nő nem és méltóság meggyalázóját, midőn egy sürgöny érkezett Cárórigból. A sürgönyben ez állott: „Chimay hercegné ma hajnalban gyermekszülésben meghalt.”

Oh, ti franciák! A művészet, a tudomány, a szabadság és minden szép kulturális faklyvivő, ti gyermekszívű óriások, hogy szorult el szívetek, midőn e sürgöny olvartatok . . .

Mily más hangon szólalt meg ekkor szjtotok. Szjtotok, amely nemzeti érzelmeltöknek oly há tdkre, amelyben hibáltak és érelyelték nyilvátunk még. Nagy érelyelték, de nagy hibáltak is. Igaz, hogy nagy nemzetek, nagy emberek, hibákból is csak nagyok lehetnek. (Bizonyosság erre természetellenes szövelésegetek — köztársaságunk az antokrats Oroszországgal, mely belerántott tiltékot is a v'ágháboruba.)

Mit irtatok ti akkor a szépséges Chimay hercegnéről, a szöke Cláráról? Gárcsoltatok? Nem. Azt irtatok róla, hogy ő a női tdkely. A sziv s a szerelem anyyala. Egy éldozat, ki a szerelem oltárán égett el, magtisulva a szerelem tüzében minden földi szaktól, ki most az anyyalok seregében honol s onnan mosolyog le a szerelmes párotra, védőleg torjesztve feléjük karjait. Még a szentírásból is idéztetek: „Minden meg lesz bocsátva neki — mert nagyon szeretett.”

Es rövid pár napra új távirat jött, hogy a szépséges Clára nem halt meg. Humbog volt az egész. Hazugság a gólya regéje, a nagy,

mélyszéges szerelem, a művészetért való rajongás és minden, ami e felől írtott.

Mi maradt tehát meg valóságunk az egész regéből, mely oly érdekesen kezdődött, mely oly sok izgalmat okozott s melynek költött befejezése oly poétikusan szép lett volna, — ha igaz lett volna. Meghalt akkor, midőn életet ad tegermély szerelem gyümölcsének.

Mi maradt meg?

Semmi más, mint egy beteg asszony, aki sohasem szeretett senkit, — mert mindenkit szeretett . . .

A cigányszerelem nem Chimay hercegnével kezdődött Párisban. Az ő szerelmét regényét jóval megelőzte egy másik, amely épp oly érdekes, épp oly pikáns volt, mint amaz, de sokkal nemorebb, ideálisabb és magaslatos befejezésében — a nő részéről.

A 80-as évek elején még ritkaság számba ment Párisban a magyar cigányzené. Az első magyar cigány zenekar a kis Patikáros Ferkó bandája volt. Zrenekara 12 tagból állott, ptyko gombos magyar egyenruhában játszottak, maga a primás Patikáros Ferkó, kifogástalan fekete ruhában. Az apró törpe számba menő emberke, borzas, lekonyuló buzdával, clajbarna bőrével, az éjszakázástól és mértéktelen ivástól vörös szemével, bizony nem volt szépnek mondható. Kicsiny volt természetre, de nagy, művészi játékában.

Páris rajongott érte és zafoltság megett a Grand Hotel étterme, ahol esténként játszott. Oles cikkelben irtak a magyar művészről és csakhamar egész Páris „Monsieur Ferkó” néven ismerte. A nők különösen kitüntették. — Párisban a szemem alatt sok orosz főur tartózkodott már akkor is, köztük több orosz főherceg. A most már „alliance”-á vált muzikaliz tüzetet már akkor nyilváltuk s akkor nem csoda, hogy a francia előkelőségek még jobban körülrájontak az „artiste hongrois”-kat midőn látták, hogy az orosz hercegek nyilten birtkoznak velük, hintóikon hordozták a bois de Boulogne-nak Patikáros Ferkót s rem résztléltek vele a nagy bulvárokon parolázul.

Egy este, mikor Patikáros Ferkó maga muzikált, egy fiatal bájos hölgy lehozta ujjáról vagonos éldgyémánt gyűrűjét és Patikáros Ferkónak ajándékozta. A hölgy sokszoros miliókkal rendelkező, egyfajten árva volt Marquis csokolade gyárosnak. Másnap Patikáros Ferkó már ott lakott a Rue Vivienne 44. sz. alatti Marquis palotában . . .

Nagy lett a hírlfogva a mód Patikáros Ferkónál, meg az egész bandánál. Három fogtot testölt Ferkó, köztük egy gyönyörű négyes magyar fogatot tallangó szerszámmal, magyar dolményon koscsal a bakca. Bandáját is tejben-vajban fürdzték, s azok minden

este muzsikáltak, de ő csak akkor, ha a bájos Marquise Mária is ott volt, vagy valamegy orsz nagyherceg szépen megkérte, hogy jussék Pincéje tele volt a legfinomabb magyar és francia borokkal, pezsgőkkel, de ő kitérőleg wiskyt vagy cognacot ivott szódával. — Lovat, kocsiját ott hevertek, pilenak, míg ő egyfogatú bérkocsiját jart. Estélyeket adott, amelyekben sem egy orsz ifjúr is megjelent, de Patkás Ferkó már az első felőrában eltűnt. Bűlt egy bérkocsiba, leszállt Páris valamelyik külvárosában s ott ivott a kurta kocsiakban reggelig és itatta a kamelottákat s más gyanus éjjeli lakjait Párisnak a legfinomabb pezsgőkkel, a mely ott kapható volt.

A szegény Mária pedig boldogtalan volt. Halvszerez frankot adott Ferkó törvényes ne-jének és egy szép házát vett neki Kőbányán azral a kikötésel, hogy a Ferkórol lemondjon és soha Párisba utána ne jöjjön, amit az meg is tett. De ezzel sem bírta Ferkót magához láncolni, mert Ferkó színt szerét tehetta, meg-szökött Páris, s a szegény Mária éjszakákon át kereste őt hintóján társalkodónője kíséretében, míg véha reggel felé megjelente őt teljesen ittas állapotban. Patkás Ferkó megölte a jó mód. A cigány vér kitért belőle s ilyenkor tetleg is bántalmazta a szép Mária-t. — És ő még is szerette.

Hat évig folyt ez így. E hat év alatt a kis Ferkó négy millió frankot vert el. Hat évig reménykedett a szép Mária, hogy nagy szerelmével, odaadó hűségével képes lesz megváltoztatni Ferkóját, de az megmaradt haláláig annak, ami volt. A sok ivás végre ágyba döntötte. Nem segített rajta semmi sem. — Félévt szenvedés után fékezhetetlen vad lelkét kibeltte a szép Mária karjál között.

Sok év mult el azóta. A Vivienne utcal palota kapui előtt még most is naponta bezáll hintájába egy még mindig szép, de galamböss bögy s felkeresi a Père la chaise-i temetőt s virágokkal, könyveivel szíratja azt a sirt, a melynek márványlapján ez őt betűl olvasható: „Ferkó“.

**Mindenfajta divatcipők,
hadiczipők, gamasnik,
gummi-czipők lábme-
legítők és harisnyák**

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Főut, városi bérpalota.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. A. Pórlak. Hálás köszönet. Levél még nem jött. Válaszát. Arról a jelölésről semmit sem hallottunk. Talán önjelölésről van szó?

A „Zala“ előfizetési Árai:

Folyton háttuz hordva	Postai számlaközzel
Egy évre ... 1.80 K	Egy évre ... 2. K
Negyedévre ... 4.80 K	Negyedévre ... 6. K
Félévre ... 9. K	Félévre ... 12. K
Három évre ... 18. K	Három évre ... 24. K

Egyes száma Ára 6 fill

Aranykoronás előfizetést nem fogadunk el.

Felolós szerkesztő: TÓTH ZOLTÁN. Felolós kiadó: FISCHEL LAJOS. Igazgató: FISCHEL ERNŐ. Nyomatott a Zala Hirtelkiadó és Nyomda R.-T.-nél Nagykanizsán.

KÉPVÁSÁRI!

Sz. Ferenc és Szent, F. r. r. Bőske fas-tóművészt festményeknek egy k's-bb kollekcióját volt Eisinger féle üzlethely-ségben, a legminimálisabb áron eladják, esetleg hasonló értékű tárgyakkal elc-eré-lik. A képek megtelintetők f. hó 8 tól kezdve naponta d. e. 11a-1 óráig.
— Belpö dj nincsen. — 13990

Szöllőtörkölyt és borseprüt

minden mennyiségben vesz REICH SAMU pálinkagyőzdeje, Nagykanizsa Király-utca 15. sz. 13935

Keresek 3 1/2 éves kisleány

13988 mellé jó házból való fiatal német leányt. Cim a kiadóhivatalban.

Egy pénztárkezelésben jártas jobb házból való leány

pénztárnoknői állást keres.

Cim a kiadóhivatalban 13989

17 éves intelligens német kisasszony uri családhoz

gyermek mellé

ajánlkozik. Cimet a kiadóhivatalba kérek. 13902

Patkány és egér

irtósz. kipróbált. egész biztos eredmény. 1 alkalommal 2-30-ig a koronát. Szabó és Rüss begér elleni por 3 napl felolós után egész határozottan egy áll sem mutatkozik többé. Egy üveg 3 koronát. FERREIROTTÓ VÁLLALAT, Zágráb, Petrinjska ulica 3/III. 13904

**Keresek 50 mm. tavaszi
bükköny magot
megvételre. Aján-
latok kéreknek. SZILY KÁLMAN,
Morgány up. Gelse. 13968**

Horóvitz Jenő.

Idégen szavak magyarázata

Ára 1 korona 60 fillér. FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsán Vidékre 20 fillér portóval több.

Deutsches Fräulein

sucht per sofort oder später Stellung zu Kindern oder als Stubenmädchen in bess. Hause. Es wird weniger auf Lohn als auf gute Behandlung gesehen. 13991

Műhelynek is alkalmas pince

helyiség azonnal kiadó. Bővebbet Csengery-ut 27/a. l. emelet.

Szöllőtörköly,

≡ borseprő ≡

és mindennemű gyümölcscesztrék vásároltának

BLAU M. FIAI

cognagyárában, Helyben

Divatos

levélpapírok,

művészlapok

óriási választékban.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvaruházában Nagykanizsán. e

A reklámit kenderpapárgát teljesen pótolja az elsőrangú és az eddig forgalomba levő minőségűkel. Szépe nem hasonlítható

**PÁTRIA
PAPIRSPÁRGA**

Raktárol bármily mennyiségben azonnal szállítható.

Álladó Ar: 1 1/2, 2, 2 1/2, 3, 4 mm. vastagságban K.3 60. Legkevesebb felrakható raktár! 5 kg-os postacsomag költségek és érték utávitallal.

ZSAKSZINEG vágva és kötéve kg-ként K. 4. Minden megrendelést késedelem nélkül elintézzük.

PÁTRIA Pápirspárga eladói irója Magyarországi részére papirgyár

Budapest, VII. Rákóczi ut. Telefon 88-63
Megyei képviselők Úgynekek Utazók keresteknek.

FRANZ LAJOS és FIAI

GŐZMALOM ÉS VILLAMOS-ÜZEM R.-T.

Dúsan felszerelt

Csillárüzletében

állandó raktáron tart legújabb gyártmányu villamos csillárokat, villamos kályhákát, főzőedényeket, zseblámpákat hozzávaló elemekkel, villamosgöket husz gyertyafénytől ezer gyertyafényig és egyéb elektrotechnikai cikkeket

HIREK

Államfők találkozása.

Külföldről jelentik azt a sajtóadás hírt, hogy az orosz cár, az angol király, a francia köztársasági elnök és az osztrák király a legközelebbi hetekben tanácskozásra jönnek össze. Amióta a világháború folyik, ilyen találkozás nem volt az antantbeli államfők közt az egész érintkezés egy-egy üdvözlő táviratban merült ki. Annál nagyobb meglepetést kelt most az uralkodók terveivel szemben, amelyeknek hivatalos színezetű ad az a körülmény, hogy az államfőket miniszterelnökeik is elkísérik utjokra. Annyi bizonyos, hogy a népek millióinak urai nem azért jönnek össze, hogy egymás egészségi állapotát iránt érdeklődjenek, sem azért, hogy vadászversenyre keljenek. Senki sem vonhatja kétségbe azt a krisztianizmus érteülését, hogy az államfők találkozása a háborús kérdések megvitatásával áll összefüggésben. Csak nemrégiben, amikor az egész világon az orosz békéről beszéltek.

— az antant sajtója nagy hangon jelentette ki, hogy erről szó sincs, mert a kötött megállapodás szerint a békét csak együttesen köthetik meg. Semmi más ok nem teszi szükségessé az összejövetelüket, újabb együttes tanácskozásukat, mert hiszen a háború vétele és módosítására meg van a megállapodásuk s ebből a miniszterelnököknek semmi beleszólásuk sincs. Így majdnem biztosra vehetjük, hogy a találkozás tanácskozás lesz, amelyen rendkívüli bonyolult politikai kérdések fognak szőnyegre kerülni s tekintettel arra, hogy az Együttműködés megállapodása alapján a béketárgyalások időpontjához, illetve a béketétel megállapításához szükséges, — aligha járunk messze a valódtól, ha azt hisszük, hogy ez év végére minden valószínűleg megszűnnek a harcok.

— **Uj megyehívtársági tagok.** A Tripuszter Gyula és Hegedűs László halálával megszűnötti megyehívtársági tagsági helyeket tegnap elfölték be választás úján. Ilyen módon választást még éppen sem láttak Magyarországon. Nem volt kérésre, elmondták az újjelöltöttek is és az első helyekben Keitly László városi főispán, a harmadikban Károlyovics János városi főispán megválasztása egyhangú volt. A városi főispánok listáján, az új főispánok

nek megválasztását az egész város osztatlan szimpátiával fogadta. A megyehívtárságban a város ügyeinek bizonyára legjellemzőbb szerepe lesz.

— **Farkas százados hűtlenítése.** Régi, azeai család sarja. Ötvenköt éves, a hűtlenítését a háború idejében is elköveti. A Farkas nemességébe mindig vereték szerepet vitt Zala vármegye körzetében. Nem egy háza többé be állás bivatott. Az andrások Farkasokból származik a napokban kitértelt 20-ik honvédegyezredébe százados: Farkas Sándor, akinek királyi kitérteléséről már megemlékezünk. Farkas százados a megemlékezés előtt még főhadnagy volt és mint ilyen teljesített szolgálatot Nagykanizsán. A háború kezdetén a harcokban szaxeti kiváló érdemei elismerésül soron kívül lett százados, majd királyi elismerésben volt része, mígnem most a 3 osztályú hadiállású katonák érdemeivel díjazott. Azok, akik Farkas Sándor százados alatt szolgáltak, ritka eseményt tartanak, becsülik, igazságot, hűségét katoná. Farkas százados levél írással önként jelentkezett másodszor a harcokra. E sorok közt előt mondott: „az igaz katonának legyen a harcban a helye, én csak ott érem igazán jól magam.” És hogy katonalelke mennyire otthonos volt a harcban, mi sem bizonyítja jobban, mint újabb kitértelésével honorált katonai érdeme. Et újabb kitértelés alkalmából ismét, becsüli, tisztázni melegen gratuláltak Farkas századosnak.

— **Az alkalmi adó.** Amint a múltkorában már jelentettük, hogy legközelebb új adótmeg lép életbe. Az alkalmi adó. Ez az adó terhel, akik a háború alatt olyan kereseti alkalmakkal jutottak, amely előtt régi foglalkozásukkal. Például kőműves adóval fogják megterhelni azt a lakosokot, aki szén, vagy borjakokkal is foglalkozott. Tehát ha valaki a háború előtt is példán szén- vagy szénkereskedéssel foglalkozott s a háborús viszonyok között az üzletében gyarapították, fokozták a hasznot, — természetesen ezek az új alkalmi adó alá. A törvény az alkalmi adó sokkal magasabb százalékos arányban meg, mint bármely más alap utáni adótmeg. Legfőbbként újítás a törvény az, hogy az adótmeg elvált mint a kőműves kőműves, mert aki példán a vagyont elvejt a foglalkozás előtt, — annak le kell élnie a kőműves adó. Aki pedig letagadja az alkalmi keresetét, azt a kőműves adótmeg nyolcszorosával fogják megterhelni. Zalaiban értesülésünk szerint már folyik is az alkalmi adótmeg lejtörvényének összerakása.

— **Megszűnött a vádlott.** A nagykanizsai császárszék előtt tegnap gyújtogatás bűntettével vádoltan állott Hocz János kezelt helyi gazdálkodó, aki a vádlott szerint foglyot tette a kőműves és cséplőgépparkot, hogy így a biztosítási összeghez jusson. Hocz gyújtogatást a vizsgálóbíró előtt be is ismerte. A tárgyalás során nem akart emlékezni semmire s azonnal védekezett, hogy a „szex elvette az esztét.” Az orvosok előtt azonban megállapították, hogy beszámítható. Délután 11 órákor a tárgyalást a kérdések megzavarozása céljából felfüggesztették. Amikor az elnök dühben újabb meggyújtotta az ügyet, a vádlott nem volt sehol. Egy darabig várakoztak rá, aztán keresztül kusszták a rendőrséggel. Hocz azonban úgy elült, mint a kőműves. Így nem lehetett tudni, mint a tárgyalást elcsúszott s Hocz ellen körözött levelet bocsátottak ki.

— **Uj váltóürlapok.** December elsején új bélyeges kincstári váltóürlapok kerülnek forgalomba az 1916. évi XXVII. törvények szerint az első fokozat tételének megfelelőleg 10, 20, 40, 60 fillér, 1 korona 20 fillér, 1 korona 40 fillér, 2 korona, 3 korona 40 fillér, 3 korona 30 fillér, 4, 6, 8, 12, 16, 20, 24 és 28 korona bélyegilleték alá eső váltók lesznek. A régi váltók az átmeneti idő alatt szelvényzet nélkül kerülnek forgalomba. A föl nem használt régi váltóürlapok 1917. február 28-ig az új váltóürlapokkal ingyen kicserélhetők.

— **Jótekonyság.** Faller János ura a Fehérkereszt részére 5 K. 48 fillért adományozott. Reichenfeld Gyulán ura a vak katonáknak ötvén koronát, az orlélyi menekülteknek ötvén és a Vörös-keresztnek ötvén koronát adományozott.

— **Kétfilleres vaspénz.** A magyar és az osztrák kormány megállapodott, hogy vasból kétfilleres váltópénzt veretnek. Egy kiló vasból 360 darab kétfilleres készül. — Magyarországon 2,400,000, Ausztriában 5,600,000 koronát vernek. Az új vaskétfilleres átmérője 17 milliméter lesz, a vert összeg a nyolc millió koronát túl nem haladhatja. — A magyar vaskétfilleres képlapjára Magyar királyi váltópénz körirat és a veretés óvszáma, hátlapjára pedig tölgyákkal körülvéve a 2 fillér értékjelzés, a körmőbányai pénzverőhivatal jegye: K. B. jö. Az osztrák kétfilleres az állam kőműves eimerét tünteti fel. A pénz karimája sima lesz. Az új érméket november 10-én hozták forgalomba.

— **Az elhagyott nő hozója.** A múlt évben Szabó Ágnes budapesti lakosnő merényletet követett el Bolog György, a Légyérel Fogváltási Szövetkezet elnöke ellen. A szakszékkel revolverrel ráöltötte Balogra, annak a golyó az arcába fúródott és súlyos sérülést okozott. Szabó Ágnes elítélésének elmondta, hogy Baloggal két évig vendégszállásban volt Budapesten. Kedvese azzal hitagyalta, hogy feleségül vesz, azonban amikor Légyérel az elítélvezett állást elnyerte, elhagyta őt és megölelt. A merényletet azért követte el, mert nem tudta elviselni, hogy élete megromlott más boldogítson. A nagykanizsai császárszék tegnapelőtt tárgyalta az elhagyott nő bűntettét s a bíróság az elítélteket marasztalta rendőrségi után Szabó Ágnast három évi börtönnel büntette.

— **Rekvirálás.** Nagykanizsán most elfogadják be a gabona rekvirálást. A termelőknél összesen tíz méterezéses búzát, tizenhárom méterezéses rozst és öt méterezéses nádköszömet szabt foglaltak le a Haditörvény R.-T. rémére.

— **G. Wolfas Lujza** női kalap-áruháza (Nagykanizsa, Központ szélén épült) a tél kalapjait legújabb modellekkel megterhelte. A legújabb fűző, bűnyű és csokorokkal díszített, kezdve a legújabb csokorokkal és vállon tartókkal. Szépségkalapok, színeses kalapok és színeses kalapok nagy választékban. Szépség (szőke és barna) alkalmi alkalmi alkalmi. Fővárosi hírdés és közölgés. Telefon: 3-66.

A castellettoi találka.

Fantáziában, de igaz történet az olvasó frontjól.
Írta: Brósnéy Eszter.

1.

Autlának hívták, olyan volt a legszege nyebb leány Castellettoiban.

Mikor az olaszokat kiverték az Anthe-völgyből, a hagyomány és szerepelekről, mindenképpen elmesélték, csak a szegény Anita maradt ott, meg a szomorú vörös macskája, egy antipatikus, fölfújta és begöngyölt bajszú macskája; nem is tudom megérteni, hogy az a két ellenfélnek lélek hogyan került össze.

Castelletto föst feküdt a magasban, félig-meddig romlás aprítva, de még mindig elegáns és gödöses, mint minden, ami ostoba és ólzás. A temploma felül, beteg, megörövedt a sírhelyre, mintha az aletta szédülő szakadékot őrizná.

2.

Mondom, Anita olyan szegény volt, hogy nem volt mivel menekülnie, olyan sovány és lehetetlen az élete, hogy nem volt mit félteni. Vagy nem volt ideje?

Bizonyára volt. De Anita nem olyan lény volt, aki menekül, aki c'ut, aki megfjed. Nagyon furcsa leány volt.

Tessék csak tovább olvasni, ha meg akarják ismerni: milyen leány volt Anita?

3.

Kétő éjjel érkeztek Castellettoba, egytel len irromni jutottunk a Livornoeről féltő, szédülőtes tőmpőban, hófáradián.

Mikor hajnalban felébredtem egy csukott szőnyegben, a talcső sarokban, a földön, talán ébren, talán alva, de egészen felcsitott szemekkel összekuporodva állt Anita, kőosan és felkötő, meddálisan és kiragogyó fogakkal. — Késő fantaszilikus és groteszkben, mint egy Henry Kley-rajz.

Összehozott lábszínál állt a fölfújta vörös macskája. A macskának is kimeredtek a szemei, szusszogott és rám nézett; talán alva, talán ébren.

4.

Odamentem Anitához.

Alig mozdult meg, nem szólt, csak vocogatta a vállát, mikor megyszól szóltam hozzá.

A macska szőnyegre fölüljött, fölvetette a hatalmas sárga szemét, szája alá kunkorította oszontól borsos bejáratát, nyújtózkodott egytel a kinyitott szájával.

Nevemem kellett, hogy Anita milyen kómolyan és elszáratlan nézett rám; csak a szája réndült és az összeharapott fogz.

Mikor hozzá akartam nyulni, idegesen el-tartott és a szemé-ügy szikrázott, mint a vörös macskája.

No majd máskor, gondoltam s mentem a dolgom után.

5.

Délután, mikor fölértém a szőnyegre, Anita még ott állt a sarokban s körül volt drótozva, talcső-drótozva, melyekkel a lövészárat kerüzték át. Egészen be volt göngyölve, mint valami kárpítás, de megköszöntökültem, támadás ellen és védekezésre.

Nagyon furcsa volt.

Es mégis milyen őszintén és hangosan konyogott a száján.

Ostoba leány vagy, Anita; te nagyon kefez nekem, olyan kőos vagy és piszkos, olyan naiv és teleperhetetlen, olyan undorító és féltes, mint egy életlen és kihajlott utcai bűtka.

Egy dobos konyveret adtam neki.

A felét megette, a többét a macskája tányójába tettem.

6.

E pillanatban begöngyölt a vörös macska. Idegesen és összebörzölve nézte a drótot. A sárga szemé most vörösen lángolt.

Lével volt a szája köré oszvarva.

Levettem és megégettem. O'azs irás volt, felfűrés, mindössze pár sró.

Odadtam Anitának.

E'olvasta. Az ő szemé is most már vörösen ragyogott.

7.

Éjszakára tábori őrségre ment — a szaradom, a templom előtti szaradkor.

Meleg május éjzaka volt, legényeim pipákat s én harmónikáztam nekik. Olyan szép és szomorúan tudok harmónikálni, mint csak Olaszországban lehet, májusban és felhevítően.

Mert mégis csak Anitára kellett gondolnom, a dróttal berámított kőos Anitára. S a szemé nem hanyarodott el előttem, itt ragyogott mindig, ha közel, ha távolabb, minél egy újítva felcsitott rejtélyes száj, mint egy el nem ért igaz'om, mint Gogolnak valami tragikus női árnycika, mely követl és kiozza az embert.

8.

Később már nem pipáztam és én nem harmónikáztam győgyörően és szomorúan, a szívem kifutott és kecsőködösödött.

Az éjzakaát figyelték.

Aztán a vörös macskákat, emint a sziklákon kuszott és fényelt és a föld szemé; ezt a kő apró éjzakai reflektor.

Egytel bakám lé szaj lállott, valamit rörejt, vagy lépést s a szemének, felülük figyelt, belemeredt a szót levezőbe, a völgybe, a szakadékba.

9.

Most már mindannyian kivették a fucsát és meglegő mozgást. Nem volt szél. De hogy... Sam a macska: Mit'osza több?

Olyan jótör lehet, mondta a zászló. Talán föl akarunk ide márnai, gondolta a kőpárur, aki okos volt és a szőnyegben is látott. De most nem látott semmit.

— Fúsz, — mondtam — villhoz a puskát, lendünk egy szálvél, majd emogy a kedvük. Látánk.

Aztán megint csönd volt reggelig.

10.

Reggelre szél és derült lé. A templom előlétől egy létra lógott fo a szakadékba; tőlé őszóitból volt a létra, ugyanabból a tükésdróttól, mallyal Anita körülkötött magát előlem. A létra kőozta volt s szédítő magából nyult le a szakadékba.

Anita pedig kőosan és véresen lógott a tükésdróttól. A ruhája a tükésdróttal szőtt, s feje és keze és keze látnyafelöltött s a szemé megint felcsitott morogott és a szőnyegből.

A szakadékban egy olyan tint fekküdt darabokra lév.

Mellette pedig a vörös macska, nyúlta a mellét, — macskodott.

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 7: A nagylőhadiszállás jelenti: Rupprecht trónörökös hadsereg-pártja: Ámbár az angoloknak tegnap nyilvánvalóan szándékában volt támadásokat folytatni, mégis gyalogságuk csak Haucourt L'Abbayetől keletre tudta az árkokat elhagyni. Rögtön visszatérésre kényszerítettük. November 5-én az angolok vesztesége halottakban, különösen az ausztráliai hadosztályoknál, igen jelentősen volt. A franciák is csak mérsékelt terjedelemben tudták tegnap támadásaikat az elesettekkel borított területen megismételni. Les Boeufs és Rancourt vidékén este és éjszaka intézték ezeket a támadásokat, amelyek legnagyobb részt már üzünkben összeomlottak. Egy német repülőraj éjjeli tömegtámadásra felgyújtotta az Oerisy-i nagy löszterlepet (Braytől délnyugatra a Somme mellett) és a hosszantartó hatalmas robbanások még St. Quentinben is érezhetőek voltak. A trónörökös hadsereg-pártja: A Reims déli részén álló francia őregek bombázták az arcvonalunk mögötti helyiségeket. — A Maas területen nem volt jelentős esemény. *Legfelső hadvezetőség.*

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 7. A helyzet mindkét harcvezetőnél általában változatlan. *Legfelső hadvezetőség.*
Bukarest, nov. 7. Nincs újrag. *Híjér altábornagy.*

Szerkesztői üzenetek.

Kíváncsi. Ezt a kérdést a nemethold jog nem szabályozza le. A szokásjog szerint bármelyik feuerén állam fölállhat, vagy elismerhet újabb szövődést. Eszerint a lengyel hadsereg föllátható s ha Lengyelország határ óza az öntözött, határvégy ugyancsak elbátás alá kerül az öntözött, mint a német, vagy magyar hadsereg. V. N. Csakdél ügyekbe nem avathatunk be. Tessék ügyvédhez fordulni.

YES-SZAPPAN

ÁRA 3 KORONA.

Legelőkeltebb és legkölcsesebb lélek párocskának, mely minden létezőtől elváratlanul hatóan — YES-PODER 1, 2, 3 korona ár-ból áll. — YES-KREM 3 korona költségű.

Megvásárolni lehet:
Magyarországi (Közvetlen)

EMÉNYI DELA (Közvetlen)

Mindenkét Kézre-kézre 3.

A „Zala” előzetesét Áral:

Nyitónyi hátsó	Postai számlaszám
Cy. lóra ... 3.00 K	Mag. lóra ... 3.00 K
Megj. lóra ... 4.00 K	Megj. lóra ... 4.00 K
P. lóra ... 5.00 K	P. lóra ... 5.00 K
Ugy. lóra ... 10.00 K	Ugy. lóra ... 10.00 K

Magyarországi (Közvetlen)
Mindenkét Kézre-kézre 3.

ZV. KERTÉSZ ADOLF NÉ szül. HOFFMANN JÓZSA
fájdalomtól megtört szívvel jelenti rokonainak és ismerősei
nek, hogy áldott jó férje, az önfeláldozó atya

Kertész Adolf

a balatonboglári vasuti szálló tulajdonosa f. hó 7 én, 58 éves korában
Budapesten elhunyt.

Hült tetemei f. hó 9 én dében fognak Bogláron az 177. teme
tőben örök nyugalomra helyeztetni.

Becsületes munkás élet után, adjon neki a sir örök nyugalommal!

Kohn Salamonné özvegy, József, Jenő hadnagy, Böcke gyermekei, Sohn
Andránné, Kertész József isk. igazgató, Walcz Elekné és Fürtt Benőné testv.
Hervath JÓZSEF, Hoffmann Sándor, sógorai, Kertész József né szül. Gross
Sándor né meny. Tibor és Lacl unokái.

KÉPVÁSÁR!

Sz. Ferenc és Szent, F. K. Böcke festőművészek festményeinek egy kisebb
kollekcióját volt Elsingér féle üzletbely-
ségben, a legmunkáltsabb áron eladják,
esetleg hasonló értékű tárgyakkal elcserél-
jék. A képek megtekinthetők f. hó 8-tól
kedve 12 óráig d. e. 11-1 óráig.
— Belpö d'j utcán. — 13990

Keresek

50 mm. tavaszi
büköny magot

megvételre. Aján-
latok kérnek. SZIVL KÁLMAN,
Morgány up. Gelse. 13968

Keresek azonnali megvételre egy
jó karban levő keresztúros

rövid zongorát.

Cím a kiadóhivatalban 13996

Műhelynek is alkalmas pince

helyiség azonnal kiadó. Bővebbet
Csengery ut. 27/a. I. emelet.

Harovitz Jenő.

Idegen szavak magyarazata

Ára 1 korona 60 fillér. FISCHEL
FÜLÖP FIA könyvkereskedésé-
ben Nagykanizsán. Vidékre 20
fillér portóval több.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtetetlen
jó férjem illetve atyám Fagyas
Lajos ny. m. kir. dobogóra raktári
kezelő elhalálozása alkalmával fáj-
dalmainkat részvétükkel enyhíteni
igyekeztek, eseten fogadják hála
köszönetünket.

Nagykanizsa, 1916. november 7.

Öv. Fagyas Lajosné és családja.

Egy pénztárkezelésben jártas jobb
habzó való leány

pénztárnoknői állást keres.

Cím a kiadóhivatalban 13989

Deutsches Fräulein

sucht per sofort oder später Stellung
zu Kindern oder als Stubenmädchen in
bess. Hause. Es wird weniger auf
Lohn als auf gute Behandlung gesehen.
13991

Konyhakertész

azonnal felvétetik somogyzent-
miklósi gazdaságban. 13995

Szőlőtörköly,

≡ borseprő ≡

és mindenemü gyümölcscefrék
vásároltatnak

BLAU M. FIAI

cognacgyárában, Helyben.

Modernül épült ház

Pacsán (Zala m.), mely főleg ga-
bona és terménykereskedésre, de
minden más üzletre is alkalmas,
nagy magtárral, pintével és istálló-
val haláleset miatt sürgösen eladó.

Érdeklődni lehet 13978

Ózv. Ungár Ferdinánd-
néndi, Kadarkút (Somogy megye)

Olcsó női leány

és gyermek kabát

és szörme kiárusítás!

Sikerült még időben nagy meny-
nyiségű legújabb divatu női és
gyermekkabátot valamint val-
lődi szörmegarnitúrákat olcsó
áron beszerezni miért is aján-
lom a n. é. közönségnek, ha
olcsón akarja szükségletét be-
szerezni, tessék raktáramat meg-
tekinteni

200 drb. különféle lüster

és cloth alsóruha 13—15

:: koronáért kapható ::

Blousok nagy választékban.

Stern József

divatruháza Nagykanizsa,
Központ szálló épületében.

ÓVÁSI!

13980

Judomtsunkra jutott hogy a törv. védet

Bellka szerszám-kenőeszt

amely a lövészeszámok, gépszerszámok s a
bőrszükségletet tartósságot lakozza, s meg-
akadályozza azok lepisztantását és berepe-
dését — hamisítják, mindenképp figyelmeztet-
teink, hogy saját érdekében csak az eredet-
től fogadják el, amely nélkülözhetetlen a
gazdaságokban, s létfontosságúaknál. A hol
nem kapható oda utóvététel köld két
dobozt 10 koronáért bérmentve

Gyógyszerészeki Ipar és Mezőgaz-
dasági Vegytermekek Laborató-
riuma, Rum, Vas megye.

Mindenfajta divatcipők,

hadiczipők, gamasnik,

gummi-czipők lábme-

legítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában, Főai, városi bérpalota.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELNEKESZTÉS ÉS KIADÓVATÁL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

FŐKIRADÓHIVATAL:

Közzététel: 1916. november 9. (Közzététel: 1916. november 9.)

„ZALA” Hírlapkiadó és Nyomda
s. k. Könyvszeretője Sugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Hírlapkiadó és kiadóvatal: 27
Közzététel: 27
Nyomda: 27

A franciák kis részletsikere.

Berlin, november 8. A nagyfőhadiszállás jelenti: *Rupprecht trónörökös hadserege*: A Sommetól északra a harci tevékenység a nappal folyamán mérsékelt határok között maradt. Az angolok éjjeli támadásai Le Sars és Guedecouert között tűzünkben meghiusultak. A Sommetól délre a franciák Ablaincourt mindkét oldalán támadtak. A Blaincourt-i déli részébe előretolt osztagainkat visszazoritották. A Pressire falu elveszett. A támadás északi szárnyán az ellenséget visszavertük. *A trónörökös hadserege*: A Maas területén élénk tüzési harcok.

Légfelső hadvezetőség.

Az erdélyi harcok.

Berlin, nov. 8. A nagy főhadiszállás jelenti: *Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala*: Nincs semmi új-ság. *Károly főherceg lovassági táborok bork arcvonala*: A Tölgyes szakasz tegnap is élénk harcok színhelye volt. Az ellenség további kisebb előnyöket ért el. A Bodza szoros előtt ismét elragadtuk a románoktól magaslati állásaink ama részeit, amelyeket az utolsó napokban elfoglaltak. A Tatár-havas szorosnál ellenséges támadásokat visszavertünk. A Spini környékén elért sikerünkkel tovább is kihasználtuk. A foglyok száma növekedett. *Légfelső hadvezetőség.*

Budapest, november 8-án. *Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala*: A Szurdok szorosától délre és délkeletre a románok támadásait visszavertük. — Spininél és Predeáltól dél nyugatra az ellenséget tovább szoritottuk vissza. A Bodzai országot mindkét oldalán ismét összes korábbi állásainknak birtokában vagyunk. Tölgyestől északnyugatra az oroszok megint némi tért nyertek. Tartarownál egy osztrákmagyar repülő légi harcban lelégt egy orosz Nieuport-kétfedelűt. *Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala*: semmi új-ság. *Höfer altábornagy.*

A lengyel proklamáció hatása Pétervárott.

Pétervár, nov. 8. Az orosz fővárosban a lengyel proklamáció este vált ismeretessé. Stürmer azonnal minisztertanácsot hívott össze a lakásban. A pétervári körök a proklamációt a központi diplomáciai győzelmének mondják. Attól tartanak, hogy esáltal katonailag nagyon megerősödnek a központiak. Pétervárott és Moszkvában a lengyel pártvezérek tanácskozásra gyűltek össze.

Fölhívás a lengyelekhez.

Lublin, nov. 8. Beseler és Kuk-tábornokok, lengyelországi főkörmányzók proklamációt adtak ki, amelyben, miután az Oroszországgal való küzdelem még nincs befejezve, felszólítják a lengyeleket, hogy lépjenek be a lengyel légiókba, amelyek alapját fogják képezni a majdan alakítandó lengyel hadseregnek és igyekezzenek a szövetséges hadakkal megvédeni független országukat.

Stürmer állapota válságos.

Pétervár, nov. 8. *A nagybeteg Stürmer állapota válságozra fordult. Még nem tudják, hogy a november tizenegyedikén megnyíló dumában kifogja helyette a kormánynyilatkozatot elmondani.*

A cár a fronton.

Pétervár, nov. 8. A cár Carskoje Seloból a trónörökös társaságában a frontra utasott.

Cafolják Burián lemondását.

Budapest, nov. 9. A „Magyarország” szerint Burián báró külügyminiszter lemondása küszöbön van. Illetékes helyen valótlannak mondják ezt az értesülést.

Az amerikai elnökválasztás.

Newyork, nov. 8. Hughes végleg megválasztották az Egyesült Államok elnökévé. A németek Wilson jelöltjét támogatták. Hughes a háborús kérdésekről nem nyilatkozott, de jelöltségét Rooseveltt támogatta, aki az antant melletti beavatkozás híve.

Az olasz harctér.

Budapest, nov. 8. Görz vidékén a nyugalom tovább tart. A Fleimsvölgyi területen és a Pocchei állás mellett visszavertük az ellenséges támadásokat. Ez alkalommal 3 tüzet és 50 lönyit legénységet elfogtunk és 2 géppuskát zsákmányoltunk. *Délkeleti harctér*: Lényeges esemény nem történt.

Höfer altábornagy.

Romániai harctér.

Berlin, nov. 8. A nagy főhadiszállás jelenti: *Balkán harctér*: Mackensen vezértábornagy hadserege: Lényeges esemény nem történt. *Macedóniai arcvonal*: Az ellenség támadásai a Cserna-könyökben eredménytelenek maradtak. A Belasizza és a Stribna arcvonalon élénk tüzési tevékenység.

Légfelső hadvezetőség.

Egy bajor herceg hősi halála.

München, nov. 9. *Henrik bajor herceg, aki a háboru ideje óta a fronton küzd, — egy földértés alkalmával súlyosan megsebesült s másnapra meghalt. Egész Bajorország szivből gyászolja a népszerű, hős herceget.*

Fővezérek találkozása.

Luganó, nov. 8. Cadorna és Joffre tegnap a francia-olasz határ közelében, Modena mellett találkoztak.

Norvégia válasza.

Krisztiania, nov. 9. *A norvég válaszjegyzéket ma este adták át a német követnek.*

Elsülyesztett postagözs.

Rotterdam, nov. 8. Az Arabia 7933 tonnás postagözst a Földközi tengeren e hó hatodikán elsülyesztették. Az utasok közül 437 embert megmentettek.

HIREK

Érzékeny,

maiden-érzölcs ember vagyok. Látom, érzem a recessiót, de nem tudott megvesztesgetni. Ha sírok, hát bizony keservesen sírok. Nem szegyenem a könnyeimet, nem úgy, mint a symbolismus viaszos vászonba burkolt gyászoló asszonyai.

Különben a symbolistáknak, szóval az egész recessiónak nemes ambíciója van. Ez; hogy ne hazudjék.

Amint mondtam, érzékeny ember vagyok, aki, ha sírok, hát őszintén sírok. Ha haragszom, nem leplezem senki előtt haragomat.

Éppen ezért négy dolgot kerülök: a disznótort, az esküvőt, keresztelőt s főleg a temetést.

Eleinte, míg csapongó ifju voltam, a temetéseknél a sirtam el visszafojtott könnyeimet. Ez nem volt csoda, mert hát minden halotti ének egy egy hozzátartozót halasztotta el ebből az árnyék világból.

Hanem, egyszer, nem is olyan régen, amikor egy szívemhez nőtt barátomat temették, négy dolog esett velem.

Fiatal felesége volt. Nagyon szerette a megboldogult. Visongott a kis özvegy szűnyős féjalmában és én roskadoztam, ajúldoztam jejongásának hangjától.

Vahogy mégis elértük a temetőt. Rottegve állottam a sírhoz. No, ennek az asszonykának most megszakad a szíve.

És áll alá a koporsó, dübörögtek a hantok s az asszony szinte üvöltött, majd ingadozni kezdett, úgy hogy a rokon-asszonyok karjaiba hanyatlott.

Mögötte állottam s hallottam, amint az aláló test sugta egyik barátjának: „Ezti, a koszarukról szedjétek le a szalagokat!”

Ekkor engem környékezett az ajulás, de nem ajúltam el, hanem ezóta kerülöm a temetéseket.

Igenis kerülöm, jobban, mint a disznótort, amelyetől csak a gyomromat félttem; jobban mint a keresztelőt, amelyen csak részvétünket provokálja a legujabb adóelány; jobban, mint az esküvőt, amelyen csak a maguk kárára hazudnak felebarátain.

Igazs van a recessiónak, hogy szaty-

tyán alá rejti a gyászoló asszonyokat és igazam van nekem, aki azt óhajtom, hogy „én utánnam ne jöjjön senki sírn!”

Sz. A.

— **Katonai kitüntetések.** A Hivatalos lap legújabb száma jelent, hogy **Ólafegy Szilts** József fzhadnagyának és **Szabó László** hadnagyának a 48-ik győlemezében a **Sigismund** Ludvái adományozta. Szilts hadnagyot másodszer éri ez a kitüntetés.

— **A kávé végnapjai.** Lassankint a kávé is muzeumba kerül. A fekete lötyty ami mellett úgy el lehetett politizálni, napot lopni, alsózni a kávéházba, ritkaság lesz, mint a fehér holló. Illetve még ritkább: mint a cukor. Igaz, hogy amint a kávéközpont fölállították, mindjárt sejtettük, hogy el fog tűnni a kávé. Hát be is következett. A kávét, mint kimult élvezeti cikket már el lehet parentálni. Nagykanizsa város bizonyos mennyiségű kávét kért a város lakossága részére a kávéközponttól. A kérelemre most válaszolt a központ. Azt írja, hogy nincs, nem adhat, mert az ország csak annyi kávé behozatalt vállalja, amennyiből tíz deka jut egy évre fejünkint. Hát ez csakugyan nem sok. — Tíz dekából mindössze 10—20 csésze kávét lehet csinálni, nap pedig 365 van egy esztendőben. Nem baj. Majd iszunk teát, illetve tea néven adott melegvizet. De azért meg lesz az elégtételünk. Kétfelé vágott papirforintossal fizetünk érte.

— **Az öreg udvarló gyilkos mérenyiete.** A közönség emlékezik még arra a gyilkosságra, amely az idén szeptember 13-án történt **Keszthely** határában, ahol **Horváth Sándor** ketven év korúli jómodú gazdálkodó több kénszurással megölte régi kedvesét, **Nagy Katalint**. Az akkori keshthelyi tudósítás szerint az öreg gazdálkodó azért ölte meg a lányt, mert az nem akarta vele folytatni a viszonyt. A mai esküdtjei tárgyaláson azonban, amely a nagykanizsai törvényszéken folyt le, megállapítást nyert, hogy a gyilkosság oka más volt. Az öregember ugyanis óhadt, hogy két-évig folytatott viszonyt a lánnyal, aki folyton pénzért zaklatta. Amíg tudott, adott neki. De a nagymérvű költekezés miatt a család gondnokság alá helyeztette. Ettől kezdve a lány folyton keszmerrelt és fia meg a családját is. A végszék alkalomán színtén pézsi két a lány s mikor kijelentette, hogy nem adhat, mert neki sincs, — a szüldalmak özönét tudította rá. Őhátas hitas is volt, elcsúszta a méreg, bicakát rántott s nyolc-tíz szurást ejtett a lányon. Őlál azonban nem akart. Az esküdtbírósg több tanút hallgatott ki. Ezek az esetet nem látták a csak azt tudták bizonyítani, hogy a vén s donjuan jószágoló, becsületlen ember. —

Délután került csak sor a vád és védekezésekre, amelyek estig tartottak el. A bíróság az esküttek marasztaló szerdikei után három évi börtönrre ítélte a vádlottat.

— **Minden sertést rekvirálunk?** Kürthy élelmezési elnök nagy erélyvel iparkodik rendet teremteni a közéletmesés terén. Főelve az, hogy mindenből mindenkinek egyformán jusson. A napokban kijelentette, hogy a zsirügét most tanulmányozza s ha szükségesnek mutatkozik, minden sertést rekviráltat; még azt is, amelyet magáncélra hizlalnak. Ha Kürthy ezt a tervét megvalósítja, lesz is zsir elegendő. Egyelőre azonban azt vigye keresztül az elnök, hogy a nagykanizsai sertésbizalók kukericához, árpához jussanak, mert ha így maradnak az állapotok, annak se lesz zsirja, aki sertést hizlal.

— **Gazdát cserélt a Kisfaludy szőlő.** A Kisfaludyk útszélén: holdra sümegh-szőlője gazdát cserélt. Az ősi szőlő legújabb tulajdonosa aránylag igen ócsón, 30,000 koronáért jutott hozzá. A Kisfaludyk körül legutolsó gazdája **Sándor**, a kiváló költő volt. Kisfaludy Sándor igen kedvelte a cirodszép lekvésli helyet s a Himfy-dalok legszébb gyöngyét is itt írta **Szegedy Rózához**. A présház, amelyben a költő sokat multatott és busongott, — ma is lóna áll. Sámg-városon a köztérző emléktáblát helyeztette a mohos falakra:

*Honfi kegyeld e helyt s gondold régi urára,
Kisfaludyk szegelt itt epedő dalokat.*

Szegedy Rózának szelétön kedves tartózkodási helye volt az öreg szőlő. Amikor halványodni, fogyni kezdett is, árlni évszáz lit a derős ősi délutánokat és remek kilátást. A költő az akkori kor ma jndnem valamennyi neves tagja meglátogatta a sümeghközömben. Kisfaludyról a **Chezel** nemzetiségre szállt a hitok, míg most dr. **Taranyinó** vette meg, aki a magye régi nemesi családjával, így a Kisfaludy és Deák családdal is rokonságban áll.

— **A szerencsés megmenekülését.** Egy bájos pacsai urány, **Kóhn Mancika** a multkorában ezzel a vonattal akart **Bécsbe** utazni, amely az egervári vasúti állomáson összeküldött egy német katonai tehervonattal. Amint Zala-említett, a katonaság az utasokra szerencsésen nézgedött, mert csak két vasúti alkalmazott sérült meg súlyosban, dicára annak, hogy több kocsi poréjává is tört. A szerencsés megmenekülést **Kóhn Mancika** most ezzel hálálta meg a sorosok, hogy a Zala szerkesztője utján barmica koronát küldött a vak katonáknak. A nemesletű adományt rendelkezési helyére juttattuk.

— **Jótekonyság.** öv. Szeméő Zsigmondné uró s erdélyi menekülteknek 25 koronát és öv. **Márkus Sándorné** uró s több-beleg katonáknak 6 koronát adományozott.

60 FILLER **FAX** **HYGIENIKUS**
SZIVARKAHÜVELY
KÖNYVEGSKE-SODORNIVALÓ PAPIR (70 LAP) ÁRA 12 FILLER
Főraktár: **HIRSCHLER MIKSA** dohányárudájában „Korona-szálló” épület.

G. Walek Lujza női kalap szalonjába (Nagykanizsa, Körpont szálló épület) a Mill kalapdíjat legjobb modelljével megérkeztek. A legolcsóbb filc-, bársony- és velourkalapoktól kezdve a legmagyarabb szőrmeárkák dug választék. Szőrmeakapok, szőrmeapok és szőrmedarabok nagy választékban. Szőrme (muff és bő) alakítások előállíthatók. Fővárosi lakás és kizsoltatás. Telefon: 3 66.

A rablóhárbán Annakéjében mi is ismertettük Popp Kálmán közpárti árvaszéki elnök bűnösét, amely az egész Danubiumon nagy felháborítást keltett. Popp éveken keresztül kétféle szörnyű kegyetvaló büntetést adott meg az árviakat a mikor büne kitudódott, — elhat. (Mussahogytt leveleiben azt írt, hogy öngyilkos lesz. Igértét azonban nem váltotta be, néhány hét múlva elfogták s a nemférgen legtisztelendő főosztályos megadva kiértek vissza anyjába szörnyűségei szívhelyére. Amint most Kapovárók jelentik, Papp Kálmán fölött a leghe- titelkezik földi igazságszolgáltatás. A börtönben ugyanis súlyos betegségbe esett s most a rablóhárbán haloklik.

A tegnapi állatvásár. A tegnapi állatvásárra ismét sok marhat hajtották föl. Az árak az állat minőségére szerelői változtak. A sovány végomárbát előszörban 2-3 korona két víztorlót, míg a bikort marháért 4-4 20 koronát adtak. Hosszúított szerlet az árak továbbra is várható, mert a legteljes megadást s a drága takarmányval való éltető nem fizeti ki magát. Amint értesültük, a mérsékelt is engedtek már a marhatús árából, amely egyik másik helyen 10-12 koronáról nyolc koronára szállt alá.

A negyvenedik levél. Német jános nyakadással kömüves, mint seppur szolgált Przemyslben s míg a vár el nem esett, szorgalmasan jöttek lőle a levelek családjahoz. A kapitányok ötsz, ennek már huszonegy hónapja, egyetlen sor írás se jött lőle s a tudakozódások is eredménytelenek maradtak. A családok ezek után biztosra vették, hogy a vár hősi védelmében elesett s így Keservezen elstratták, meggyászolták. A napokban aztán levelet hozott a posta, messzi Oroszországból. Német jános írt s értesült beszámolóját, hogy az orosz lovaságban jól érzi magát s csak az aggasztja, hogy immár a negyvenedik érestét küldi anélkül, hogy ő hozzulról bármi választ is kapott volna. Puisse arra nem is gondolni, hogy a negyven levélből egy se jutott el rendeltetési helyére. Ez az eset is azt mutatja, hogy a harciéren elűntekkel kapcsolatos a reményt nem szabad föladni.

A „Ratin“ bakteriologiai laboratorium részvényirtásának patkányokat és egereket öls betegség specifikus előidézőjét tenyészt. E preparátum, melyet Magyarország a „Ratin“ vezérképviselőség Budapest, Rottembiller utca 30. „Ratin“ elnevezés alatt hoz forgalomba, a patkányokat és egereket ellenállhatatlannal vonzza és még a legbőszesebb csapás esetén is rövid idő múlva kiltja, mert egyik régecselő a másikat fertőzi. A m. kir. állami bakteriologiai intézet véleményére szerint semmi más állatra s „Ratin“ nem ártalmas. Mezői egereket irádnak minton s sikerrel alkalmazható a „Ratin“. Elismérgéssel nyilatkoznak a legnagyobb gazdaságok, malomok és egyéb nagy vállalatok az ország minden részéből.

*Ha öröme van, vagy az Isten
segélyét várja, ne feledkez-
sék meg a vak katonákról.*

Trónkövetelő és szononett.

Mialatt lámbán áll az egész világ és az emberiség ezen szonvédés közepette egy új világrend megszületését várja, nyomtalanul tüntel el egy férfi, akit történelmi hívatás és örökös kötelessége első sorban állítana harajja és dinasztikus érdekeinek szolgálatában. Fülöp orlénai herceg elűt és tartózkodási helye minden illetékes fórumon ismeretlen. Budapesti bécsi és alicuthi hírvirások alapján a következőket jelenthetjük:

So Budapest, so Bécsben, so Alicuthon nem kaptak hírt az illetékes körök Fülöp orlénai hercegről, aki a világháború kitörése óta nem gondoskodott arról, hogy felesége, Mária Dorottya főhercegnő udvartartása céljaira törvényesen megállapított évi összegét kifizessék.

Mária Dorottya főhercegnő, akit nemcsak mint boldogult József főherceg leányát, de önmagáért is különös szeretettel és hódolattal vesznek körül Magyarországon, évek óta Alicuthon él, ahol jótékonyagnak és a felelőművészetnek szentelődött. A megjelenésében és felkeltében egyszerű és jelmezében egyszerű boldogult hűzéstől a herceg indiszkrét viselkedése tetten nyilvánvalóvá.

A háború kitörése óta a herceg még csak követelt levelezés sem bocsátkozott a monarchiában élő rokonokkal, avagy ismerősökkel és ami hírt róla tudni lehet, idegen kézről származó. Ilyen természetű forrásból érkezett a híre annak, hogy a herceg eladta angolországi birtokait: Twickenhamot, amelynek kapornáját Mária Dorottya főhercegnő által festett gyönyörű emlékép díszíti. A Twickenham kastélyt annak idején az elűtött postagal kályhák s jánlatok fel, akit itt is látkó édesanyjával mindörökké, míg meg nem nőst.

Ugyancsak eladta a herceg az ő szőlői birtokait: Zuccot és psermődi kastélyát, amit annak idején Amale hercegtől örökölt. Maga a herceg elűt Angliából és hír szerint Dél Amerikába vitorlázott régi barátjára, egy francia szononett társaságban.

Mikor a világháború kitört, Fülöp orlénai herceg Angliában tartózkodott és onnan távírattal ajánlotta fel vitézi szolgálatát a francia kőtaraság elnökeinek. Poincaré — mielőtt a kőtaraság elöre tudhatna — elhárította magától a Bourbon Orléans ház dék nem komoly szándékú és csupán hangulateltető, tüntetés-számhá menő ajánlkozását.

A francia royalisták, akik magánéletben már rég elfordultak a trónpredenstől, reményességükben lement csalátkontak. Elválták volna a párisi gróf flatót, hogy álnév alatt, mint önkéntes belép a francia hadseregbe és meg volt arról győződve, hogy csak egy hazijártat küldő plane verődi Orléans hozhatja meg a francia királyság restitucióját.

Mikor Fülöp herceg nagykorú lett, váratlanul Párisban tesmet és veszélytelen béke idején kijelentette az álmélködő sorozó bizottság előtt:

„Jogom van, hogy a francia kőkatona csakjából (gamelle) egyem... Azóta „Prince Gamelle“ nek hívták a royalisták. Most elmulasztotta az alkalmat, hogy „Prince Polu“ vásmelkőjeik. („Polu“) a francia kőkatona háború becéző neve. Egy royalista párisi lapban a legitimális valamelyik elkezeredett híve ezeket írja:

„Monsieur könnyen léphetett volna ha dicőseges hadseregünkbe, ha — idegen névré

szóló pap'rok beszerzése után — meg tudta volna hagyni ugyanazt az áldozatot Fenegelecségeknek, mint amikor léteje mindenki Művészet.

A mielőtt meggyérte a költőket s Amikor Milla asszony, a világháború és gondolatok és a legelső érejelésében megdöbbentett, az orléant le-og. Műtől hozza győződött hűvöket írtak, lebeszélte a szobáit, hogy mint lájki követhesse az amerikai művésztől ebbe az országba, amely őt ősei irónjáról és birodalmából hűvöket.

Ha meg is találta a szobáit, Milla, Fülöp orlénai herceg egyszerűségeket elvembote a trón. A francia reményeg, a harc bocsátalja meg a trónpredenst, hogy csorbahagyja feleségét, — „le-ruin“ — és Franciaországot.

Események a tengeren

Budapest, nov. 9. Folyó hó 7 ikén délután ellenséges repülők Rovigno, Parenzo és Cittanova városokra bombákat dobtak. Semmitéle anyagi kárt nem okoztak és senki sem sérült meg. Saját repülőgépeink üldözőikre felszálltak, egyikük, amelyet Drakulic sorhajóhadnagy vezetett, elűtött egy ellenséges repülőt, amely a nyílt tengeren levő ellenséges torpedójárművek mellett leereszkedett. Ezeket repülőgépeink bombákkal megtámadták, mire az ellenséges tengerpart felé távoztak. Ugyaneznap este egy ellenséges repülő Umagonál szintén eredménytelenül dobott le bombákat. Saját tengeri repülőgépeink a vermeglianoi és monfalconi katonai építményeket este igen hatásonan bombázták és sérítenül visszatertek. *Hajóhadparancsnoksg.*

A romániai harcok.

Sajtóesemény, nov. 9. Az orosz vezérkar jelenti e hó 6áról: Predeal körül a románok makacs harcok után dél-nyugaton visszavonulni kényszerültek. — A román vezérkar jelenti e hó 7éről: Az Olt folyó balpartján a heves harcok tovább folynak. Déli front: Az ellenség ágyuzza Gyurgyevót. Dobrudzásban az egész arcvonalon előbbre jutottunk.

YES-SZABDAN

ARA 3 KORONA.
Legtökéletesebb és legkiválóbb minőségű piperecsappon, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 2, 3 korona dobozokban. — YES-KRÉM szőke és fekete hajra.

Mindenütt kapható!
Magyarországi Kézikönyv:
ERŐNYI BELA Kiadó, Budapest, Váci utca 10.

A „Zala“ előfizetői árak:
helyben hátha havonta Postai utasítással
egy évre ... 12.00 Ft ... 12.00 Ft
Nyugat-Európa ... 18.00 Ft ... 18.00 Ft
Győrre ... 12.00 Ft ... 12.00 Ft
Egyes évek ... 18.00 Ft ... 18.00 Ft

Háboru előtti

nagy választék!

Női kabátok, modellek,

gyermek kabátok. Valódi

szőrme garnitúrák, gyapjú

kelmék, bársonyok, sely-

mek, pargetok, sifonok

vásznak, blazok, ernyők.

Óriási választékban

Barta és Fürst

divatáruházában.

Telefon 323.

Telefon 323.

Áruházunkban
csakis a legjobb
minőségű áruk

:: kaphatók ::

Keresek 50 mm tavaszi
bőrlány magot
megvételre. Aján-
latok körének. SZYLA KÁLMAN,
Morgány új G-je. 13908

Egy használt gyermekágy
megvételre kerestetik. — Cim a
kiadóhivatalban. 13908

Szöllőtörkölyt és borseprőt
minden mennyiségben vasat REICH SAMU
pálinkanagyfőzdeje, Nagykanizsa Király
utca 15. sz. 13935

Egy pénztárkezelésben jártas jobb
habzó való leány
pénztárnoknői állást keres.
Cim a kiadóhivatalban 13909

Deutsches Fräulein
sucht per sofort oder später Stellung
zu Kindern oder als Stubenmädchen in
heiss Hause Es wird weniger auf
Lohn als auf gute Behandlung gesehen

Műhelynek is alkalmas pince
helyiség azonnal kiadó Bővebbet
Csengery ut 27/a I. emelet.

Szöllőtörköly,

== borseprő ==

és mindennemű gyümölcs cefrék
vásároltataak 13973

BLAU M. FIAI

cognacgyárában, Helyben.

Mindenfajta divatcipők,

hadiczipők, gamasnik,

gummi-czipők lábme-

legítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában, Főut, városi bérpalota.

A ZALA kishirdetéseit

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi
ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott
szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha
kis hirdetést közöltet a Zalában.

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendő be

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. adandó fel.

== A kis hirdetések mindig előre fizetendők ==

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

IZERKEZTŐSÉG ÉS KIADÓNYVÁLTÓ:

NAGYKANIZSA

SUGÁR-UT 4. SZÁM

PIÓKIA-DÓNYVÁLTÓ:

Közzététel: az az (Pöschel-berny-
kereskedés), a hál. hirtelenség
a előzetes le felvételével.

"ZALA" Hirtelenséget és nyomtatás
a. k. közvagyományok Sugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Telefonközlöny és közlések: 17
Nyomtatás: 17

A kancellár beszéde.

Berlin, november 10. Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár a birodalmi gyűlés főbizottságában tartott beszédében szembeszállt Grey ama fejtegetésével, hogy Németország idézte volna föl a világháborút. Ellenben helyeslőleg szólt a kancellár a népeknek egy olyan szövetségről, amelynek feladata a világéke föntartása lesz. Kijelentette, hogy Németország hajlandó élére állni egy olyan népszövetségnek, amelynek az a célja, hogy sakkban tartsa azokat, akik meg akarják bontani a világéket. A kancellár beszédében arra is utalt, hogy miáltal ellenségeink el akarják foglalni Konstantinápolyt, Kisázsia és Elzászt, ő sohasem mondta, hogy annektálni akarja Belgiumot. Németország védelmi háborút folytat. Ez edzi meg az erejét és ezen megtörik az Anglia által harcba dobott óriási erő. A németek életereje legyőzhetetlen. Nyugodt bizalommal várja, hogy ellenségeink is tudatára ébredjenek ennek.

A bajor király Erdélyben.

Sajtószállás, nov. 10. Lajos bajor király hadügyminisztere kíséretében a főhadiszállásra érkezett, ahol trónörökösünk fogadta vészkarával. A királyt a lakosság lelkesen ünnepelte. A város megtekintése után öfélére tovább utazott.

Hughes még nem győzött?

Newyork, nov. 9. Wilson elnök, Canas Idaho, Washington és amaz államokban, ahol a választási eredmények még kétesek, — valószínűleg győzött. Ha ez megfelel a tényeknek, akkor Hughes kis többséggel választották csak meg. Azonban Wilson Minesotában is vezet, Minnesota nélkül pedig Hughes kilátásai teljesen bizonytalanok. A new-hampshirei demokraták a szavazatok megolvasását kívánják, ami még sok más államban szükségessé fog válni.

Az olasz harctér.

Budapest, nov. 9. A helyzet változatlán. Höfer, altábornagy

Keleti harctér.

Berlin, nov.-9. Lipót bajor herceg harcvonala: A zloczow - tarnopoli vasútvonal két oldalán lévő arcvonalon a tüzharc lényegesen kiújult. Károly főherceg harcvonala: Az északi Gyergyó hegy-ségben orosz támadásokat visszavertünk. Belbornál és a Tölgyes-szakaszban újabb német támadások visszavetették az előrenyomult oroszokat. A Vöröstoronyi-szoros-tól délkeletre folytatva támadásunkat, átléptük a Baiesti szakaszt és elfoglaltuk Sardoit, a kétoldalt szomszédos magaslati állásokkal együtt. Mintegy 150 embert elfogtunk és 2 ágyut zsákmányoltunk. A románok ellentámadásai itt épp oly kevésbé jártak eredménnyel, mint a predeali szakaszon és a Vulkan-hegységben. Legfelső hadvezetőség.

Budapest, november 9. Károly főherceg harcvonala: A Szurdok-szoros-tól délre és délkeletre a románok támadásai ismét eredménytelenek maradtak. Spininél tovább is előre haladtunk. 150 foglyot és 2 ágyut szállítottunk be. Tölgyestől nyugatra és Belbornál az itt előrehaladt oroszokat német csapatok ismét visszavetették. Lipót bajor herceg harcvonala: A zloczow tarnopoli vasútvonal két oldalán lévő arcvonalon kifejtett élénk tűzérési tevékenységtől eltekintve, nem volt esemény. Höfer, altábornagy.

Nyugati harctér.

Berlin, nov. Rupprecht bajor trónörökös harcvonala: Az angolok és franciák támadási szándékait Le Sars és Bouchavesnes között, továbbá a Sommetól délre Presoire mellett már zárótűzünk csaknem teljesen elfojtotta. Legfelső hadvezetőség.

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 9. Mackensen tábornagy harcvonala: A Dobrudza északi részében előretolt földelő osztagaink parancsra kitértek az ellenséges gyalogsággal való harc elől. Macedon arcvonal: Különös jelentőségű esemény nem volt. Legfelsőbb hadvezetőség.

Budapest, nov. 9. A Vojusa mentén helyenkint mérsékelt tűzérési tűz. Höfer, altábornagy

Frigyes főherceg Bratianu villájában

Sajtószállás, nov. 10. Frigyes főherceg hadsereglőparancsnok a délnyugati frontról Erdélybe érkezett. Kolozsvártól találkozott a trónörökösrel. A város megtekintése után Székelyudvarhelyre, Csikszeredára, Gyergyószentmiklósról innen Nagyszebenbe, Brassóba utazott, majd Predeálba ment. A Predeáltól délre levő harci területet Bratianu román miniszterelnök villájából tekintette meg. Több főparancsnoknak, akiknek részük volt az erdélyi győzelmes hadjáratban, magas kitüntetéseket adományozott. Predeáról visszautazott a hadsereglőparancsnokság székhelyére.

VENIZELOSZ alávaló ajánlata

Gent, nov. 9. Venizelosz, az ideiglenes kormány elnöke azért kívánta, hogy kormányát az antant ismerje el, hogy így mint szuverén hazaárulónak nyilváníthassa Konstantin király kormányát és a rendelkezésre álló görög csapatokkal Athén ellen vonulhasson. Az antant azonban ennire szemérmelennül mégse merte kimutatni foga fehéret s Venizeloszt nem ismerte el szuverénnek. Ezt pedig azért tette, mert Konstantin hadseregét erősnek tartja s attól félt, hogy az athéni seregek Sarrailt is hátra támadják. Ma már Görögország semlegessége biztosítottnak tekinthető.

A lengyel királyságért.

Varsó, nov. 9. A lengyel államiság ligájának vezetősége fölíratot intézett Ferenc Józsefhez és II. Vilmoshoz, amelyben kifejtik, hogy miután a manifesztumban garanciáját látják legforróbb nemzeti óhajaik teljesülésének, — elvannak határozva, hogy vagyonukat és véruket is latba vetik, hogy a lengyel királyság erős állammá fejlődjék.

Nem lesz több beavatkozás.

Hága, nov. 9. Az angol lapok a norvég német incidenssel kapcsolatban megjegyzik, hogy Norvégiától semmit se lehet várni. Románia volt az utolsó állam, amely a fegyveres küzdelembe beavatkozott. A semlegesek sokkal közelebb látják a háború végét, semhogy beavatkozásra gondolhatnának is.

KARÁCSONY A HARCTERÉN.

Budapest, 1916. nov. 8.

Harmadszor fog nemcsak a ráhódított a karácsony a frontok véres, haláltól világára, harmadszor fog a Szevret fehérségre, védtelen kis köve végiglobogni a halál és pusztító rejtett tartományain, végigszállni az öldöklés őrfiál házt. Meleg kezébe még nem hozza a fehér galambot, melynek szelid álfját Európá háztalan kömből végig szemmel a vérkődös horizonton: allenségeink frültes igyekvettel megtagadják „a béke égi muzsikáját”, amely pedig már legjobbjaink ajkán ott puszakodik. A magyar katona a maga és némes szövetségeseinek díszes, székelt fenségesei bural utja, a világörtenaclem babérjával lábánál, zard erővel és eltökéltséggel állja két lovább is a harcot, amely most már a béke planétája alatt piroslék és az ellenség folytatás terveinek szétvissza után most már a megvert, szétszállt allenséges népek letörzselélt békevágyát kívánja felszabadítani. Harmadszor lesz szorony karácsonya a magyar katonának is a világ-háború kegyetlen váróján, de bátran fog a kinebe nézni a karácsonyi látomásnak, mert nem ő és nem szövetségesei titkolták ki Európából a buraiból boldog, szép karácsonyi és bátran fog akár rohamra is lendülni a családi szevret őrszakján, mert azokat veri vissza haraggal, akik a szegény és rut szolgáltság gyötör léccelt akariák felaggatol a magyar karácsonyúkra.

Kell-e hatalmas szózáttal, szárnyszó szavakkal magyarázni a hódok nemzetének, hogy mivel tartoznak a fiának, azoknak, akik udakún dőbbenetes hívóharban és gránátok orkájában a mi karácsonyunkat, a szevedések szakadatlanágában a mi örömeinket, a poklok tüzében a mi spró ká karácsonygyertyáinkat, székelt kímárt arccal, a gyermekünk szagzó árcoakját védik? A nemzet, amely lithen a maga másik harcát verkezzi, e harcok akkár-lylven fordulatában is csak büszke alázattal gondol azokra, kiknek fogytatlan bátorsága, halálát és szevedéssel nem törődő nagy elszántsága nélkül mába volna lithen minden erő és minden lélek, akiknek bostuló örke ha fel nem támadt valse, síró némmel nézetünk az lden Erdély karácsonyát. Minden gondolatunk, minden szeretőnk az övük minden pillanatban, hiszen a halál vörösbetűs ünnepekké avatta létközpontjainkat is, hiszen a megpró-báltatás mossarában még a kemény szívek is szevretre, megértésre, logékonyságra törtek. De mikor a karácsony aranyos árnyéka vetődik szobánkba, akkor a miximálhatatlan szeretőt minden gazdagsága, áldozatkészsége, nemessége feltörölök szívdünkben és nem lehet áldozat, nem lehet teher, amit azért hordozunk és azért viselünk, hogy karácsony legyen a harc-terén is, hogy frontjainkon a szeretet ajándékaival jusson végig a nemzet kédolatának szikratávirata.

A magyar királyi honvédelmi miniszterium Hadsegélyező hivatala és a Magyar Szent Koro-na Országának Vöröskatonai Egylete az lden is megszervezi a „Karácsony a harc-terén” mozgalmat a harc-terén katonák karácsonyi megajándékozására. A mozgalom együttes vezetősége, mikor kérésével lemet a nemzet elé lép, egy nagyváros és hatalmas sikerű akció emlékeztetésnek hálfájával és bizodalimával kéri újból a magyar társadalmat, hogy lemet legyen méltó magához és páratlan katonáikhoz. Ugyan-

azt kérjük, amit tavaly és amit katonáink ke-mény elszántságát nem tudta kikérdeni a per-gőtörnek és a Brusztov — taktikának semmi pokoll ujdonsága, a hivány árulásnak semmi elállók számítása, amit őket csak megvár-lyta és új meg új díszdobozra lendítette jlen-ségeink őnyilkos konokága, azoképp nem lehet fogytokozás a nemet szeretőtében, hált-jában. A magyar sajtó szevretlen szolgálatkészsége és a mozgalom szervezőtének apparátusa révén részletezel fogjuk az adakozás módjait, folyton tájékoztatni fogjuk az áldozatkész tár-sadalmat, minden ubalgasztást pontosan meg-audunk. E szózatunkkal csak a kürijelét kíván-tak országga zendíteni és a magyar nemzetet sértetők meg, ha nem lenne rendíthetetlen hitük és reményük, hogy a szívek száz-szoros erővel fogjuk visszahangját verni és a vistr-hang karácsony őrszakján büszke vallomást, kédolatot és mélystgys szeretőt fog beszélni a véres, kavas frontokon, azoknak, akiknek közzéhatjuk, hogy senki orv kesse többé le nem tépbeli karácsonyánkról a győzelem ajándéka. Est ők ajándékozták nekünk, ezért nekik tartozunk.

HIREK

Die alte und die neue Zeit.

Egyedül csavarogva vsárnap este Ber-linben, betévedtem a Schumann-cirkuszba, amely szulova volt. Zsufolva volt civilekkel és katonákkal, akiknek tulnyomó része botot hordolt kard és bajonet helyett, más-soknak a fej volt bepólyázva, a kerja fel-kötve. Bhtos, hogy mindenképpen rászól-gáltak erre a kis cirkuszi szórakozásra.

A mozgalom tul szilpad is van a cir-kuszban, a villamos reflektorok éppen oda vetítettek ősapákat, nyole faszalcsányt vilá-gítva meg, akik Die alte und die neue Zeit, a régi és az új idő címen tipkusan német sansent adtak elő igen nagy tet-zséssel. A viharos tapasa ismét megjelen-ték a vörös reflektorok fényében, de ek-ker csillogó egyenruhában, a vállukon finom puskákkal és két leányt a nyoladik olyan precizitással agencroztalt, hogy a sok se-bestül katonának csak úgy duzzadt a melle a gyönyörűségtől.

A produkció végén a kisaszonyok el-vitették a puskákat és ugyane pillanatban (ezereves trükk!) a szilvitáhhó négy ha-talmas selyem száló veszekedett alá, elbo-ríva a lányokat, az egész szilpadot. A német, az osztrák, a török és a bolgár zászló. Még tapolt a közönség, amit va-lamelyik páholyból egy bekötött lejt tixi elhálította magát:

— Wo ist die Ungarische Fahne? (Hol a magyar zászló.)

A katonák, akik közül nem egy bity-nyára együtt harsolt a magyarokkal a vörös-fehér-zöld lobogó alatt, most mint-egy parancsra követelték a háromszlú zászlót.

— Die Ungarische Fahne! — kiáltot-ták egyre hevesebben a német tempera-mentummal állg őszszegységükben.

A lányok, Die alte und die neue Zeit címetű táncdalukat állították a szilpadon. Astán megjelent egy frakkos ur, köztig-

kivül őnyagságát impresziója és cogu-delmet kérve a nuzasztást, ho- vagy ki-jelentette, hogy holnapra meg luan az U-ngarische Fahne is, mely mára még el nem közzéhatott.

— Ejen, éjen! — kiáltottak akkor már nemcsak a katonák, de az egész cirkusz közönsége.

Apróság az egész, de gondoltam, mégis érdemes feljegyezni.

Szomorj Emil.

— Miniszteri allamörös. A hivatalos lap cüörtötői száms közül azok névsorát, kiknek a pénzügyminiszter, Őleletge felhatalmazása alapján a magyar hadkőcsőnök kibocsátás körül szerzett érdemek elismeréséül kitétető oklevelet állítottatott ki. — Forbát Artur, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykatalmá őlk-antáljának ősnöke is benne van a miniszteri elismeréséül kitétetett névsorában. A nagy-katalmá banklók tudvalevőleg luxu millió ko-ronát meghaladó jegyzést gyűjtött a négy hadkőcsőnök. A főknak est a nagyvárny, őlt-udatos munkáját jutalmazza most a miniszteri elismerés a főköszvény ősnökekné kibocsátáséul.

— Miert nem tartozunk ki a glan-mániumot? A főgimnázium őpöletéből hárs-zas instancziás után négy hétélt elölőt ki-telepítették a tartalékkórházat, hogy átadhasák eredeti rendeltetésének. Tudvalevő, hogy a ta-nári kar és a szűlők őskét szert szorgalmas-ták az iskolaépület kibővítését, most az őskőlo-nes helyiségekben szinte lehetetlen a tanítás, mivel azékek, egészségtelenek a agyon tanít-nyak tanításra teljesen alkalmatlanok. Négy teljes hét telt el azóta, mőtő a katonaság ki-költözött s az iskola még ma se térhet vissza régi hőlékébe. Ennek pedig az az oka, hogy a véros mindenképp nem intézkedett a taster-mek kibővítéséül és berendezéséül. Szűlő a gyerekeknek szert hál-présélt beszárd mód-jára őszszanfoltan anyyvedel az őskőlo-nes helyiségekben, meri valamelyik tanácskőll annak még nem volt őrkész egy-két tollvonal az lntérkédést megteenni. Esztő igenis hár vól a katonaságot, a hémányt és őlt-őt megmor-gatni a kórház kitelepitésére.

— Aki keres az őszszon. A magyar trónörökös pár néhány napja Nagyváradon lőtt. A fogadás alkalmával mindenki megajándé-ott, minden iránt őrkőkődött, de legjellemzőbb az a kijelentés, amelyet a pénzügyigazgatóság állított. Németly őstván kir. tanácsos, pénzügy-igazgatóhoz az iránt őrkötő agyancs hódolat a trónörökös, hogy milyen a háboru alatt az őd fizetés, különösen hogy folyik az újabb ődök fizetése? A pénzügyigazgatóság azt válaszolta, hogy a polgárság lelkiismeretesen teljesíti kö-telességét, de szul kell, a pénzügyigazgatóság a hamaalmus állásonyiasa helyesbődik.

— Nagyon helyes, — lelető a trónörökös — de, aki lithen van és pánt keres, az őszszon.

Hát nem természetes, hogy ezek után ha-zánk ővendőjébe, nemzetünk boldogulásába vettett hitünk százszor nagyobb lett? Nem ter-mészetes, hogy őrommel dolgozunk, hiszen őly-lyünk gyermekeink boldog, szabad őltőthet. Ezután senki sem fogja köztigbe venni, hogy ha egy modern gondolkodású őltő ember, ll. őrszel szocializálásával és l. Ferenc őrszel ak-kotmánytisztaléval és a magyarság szeretőt-vel kerli Magyarország királyi őrszójára, az jo-ssen őltőhet el bearcukat büszke és boldog reményűggel.

— Tréfa a halállal. A napokban megírta, hogy Zeltnay Odón honvédelmagy a hercegen hűl halált halt. Tegnap fölkerestem honvédelmi a szerkesztésében Hermann tábornok a elmondta, hogy Zeltnay halálának híre valószínű lehetett. Zeltnay hadnagya meg az utolsó egy kanizsai esakadót a Hermann tábornokkal levelet íratott, amelyből azt lehetett kiolvasni, hogy ő elcsúszott. Mi a fozsz tréfa után is örömmel elfogjuk meg multkorai híreinket a kivétel, hogy Zeltnay hadnagya aggodó öreg szülei is így hamisozan térjenek napirendre az eszt fölött. A halálcseleőszelő harcoktól féltették ugyane Kovácsárdi megküldték a hadnagya Zégrában lakó szüleinek.

— Mit mássa kává. Eddig csak olyan látogatásokról emlékeztünk meg, amelyeket külföldi kiválóságok, miniszterek, tábornokok, hercegek láttak városunkban. Ma hasonló reverenciával emlékeztünk meg egy újabb látogatásról, amelyet 6, azaz hat mássa kává tesszünk. A Bimel város hatóságától jött ugyanis az értesítés ma a kanizsai városbírárs, hogy a Strém és Klein ög részére hat mássa nyara kését adtak föl. Igen valószínű, hogy az ilhasztis vendég listéletére a kávénekéék és a kávékészekéék kávékészekéék szertartanak. Csak aztán tovább ne álljon Kanizsáról a kávé is, mint a cukor és a zsl.

— Megszaporodtak a kofák. A kofakodás a háboru alatt a legkeresettebb foglalkozási ágak közé emelkedett. Nem is csoda. Házra ma a kofa a portékijáért annyit kér, amennyi jölesik. Ha olykor-olykor rájuk sómák is egy kis büszsöget az uszortért, — azt egy pár nap alatt duplán bevasalják a hőnöségben a további üetérkednek. Hogy milyen jó mesteriség a kofaság, az a rendőrkapitány-ság következő adateiből derül ki: A háboru elején harminc kofa fosztogatta a kanizsai hőnösöget. Ma a látószám 161-re emelkedett. Tehát százharminccel több most a kofa, mint a békeben. A rendőrség még azt is kiaderte, hogy az újabb százharminccel kofának nincs is lapengedélye. Ezek ellen most eljárát indítanak.

— Kérdőben kárják a füzserüléseket. Az üzleti alkalmazottaknak régi kívánságok volt, hogy az üzleteket már hét órakor zárják. Amit a békeben azonnali harcra se tudtak kivívni, azt a háboru állspolok kényelmessége teremtette meg. A nagykanizsai üzlet-füzseresekedők elhatározták, hogy a nagy árubányra való tekintettel üzleteiket a hó 11-ét kezdve este 8 óra helyett 7 órakor csúszják. Így természetesen hét órakor leoltják az üzleti lámpákat is a megszűnik a Főter központos estli ragyogása, amely a kanizsai kornak olyan nagyvárosias szant kölcönzött. A mi kiválóságunk mellett tehát valószínűleg kávékészekkel kell majd körözni.

— Eshidatézaki tárgyalás. A nagykanizsai esküdtbírósg tegnap Kovács Dávid feladandó gazdát vonta feladóságra szándékos emberölés bűnére miatt. A vádirat szerint Kovács az évi szeptember 9-én vadásztegyve-revel agyonlőtte Peresztegi Elek legényt, akit a nádja fölygyújtásával gyanusított. A vádlat a tárgyaláson azal védekezett, hogy ő csak tudakozással ment át Peresztegiék portájára, ahol a legény életveszélyes fenyegetéssel rátámadt. Ő a támadástól annyira megijedt, hogy ma nem tudja, célozta-e a leggyvetel, vagy az magától sült el. Az esküdték marasztaló verdíjje után az esküdtbírósg Kovácsot nyolc hónapra börtönrre ítélte.

— Borzalmak a kilencadik isaszó csatában. Luigi Burzini a Corriere de la Seróban azt írja, hogy a Karaxban lezajlott esztől borzalomabbakat képzelnél sem lehet. Leírja az olasz katonáknak hitetlen fészakait, amelyek érthetlenség teszik, hogy az offenzíva eddigelé nagyon eszékly eszedményel jött. A hegyek között, a csucrokon ép egy dűhög a háboru, mint a Karaxt alatt — Fantasztikus földalatti tőkelegeben kereszttel jutnak — írja az olasz hó — a föld gyomrában levő csatahelyhez, ahol tombol az elkecseregett kárelem. Kézenlökkel alagutak végig kávékészekéék. A hegyek mlyét, a szandakjuk, hogy az el lövészek támaszt, a föld mlyétségéből is lenyegtel. A hatalmas harlangekben, melyeknek falait csodás eszéklyek eszéklyek, pihonok ki-láradalmat az olasz katonák Tompán hallatszik fűzről a gránátok üöltés, melyek ha lecsapnak, rettenetes morzslás szant a mlyétség éjszakaija. Tadóslásának további során erős színekkel eszéklyk Szarral a Karaxt eszéklyk borzalmak kését a katonák felkéré. A legagyobb eszéklykkel emlékezt meg a magyar csapatok hőléstééről.

— G. Welax Lujza női kávé szalonjába (Nagykanizsa, Központ Fűzöl épület) a téli kávékészek legújabb modelljei megérkeztek. A legújabb filc, borsony- és velourkálpoktól kezdve a leggyaszabb szőnyektől dúsz választék. Szőnyektől, szőnyektől és szőnyektől darabok nagy választékban. Szőnyek (mell és bor) eszéklykkel eszéklykkel. Fűzölcsi kávé és kávékészek. Telefon: 3-66.

Román földről . . .

Román front, október végén.

. . . Leesett a hó. Fehérre változtatta Erdély barázdás arcát, elsimította a lövészárkokat, befújta a rókavermeket és zuzmálás lett a drótkerítés.

A fosztogatás bűnének nyomai, megszenesedett gerendák, bezúzott redők és egynehány fölírás a házak oldalán „Romania Mare”, „Vivat Romania” maradtak nyomai a román betörésnek. A többit befedte a hó és eltakarta október ködfátyola, hogy a menekülő románok bockorainak nyomára se akadjon az üldöző.

De élesebb szemre a sasánál a honvéd bakának és nem remeg a keze, ha fegyver van abban, mely halált oszt a futó ellenség kusza rendibe. Az utonutfélen heverő oláh hullák, nyöszörgő sebesültek tudnának erről beszélni és azok a rengeteg erdősegek, amelyek el-takarták a véres tusákat.

Ma román földön írja a honvéd a rózsaszínű tábori lapot és pattogó tábori tűz mellől szállnak a sóhajok az akác-lombos kis falu nádfődele házikója felé.

Balról tartsjú szikla, jobbról rohanó hegyi patak, közben sziklás hegyi ut. Menetel a zászlóalj. Este van. Az előtűnk levő hegyvornon égő faóriások vörösrre festik az égboltot és fojtó füst száll a völgybe,

Kopott, ütött csendőrkaszárnya az utazélen, mellette a határjelző eszlop derékben elfűrészelve. Valamelyik baka vágta ki, amikor átlépte a határt, hogy hazaküldje bámulatára a falu népének. A jók, öreg országhatárt jelző eszlop ma valamelyik alámírny oldalának támaszkodik és hirdeti a bakacsalád furlangos ötleteit. Talán öreg anyókák ülnek körül a megvert román, büszke országjelzését, redős kezeikkel végigragmogatták és talán úgy érzik, mintha az ő fiuk barna haját érintenék.

Nyolc fehér kereszt, odébb kis eszopos, ágazott, sáros bakák csapogja. Mindannyik hajadonok, mindannyik román földre szegzett tekintettel. Nincs időnk megállni, csak tova siettemben hallok egy mondottörédeket: „Indulj utolsó útdra . . .”

Suttog a rengeteg erdő.

— Előre fiuk. Román földön vagytok!

Hallgatom és úgy eszeszörül a szívem, a Nyírség jut eszembe, a homokbuckás Nyírség, és meg vagyok győződve, hogy minden baka haza gondol ezen az uton, melyen csak előre szabad menni, vagy győztesen vissza.

„Lassan azai kezd a hó. A zászlóalj menetel tovább.

Kis, nyomorult román falu. Véres fejfel szaladt ki belőle tegnap az oláh. Ma már magyar bakák nézdegélnék benne és tűzereink hordják a szénát, nem törődve azzal, hogy szól a gép-puska és alkalmatlankodik a román gyolagság.

Zászlóaljunk több mint száz foglyot ejtett itt és a falu pincéi, házai tele vannak román hullakká, sebesültekkel.

Nyitott csür aljában nyöszörgő egy sebesült. Oda megyek hozzá, fölé hajlok. Bágyadt, tört fényű szeméit rám mereszti és alig mozognak sijkai, amikor vizet kér. Oda adom kulacsomat, tik-kadt sijkai rátapadnak a bádog kulacsra, mohón, élvezettel issza a vizet.

Megszólított magyarul:

— Hol sebesültél meg?

— Itt a faluban — válaszolja a leg-tisztább magyarsággal.

— Hol tanultál magyarul? — kérdeztem meglepődve.

— Én magyar vagyok. Sokan ragyunk magyarok a román hadseregben.

— Miért harcoltok akkor ellenük? — faggattam.

— Nem lehet megadni magukat, mert minden magyar mellé két román állítanak és agyon lövik, ha meg akarják adni magukat — válaszolta.

Nem akartam tovább kérdezni, mert alig bírt beszélni.

Azóta már sok magyarral találkoztam, akár mint fogollyal, akár mint sebesülttel, akiket az ellenség arra kényesített, hogy harcoljanak saját nemzetiségük ellen

Szomorú valóság, de hogy nem érvelük sokat a román hadsereg, az szent igaz, mert minden alkalmat megragadnak, hogy átjöhessenek véreikhez. És soknak sikerült is a legnagyobb veszély közepett átjönni hozzánk.

Szentiványi Mihály.

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA

Legtökéletesebb és legkellencesebb illato pipere-szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozokban. — YES-KRÉM 3 korona téglapackban

Mindenütt kapható!

Magyarországi árszámok:

ERÉNYI BELA Diána Gyógyszertára

Budapest Károly-utca 8.

Erdélyi menekült

uri szabó

elvállal minden munkát olcsó munkadíj mellett Hirsch Náthán Király-utca 47.

A „Zala” előfizetési árai:

helyben hazhoz fordva	Postai szétosztással
Egy hóra 1.90 K	Egy hóra 2.00 K
Negyedévre 4.50 K	Negyedévre 5.00 K
Félévre 8.00 K	Félévre 9.00 K
Egy évre 16.00 K	Egy évre 18.00 K

Egyes szám ára 6 fill

KÉPVÁSÁR!

Sors Perere és Sasnó, Párkás Bőske festőművészek festményeinek egy k'sbb koll. kiadása volt Eisenzer féle üzlethelyiségben, a legmínáltabb áron eladják, esztelen hasonló ártékű tárgyakkal elcsalják. A képek megtekinthetők f. hó 8 tól kezdve naponta dé. a. 11-1 óráig.
— Belépő díj sincsen. — 13990

Egy használt gyermekágy

megvételre kerestetik. — Cim a kiadóhivatalban. 13998

Műhelynek is alkalmas pince

helyiség azonnal kiadó. Bővebbet Csengery-ut 27/a I. emelet

Keresek 50 mm tavaszi búkköny magot

megvételre. Ajánlatok kérik tőlük. SZIYL KÁLMAN, Morgány up. Gelse. 13968

LUDMÁJÁT

a legmagasabb árban mindenkor veszek Zárda-utca 5 13999

Berkenyét, borókamagot, szőlőtörkölyt és borseprüt vásárol minden mennyiségben

BLAU M. FIAI

cognac és likörgyára, Nagykanizsán, 13973

Burgonya érkezett a hatósági üzletbe.

Mindazok, kik előjegyeztek, élvethet. Ujabb előjegyzések elfogadtnak 14000-2

ÓVÁSI

19580

Tudomásunkra jutott hogy a lörv. védet **Bellka szerszám-kenőcsöt**

amely a löszerszámok, gépszíjaknak s a bőrszíjaknak tartósságát fokozza, s megakadályozza azok lepattnásait és berepedését — hamaltják, mindenki figyelmébe ajánljuk, hogy saját érdekében csak az eredeti fogadják el, amely nélkülözhetetlen a gazdaságokban, s lőtartó gazdaságoknál. A hó nem kapható oda utánvétellel küld két dobozt 10 koronáért bérmentve

Gyógyszerészeti Ipar és Műgyártásügyi Vegytermékek Laboratóriuma, Rum, Vas megye.

Mindenfajta divatcipők, hadiczipők, gamasnik, gummi-czipők lábmelegítő és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia
cipőárúházában, Főut., városi bérpalota.

Könynyomda

Könyvkötészet

Divatos és a legelegánsabb

— Levélpapírok és Névjegyek —

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papirkereskedésében
Nagykanizsán

kaphatók.

Üzleti könyvgyár

Vonalzó intézet

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

LENYEGES TUDÁS ÉS KÖZÖSSÉGI ÉRTÉK:

NAGYKANIZSA

SUGÁR-UT 4. SZÁM

PIÓRKADÓHIVATAL:

Kelendő: 1916. 11. 11. (Közvetlen hírvételezés, a helyi hírvételezés és a külföldi hírvételezés is)

"ZALA" Hírlapjainak és újságjainak a Magyarországi Hírlapok Szövetsége által kiadottak.

TELEFON-SZÁMOK:

Hírlaposztó: 110
Hírlapkiadó: 111
Hírlapnyomda: 112

Keleti harctér.

Budapest, nov. 10. Károly főherceg harcvoala: A Vulkan szorosától nyugatra román támadások eredménytelenek maradtak. Az Olt völgyének mindkét oldalán és Predeáltól délnyugatra a szövetséges csapatok ismét tért nyertek, az ellenséget rohammal kivetették állásaiból és ezeket az állásokat az ellenség ellen támadásaival szemben megtartották. 188 fogoly és 4 gépfegyver maradt a kezükön. A gyergyói hegységben is kedvezően halad előre támadásunk. *Lipót bajor herceg harcvoala:* Skrobovánál német csapatok, mintegy négy kilométer szélességben több orosz védővonalat rohammal elfoglaltak és az ellenséget a lapályon túl vetették vissza. Az oroszok tetemes, véres veszteségükön felül 49 tisztet és 3380 főnyi légénységet vesztek foglyokban, 27 gépfegyvert és 12 aknavetőt zsákmányoltak.

Höfer, altábornagy.

Berlin, nov. 10. Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvoala: Woyna vezérőrnagy vezetése alatt brandenburgi csapatok és a 401. gyalogezred Skrobova vidékén mintegy 4 kilométernyi szélességben több orosz védő vonalat rohammal elfoglalt és az ellenséget a Skrobova patakon túl vetette vissza. Csakély veszteségünkkel szemben az ellenség tetemes véres veszteségeket szenvedett. Azonfelül 49 tisztet és 3380 főnyi légénységet hagyott foglyokként kezünkön. A zsákmány 27 gépfegyvert és 12 aknavetőt tett ki. Az oroszok itt is ismét súlyos vereséget szenvedtek. *Károly főherceg lovassági tábornok arcvoala:* A gyergyói hegységben támadásunk kedvezően halad előre. Azt a területet, amelyet november 4-ike óta az itt folyó harcokban elvesztettünk, csaknem teljesen visszafoglaltuk. — A predeáli szakaszon Ozugától nyugatra újabb előhaladást tettünk és a románoknak a szorosot mindkét oldalán intézett ellentámadásait visszavertük. 188 fogoly és 4 gépfegyver maradt kezünkön. Az Olt mindkét oldalán sikeres harcokat vívtunk, amelyekben bajor gyalogságon és osztrák-magyar hegyi csapatokon kívül népfőlkelő csapataink is különösen kitüntették magukat.

Legfelső hadvezetőség.

Nyugati harctér.

*Berlin, nov. 10. A nagyfőhadiszállás jelenti Rupprecht trónörökös hadcsoportja A megfigyelésc kedvező viszonyok mellett az arcvonal több pontján kölcsönösen élénk tüzelés folyt. A Somme területén az ellenség sikertelen részlettámadásokat intézett. Haucourt L. Abbenánál Feudecourtnál, Les Bœufs-nél és Pressonierenél. Nagyobb francia erők nyomultak előre Saily mindkét oldalán. Visszavertük őket, részben közelharcban. A repülők napközben kifejtett igen élénk tevékenységüket éjelen át is folytatták. A számos légi csatában összesen 17 repülőgépet lőttünk le, legtöbbjüket a Somme mindkét oldalán. Repülőrajaink megismételték hatásos támadásaikat, pályaudvarok, csapatok és löszertelepek ellen különösen a Paronnes és Aimeines közti területen. *Legfelső hadvezetőség.**

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 10. Muckensen vezértábornagy hadcsoportja: Fierfunnál monitorok két petroléummal megrakott román uszályhajót zsákmányoltak. A Dobrudza szakaszon nem volt lényeges esemény. *Macedón arcvonal:* A helyzet változatlan. *Legfelső hadvezetőség.*

Budapest, nov. 10. A császári és királyi Duna flottilla monitorai Giurgiu-nál két petroléummal megrakott román uszályhajót zsákmányoltak.

Höfer, altábornagy.

Az olasz harctér.

Budapest, nov. 10. A helyzet változatlan. Höfer, altábornagy.

Délkeleti harctér.

Budapest, nov. 10. A Vojusa arcvonalon az ellenség tűzérési tevékenysége fokozódott. Höfer, altábornagy.

Az amerikai elnökválasztás.

Newyork, nov. 10. A választás eredménye nagyon meglepte Hughes hívelt, a republikánokat, mert Hughes a keleti államokban sok helyütt többséget ért el. Wilson győzelme a nyugaton nagy föltűnést keltett. A grósztem a béke és jólét jelzavának eredménye. — Amerika nem akar háborút, azért fordult el a republikánusoktól. A német szavazatok egyenlő mértékben osztottak meg a két jelölt közt.

Berlin, nov. 11. (Kábelátvétel.) Wilson 262 szavazattal újra megválasztották. A szenátusban az eddigi eredmények szerint tizenkét főnyi demokrata többség lesz.

A békeföltételek.

Rotterdam, nov. 11. A Daily Chronicle cenzurá: ott cikke szerint az antant szövetségeinek hozzájárultak ahhoz, hogy legközelebb köztes tudomásra hozzák békeföltételeket.

A bajor király Bécsben.

Bécs, nov. 11. Lajos bajor király tegnap délelőtt ideérkezett a pályaudvarról Schönbrunnba hajtattott. Királyunk háromnegyed órát tartó kihallgatáson fogadta. Ezután Lajos király tovább utazott.

A bolgár jelentés.

Szofia, nov. 11. A bolgár vezérkar jelenti: A macedón fronton gyalogsági és járőrtvékenység. A román fronton, a Dunamentőnek egyes szakaszain ágyú és gyalogsági tüzelés. Dobrudzásában, a Czernavoda hídnál tűzérésünk visszavonulásra kényszerítette a Dunaparton előretört ellenséges egységeket. Kétségtelen megállapítást nyert, hogy a Marie orosz dreadnought aknarebbanás folytán elsüllyedt.

Hatszáz kilométer.

Berlin, nov. 10. A svájci lapok jelentése szerint német-magyar csapatok eddig az erdélyi Alpésekben 600 négyzetkilométer román földet szálltak meg.

A lengyel szabadság

Amsterdam, nov. 10. A pétervári lapok nagy kíváncsisággal várják, miként fogja Vilmos császár a lengyel függetlenségre a koronát föltenni. „Mert e mű, mondják — nincs még befejezve. Posen és Galicia is Lengyelországhoz tartoznak, tehát ezeket is föl kell szabadítani, nemcsak azt a területet, amely tulajdonképpen nem is a németeké.”

A román vezérkar jelentése.

Sajtószállítás, nov. 11. A román vezérkar jelenti e hó 9-ről: Prahova és az Olt völgyében a heves harcok tovább folynak. Déli front: A Dunánál az ellenség az egész vonalon erős tűzérési tevékenységet fejt ki Dobrudzásban dunai flottillánk segítségével Birsovát visszafoglaltuk. Az ellenség e helységet távozás előtt följuyította.

Világfürdő lesz Balatonfüred.

— Milliók tervek. —

A múltkorában a Zala is emlegették, hogy a bencésrend a Pesti Magyar Kereskedelmi Bankkal együtt nagyszabású, modern és pazarlány fürdőt akarja épíltetni Balatonfüreden. A terv később elaludt. Azt mondják, nem sikerült a megállapodás. Annyi nagyobb örömmel halljuk most, hogy Zalamegye legkisebb fürdőt, a regényes Balatonfüredet mégis világfürdővé alakítják. Erről ezeket írja a B. H.:

Már megemlékeztünk arról a nagyarányú mozgalomról, amelyet a magyar bencésrend, Balatonfüred-fürdő tulajdonosa a régimódi fürdőtől jövőre érdekében megindított. A terv valóban nagyszabású. Világfürdő akarnak építeni a Balaton partján, amely modern berendezkedés és lényelem tekintetében a világhírű károli fürdőkkel bírja a versenyt. Milliókat akarnak építkezésbe, berendezésbe befektetni, hogy a fürdőhely a legkiválóbb igénynek is megfeleljen. Eleinte azt hitték, hogy az éghajlati viszonyok megakadályozzák a nagyszabású terv megvalósulását. A balatoni fürdőzés csak néhány hónapra állászat és így télen ottva kellemes tartani a fürdő építést. Ezt a nehézséget is igyekeznek legyűrni. Kétszáz méternyi mélységbe hatolnak le, kútak segítségével meleg vizet hoznak felszínre és csatornáknak gyűjtik össze. A bencésrend hajlandó anyagi áldozatokkal hozni a világfürdő érdekében, de a maga anyagi ereje nem elegendő. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vállalta a pénzügyi ügyek rendezését és a kormány segítségét is igénybe akarja venni azáltal, hogy a megalkotás, és a világfürdő a háború után igaz útszerűségeket fog teremtani. Megkérdeztük az idea egyik legfontosabb véleményét, aki a következőt mondotta:

— A Balatonfüred-fürdő tulajdonosa, a pannonkalmi bencésrend és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank együttes akcióval indított egy világfürdő létesítését érdekében. A belügyi minisztériumban beadvánnyal fordultunk januárban és az idea annyira megtetszett, hogy már értekezést is hívtak össze, amelyen terveket állapított megváltással. Az értekezleten kialakult az a vélemény, hogy mindenképp a világfürdő felhatalmazással kell biztosítani. Itt milliók befektetéséről van szó, holott a fürdő csak hat-nyolc héten át hoz jövedelmet és így az amortizációs bevételeket nem bírja ki. Az első felhatalmazás, hogy egy től fürdőt létesítsenek. Már végzetettünk próbiszámokat, amelyek meggyőzték bennünket arról, hogy nem fantáziák a hajlékunk. A viznyalokat Lóczy Lejós egyetem tanár vezeti. Körülbelül kétszáz méter mélységben már forró, gyógyító hatású forrást fogunk találni. A költségeket egyharmadrészen az spátáság, egyharmadrészen a Kereskedelmi Bank, egyharmadrészen pedig a kormány fogja viselni. A furási munkálatokkal három hónap alatt végezni fogunk és akkor sor kerül az egész Balatonvidék rendezésére. Itt már a kormányzat és a törvényhatóságoknak kell majd meg áldozatokat hozni. Mindenekelőtt rendezni válnak a szállítások. Budapest felé gyorsvonatokat, Bécs és Triest felé direkt kocsikat kell indítani. Az egész Balatonvidéket is kell hálónál szál utakkal. Az olasz tengerparti gyönyörű kiépítés példánál szolgálnak. Autómobilutak megteremtésének elindítása.

telian szükségesség. Nagymértékű kiszáradásokra van szükség. Az asztóli villamostelep ügyének rendezését meg kell kezdeni. Sok érték van a füzetéképtelen állhatat kerében. A főbb kérdésekben már megvannak a meggyőzés, csak még a vasúti ügyek rendezésének. Ebben az ügyben a kereskedelmiügyi minisztérium még nem adott véleményt. Remélhetően a nehézségek eltűnnek és Balatonfüred jövőjét sem akadályozza se forja kedvezőtlenül befolyásolják.

HIREK

Egy bajor királyi herceg

A román harctéren hősi halált halt. Ott harcolt az Erdély fölmentéséért küzdő seregekben s amikor a magyar föld gyönyörű ékessége megszabadult az alávaló ellenségtől, — a hitzegő oláhok at üldöző csapatokkal román földre került s ott érte el a hősök dicsőségesen szomorú végzet. Meghalt egyszerűen, szürkén, minden hősi páthoz nélkül, mint akár Johann Schmidt közkatonája. Kötelesség teljesítés közben. Amíg harcolt, ott ápolták, ahol Johann Schmidtet, úgy ápolták, ahogy Johann Schmidtet. Ezek után igazán nem csodálkozunk, hogy a német törzsek úgy rajonganak uralkodócsaládjaikért. A bitorban született német hercegek együtt szenvednek, együtt küzdenek katonáikkal. Ugyanabból a családból esznek, ugyanazokban az életveszedelmes faramakban vesznek részt, mint a legutolsó kövite: Johann Schmidt. S amit látjuk, ugyanolyan bátorsággal és egyszerűséggel tudnak meghalni is a harctér, szabadságért. De a bajor herceg golyótól átjárt szívén keresztül mi is közelebb jutunk a német törzsekhez. A bajor herceg a magyar földet védelmezte, a magyar földért állt bosszút, vére magyar katonák vérével folyt össze. A magyar nép verszerződése az a hő német nemzettel. Verszerződés életre halálra. A mi sorsunk a világháborúban örökre a dicsőséges német nép sorsához kapcsolódott. A bennünket egybefűző testvéri lánoszemeket a közös célok tüze hajlított egybe s a közösen hullatott véradlozta sérthetetlenre. Szívbeli gyászoljuk a harctéren elhunyt bajor herceget: a mi hő halottunkat, akinek vitéz lelke Csaba utján járul a hadak Ura elé.

— **Visszatérés a dűn vajúl.** Tudvalevő, hogy a vármegye a kintszai közönség részére állandóan nagyobb mennyiségű kintszó dűnvaját bocsát rendelkezésre, amelyet a hatóságok használatban és a piacon árulnak. A közönséget kellemtelenül lepte meg, hogy a hatóságok vaj ára helyenként változott. A piacon például 11 koronáért árultották, az ártalokban pedig 10 korona 20, 10 korona 40, 10 korona 80 fillérért. Dr. Sabján Gyula polgármester most a Zala utján értesíti a közönséget, hogy

a dűnvaj megállapított ára kílönként 10 korona 20 fillér. Ennél drágábban az a piacon, az az ártalokban árultak nem szabad. Hi fehérvai lakó visszatér lapozni, azonban jelentés be a polgármesteri hivatalban, ahol nem késelmelkednek a legszigorúbb megteremtés, Mi viszont arra hívjuk föl a polgármester az ügyelmét, hogy nemcsak az ártalok, hanem a mértékkel is megoszalják a közönséget. Onokó Péter nyugalmazott vasúti főigazgató is közli ugyancs velünk, hogy az általa vásárolt és dupla papírba mért vaj a papíros beszámítással is 3 dekával volt kevesebb a kílónál. A mi véleményünk szerint a polgármester kötelességével ez az ügy nincs elintézve. Nincs pedig azért, mert a publikumnak nincs ideje arra, hogy a differencia miatt felsapokig előrebizson a városbázis. Év mérleggel se rendelkeznek mindenké. Eryedől és helyes megoldás lenne, ha a megbízhatatlan egyéneket megfosztanák a hatósági cikkek árulásától.

— **Gyászrovat.** Jellinek Márk polgári iskolai tanár pótlóhatatlan vesztést ért. Híve, született Fischer Regius hosszabb érevedés után Budapesten, ahova gyógykezelés végett szállították, — elhalálozott. Jellinek még a háború elején vesztette el vitézségét, élekedvét, — amikor derék fia a hazáért hősi halált halt. Körülbelül két hónapja ágyas azott, állapota folyton súlyosbodott, mire kezelőorvosai tanácsára a lóvárosi kórházba kórházba szállították. Azonban megmenteni nem lehetett. Megölte a sebzett lelkű anyát betegsége: a szívje. Temetése holnap lesz Budapesten. — Póczok István nagyknizsal lakos hosszú betegsége után csütörtökön este 59 éves korában meghalt. Az elhunytban Dócsy Béla kereskedő apórti gyászolja. Temetése holnap délután 3 órakor Kossuth-tér 6. sz. a. lesz.

— **A cukorrendállítás megszerítésén.** A miniszterelnök a sok visszafelére való tekintettel elrendelte, hogy a cukrot ezután a vasuton, hajón és gépkocsin csak hivatalos szállítási igazolvány mellett szabad valamely helységről elszállítani. Ezt az igazolványt Nagyknizsal a rendelkezési hatóságok, a járásokban a főszolgabíró állítja ki. Ha azonban valaki Nagyknizsáról Somogyba, vagy más törvényhatóság területére, esetleg külöldre akar cukrot elszállítani, ehhez a Cukorkezelőszókat adhat csak szállítási igazolványt. Az igazolvány kiállítását díjmentes. A rendelat ellen vitéz közigazgatás követnek el, amelynek büntetése 2000 koronás (s hat hónapra elzárásig terjed).

— **A henvéd elhunytján.** Tegnap délelőtt a harctérről hat darab papír kétkorónát küldtek a város hatóságához azzal a kérelemmel, hogy a pénzt adják át Póczok István hősi halált halt 20. sz. henvéd köztervezőnek. Mielőtt a hat papírszab meg volt rendezőlvő a közpéc. Akkor a lyuk volt rajtuk, mint amekkorai a puskaigolyó szokott lúti. S a papíros véres volt. Póczok Istvánok a szívtét furta át a golyó. Valahol elzárásos országban, hevenyézett tönkeltében szuszorított a hő henvéd, de hagyatékával, a hat rongyos hankával sűrű magyar vértnek néhány csöppje is hazatért megpihenni a majdan a kétől unokáknak a hazaszorvetéiről regálni.

Pipere -
Borotváló Szappan
Cargos
Mindenütt kapható.

— **Életunt mardonyvezető.** Sreitz János nyugalmazott vasúti mardonyvezetőn tegnap délután egy nagyfokú idegesség volt érőli, hogy hozzátartozói hánykolának voltak orvoshoz fordult. Mielőtt azonban az orvos megérkezhetett volna, Sreitz bemelegével belevágott a saját nyakába, majd a Hajtsár-ut felé kezdett futni. Hozzátartozói utána siettek, de a sötétben eltévedtek szemük előtt. Csak órák múlva akadtak rá idegenek a Hajtsár utl kertek alatt, ahol a földön felegreve jajveszték. A szerencsétlen embert, akit állítólag korai agybetegség és anyagi gondjai lettek idegességjé és életuntjé, — bezárták a városi kórházba.

— **Korral a szállott.** Virág István szabadsága katoná keres a szület. Amikor 5 a hadseregbe vonult, édesapja, Virág István Kiskunizán volt önálló pék. Kiskunizáról Keszthelyre költözött, innen pedig ismeretlen helyre most egész családjával együtt. A rokkant haltona most arra kéri a jó embereket, akik szülei haláláról tudnak, — küldjenek értesítést a nagykanizsai rendőrkapitányi hivatalhoz.

— **Az anyja hűne.** Rosta Józsefnek harminc éves felsőrajzi menyecskéje az idei augusztus 6-án gyermeket szült, akit egy ládába téve magára hagyott, mire az ártatlan cseppegy megfulladt. Az ügyesség szüddékos emberének büntette miatt emelt ellene védelmet, amit az a bíróság is megadólan létszót, hogy a menyecske ura több mint egy éve a hadseregben volt s így a gyermek törvénytelen viszonyból származott. Az anyja a vizsgálóbírónál és tegnap a nagykanizsai esküdtbírósnál előtt árval védekezett, hogy a nagy fájdalomtól eszméletét veszítette s így nem tudta mit csinált. Az esküdtbírók ítélete volt, hogy a Rosta Géza házasság felbontása után nem büntetnek mondták ki, mire az esküdtbírósnak is ítéletet hozott.

— **Házasság.** Az elmúlt hét folyamán a nagykanizsai sajkányi hivatalban házasságot kötöttek: Szijgyártó István szijgyártó mestert Káposita Máriával, Sárdi Géza járásbírósi hivatalnok Horváth Ilonával, Horváth Vendel plébán Riek Máriával, Lédovics Károly napfényes Török Annával, Knausz György napfényes Ötvös Annával és Bartoli László földműves Mihál Katalinnal.

— **Elhaltak.** Varga György 42 éves, szivbaj. Neumayer György 5 éves, vörheny. Jagosits István 21 éves, tífus. Kocsek István 2 éves, torokgyík. Csankyal Anna 18 éves, tífus. Jámor Julianna 9 éves, tífus. Luria Zsigmond 80 éves, véglgyengülés. Pozovecz József 72 éves, véglgyengülés. Galács Mária 74 éves, gyomorrák. Benkő Mihály 72 éves, szivbaj. Bogács István 70 éves, tífus. Bzdó István 52 éves, tífus. Örv. Weisz Henriké 78 éves, csusz. Fegyvas Lajos 69 éves, szív- és szivbaj. Botla János 52 éves, szivbaj. Német Péter 53 éves, báburat. Marton Ferenc 2 éves, torokgyík. Nagy Károlyné 58 éves, agybetegség. Örv. Anz Károlyné 80 éves, véglgyengülés. Herki Károly 58 éves, véselő.

— **Ingyenes „Népkönyvtár”** minden vasárnap 2 órától 4 óráig nyitva van. A könyvtár helyisége a városi épületben, a kapitányi hivatal szomszédságában.

— **A tegnapi esküdtbírói tárgyalás** son ki nem sorolt esküdti urak egyiké megfellebbezés botomat tővédelemből megvalósította. — Szüvekedés az illető a botot Oskó Péter Ságát az 29. sz. vizsgálóbíróval.

— **G. Weisz Lujza** női kislap-szalónjába (Megbízásra, Kőzpóst szülő épület) a téli kislapdívat legújabb modelljelel megérkeztek. A legeszebb filc-, bársony- és velourkalapoktól kezdve a legpazarabb szőrméruhákig dúsz választék. Szőrmekalapok, szőrmesapkák és szőrmédarabok nagy választékban. Szőrmé (muff és boa) alakítások elvállaltatnak. Fővárosi létes és kiszolgálás. Telefon: 3 66.

A nacscsága cselédet fogad

A cselédkérdés talán sohol se olyan rendezetlen, a cselédviszonyok sohol se olyan nyomorúságosak, mint Nagykanizsán. A gyárak, varrodák, kereskedelmi és ipari vállalatok fölemésztik a jó cselédanyagot, a környék pedig nem képes pótolni a hiányt. Ilyenkor től tájon még csak istenes az állapot. A falun szinte telni kezd a gazdasági munka a **págyá-embár** már a tizenkét estendő leányát is beadja szolgálatra, hogy részben egy kis uri tempót tanuljon, részben hogy ne puartítsa otthon a drága kegyeret. De mihelyt kitavasodik a kitanult és kiteleltetett cselédnek nincs maradása. Vízik haza kapálni, tehenet őrizni. Ilyenkor aztán a megzorult nacscságok tucatjával ödöngenek a cselédszerzőnél, ahol viszont alig van egy-két lacérkódó leány. Na, ahogy ezek megszekirozzák a nacscságukat, arra nem lehet hasonlatot találni. Példának emlíjük föl az alábbi esetet. Sok sok nacscsága a tanunk rá, hogy így van:

A nacscsága aggódva, féltéken nyit be a cselédszerzőhöz. Fürge pillantásai csakhamar fölfödöznek egy piros-pozsgás, crétől duzzadó hajadont, aki legalább is huszárkaplár lehetne, ha fiúnak születik. A nacscsága mézédos hangon zengi rá:

— **Elszegődik, édes lelkem?**
A leány végig méri a nacscságát, mustrálgatja, hogy mit néz ki belőle, aztán hátat fordítva, e szavakat megvettően csuszítja ki a száján:

— **Hát mi a radai rosszobnak gyűtem véna ide.**

— **Tud e főzni?**
— **Nem.**
— **Hát takarítani?**
— **Azt se.**
— **Gyerekek bänni?**
— **Nem is akarok.**
— **Mosni — vasalni?**
— **Nem enged a zanyám. Gyöngö vagyok még arra.**

A nacscságát a méreg kezdi enni. Éppen azt a tanácsot akarja adni a lánynak, hogy menjen el hercegnének, mikor észreveszi Tavasz Manonét. „Nna, ez biztosan megfogadná. Juszt se engedem át neki.”

— **Aztán mit kérne, édes lelkem?**
A lány féloldalról méregeti a nacscságát és szaporán teszi fel a következő kérdéseket:

— **Hány gyerek van? Mert ha sok van, nem mék.**
— **Mekkorák? Mert ha kicsik, nem mék.**
— **Émeleten laknak? Mert magosra nem mék.**
— **A vizet honnan hordják? Mert az udvarra nem mék.**

— **Jár-e sok vendég magukhoz? Mert a vendéget nem szeretem.**

— **Kimenő lesz-e? Mert vasárnap délután hazamök és csak hétfőn délben gyűvök vissza.**

— **Es ezekhez hasonló kérdések. A**

zónél lénterog, mert a multkori leány mégis csak elcsipte előle a Tavasz Manonét. (Ő se lesz vele soká boldog) Ime, így oldódik meg nálunk a cselédkérdés. Az olyan cseléd már csak a legendákban él, aki éveket töltött egy helyen. Ma az a cseléd is boldog, ahol néhány hónapig kitartja a cseléd. Es a cselédviszonyokon a háboru is sokat rontott. Most odakint a falvakban a nő fért pótól. S félő, hogy a békében még nagyon sokáig hasonlóak maradnak az

Iszt.
Több példamánki lényesen bevált.

KÉPVÁSÁRI!
Szasz Ferenc és Sasnó, Farkas Béla képművészek festményeknek egy kisebb kollekcióját volt Elsingert léle helyhelyiségben, a legismertebb áron eladják, esetleg hasonló értékű tárgyakkal elválták. A képek megtekinthetők f. h. 8-tól kezdve naponta d. e. 10-1 óráig.
— **Bélpó díj alacsony. — 13990**

YES-SZAPPAN
ARA 3 KORONA.
Legtökéletesebb és legköltségtelenebb szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — **YES-PUDER** 1, 2, 3 korona dobozok. — **YES-KRÉM** 3 korona tárgyalhat.
Mindenképp kapható!
Magyarországi ártók: **ERŐNYI BELA** Buda gyöngyszertára
Munkácsy Károly-utca 8.
A „Zala” előretöltési árai:
betyben hához hordva Pótolni székeltetve
Egy hős ... 1.80 K Egy hős ... 8. —
Nagyedre ... 4.80 K Nagyedre ... 8. —
Pálvára ... 8. — K Pálvára ... 18. —
Buda 8-10 ... 18. — K Buda 8-10 ... 24. —
Egyes szám ára 8 H
Hirdetéseket megrendelni szorok a Munkácsy-utca 8.

Keresek 50 mm tavaszi
bőr könyv márt
mennyéltre. Aj
latok kértnek. SZIYL KÁLMAN.
Morgány up Gelse. 13968

Burgonya érkezett a hatósági üzletbe.

Mindazok, kik előjegyzettek, elvihetk
Ujabb előjegyzések elfogadtnak
14000-2

Olcsó női, leány és gyermek kabát és szőrmekiadítás!

Sikerült még időben nagy meny
nyiségű legújabb divatu női és
gyermekkabátot valamint val
lódí szőrmegarnitúrákat olcsó
áron beszerezni miért is aján
lom a n é közönségnek, ha
olcsón akarja szükségletét be
szerezni, tessék raktáramat meg
tekinteni

**200 drb. különféle lüster
és cloth alsóruha 13-15
:: koronáért kapható ::**

Blousok nagy választékban.

Stern József
divatruháza Nagykanizsa,
Központ szálló épületében.

**Berkenyét borókama
got, szőlőtörkölyt és
borseprüt vasárol min
den mennyiségben.**

BLAU M. FIAI
cognac és likörgyára, Nagykanizsa,
13973

Butorozott szoba.

Egy, esetleg két különbejáratu ut
cai butorozott szoba kiadó

Szőlőtörkölyt és borseprüt
minden mennyiségben vesz REICH SAMU
pálinkanagyfőzője, Nagykanizsa Király
utca 15. sz. 13935

Jótállás a biztos eredményért.

Reitler Oszkár
nagybecsűreki ny. főkapitány és
fajbaráti-tenyésztőnek nagyzer
találománya a
"PATKÁNIN"

patkányirtó-áser, (nagy méret): mely emberre és háziáll
tokra nem ártalmas és fölü
mul minden más irtóáseri.
mely elegendő külsőből 60 patkány kiirtásához. Minden
edaphoz használati utasítás van mellékelve. A biztos
eredményért jótállás, leírva a prospektus, melyben le
van írva, hogy különféle gazdaságban hány adag használ
landó, kérekre ingyen küld a "PATKÁNIA" gyár szerző
égre Nagybesztereken.

**Mindenfajta divatcipők,
hadiczipők, gamasnik,
gummi-czipők lábme
legítők és harisnyák**

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Főut. városi bérpalota.

Olcsón szerezhetheti be

Uj model női és gyermek kabátokat, kosztüm, alj, pongyola és blouz
kelméket (dupla széles) bársonyok és selymeket, pargetokat, berliner
és téli nagykendőket.

Valódi Rumburger vásznakát!

Kész női és férfi fehéreneműeket, harisnyákat

Kisfaludi és Krausz

rőfös, divat és női konfekció áruházukban az „Arany Kakashoz”

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. sz.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

IRVANYTÉTEL ÉS EMENDVÁLTAL:

NAGYKANIZSA

BUGAR-UT 4. SZÁM

PIÓKKIADÓNYVATAL:

Közlés helyen 2 az. (Folyóirat-kiadás)

"ZALA" Hirtelintésként és egyszerűen a k. társaságunknál megvásárolható.

TELEFON-SZÁMOK:

Telefon: 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 12. *Ruprecht bajor trónörökös harcvonala:* A Somme északi partján a tüzéségi tevékenység csak időnként volt erős. Sailly-Saillisenben tegnap este új harcok törtek ki, amelyek még tartanak. A folyótól délre a Fresno-Chaulnes-i szakaszon a tűz erősödött. Ablanicourt mindkét oldalán tüzhatalásunk megakadályozta egy készülő támadás kifejlődését.

Legfelső hadvezetőség.

Keleti harctér.

Budapest, nov. 12. *Károly főherceg vezérezredes harcvonala:* Orsovánál és a Szurduk szorosától délre tört nyitások. Az Olt völgyében ismét elragadtuk az ellenség néhány állását. Sósmezőtől északnyugatra a románok nyolcszor kíséreltek meg támadást állásaink ellen. Mindannyiszor teljesen visszavertük őket.

Az Erdős Kárpátok déli részében fokozott harci tevékenység. A vöröstoronyi szorosnál folyt harcokban november hó 10-ike óta 18 tisztet és több mint 1000 főnyi legénységet elfogtunk és 7 ágyut zsákmányoltunk. *Lipót bajor herceg vezérezredes harcvonala:* A Narajowka-tól keletre az oroszok előtörése sikertelen maradt.

Höfer, altábornagy.

Berlin, nov. 11. *Lipót bajor herceg harcvonala:* A Narajowka keleti partján Folv. Krasnolesietől délnyugatra megfiasult az oroszoknak az általunk elfoglalt állások ellen megújult támadása. *Károly főherceg vezérezredes harcvonala:* Az Erdős Kárpátok déli részében a tüzéségi tűz föléledt. Ott ránk nézve kedvező lefolyású harcok vannak. Az erdélyi keleti arcvonalon német csapatok az Ojtozi-szorostól északra az ellenség nyolcszori előretörését visszaverték. Román támadásoknak a Monte Fruntun és a Monte Saten történt visszaverése alkalmával, valamint az Olt mindkét oldalán ellenséges állásoknak elfoglalásakor a tegnap jelentett 200 fogollyal együtt 18 tisztet, több mint 1000 főnyi legénységet és 7 ágyut szállítottunk be. A predeali országotnál, a Szurduki szorosnál és Orsovánál előcsapatainkat előretoltuk.

Legfelső hadvezetőség.

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 11. *Mackensen vezérezredes harcvonala:* A Dobrudzsában és a Duna vonalon semmi újság. — *Macedón harcvonala:* A Cserna-könyök nyugati részében német-bolgár csapatok visszaverték erős szerb francia támadásokat. Pológnál egy ellenséges előretörést nyert.

Legfelső hadvezetőség.

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, nov. 12. A helyzet változatlan.

Höfer, altábornagy.

Események a tengeren

Budapest, nov. 12. Tengeri repülőgépeink a 11-éről 12-ére virradó éjjel megtámadták Páduát és nehéz bombákkal telitalálatokat értek el a katonai parancsnoksági épületben, a pályaudvaron és a gyalogsági kaszárnyán. Az utóbbiban, valamint a városban tűzvészeket okoztak, amelyek 40 kilométernyire is láthatók voltak. A repülőgépek hőves lévetésük és a kedvezőtlen időjárás ellenére sértetlenül tértek vissza.

Hajóhadparancsnokság.

Bolgár jelentés.

Szofia, nov. 13. A bolgár vezérkar jelenti e hó tizenkettedikéről: *Macedón front:* A monasztir-florinai vasútvonaltól nyugatra élénk ágyuharcok. A vasútvonaltól keletre és a Cserna-könyökben egész nap és részben tizenkettedikére virradó éjjelen kemény harcok folytak. Az ellenség számos támadása összetört ellentámadásunkon. Végül mégis sikerült az ellenségnek a Polog falutól északkeletre fekvő magaslatokon megvetnie lábát. *Római front:* Dobrudzsában csapataink előretolt állásánál jelentőség nélküli harcok folytak.

A pápa és a háború.

Luganó, nov. 12. Az olasz lapok jelenti, hogy a pápa november végén, néhány nappal a konzistorium előtt, valószínűleg diplomáciai tekintetben is fontossággal bíró beszédet fog mondani.

Ezerkilencszázhuszban?

Budapest, nov. 12. A La France Militaire című francia felhivatalos katonai újság írja:

— Ambar a háború harmadik tele előtt állunk, a harcoknak még koránt sines vége. A mértékadó francia és angol katonai körök már előkészítették a tervet 1917, sőt 1918. évre. Előbb vagy utóbb ki fogjuk erőszakolni a döntést saját javunkra. Föltételezhető, minden bizonynyal, hogy az 1919–20 év meghozza majd a háborút végét.

Milyen szerencse, hogy a háború tartama épp úgy nem Franciaországtól függ, mint a La France Militaire-től.

Román jelentés.

Bukarest, nov. 12. A román vezérkar jelenti e hó tizenegyedikéről: Prachova völgyében az ellenség erős ágyútűz után több ízben támadott, de véres harcban visszavertük. Csapatunk megtartotta itteni állásait. Az Olt folyó balpartján a heves harc tovább tart. Észak felé előrenyomultunk. Elfoglaltuk a Fotulilla hegyet. Az Olt folyó jobb partján az ellenség támadását megállítottuk. Juttatott keletre a Moldovit magaslaton kizárólagos frontok. Déli front: Az ellenség tüzéségi a Duna mellett nagyon tevékeny volt. Az Olt folyó torkolatánál az ellenség partraszállási kísérletét visszavertük.

Öfelsége jobban van.

Bécs, nov. 13. Felhivatalosan jelentik: (Esti 10 órakor) Öfelségénél mutatkozó enyhébb hurutos tünetek örvendetes módon visszafordulásban vannak. Az orvosok szerint az előállott győzelmet megőrizni lehet tekinteni.

Német tengeralattjárók Mexikóban.

Newyork, nov. 12. A Times Journal: A mexikói kormányt a szövetségesek figyelmeztették, hogy német tengeralattjárók valószínűleg megkísérlik a mexikói öbölben levő petroléum-hajók megtámadását.

HIREK

— Kitüntetések. Öleltség Feltér

Ruzsa 48-ik gyalogezredbeli századának és Fűrész Sándor 48-ik gyalogezredbeli hadnagyának az ellenség szemben tanúsított hőtesztéért a seregben laudat adományok.

— **Kinevezés és áthelyezés.** A hivatalos lap vasárnapjára számú jelent, hogy öleltség dr. Dettre Pál, megyefőnök járásbírói albiró a nagykanizsai királyi ügyészségben **alügyészé** nevezte ki. Néhány oldalal hátrább pedig azt olvassuk, hogy az igazságügyminiszter dr. Dettre Pál nagykanizsai kir. alügyészt a **szegedi királyi ügyészségben** helyezte át. Dr. Dettre Pál tehát így el se foglalja Nagykanizsán a hivatalát.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Bódy Aladár leteszi el Sruglil János csak-tornyai járásbírói közcsonosán áthelyezte.

— **Van víz a katonai ábrándokölökben.** Többen említték, hogy az új gyalog-sági lakóhelyükben, ahol jelenleg a marosvár-hegyi katonai ábrándokölök székelt, — minde-lyek nem tudtak megfelelő bőszög vizirására akadni, sőt az utóbbi hetekben azok a kutak is bedugultak, amelyek eddig ha vékonyan is, de szolgáltatott vizet. Emiatt az ábrándokölök megújítását közzéval volt az lakóparancsnokság elhalasztani. Most aztán kitűnt, hogy nem a kutak dugultak be, hanem a pumpák romlottak el. Múltan az elromlott kutakatrészeket kicserélték, — a vizszolgáltatás helyre-állt s az lakóknak bőszögesen van víz. Az lakóparancsnokság emelöveg az előadásokat december elején megkezdi. Decemberre tehát az ország minden részéből körülbelül 400 nő vendék gyűlt össze Nagykanizsán.

— **Katonai ábrándokölökbeni hadi-hősiesség.** Marosvár-hegynek régi katonai ábrándokölökét a románok erélyi inváziójának budavérvéleg áthelyezték Nagykanizsára. Az ottani célra különösen alkalmas marosvár-hegyi ábrándokölök épít-tömbjében a hadvezetés 1000 éves körhatat rendezett be harcéri se-bélyeiket számára. Többet előkelő, frangó szökővön van a körhatásban, köztük Haffer Ferencné grófné és Hunyadi Teréz grófné és az utóbbi vitéli s hősiességű tiszt. Az orvosi vésztetés s főváros egyik legnépszerűbb orvosát ren-deztek ki a hadvezetéshez. Az Erdély felől román-án-front súlyosabban sebesült hős katonái már ide is szállították. Tehát azó szökővön, hogy az lakok a háború vége előtt kiköltöztek Kanizsáról.

— **Béni cukor.** A cukorhiány valóán-tólóg néháy nap múlva megszűnik. Az állap-ságról értesítette a várost, hogy Nagykanizsa szükségletének egy havi időszakra 320 métermázsá cukrot állal ki, amely már utban is van. Az állapán elrendeli, hogy a cukrot a hatóság cukorjegy ellenében szolgáltassa ki. A polgármester most utcánként összejárja a családokat s intézkedti, hogy mire a cukor megérkezik, — cukorjegy is legyen. A tanács számítása szerint a 320 métermázsá cukorból mindenkére fejtenköt és hősiponkint egy kilogram jut. Itt említtük meg, hogy a polgármester rendelkezési a rendőrség összejárja a kanizsai kereskedőknel levő cukormennyiséget. Ez alkalommal kitűnt, hogy mindenik üzletben csak annyi cukor van, amennyi az illető ké-rekedő legszükségesebb vevőkörének szükségletét feddi.

— Az lakóépületek tatarozása.

A napokban szóvá tették, hogy a légimázsium tatarozásnak kitárazóráshoz még most se fog-tak hozzá, pedig a or. és kir. tartalkörökben másfél hónaps kiköltözött az épületek. A városbíróan most azt a felvilágosítottakat kapta, hogy a tantervek kiállítását és berendezését még ezen a héten megkezdik. Erre a polgármester utasította is már a mérnököket. A tisztogatást a város végezteti, de a bétezer koronányi költséget a katonaság fogja meg-fizetni. Ugyancsak a város hozta rendbe a Roxgonyi utcai elemi iskolát is s ez az iskola, valamint a gimnázium decemberben már régi helyén folytatja a működését.

— **Ingatlanváltás.** A Csengeri u. 11. sz. ház, amelyen néhány hónapsja vette meg Csillag Jenő, a nagykanizsai görögkötő hősije Franz Ljostól, — ismét garáti cserélt. Csillag Jenővel Lichtenstein Albert csepi-bérlő vette meg ötvenezer koronáért. — A Franz-féle Csengeri u. 9-ik számú sarokházat ugyancsak Csillag Jenővel Breuer István bérlő bérlő vette meg ketven ezer koronáért. A két ingatlan értéke nem egészen felül állt negyven ezer koronával növekedett. — A Ráts-féle Batthány-utcai sarokházat megvásárolta Ifj. Stern Mór békere-szede 55.000 koronáért. — Dr. König József főorvos, jelenleg eredorvos a felidőtemplom és az Ország-Magyar Bank köztli emeletes épü-lekét vette meg örv. Wustal Alajosnéól hal-vanbalezer koronáért.

— **Jótékonyaság.** A vöröskereszt-egy-let pénztára a következő adományokat nyu-gtán. Adakoztak a vöröskereszt önjára: örv. Hejdu Sándorral mindenszentek szirdásité helyett 30 K, Petermann József 20 K, Reichen-feld Gyuláné 50 K. A vak katonák részére: Eperjegy család mindenszentek szirdásité hely-lyett 20 K, Kohn Manel Pacsa 30 K, Reichen-feld Gyuláné 50 K, Molnár Gábor 2 K, Hild Ferenc 7 K, Petermann József 20 K, örv. Miksáné 5 K, Kati Anna 2 K, Brandelhofer Antal esküvőszéki napdíj 8 K, örv. Zedu-bánszky Lajosné 5 K.

— **Ujvári békeré fogadásnak Ameri-kában.** Hollandiai lapok írják, hogy Ameriká-ban valóságos fogadás jár gyötli az ember-keit. Boldog és boldogtalan nagy összegek kökötését szíri, hogy neki legyen igaza. — A fogadások akörül forognak, hogy ki lesz az Egyesült Államok élnöke és hogy mikor ér vé-ge a háború. Kitűnt, hogy az optimisták tul-nyomó nagy számban vannak a pesszimisták között. A legtöbbben arra fogadtak, hogy az 1917. évi január 1-re meg lesz Európában a béke. A fogadók között sok francia ember is akad, például J. Th. Thomson, aki ellenfél-nek az a kötelezettséget vállalta, hogy ha ja-nuár elsőjég nem indul meg az általános bé-ke tárgyalás, fejtenköt jár végig hosszaban egy newyorki utcán. Sokan azt kötötték le, hogy ha nem lesz igazuk, leszoknak sztenvedélyek-ről, a dohányról, az ivásról s egy öreg miss arra kötelezte magát, hogy megvállik kedvecz kutyájától. Se szeri se száma azoknak, akik sportszolgáltatásokat kötöttek le. Gyalogutal Newyorktól San-Franciskóig és vissza. A fogá-dásoktól függetlenül gazdag emberek hatalmas összegeknek jótékony célra való fordítására tet-tek fogadalmat, ha eljön a béke. Nagy a száma azoknak is, akik arra fogadtak, hogy az euró-pai békét Amerikában kötik.

— **Hölgyek figyelmébe!** Az özi és téli időszakra megjelentek a divat-albumok és nagy választékban kaphatók Fischel Püdp Pia könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

— Az épületeken levő rázanyagot is kivárlják.

A hivatalos lap vasárnapjára számú jelent, hogy a honvédelmi miniszter szabási rendeletét közzé: 1 §. Az épületek fedésére felhasznált vörösrézanyagot (réztetőt, más vörösrézből ké-szült alátétrel, ugyanint kupolák, tetőpárkányok, díszítések, tető- és lefolyók csatornák) — továbbá a villámhárítók vörösrézanyagát, amely-nyekben az az anyag s lévevényhatásúakat, kös-zéseket, tartókat, valamint megvédőket fu'jódo-mánit képezik, a jelen § utolsó bekezdésében em-lített kivétellel, a jelen rendelettel hadicélokra igénybevetinek jelentem ki. Az igénybevétel kiterjed azokra a vörösrézből készült alkat-részekre és villámhárítókra is, amelyek nem vör-ösrézrel fedett épületekben vannak. Az igény-bevétel rázanyagot másként, mint a jelen §. harmadik bekezdésében meghatározott módon sem elidegeníthet, sem feldolgozni nem szabad, de annak az ingatlanmal együtt való elidegenítése korlátozás alá nem esik. Az igénybevétel vörö-srézanyagot tulajdonosa a jelen rendelet kihá-ródatóttl számított négy héten belül szabad megvételés alapján a terület szorult illetékes katonai parancsnokságnak eladhatja. Az állam és egyházak tulajdonában levő épületek vörösréz-anyagára vonatkozólag külön intézkedés történik. 2. §. Az 1. §-ban meghatározott igénybevétel alól fontos okok fenforgása esetén, a m. kir. keresskedelemügyi miniszter lemondást adhat, aki, amennyiben a vonatkozó kérelem az épü-let különös üdvézetét vagy történelmi becséval indokoltatná, határozatát a m. kir. villám- és közoktetésiügyi miniszterrel egyetértéleg hozza meg. 3. §. Ha az igénybevétel vörösrézanyag átadását, valamint a katonai igazgatás által fi-zetendő térítési tekintetében a tulajdonos és a katonai igazgatás között az 1. §-ban meghatá-rozott időn belül megvételés nem jött létre, a vörösrézanyagot a katonai igazgatás cseréli ki. A kicserélési munkálatok megkezdése előtt a vörösrézanyag értéke és a kicserélési munkálatok költségei megbecsülendek, amely eljárás-hoz a tulajdonost vagy meghatalmazottját meg kell hívni. 4. §. Abban az esetben, ha a kicse-rélés, akár az igénybevétel végrehajtásának folyamánaképpen, akár szabad megvételés szeján a katonai igazgatás fogantatólja, a kato-nai igazgatás megteheti új fedésről vagy kicse-rélésről tartozik gondoskodni, a fedés és ki-cserélési munkálatokat az épületek meglevő ál-lapotának fenntartására való lehető legnagyobb figyelemmel tartozik végrehajtani és az ezek-kel a munkálatokkal az épületek okozott megnedemű kárát hártóritélemel tevőnek. — 6. §. Aki a jelen rendelettel hadicélokra igény-bevétel vörösrézanyagot a jelen rendelet ellenére elidegeníti vagy feldolgozza, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kthágást követ el és két hónapsig terjedhető sztrárával és 600 koronáig terjed-hető pénzbüntetéssel büntetendő.

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.

Legtökéletesebb és legköltségtelenebb illó szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-FÜDŐ 1, 3, 5 koronás szappanokból. — YES-KRÉM 3 koronás szappanból.

Mindenkét kapható!

Nagyvárosi eladó:

EÖRNYI BELA ÖRNYI gyógyszerész

Budapest Károly körút 8.

A szabadság napja Lublinban

A proklamáló hivatalos kihirdetése után ujjongó, nemzeti dalokat éneklő diákok járták be az utcákat, akikhez természetesen természetek nép csatlakozott. Az esti órákban aztán fátylosmenettel összekötött zenés lakargó volt, mely alkalmossal pazar fényűzőben uszolt az egész város.

Ez a nap a színpadokkal tele volt a színházak, mozik és mulatóhelyek. Színház-utalásul csak egy van Lublinban: a Teatre Wielki, amelyben mostanában legtöbbször magyar operettek játszóak: a Leányvásár és a Cigánysercelem. Ezen az estén a színház, a színház kedvence primadonnája: Godlewska kisasszony hatalmas költeményt szavalt el a lelkesedő publikum előtt. A Teatre Miniatür már nem annyira színház, mint orfeum. De ezen az estén ott is elcsendesült egy pillanatra a pajkos színter és helyet adott a hazafutó öröm-dalnak. A mozikban — ilyen ott van Lublinban — csupa katonai kép ment az estén, természetesen meg-megújuló tapaszban közt. Egész éjjel 1 óráig tombolt az utcai élet. A kávéházak és vendéglők zsúfolásig telve a cigányzene szólt a játszóit és baráti lengyel dalokat, eleven ütemű muzikákat.

S ilyen volt a proklamáló napja minden lengyel városban.

Lublin egyébként eától a nagyjelentőségű eseménytől függetlenül is megérdemelt, hogy mi magyarok érdeklődő szemmel tekintsünk felé. A magyarok iránt érzett rokonszenv itt igen nagy. Valóságos testvéreink tekintetnek bennük, kik a történelem folyamán mindig egymásra voltak utalva.

A város élete ma már normális. De bizony két év előtt nagy veszedelem lebegett a város lakosai fölött. Akkoriban, midőn én odakerültem, alig volt Lublinban egy utca, a melynek bejáratánál ott ne lengett volna a halálfejes lobogó, mely a „kiáltásos tüszű” jelölte. Itt valósággal csodát művelt az orvosi tudomány. Ma nincs a városban egyetlen füstös beteg sem.

A megindult kereskedelmi forgalom nagy irányokat öltött. Különösen Lublin régi specialitása: a prémárak kereskedelme indult hihetetlen fejlődésnek. Caccálkozva kérdeztem magamban, hogy az Oroszországtól elzárt város honnan vette ezt a töménytelen rika prémét. Ezt máig sem tudom egész bizonyossággal megállapítani, de nagy a valószínűsége annak a megállapításnak, melyet egyik löszgyökéres lublini lakos ismerősöm mondott:

Uram! Itt a képeihetetlen értékű prémárak rejtettek el. Még pedig úgy, hogy a legnagyobb szabású kutatás ellenére sem tudott az ember lejárni az orosz hadsereg hozzáférésközli. Pedig ugyanamúli utaltó utána.

Egy fél évvel ezelőtt még irányilag oltatható pompás prémekkel jutni, ma már nagyon szűkített ennek az ára le. De a kinnléni azért láthatóan nem csökkent, pedig a kinnléni visszatérő tisztek pénzük legnagyobb részét Lublinban hagyják a prémekkel megrakodva térnek haza.

A kereskedelm mellett a kormányzáság rendkívül nagy gondot fordít a gazdasági fel-
 lendülésre. A földbirtokosokat minden irányban nagyarányu támogatásban részesítik. Ennek meg is van az eredménye. Most nincs terület egy tenyérnyi sem, mely műveletlen maradt volna. A burgonyatermes az ideán egyszerűen sikertű.

A lengyel királyság proklamálása a lengyeleket csaknem váratlanul érte. Tudták, hogy el fog következni ez az idő, de későbbre várták. Elképzelhető, hogy a váratlan öröm szinte elbódította a lengyeleket: olyanok voltak, mint az, akik valami váratlan öröm ér, melynek értékét az első pillanatban fel sem tudják fogni.

Egy reggel arra ébredt fel Lublin lakossága, hogy a káoszfori házak falán óles plakátok jelentek meg: a boldog örömet hirdető proklamációk:

— Nincs más veszte Lengyelország! —
 Ujjongott fel százazé ember. S az első percben kiprúgtak az arcok, hogy a másik pillanatban a könyv is átvegye a maga megillető részét. E reggelen egész Lublinban nem maradt

szem szárazon. De azok a könyvek: ösem könyvki volt. Egy szárad óta visszatartott könyvtenger ömlött ki a pillanatokban a szűkebből, hogy helyet adjon a jövőrebe vetett hitnek és reményeknek.

A proklamáló hivatalos publikálásra épen visszatérte. Igazán „tenyer nép” volt az utcán. Ez annál kevésbé csodálatra méltó, mert hiszen az utcai élet fa’án sehol sem olyan élénk, mint a lengyel városokban. A lengyel valósággal az utcán lakik. Délben s nap bármely pillanatában ép olyan élénk a közlés, mint az a. n. hivatalos korzóidő alatt, délután 5—7 óráig. Elképzelhető: mennyi néptöngött a királyság proklamációjának hírére az utcán. A házakra fetőppentek a lobogók. A lengyel színek mellett természetek magyar lobogó. Mintha ezeknek a testvér népeknek színeit telehírszolgált volna a szűk lublini utcákat az ősi lengyel körmondással:

Venger-pollak dva bratacti
 Ido szabli, Ido sklanli.

ami annyit jelent, hogy „a magyar és a lengyel rokonnak úgy a kérdőfogatóba, mint a pohár mellett.”

A híres Krakowzba Ulcán végig feketélt az ujjongó tömeg, mely egymás kezéből kapkodta ki a két lublini lapnak: a „Glos Lubelike” nek és a „Zemne”-nek külön kiadást.

Vége a rabságnak! Szabad Lengyel ország! Éljen Vilmos császár! Éljen Ferenc József! — ordították a sikkancsok a c’kkek címet. A kirakatokban megjelentek a lengyel színekben beszélő virággruppok között a körponti hatalmak vezetőfejedelemeinek arcképei, amelyek előtt meg-megállt a sokság és kendő-lobogással, barszoy sróval köszöntötte őket.

— Majd messziről nagy moraj hullámvé-
 rése hallatszott, mely mindtekább erősödött, míg végre hatalmas éljenzéssé változott. A nagy tömeg a fötérre voruló lengyel bander’uot köszöntötte. A színeknek egy pillanatra rajtuk kellett felejtessenle. Gyönyörű lovakon, nemzeti viseletben lengyel nemesek robogtak át a Krakowzka Ulcán. Hogyan tudtak ily rövid idő alatt összegyűlekedni? Míg is titok előttem.

E TELKÉMHEZ.

Szeretlél e vagy sem,
 Miért is kérdezsem,
 Hogy mér rég nem szereltes
 Fájón érsi szívem

Sas szárnyakon szárnyalt
 Értel-lelkem drja,
 Most pedig cüggedten
 Golgotháját járja.

Szárnyaim letörve,
 Lelkem összezuva,
 Nincs már semmi, semmi,
 Mi azt meggyógyítsa.

Pedig a kis madár
 Most is párjához száll,
 Faderekát most is
 Öleit folgondár.

De az én madárkám
 Nem szálldogál hozzám,
 Az én folgondárom
 Rég nem öleget már.

Szállj vissza madárkám
 Ölelő karomba,
 Nehogy folgondárként
 Boralj majd síromra . . .

SZELESS ADORJÁN.

A „Zala” előfizetési árai:			
holyben házhoz	hordva	Postai átszállítással	
Egy óra	1.80 K	Egy óra	2. . . .
Hogyonvra	4.80 K	Hogyonvra	6. . . .
Féléve	6. . . .	Féléve	12. . . .
Egész óra	18. . . .	Egész óra	24. . . .

Egyes szám ára 6 H

Hirdetéseket előfizetési árcsúszó a kiadóhivatal veszi fel

Háboru előtti

nagy választék!

Női kabátok, modellek,

gyermek kabátok. Valódi

szörme garnitúrák, gyapju

kelmék, bársonyok, sely-

mek, pargotak, sítónok

vásznak, bluzok ernyök.

Óriási választékban

Barta és Fürst

divatáruházában.

Telefon 325.

Telefon 323.

Áruházunkban
 csakis a legjobb
 minőségű áruk
 :: kaphatók ::

148/1916. végb. sz.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében emennek közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járás-bíróságnak 1915. Pk. 524/3. számú végzése következtében Dr. Bród Tivadar ügyvéd által képviselt Klein Ignácz nagykanizsai lakos javára 7200 kor. s jár. erejéig 1915. február hó 3-án fogasított közhírré végrehajtás-alján le- és felüljegyzett és 3970 kor. becsült következő ingatlanok, u. m. különben az ingatlanok és bútor mellékletek nyilvános árverésen eladóak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járás-bíróság 1915. évi V. Pk. 524/5. számú végzése folytán 7200 kor. lőkekövetkező, ennek 10% váltódjá és addig összesen 300 kor. 90 fill. ben bíróság már megilapított költségek erejéig, Nagykanizsán E.-széket tér 16. szám alatti tornác megtartására 1916. évi november hó 20-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a veendő szándékosok cizmettel oly megjelöléssel hívatnak meg, hogy az érintett ingatlanok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében közzétételük mellett a leg-többet igényelnek, azokat az eladónak becsült árát alul le írják adatul.

Amennyiben az elővezetendők ingatlanokat mások le- és felüljegyzetté és azokra ki-elégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1916. nov. 7. napján.

Hajn Gyula

kir. járásbírósági végrehajtó

2—3 szobás

bútorozott, vagy bútorozatlan lakást mellékhelyiségekkel keresek, F. HÓ 15-ére, VAGY DEC. 1-ére. Címeket a kiadóhivatalba.

Berkenyét borókama-got, szőlőtörkölyt és borseprüt vásárol minden mennyiségben

BLAU M. FIAI

cognac és likörgyára, Nagykanizsán, 13973

Egy doboz finom csontlevalópapír 200 db tartalommal 3 K 20 fillér Fischel Fülöp Fia papíráruházban Nagykanizsán

Mindenfajta divalcipők, hadiczipők, gamasnik, gummi-czipők lábmelegítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban, Főut. városi bérgaléria.

FRANZ LAJOS ÉS FIAI

GŐZMALOM ÉS VILLAMOS-ÜZEM R.-T.

Dúsan felszerelt

Csillárüzletében

állandó raktáron tart legújabb gyártmányú villamos csillárokat, villamos kályhákat, főzőedényeket, zseblámpákat hozzávaló elemekkel, villamosgőket husz gyertyafénytől ezer gyertyafényig és egyéb elektrotechnikai cikkeket

Könyvnyomda

Könyvkötészet

Divatos

és a legelegánsabb

— Levélpapírok és Névjegyek —

Fischel Fülöp Fia

könyv- és papírkereskedésében

Nagykanizsán

kaphatók.

Üzleti könyvgyár

Vonalzó intézet

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

IZENKESÍTÉSÉBEN ÉS KÖZLÖNYVÉBEN:

NAGYKANIZSA

BUGÁR-UT 4. SZÁM

FIÓKKIADÓHIVATAL!

Kedvezményes 2. sz. (Függetlenségi párt)
Lapjainak ára 1. sz. (Nemzeti Párt)
Közlönyvének 3. sz. (Nemzeti Párt)

"ZALA" közlési helyén az ügyvezető
A. S. Bányavizsgáló Hivatalnál

TELEFON-SZÁMOK:

Telefonhívás és közlési hely:
Nemzeti Párt: 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117

Keleti harctér.

Budapest, nov. 13. Károly főherceg harcvonala: Orsova területén, a szurdoki műt mentén és a Vöröstoronyiszorosától délkeletre hasztalanul rontott neki az ellenség csapatainknak. Kampolungtól északnyugatra osztrák-magyar és német osztagok kivetették a románokat a szívósan védelmezett Candesti helységből. Sómeszótól két oldalát több román támadást visszavertünk. A Tölgyesszakasszon osztrák magyar és német csapatok rohammal elfoglalták Hollótól északra a Bitca-Arsulilor hegyet. Az oroszok Tölgyestől délkeletre és Belbornál nagy erőket vetettek oszlopaink ellen. Támadásaik összeomlottak. *Lipót bajor herceg harcvonala:* Különösebb esemény nem volt. *Höfer, altábornagy.*

Berlin, nov. 13. Lipót bajor herceg vezérlőtábornagy harcvonala: A tenger és a Kárpátok között nincs lényegesebb esemény. *Károly főherceg harcvonala:* A Gyergyó hegyországban német és osztrák magyar zászlóaljok elfoglalták a Bitca-Arsulilorot ott tovább Belbortól keletre emelkedő magaslatokon és a Putna keleti partján az oroszok támadással hiába kísérleteztek, hogy elvitassák tőlünk a kiküzdött terület nyereségét. Az ojtózi szoros mindkét oldalán emelkedő hegyeken is visszavertük az ellenség előretöréseit. Kampolungtól északnyugatra csapataink elfoglalták Candestit. A Vöröstoronyiszorosától és a Szurdoki műttől délkeletre, valamint Orsovától északra a románok erős ellentámadásai semmi eredménnyel sem jártak. Véres veszteségeik mellett foglyokban ismét több, mint 1900 embert vesztek.

Legfelső hadvezetőség.

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 13. A nagytámadásállás jelent: *Rupprecht trónörökös hadseregportya:* Az Ancre és a Somme között időnkint erős tüzérségi harc. Tüzelésünk szétszórtá az ellenséges gyalogságot, Warlemcourtól délre állásaink előterében és Maucourt Abaytól nyugatra megakadályozta az angol árkokban a gyülekezéseket. Sailly Saillissal keleti szélét tartjuk. A falu mindkét oldalán a franciák délután nagy erővel támadtak. Visszavertük

öket. *A trónörökös hadseregportya:* Felső-Elszászban a Dollertől északra tüzérségi előkészítés után bekövetkezett francia előretörés teljesen meghiúsult.

Legfelső hadvezetőség.

A bolgár vezérkar jelentése.

Szofia, nov. 14. A bolgár vezérkar jelent e hó 13-ról: Macedon front: A Cserna hajlásában két ellenséges támadást a német bolgár csapatok visszavertek. *Román front:* A Duna mentén erős ágyuharc. Dobrudzsában az ellenségnek jelentékeny erőkkel végrehajtott két támadását visszavertük. Csernavoda városát a Duna-balpartjáról az ellenség eredménytelenül ágyuzta.

A hadikölcsön.

Budapest, nov. 14. A pénzügyminiszter előrelátásával tegnap tanácskozás volt, amelyen a pénzintézek vezetői is részt vettek. Megállapították, hogy a jelenlegi időpont az ötödik hadikölcsön kibocsátására minden tekintetben alkalmas. Így a hadikölcsön legközelebb már kibocsátásra kerül.

A norvég konfliktus.

Berlin, nov. 14. A Lokalanzeiger írja: A norvég válaszigjegyzék előzékeny hangú ugyan, de pozitív tekintetben nem kielégítő. A norvég követ által adott szóbeli magyarázatból következően azonban a békes megegyezés lebetűsége nincs kizárva.

A finn partok bombázása.

Berlin, nov. 14. Tizennegyedikére virradó éjjel torpedónaszádaink a finn tengeröbölben levő Batispartig nyomultak előre és csekély távolságból bombázták a kikötőt. A bombázás eredményes volt.

Az osztrák előlmezési diktátor

Bécs, nov. 14. Az osztrák közéleti mezői hivatal élére Ófelsége Kockstein Oskárt, bécsi tartományi pénzügyigazgatót nevezte ki.

A függetlenségi párt a békéért.

Budapest, nov. 14. A Károlyi-párt az este Batthyány Tivadar gróf előlétele alatt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a közéleti tanácsban nem vesznek részt. Batthyány Tivadar hosszasan foglalkozott a lengyel proklamációval. Követeli az összes lengyelek egyesítését. Reméli, hogy a lengyel monarchia létszítése nem fog beelőzkönni a lengyeliség érdekeibe. Justh Gyula, Holló Lajos és Justh János hangoztatják, hogy most, miután az ellenséget kiverjük az országból, komolyan kell foglalkoznunk a békekérdésével. A párt ezen eszme propagálása céljából országos nagygyűlést óhajt egybehozni. Justh János hangoztatja, hogy a lengyel királyság és lengyel hadsereg föllállításával egyidejűleg követelnünk kell az önálló magyar hadsereg, vámterület és jegybank fölállítását.

Polgári szolgálati kötelezettség.

Berlin, nov. 14. A német lapok jelentik, hogy a legközelebb összeülő birodalmi gyűlés elé törvényjavaslatot terjesztenek be a polgári szolgálati kötelezettségről. Eszerint mindazon erőket, amelyek katonai célokra alkalmasok, teljesen erre a célra kell felhasználni a polgári munkájukban másokkal pótolni, akik ezen munkájukat a polgári szolgálati kötelezettség alapján tartoznak teljesíteni.

A király tanácskozásai.

Bécs, nov. 14. Ófelsége délbem ki-hallgatásán fogadta sigmaringeni Vilmos hohenzollerni herceget, Ferdinánd román király fivérét, aztán a trónörökösöt, Burján külügyminisztert és más udvari méltóságokat. A király hurutos bánatmai még nem szűntek meg teljesen, de nem gátolják meg szokott tevékenységében.

HIREK

— **Klausúra.** A hivatalos lap közlése szerint **Szilágyi** a király dr. **Eperjesy Béla** korménybíró. **Ürvesnyáki** elnöknek a csatló bíró címet és jellegét adományozta. A magas külföldi elnök (fia néb. **Eperjesy Sándor** ügyvédnek és lakóit városszablon végzte, ahol még sokan emlékeznek rá.

— **Kitüntetés.** **Öfelsége dr. Viola György** hónap ezredes volt a csász. és kir. 202-ik gyalog-dandár egészségügyi intézetének parancsnokát, az ellenség előtti tapasztalt vitéz és önfeláldozó magatartásáért, a hadiékintényes **Ferenc József** lovagrenddel tüntette ki. A fiatal, nagyképzésű ezredesnek ez a 4-ik háborús kitüntetése.

— **Polgármesterek értékelése.** A magyar városok országos kongresszusának előzőleg elhatározta, hogy a mindenképp súlyoskodó háborús küszöbök kérdéseinek tárgyalására az összes polgármesterek bevonásával értékeléseket fog tartani. Az első ilyen értekezlet november 25-én lesz a budapesti új városokba egyaránt, amelyen **Dr. Szabján Gyula** polgármester is megjelenik.

— **Hírek Kanizsáról.** **Dr. Beck** Dandó nagykanizsai ügyvédre már jelentették, hogy orosz hadifogságba esett. Az első levél most érkezett meg tőle, amelyben jelzi, hogy egészséges a utban van **Ársia** felé. **Beck** ügyvédet fogságba jutása után hadsággá nevezték ki, de perze ő erről nem tud. Ugyancsak orosz hadifogságból írt hazra dr. **Beck Dandó** fiúere, dr. **Dienes Nándor** tanár is. Ő egy tiszti foglyaltáborban van, dacára annak, hogy csak önkéntes káplár. Ezt annak köszönheti, hogy a háborús rendszeresített gyorsíró-janfolym elődjéről tették meg.

— **Megszűnt cég.** A háború előtt néhány évvel a szépen fejlődő Zalaegerszegrőn községi polgári iskolát állították föl, amely dr. **Mész Ferenc** önkéntes köznevelési tanár igazgatása alatt kezdte meg működését. Talán két osztálya se nyílt még meg az intézetnek, mikor jött a háború; a tanárok bevonultak katonának, a község pedig elhatározta, hogy az intézetet még ebben évig megszűnteti. Erről azonban előledték a zalamegyei tanfelügyelőség értesíteni, amely pár napja a tulajdonképpeni szűnését a szentgrotti polgári iskolának is megküldte. A gyepencsés levél most a szentgrotti póstatárhoz érkezett a meggyőztéssel tért vissza: „A cég megszűnt”. Hát bizony igaz! A háború alatt minden más cég megszűnt, csak ez az egy „márt meg”.

— **A vajárosítás.** **Világs József** tanító, plác felügyelő annak közlésére kért föl benszállni, hogy a plácra árusított dán vaj **Dr. Szabján Gyula** polgármester állapította meg 11 koronában s ugyancsak a polgármester szállította le később 10 korona 20 fillére. Téli visszavétel nem történt.

— **Tilosa a bérelemelés.** A hivatalos lap rendkívüli száma a kormányok a lakberemelés ellen kiadott rendelkezést közzé, amely főbb pontjában a következő: A rendelkezés a lakberemelés tilalmát azokra a lakásokra korlátozza, amelyeknek a bére a rendelkezés életbe lépésekor Budapestön öt ezer koronát, hazakeről több lakással bíró helységeiben 3500 koronát, ennél kevesebb lakással bíró helységeiben 2500 koronát meg nem halad. Ez helyes, mert aki 5000 koronát tud feladni lakására, az már olyan vagyonosnak vételezhető, hogy külön védelemre nem szorul. Annál is inkább áll ez, mert a rendelkezésre való tekintet nélkül államozza a bérelemelést olyan bérlővel szemben, aki a lakást egyáltalán keresetlenül foglalkozásának céljára le használja (például orvos, ügyvéd, kereskedelmiroda tulajdonosa, akik lakásukat bírják a szükségesekéül vagy lakójukat, ismerőseiket, kereskedőket, akik övletük mellett laknak.) Ezeknél, ha a bér meg is haladja az öt ezer koronát, nincs helye a bérelemelésnek. A rendelkezés nem korlátozza a lakberemelését a nem lakás céljára kibérelt helyiségeknek bérlésénél, ugyanígy illet, raktár vagy irodahelyiségeknek. 3. pont klauszúra, hogy a további rendelkezés nemcsak nem szabad bér emelést se a jelenlegi, se az új bérlővel szemben, de még felmondani se lehet, kivéve azt az esetet, ha a bérbeszűrés a bérlőt a bér nem fizetése vagy egyéb okok miatt rögtön hatály felmondással megszüntetheti. Tehát aki pontosan fizeti a bért, annak nemcsak emelni nem lehet a bért, de még felmondani se lehet.

— **Kanizsai honvédek éneke.** A *Pesti Hírlap* írja: Minden magyar eredekek megvan a maga háborús nótája. Éneklik ezeket a front minden részében. Sok háborút, végyakörözt, büszkeséget fejeznek ki. Kedvesek, megkapók, egyszerűek ezek a nóták, mert legnagyobb részük a becsületet, a győzelemben rendíthetetlenül bíró, lelkes, fegyvertelen, hős magyar katonák lelkeinek szavak megnyilvánulása. Győztesek ezek egytől-egyig mind a maradvány emlékek a világot megváltozó háború történetének és a háborús tragédiájának. A híres **Békai-dandárnál** énekeltek az itt következő nótát, mely a hákabuszkeség tipikus kifejezője:

„**Ferenc József** sétálni ment Moszkvába;
A muszka cár ott kullog a nyomába”
(de) **Ferenc József** szóba se állt a cárral,
(mert) **Bességet** egy kanizsai buszas magyar
bakkal!”

— **Magyarországon nem korlátozzák a személyforgalmat.** A múlt héten az összes budapesti lapok megírják, hogy az élelmiszer gyorsabb lebonyolítása érdekében a személyforgalmat jelentékenyen megszorítják. A magyar államvesztek igazgatósága most kijelenti, hogy a korlátozás csak Ausztriában lép életbe, míg Magyarországon továbbra is a régi menetrend marad érvényben. Itt jegyezzük meg, hogy egyelőre a Dél vasút Nagykanizsa—budapesti gyorsvonat járatának megszüntetéséről sincs szó.

— **Névnap a harctéren.** Az orosz harctérről írják a *Zöldök*: **Gaál Imre** huzárdok tanfelügyelőségi százados, a **Sándor** parancsnok november 5-én állt meg névszóját. Ez alkalomból valóságos szappan és gránátzáporban felkeresték a százados elöljáróját, akiknek mostanában **Hajós Ferenc** szakparancsnok, nagykanizsai rendőrbiztos intézett nagy szűrésű lakadó újjászervezését, ami a hős **Sándor** parancsnokot könnyezik megfeszítette. Este az állásokban lévő tisztikörökben a tisztikar ünnepelte **Gaál** századost, akinek a harctéren történt névnap emlékére remekművet eszt egyreha tiszti nyújtották ki:

— **Jótekonyság.** **Fleischer Miksa** szegvári igazgató a fűtést megállapított tanudjából 20 koronát a vak katonák és 20 koronát az erdélyi menekülteknek adományozott. — **Krámer Endre** a vak katonák részére 50 koronát adományozott.

— **A lefeszített falkállók.** **Stappanos István** bányász, **Kecskeméti** volt követés, akiknek kilencvennyolc esztendő jébe nyomja a vállát, — a napokban meglátogatta két fiatalabb falkállós. Természetesen rögtön a háborúra terelődött a szó s a falkállók álláshorodottan tárgyalták, hogy a huszadik században ilyen hosszú háború is lehet. István bá' hallgatta egy darabig őket, aztán megszólalt:

— A szomszédom elárított fölém egy arasznyi földet. Pörölni akarom. Mennyi időbe telik még visszkapom?

Az ügyvédek szipoltok:

— Ja, a bírókör nagyon hosszadalmas. Pörföltétel, pörirat, válasszirat, ellenirat, végirat, ellenvégirat, tanúkihallgatás, helyszíni tárgyalás, ítélelhirdetés, tábla, kuria, bírókollégium. Bizony helettelhet három esztendő is.

— **No látjátok, vakapátok.** — **Érmedt** rájuk István bá'. Itt csak egy szemes földről van szó. Hogy lenne akkor vége a háborúnak, ahol sokkal nagyobb földről van szó.

A falkállók meggyőzőlegesen hallgattak al.

Balkáni harctér.

Berlin, nov. 13. **Mackensen** vezértábornagy hadseregparancsnokja: Észak Dobrudzsában a Duna mentén állásunk bal szárnya ellen tápegatózóva előnyomuló ellenséges osztagokat visszavertük. A Duna-bal partjáról eredménytelenül lövtek **Csernovodát**. **Macedon arányon**: A monasztiri sikságon erős tüzéségi tűz. Az ellenségnek **Lazec** és **Kenali** mellett és a **Cserna** mentén **Bród**tól északra keletre indított vesztegetteljes támadásaival szemben a német-bolgár állásokat egytől-egyig megtartottuk. — **Legfelső hadvezetőség.**

Osram

AZ ÁROK TERMÉSZETRAJZA.

8

A bűn.

Bukovina, 1916 november.

A bűnt a szanitéz követte el, aztán kimádkozta spró kis imakönyvét, bégnyadtan lézengelt a bakák között, délután levelet írt a feleségének és keveset beszélt. Domnu Zeu, bocsijs meg neki.

Stép, mócslogos busdarab volt a történelmi balaarkában. Mert a történelmi nagyon alkalmas a hústartásra, szép fehér deszkából van gyalulva és teteje pontosan zár. A láda mellett állt aztán a napos istentelen komolysággal, kajja bajusszal és egy spró, piszkos kis villával. Erre gurta föl egyenként a hús darabokat és egymásután billentette bele azokat a rozsdásfodellú, füstös csajkába.

Az emberek szépen egymásután jöttek nehéz balagással, keveset beszélték és belefújtak a csajkába, mielőtt odatartották volna.

Csur...

Zördült, koppant a csajka, mikor a napos a húst bebillentette, oskolásván az embereket eképpen:

— Ne nyullanak bele a piszkos kezükkel.

Mert ez is, az is belecappott a ládába, mutatván bűtykös, masszatos ujjával gasztusának megfelelő sovány vagy kövér falára.

Már pedig kérem alásán, ez így nem megy. Világos, hogy nem megy. Ez sem rend. A kézzel benyulás. Igar, hogy egyéb rendtelenségek is vannak. Tiszem azt, a hús-izobrovágás sem rend. A baka csak fogja a húst, aztán zsebre vágja s úgy viszi a legközelebbi néklitámaszkodó helyhez megevést véget. Hát, mondom, ez sem rend, dehát ez nem a napos dolga. A napos dolga a hús kiosztani s hogy ez a művelet a magas szolgálatnak megfelelő módon összközeltesse, szákségeit a villa.

— Csak mulasson rá kend messziről az ujjával, hogy melik köll, oszt majd én odadom villával.

A bakák szépen következnek egymásután. Mutogatnak ki ilyenre, ki meg olyanra.

— Tiszódós ur...

— Pán képlár...

A nagy, csontos, mócslogos husra félve pislogtathak.

A szanitéz meg, aki vége felé ballag a sornak, direkt arra mutat:

— Domnu tizedes...

Mert a szanitéz egy kisé oláh ember, de bocsiutes honvid és öreg, vén csatár.

A csontos hus nagyot zörrent a csajkában és a szanitéz egyában megfogamozott a bűn. Domnu Zeu, a bűn. Sőt nem is most, már reggel, mikor a kukoricallisztet megkapta.

A kutya a drót előtti figyelni tíjel-nappal. A gondozás, etetés a szanitézre van biva. A szanitéz külön kosztot kap. Reggel egy félkiló kukoricallisztet kaptott a szanitéz. Kukoricalliszt. Istenem. Mameliga. Kukoricallisztből mamaligát lehet csinálni. És milyen könnyűen lehet csinálni. Mameliga, mamaliga. Már

két esztendeje van háboruban s az al. ti a két esztendő alatt naponként eszébe jutott az ott-bonk drága étel, a mamaliga. És a felesége is eszébe jutott, meg a kemercopadkán vezekedő sárgarucu gyermek, pókbasu, masszatos honpolgárok Mameliga. Milyen jól tudta csinálni a felesége és cetrával szeleltették föl az isteni pápót; a párolgó sárga masszát egész tisztán látta, meg a feleséget is és a gyermekeket. Izzó parázs a kemence, kis család együtt melegszik, szeretete, megelőgedettség, mamaliga, istenem.

A szanitéc nagyon szomorú volt és a föld mindenünnen sötétben meredt rá.

A kis rajkályhán már forrott a víz, a kutya ébren ugatott a drótok előtt.

A domnu szanitéz hozzáfogott a főséhez. Sürgött, forgott, zörgött, ingerlő illat libent szét a dekungban, a mamaliga csöbösen mosolygott széjjel, mert hamarosan készen lett.

Stép sárga volt. A szanitéz akkor már a bűnt, az elhatározást megírva hordta magában, mégis küzdött. Elkérte magyarságait magának, hogy ez nem a tied, ez a kutyaé, a kutyaé, ha mondom, ne akard mindenfren megenni, a kutyaé komim, nem a tied. S mi-alatt egyik kezével magyarázta, a másikkal önkénytelenül alyalt a rozsdás kanala után és egyszer csak azon vette magát észre, hogy eszik. De még mennyire eszik. A szemek kidülledtek, möhön, éhszeifala a sárga pápét. Szomorú feleséget és ceftri gyermeket szinte maga előtt látta és oite, otte a mamaligát, a drága jó mamaligát.

Aztán mikor a fawékból ehüni a kutya ebédje, ránehedett a lelke valami retentetes suly.

A csajkában érintetlenül ott volt a bablevés meg a mócslogos hús, csöndesen, zörrenés nélkül tette a csajkára a fodelet, aztán mint a tolvaj, aki rajtakapástól fél, kibúj a sötét dekungból. Az erdőben a drótok között bukdácsolva ment át, az éhes, hü kutysájához.

Lehsjolt hozzá, almogatts, clogástv, bocéző, hízlelő szavakat suttogott neki:

— Kutyuskám, fiam, ma én ettem meg az ebédedet, tudod testvér, mamaligát eskartak neked adni. Neked pulszkát. Neked. Nonono, Kicalkém. Ast, szt. Mameligát. — Nem neked való az. Az én kis kutysemaak. A kis Muhinak. A kis Muhinak. Nem jó az a mamaliga. Nuj bur. Nu binye. Én hoztam neked valami jobbat, bizony kis öregem, valami jót. Finom húst, meg bablevest. Ohohohohoho... Nana. Várj csak. Ugy ni. Itt van. Egyél. Ez kell neked. Ez a finom, ez a jó...

Aztán azon mód letette az okos állat elé a maga ebédjét csajkától együtt. A nagy darab húst, meg a bablevest.

A kutya vigar, lendületesen csóválta farkát, a szanitéz meg lebújt a földörökbe, elővette az imakönyvét és eljáértől a végéig kiimádkozta.

Domnu Zeu, bocsiad meg neki!

Fekete Alajos.

Olasz és dákkeleti harctér.

Budapest, nov. 13. Sommi jelentés. Háfer, utádbornygy.

Események a tengeren.

Budapest, nov. 13. A november 12-ikéről 13-ikára virradó éjszaka tengeri repülőgépeink bombákat dobtak a Ponte Lagoscuro-i gyártelepekre és a sara vennai vasuti telepekre. A hatás pusztító volt. Az előbbi helyen telitalálatokat értek el, két cukorfinomítóban, a kénfinomítóban, a villamosműhen és a vasuti műhen több tüvést figyeltek meg. Ravennában telibe találták az állomás épületét. Az összes repülőgépek sártetlenül tértek vissza. **A hajóhad parancsnoka.**

NÓTA.

*Kint az utcán szól a nóta,
Hej, de vigar hallik,
Este kezdék s szól azóta,
Pedig már hónapok.
Nagy a kedvük, plg. az ének,
Mire so. gondolat,
Mutasznak: hisa nem órák
S hogyha kell, hát el is mennek
Egyől-együl haroba, katonának.*

*Ha kímégyek az utadra,
Nem hallik az ének,
Élmonok mind, magyem messe,
Nagyon rég, szegények,
Most valahol másutt laknak,
Mástól azól a mála,
Vagy a Hadak utján járnak,
Asért kihalt, azért csendes,
És a várs, es a kicál utca.*

KRAMER ENDRE.

Szerkesztői üzenetek.

B. L. Mindazok az A) osztályú népfőlköket, akiknek megfelelő kvalifikációjuk van s csak azért nem kapták meg eddig a választott jogosultságot, mert aunkidején póttársadalmi voltak, — jogosultak a karszomszónyi viselésre. Azok is, akik most mint segédcsaládtagok az írodában dolgoznak. Az újváhatások tisztalokába is mehetnek. Nagy probléma. Csak a saját szívétől és esztől kérjen tanácsot.

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.

Legtöbbetesebb és legkellendőbb hata pörresszappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 2, 3 korona dobosaként. — YES-KRÉM 3 korona tárgyalást.

Mindenképp kapható!

Magyarországi kizárólagos:

ERÉNYI BELA Nijon győzteszabón

Budapest Károly-körút 8.

A „Zala” előfizetési árai:

hetyben házhaz hordva	Postai előfizetés
Egy hóra ... 2.50 K	Egy hóra ... 2.50 K
Ngyedévre ... 4.50 K	Ngyedévre ... 4.50 K
Félévre ... 2.50 K	Félévre ... 2.50 K
Hédelv évre ... 18.00 K	Hédelv évre ... 18.00 K

Egyen száma ára 8 Hlt

Hirtetéseket előfizetési szerződés s közölköztetést vagy írt

Forman nátha ellen

Forman nátha ellen

ELEGÁNS DÖMBÖRNYOMÁS
NÉVJEGYEK
 ELEGÁNS NÉVEL VAGY BETŰVEL
 ELLÁTOTT
DISZLEVÉLPAPIROK
FISCHEL FÜLÖP FIA
 KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN NAGYKANIZSÁN

Szöllőtörkölyt és borseprüt
 minden mennyiségben vesz REICH SAMU
 pálinkagyőzdeje, Nagykanizsa Király
 utca 15. sz. 13935

Horovitz Jenő.

Idegen szavak magyarázata

Ára 1 korona 60 fillér FISCHEL
 FÜLÖP FIA könyvkereskedésé-
 ben Nagykanizsán Vidékre 20
 fillér portóval több.

Műhelynek is alkalmas pince

helyiség azonnal kiadó Bövebbet
 Csengery-ut 27/a 1. emelet

Viszontelárusítók

kanizsai és egyéb képes levelező-
 lapokat igen jutányos áron szerez
 hetik be FISCHEL FÜLÖP FIA
 könyvkereskedésében Nagykanizsán.

**Berkenyét, borókama-
 got, szőlőtörkölyt és
 borseprüt** vasárol min-
 den mennyiségben

BLAU M. FIAI
 cognac és likörgyára, Nagykanizsán.
 13973

Ujdonság!

Festés festék nélkül

képek füzetek a gyer-
 mekek legszebb mu-
 latsága. Kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA
 könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A HARCZTÉREN

levő katonák kedves olvas-
 mánya a „ZALA”. — Havi
 előfizetés postai küldéssel 2
 korona. A „ZALA” a harc-
 téren levő

minden katona

részére küldhető. Előfizetés
 minden naptól eszközölhető
 a kiadóhivatásban Nagyka-
 nizsa, Sugár ut 4 sz.

Telefon 78. szám

ÓVÁSI!

13689

Tudomása: kraljicit hogy a törv. v'edni

Bella szerszám-kenőcsöt

amely a lószerszámok, pépszíjknak s a
 bőrsejtszámok tartósságát fokozza, s meg-
 akadályozza azok felpattanását és bereped-
 déjét — hemisztják, mely nékft fly imze-
 te nek, hogy saját érdékében csak az ered-
 tit fogadják el, amely nélkülözhetetlen a
 gardesziókban, s lótarló gardáknál. A hol-
 nem kapható oda utánvétel küld két
 dobozt 10 koronáért bérmentve

Gyógyezéreseti Ipar és Mezőgaz-
 dasági Vegyitermékek Laborato-
 riuma, Rum, Vasmegeye.

**Mindenfajta divatcipők,
 hadiczipők, gamasnik,
 gummi-czipők lábme-
 legítők és harisnyák**

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia
 cipőárubázában, Főut, városi bérpalota.

F.F.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papir és írószerraktár

**Mindenféle irodai felszere-
 lés, iskolaszerek, sokszoro-
 sltó készülékek, írógépel-
 lékek, :: diszlevélpapírok,
 üzleti könyvek, zsebköny-
 vek, diszművek, imaköny-
 vek, zeneművek stb., stb**

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

üzlelos kiállításu nyomtatványok és könyvek
 legelőcsöbű árben gyorsan készölnek.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

IRVÁNYTÖRÉS ÉS MÉRŐVÉTEL:

NAGYKANIZSA

SUGÁR-ÚT 4. SZÁM

FŐKIKADÓMIVATAL:

Kalocsy-utca 3. sz. (Főpostahivatal-telepítés), a hely hírvételek és a szállítások is itt történnek.

„ZALA” Hírlapkiadó és Nyomda a. t. Könyvnyomtatás Budapesti ú. 16.

TELEFON-SZÁMOK:

Helyi: ...
Budapest: ...
Telefon: ...

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 14. *Ruprecht trónörökös hadseregportja*: Az Ancre mindkét oldalán tegnap elkezdett harcok voltak. Szőgalakban délnyugat felé előugró állásaink ellen az angolok legnehezebb ágyúikkal előkészítő tüzelést összpontosítottak, amelyet erős támadások követtek. Ezek során az ellenségnek tekintélyes áldozatok árán sikerült bennünket a Beaumont Hamel és St Pierre Divion között és az ehhez oldalt csatlakozó vonalakból egyelőre elkészített horántállításba visszaszorítani. Makacs védekezésünk nekünk is tetemes veszteségünkbe került. A Hebuternetől keletre kezdődő és Rancourtól délre végződő támadási harcvonal más pontjain az angolokat, ahol állásainkka benyomultak, gyalogságunk gyors ellentámadással kiverte. A francia támadásai a Sailly Sailliel szakaszon meghiúsultak. *A trónörökös hadseregportja*: A Maas keleti partján a tüzérségi tevékenység az esti órákban élénk volt. A franciáknak a hardaument vonalaink ellen intézett felderítő előretöréseit visszautasítottuk. *Légfelső hadvezetőség*.

Keleti harctér.

Berlin, nov. 14. *Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala*: Különösebb esemény nem volt. *Károly főherceg arcvonala*: Jakobennytól északkeletre az Erdős-Kárpátokban orosz különítményeket állásaink előteréből tüzeléssel elűztünk. Az oroszok a Gyergyóhegységben német és osztrák magyar csapatok támadási elől a hátér felé vonultak vissza. A Tölgyesi szorosától délre bajorok és osztrák magyar zászlóaljok a szívós védekezés ellenére, szintén előlre jutottak. Az Ojtozi völgy mindkét oldalán egyes magaslatok birtokáért tegnap is kisebb harcok folytak. Az erdélyi déli harcvonalon a harcok ránk nézve kedvezően folytak. Ismét több száz foglyot juttott kezünkre. Magánál a vöröstoronyi szorosnál hat tiszt és 650 löány legénység.

Légfelső hadvezetőség

Budapest, nov. 14. *Mackensen vezértábornagy harcvonala*: Dunai monitortoraink Giurgiu közelében igen erős elleneséges beavatkozás dacára hét, részben

megrakott uszályhajót zsákmányoltak. — *Károly főherceg vezérezredes harcvonala*: Orsovánál megtisztítottuk a Cserna jobbpartját. Oláhország északi részében a harcok ránk nézve állandóan kedvezően folynak. A legutóbbi két napon itt 1600 foglyot, 9 gépfegyvert és egy ágyút szállításítottunk be. Az Ojtozi szorosnál a románok folytatják támadásaikat. A tölgyesi szakaszon az oroszok a határtól nyugatra több magaslatot kényszerültek földadni. Jakobénitől északra egy orosz előretörés meghiúsult. *Lipót bajor herceg harcvonala*: Nincs újság.

Höfer, altábornagy.

A légi harczok.

Berlin, nov. 14. Repülőcsapatunk október havában is nagy sikerrel oldotta meg feladatait, amelyek főleg a nyugati harctéren voltak nehezek és sokoldalúak. Elismerés és hála illeti különösen a tüzérség és gyalogság megfigyelő repülőit. Az ő hatásos védelmüket harci repülőink, amelyek külön feladataikat is lényesen teljesítették és elhárító ágyúink tüzelésükkel teljesen biztosítottak. Amíg mi 17 repülőgépet veszítettünk, addig ellenfelinknek nyugaton, keleten és a Balkánon 104 repülőgépe veszett el. Ebből 83 at légi harcban semmisítettünk meg, 15 öt szélről lőttünk le, 6 vonalaink mögött volt kénytelen leszállani. 66 elleneség repülőgép birtokunkban van, míg az ellenség vonalain túl 44 repülőgépet láttunk lezuhanni. *Légfelső hadvezetőség*.

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 14. *Mackensen vezértábornagy hadseregportja*: A Dobrudzsában nincs újság. A bevált osztrák magyar monitorok tüzérharc után a Duna román partjáról Giurgiu mellett hét uszályhajót szállítottak be, melyek közül öt meg volt rakva *Macedón fronton*: Narca vidékén oldalosragaink és a francia gyalogság és lovasság közt újabb esztározásokra került a sor. Az antant csapatok támadása a monasteri síkra és a Csernától északra tovább tart. A harc még nem ért véget.

Légfelső hadvezetőség

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, nov. 14. Jelentősebb esemény nem történt. *Höfer, altábornagy.*

A magyar külügyminiszter Berlinbe utazott.

Bécs, nov. 15. Burián István báró külügyminiszter kedden este Berlinbe utazott.

A király állapota.

Bécs, nov. 15. A király állapota kielégítő. Ófelsége meghallgatta a szokásos előterjesztéseket. Az éjszakát nyugodtan töltötte.

Bizalom a francia kormányban

Páris, nov. 14. A kamara mai ülésén 415 szóval 80 ellenében bizalmat szavaztak a kormányban.

Düinkirchen bombázása.

Berlin, nov. 14. Tengerészeti repülőink e hó 13-án bombákat vetettek a Düinkirchen melletti repülőgép kikötőre és repülőterre. Az egyik gyárépületen és néhány házon számos találatot figyeltünk meg. Repülőink sértetlenül tértek vissza.

Hogy áll a harctéri helyzet?

Bécs, nov. 15. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az antant az összes harctéren kiejtette kezéből a kezdeményezés előnyeit. Az oroszokat tönkretették barátaik, a románok, akiknek beavatkozása többet értett az antantnak, mint használt. Az oroszok kénytelenek elválni, hogy késleltessék Románia agóniáját. Tekintélyes csapatokat vonnak el a galíciai, volhiniai, kaukázusi harctérekől, hogy segítsenek Románia erőfeszítése kétségbeesztő — a románokra. Már a tizenhét éveseket sorozzák. — Az olaszok tehermentesítő offenzívája és Trieszt elérésének vágya nagy kudarcot vallott. A legutóbbi offenzívában harcbavetett ötven olasz dandárnak csaknem hetven százaléka elvérzett. A macedóniai fronton is lehető legkedvezőbb a helyzetünk. A Monastirért vívott eddigi harcokban a hetvenezer főből álló szerb seregnek csaknem fele odaveszett. Dobrudzsában minden kísérletük, hogy a mi sikereiket letompítsák, — eredménytelen maradt.

A BALATONPART FEJLESZTÉSE

Vilámenyi fővárosi lap **elérte** a perzsa **szó** s-lapunk is foglalkozott a B. H. közlése nyomán azon értekezlet lefolyásával, mely a belügyminiszteriumban tartott Sándor János belügyminiszter elnökelete alatt Balatonfürdő nagyszabású fejlesztése tárgyában Tudvalevőleg az értekezleten, melyen a pannonhalmi főpátság, a balatoni érdekeltség vezetői, valamint a Kereskedelmi bank igazgatói vettek részt, azt határozták, hogy a kormány nagyobb szabású támogatásban részesíti a fürdőt, amennyiben gondoskodni fog megfelelő vasúti összeköttetésről, a balatontávi gőzhajázási viszonyokról megjavításáról, megfelelő uthalózat létesítéséről, szóval mindarról, ami Balatonfüredet alkalmassá teszi arra, hogy a balatoni fürdők között a legelső helyet foglalja el.

Miután az értekezlet teljes lefolyásától csak kivonatolt értekezések, újságok állnak rendelkezésre, még nem lehet véleménye nyilvánítani, hogy az egyes intézkedések tulajdonképpen fogják-e azt a célt szolgálni, amit a balatonmenti érdekeltség joggal vár és remél. Azt az egy körülményt azonban nem lehet elhallgatni, hogy a Balaton ügyének vezetése egységes vezetést kíván és ha már kormányintézkedéseket léptetnek életbe, ugy ezen kormány, intézkedések, ne csak az egyes fürdőhelyek érdekeltségét szolgálják, hanem az egész balatonmenti érdekeltségnek váljanak javára. Meg vagyunk győződve, hogy az értekezlet életre hívása is első sorban a zalamegyei főispánnak, mint a Balaton kormánybiztosának, kezdeményezésére történt és főképpen a kormánybiztos ur agitálásának köszönhető, hogy sikerült a belügyminiszter támogatását elérni a pannonhalmi apátság és a Kereskedelmi bank közös vállalkozásában. A balatonmenti érdekeltség nagy reményeket fűz a kormánybiztos működéséhez és még van győződve, hogy lépésről lépésre fog haladni kitűzött programjának megvalósításában, amely a balatonkultusz széleskörű fejlesztését előléti.

Cette nem rég jelent meg. *Kaestle*, vlla lejjönnek a somogyvármegyei, alispánnak jelentése, a balatonfürdőre látogatóitól, mely évről-évre halad és szaporodik. A Balaton somogyi oldala is megérdemli tehát, hogy a kormánybiztos ur figyelje ezen vidék fejlesztését is irányított és ha történne kormányintézkedések a megfelelő vasúti összeköttetés, utáltozás, stb. ról, úgy

ezek terjesztessenek ki a Balaton somogyi oldalára is.

Ehelyütt nem hagyhatjuk felemlítés nélkül, hogy egyes fővárosi lapok, a helyett, hogy örömmel konstatálna, hogy a nagy töke is kezd fürdővállalkozásaink felé fordulni, idegenkedő és zavaró közleményekkel a helyes és érdemdetas irányban meginduló mozgalmat helytelen közleményekkel diszreditálni igyekeznek. Értjük ez alatt a P. H. közgazdasági rovatában megjelent közleményt, melynek tendenciája az, hogy a pannonhalmi apátság és a Kereskedelmi bank között folyó tárgyalások menetét zavarja.

Reméljük a Balaton Kormánybiztosának figyelme kiterjed ezen körülményre is és haladni fog a megkezdett uton, biztos révbe vezetve a szépen megindult tárgyalások menetét.

Párezer Gyula.

Csökkentsük a készpénzforgalmat! Fizessünk csekkel!

A készpénzforgalom csökktetésén nagy pénzgazdagsági jelentőség, mely ma már eléggé ismeretes, arra indította a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókját, hogy a készpénzforgalom csökkentésének egyik leghatékosabb intézkedése az a csekkel forgalom általánosítása és népszerűsítése érdekében az egy-Nagykalkáción, mint a fiókintézet kiterjedt körzetében széles alapon felkeltett propagandát írjon ki. A cseknek, mint fizetési eszköznek lényege, gazdasági jelentősége és előnye ma már általánosan ismeretesek. Mindenki saját érdekében csak annyit ha figyelembe nem veszünk, ha nem ismerjük feltehetően, melyet a banknál gyűmölcsötletileg elhelyezett folyó számlát betétje alapján kiállított a közbizonyosságot szerzetésére való figyelemmel a banklók zseben hordozható — pénztárcával egybe-kötött — oly csek-könyvecskéket készített, melyek módját ajánlunk arra, hogy a tulajdonos a csekkel káson kívül is, házból, ahol fizetéseket akar teljesíteni, kiállíttassa. Bár a csek-könyvecskéket ly alakban való kiállítás tejesen károsabbóllettel jár, a banklók magára vállalja ezen anyagi áldozatot, hogy ezal is a készpénzforgalom csökkentésének köztérdekű ügyét szolgálja. Azokba óráve, kik taberék betét-könyvecskében tartják készpénz-vagyonukat, avagy ből könyv a csek-könyvecskének előnyeit élvezhetik, célszerűnek mutatkozik, hogy betétének ama részét, melyet fizetésre felhasználható időn belül igénybe fognak venni, a banklónál nyitandó folyószámlára helyezték el, anél is inkább, mert így is élvezhetik az időköltségek kamatokat és amellett meg vannak kímélve a betét-könyvecskéket folyószámlával járó körülményességtől és idővesztéstől. — Egyélként a banklók vezetősége késséggel szolgál — telefonon is — bármely, ezen pénzgazdagsági előnyök gyökeresen átálkított hivatali intézménnyel kapcsolatos felvilágosításra.

HIREK NAGY ENDRÉNEK

van egy kedves, szellemes és talán tréfiás, amelyet a Royal-orfeum ad elő. Elmondja, hogy Sobri Jósiknak megvan a neveztebb volna a dolga. *Őt* csak említi, mint most. Ha akkor Sobri Jósik anyában születés akart jutni, negyvenötvenedével napokig kellett a Balatonban leskelődjene, pandurokkal beszélni, míg az áhított kincsét megparancsolta. A mai Sobri Jósik nem csinál mást, mint a főváros egy darab paplancát a kényelmes koronáson, hobogó csudalló mellett levelet ír, lakóinak, amelyben a lakbértől említi. Hisz lstennek, Nagy Endre iratja, hogy elviesztette az aktualitását. A kormány szigorú rendelettel életre vette a lelkellen házbiztosítását. A házbiztosítás alatt nem lehet stíjgázolni, nem szabad földmunkálni. De nem kell figyelmen kívül hagyni, hogy Sobri Jósik nemcsak a bérházu ajdososok közt van, hanem mások is. Ürletekben, kereskedésekben, a placon nagyon is sok a Sobri Jósik, aki nem él a pandurok által rejtett a törvényről s-rabólja, szarolja, sápolozza a védteendő kizorgóllatott közönséget. Nagyon ügyös volna, ha a háboru harmadik esztendejében a kormány figyelme ezekre a Söbrikre is kiterjedne a lakbérkorlátozó rendeletnek hasonló szigorúságot alkalmazva a végén újabb gyűlöletes, felkelte átalakítottak.

Kinevezések. A katonai Rendeleti Közlöny legújabb száma jelenti, hogy főlelő Tábornagy Kélmán vezérőrnagyot altábornaggyá, B. Sauer János 20-ik honvédszázad parancsnokát százados őrnaggyá, dr. Hajdu Gyula német hadnagyot főhadnaggyá nevezte ki. Sobri Jósik főhadnaggy százados, Rohonczi Elemér főhadnaggy, Prechán Gyula és Mátész János százados gazdasági tisztakat neveztek ki. Főhadnaggyok lettek: Cavalloni Sándor, Scheller Zoltán. Hadnaggyok lettek: Papp István, Ojhor Iganc. Főhadnaggy vezérőrnagyok lettek: Diksz József. Főhadnaggyok lettek: dr. Tamás János, Csercsinovics Alfréd, Malat István, Györfly Károly Kálmán, Víz Imre, Fischer Miklós Lipót, Polgár Zsigmond, Kerecsényi Ödön. Ezredesok lett: dr. Schwarz Károly. Fővezérőrnagyok lettek: dr. Fehér Moseoly dr. Olló Sándor.

Kihaltatások. Ötletéggé legelsőbb dicsőre elismerést kapják a következő 20-ik honvédszázad parancsnokai: Klopfer Ferenc hadnaggy-gazdászati tiszt, Halper János, Baluca György és Ságár Béla főhadnaggyok.

A külsőlemondás visszedelése. — Micsod van még a tél, micsod van a dicsőváros idősége, de még csaknem teljesen vágyak annyj sejtést, mint most. Ének se, egyszerű oka, hogy most mivel károlnak a állatok. Kicsért az levek kakoricák, árák, korpához jutni. A szoros-bűdöknök ügyen maradnak a mai díszőrnokok után a el se károlni, micsoda szírhány loms a tél a tavasz folyamán, ha csak a szűknek idősebbi legények nem segítenek. A vármegye élőlét van nagyon 3000 hűdős, de csaknak szűk a az egyes vármegye vezérőrnagyoktól (dicsőre) kell a erve is majd csak tavaszra kerül sor. Nem sokáig

klámsítani, hogy a megye egy-egy ellátatlan lakására mennyi fog jutni a közfogyasztásra számlázásból. A városnak nincs módjában a hivatalos bevezetés, a vármegye süket a paraszokkal szemben, — a korpa, kukorica és árpa-központok pedig csak arról jöhetnek, hogy igéretekkel traktálják a klébezett serléseket, amikből bizony azok nem igen bájosodnak meg. Itt tehát a kormánynak, vagy az élmezőny elnöknek kell közbelépni. Nézzenek egy kicsit a különféle központok körmére is, mert a köz-élmezőnyt súlyos válság fenyegeti a mostani rendszer mellett.

— **Egy részvényjegyzés csődje.** A multkorában már említettük, hogy a Bilatoni Szövetség az országos villamostelepek részvénytársaságá alakja átalakított. Mésfélmillió lett volna az alapitka, azonban az akció csufon kudarcot vallott, mert a jegyzési határidő lejártával ennek az összegnek alig a fele jött össze. Ennek okát a Bilatoni Szövetség éhietlenségében és az agítáló hiányában látjuk. Valósággal balkézrel fogtak hozzá a nagy tervhez, amely iránt a közvélemény érdeklődését se tudták érzéklődést kelteni. Ez ügyben ma újabb értekezlet lesz Budapesten, amelyen a további teendőket fogják megbeszélni. A meghívóból az látni kell, hogy a részvénytársaság az eddigi jegyzett összeg mellett is megalakul.

— **Eljegyzés.** Bazsó József vas és fémlapar vállalat tulajdonosa Nagykanizsán eljegyezte Horváth Mariakát urleányt Zala-Zentgyőtről. (Mindon külön értesítés helyett.)

— **Vatélkedés Kaposvárárt.** Említettük már, hogy Fücedi Péter társulata március elsejétől kezdve néhány hónapot Kaposvárott szeretne tölteni. Most pedig Szabó Ferenc szülőhelyi adott be kérényt a kaposvári tanácsoshoz, hogy adjanak neki január elsejétől kezdve hat hetes játszári engedélyt. Ime, ilyen nagy a veleség. Kaposvárárt, míg a nagyobb intelligens, művészeti pártolók kanizsai körösögnök meg kell elégednie a gabonahombárban tattott kánikulá előadásokkal.

— **A lovagias ellenség.** A Berliner Lokalanzeigernek a nyugati harctérre kiküldött tudósítója, Wegener tanár a következőket tájékoztató lapjának: „Tiszta, szélesöndes holdfényes éjszaka. A röpülők rendkívül élénk tevékenységet fejtenek ki. Az angol röpülőhadtest kiküldöttel megjelentek vonaluk fölött a konzerv dobok le a nemrég elhunyt Böcker röpülőkapitány sírjára.“ Az angolok így tisztelik meg a hős ellenség emlékerétét.

— **Ex már aztán igazán olcsó.** Nemrégiben, egy szabadságos katoná érkezett hazra Belgrádból, aki öt pár tyúkot, száz tojást, két kiló diáznóhúst, két kiló marbuhúst és egy nyara sonkát hozott magával. És mindezért Belgrádban 44 koronát fizetett. Nálunk egyedül a száz tojás majdnem ennyibe kerül. Nem lenne helytelen a kanizsai hatóság néhány tagját tanulmányuttra küldeni Belgrádba. Hadd nézések meg, hogy csinálják ott ezt a lehetetlen olcsóságot.

— **Zeneújdonosság.** Folyó év december hó első felében jelenik meg a Nador-féle „Dallás karácsonyi album“ IX ik évfolyama az 1916—17. évre. A beküldött tartalomjegyzékből megállapíthatjuk, hogy az idei kötet mindan tekintetben méltóan sorakozhat az előző évfolyamok mellé. A kb. 100 oldalas gyűjteményben 50 szebbnél-szebb dívatos darab lesz nagyrészt énekekre és zongorára, tehát hegedűn is játszható. Lesz benne 8 magyar, 7 német kancadall a javából. 12 dívatos magyar nótá

Anyó, Erős, Fráter, Kondor, Kovács, Molnár, dr. Réffy és Sza kedvelt zeneszerzők. Ezen kívül 7 dallamos előadás és táncdarab, valamint 16 dala és kupa a javából. Különösen megemlítendő a következő dalok: „Na m' abandona“ a legszebb román dal, Schubert két legszebb dala a „Három a klásvány“ból, „Zokogó szél az éjszaki szél“, „Elment“, „Falevél“, „Szeretnék egyszer nagyon boldog lenni“, „Violin d'amour“, „Allató d'la“ és „Kétszer mult el már a nyár azóta“. Kívétel nélkül elsőrendű slágerszámok. A tartalmas kötet előfizetési ára fűzve 6 korona kötvé 8 korona; postaköltség a fűzött példányokra 80 fillér, a kötött példányokra 1 kor. 10 fill. Előfizetést és megrendelést elfogad a „Zala“ kiadóhivatala és Fischel Fülöp Fia könyvkereskedése. Ajánlatos az szonnali megrendelés, mert mint a kiadó írja — az album csak korlátozott példányszám-ban jelenik meg és könnyen megeshet, hogy az elkészült rendelő, példány nélkül marad. Érdeklődőknek tartalomjegyzéket készséggel küld a kiadóhivatal.

A huszas honvédek hőstettei

MOST JELENT MEG

Pogány Kázmér

a 20-ik honvédgyalogezred hadnagyának könyve.

A rokitnói mocsarakban.

ÁRA 3 KORONA.

A szerző könyvét az elesett 20-as honvéd bajtársai emlékének ajánlja.

— Kapható: —

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében:

NAGYKANIZSA

A katoná vasárnapja.

Országuton, szánókon, erdőkben görnyedten ballagó katonáknak, federéket turó meggyaroknak, lőrés mellett álló vagy rohamozó komoly harcosoknak ritkán van vasárnapja. Nekik ez is csak olyan nap, mint a többi. Rival-bajjal, nehéz vágással a döngő nagy eseményekkel telik el a vasárnap is, a legtöbb katoná rá se eszmél, hogy odahaza ma haragszó, a főökös szekrényből elővett tiszta ruha, vidámság és nyugali békeség ünnepe. A harctéren nem is igen lehet a napokat számolni. Az ember azt sem tudja, hány van-e vagy pén-ték. Puskaropogás és ágyudörgés viszi át az időt egyik héttől a másikba, napok, hetek gyorsan szállnak, eltelik egy hónap is a katoná egy futó pillanatra sem áldozhat az Ur szeretetének.

Áldoz a fegyverével. Őt áll a haza határain túl s mikor közeletségű komor pontorsággal, ellenőrzés nélkül is becsületesen s magyarasan teljesíti, ez már imádság, vasárnap templomos ének. Vagy meghal a mikor utolsó sóhajba belesűrít családját, faluját, egész átélt életét s félbenmaradt jövőjét, ez a vasárnap áhitatnál sokkal több. Ugy éreztem, hogy mikor egy-egy katoná meghal, ez az egész magyar népnek szomorú és nagy ünnepe.

Imádságos, hétségi, rendez, vasárnapja a katonának bizony ritkán van. Akad ember a szakaszban, aki tudja a napokat. Ásás körben,

nyugodt, biztos előrenyomulás alatt, vagy akár puskatüzben apró szünetek idején az ilyen ember odaszól társainak:

— Vasárnap van emberek!

— Vasárnap?

Egy pillanatra gondolkodnak. A lelükre száll valami. De a másik pillanatban már dolgoznak tovább. Vasárnapjuk elmúlt. Aznak tovább piszkoson, homokosan, vagy kiplánszának a lőrésen s lőnek újra. Élnek tovább a háboru egyforma, sziatelen hétköznapját.

De ha hónapokon keresztül egy helyben, várszerűen kléplített izmos, hatalmas állásokban van az ezred s a tűzéségi tűr, puskaropogás heteken át szünetel, akkor a helyzet más — ilyenkor a katoná vasárnapja csodálatosan erős, fehér, gyermeki ünnep. Valahol messze, tiszem Wolhyniában, orosz gránátok leve alatt, erdőszélen áll egy kis kápolna feragatlan, fehér nyírfából. Nyírfából van az oltár is, meg kétoldalt a padok. Az oltár fölött ortodox orosz házak ékessége: Szent Miklós képe és Szent Panteleimon. Paraszti sívek meleg szeretetével klácsolt kereszt fehérik a kis kápolna ormán, ez tán a legszebb benne. Drága kincs: klímzett terítől, erőt gyertyatartól nincsenek, ajtaja tárva nyitva áll mindig, itt nincs ml bezárol. Hogy melyik szakasz, melyik század, miféle ügyes mestere emberek építették ezt a kis épületet, nem is tudjuk: de mindnyájunk szívéből épült.

Elmennek mellette öreg népfölkelők, fiatal legények: az itenesebb leklü be is néz egy kurta imádságra. Oly könnyen szárnyal a lélek itt ebben az egyszerű, hófóhér, szelős kis zugolyban, orosz erdők közepe, a haláltól pár száz lépésrel. A világ klúsága, pompája, lármája idegen kék hegyek mögött tanyázik, a bűn itt ismeretlen, a lélek nyugodt és illatos, mint a telymes erdei rét.

A harctérünkön most minden napnak klönös, tiszta, ünneplő színe van. Őtközetben a héli zord és megyszerű klözelsége hárfázik a lélek bujálta, csöndes napokon az élet még hátralevő idejét élvezzi az ember öpkéntelen áhítattal. De a vasárnap, az még sokkal szebb. Ilyenkor az emlékek könnyű aeroplánján hazalebben a falusi ember hallja a haragszó s lája az otthoni tájakat.

Öz óta klékesége életet élünk itt, a rokitnói mocsarakban. Tűzéségi tűr, puskatövé s ked ugyan, de támadást szándéka egyik félnek sincs. Legutóbb már a vasárnap munkaszünetet is behoztuk. Vasárnap reggel a századparancsnok fedezékléből klépül a parancs:

— Munkaszünet! Szakaszunkat öt ember mértre mehet — s mindnyájan érezzük, mlő szép, szokatlan harctéri megazentelég ez az Ő napjának.

Az fcszerszámok, halták, fűrészek, szekercék elégedett féltenségben a sarokban maradnak, a fedezőkek várnak holnapig, az erdei fák boldog és titokzatos csöndben borsznak. Szakaszunkat öt ember nagyban tisztálkodik, elmenne mlére valahány, de a vonalat üresen hagyni nem lehet. Megy az öt ember keresztül az erdőn, sajdító sívek, fehér nyírfák, öreg vörös fenyők, pittyegő cinkék végtelen klórdalmában. A kis kápolnában már öltözködik a tisztelendő ur, a tiszta urak elfoglalják a padokat, a kápolna előtt az imádság derűs sugárzásával arcán áll az ötöklből összeverődött klétszáz magyar honvéd. Nincs itt zene, nincs klé énekszó sem, de megcsendül egy apró csengő s klétszáz kopott szubonyzebből klékerül klé-

vész fölérdt f'ul' l'akönyv. Oly meghető. Egy öreg hovód mellett, a tisztelendő úr felolvassa az evangéliumot a linc ép véltle-ál mlac kőben szólt meg az orosz ágyu. De mindeki nyugodt marad, az ezredes lebrjött fővel áll az ott' mellett. Ig' l'omra nincs ok. Atk a rajvonaban maradtok, állják a dol, u ket jól bírtozan. Sz' ill az l'adásig, a szállóban a gyolok fehér szaróvának ruhogását vélné az ember, dörög az ágyu a Szepktusra orosz ágyusorlüt roppan. Es' p'után, szert réglenség-gel hullanak a mészé; pap ajkáról az evangé- lum ódon szavai és éri' mindenki, hogyan ed, erőbőlki, dígd szélvésbe a bizalom, a kitartás, a kemény türelem s ha a balál jönné, az l'sten akarata való esender, ho'dog beletemetkezés.

A mészének v'ge. Várak meghőnyvel bűf- sáket, tív'x lelti kőntőöket vissza a rajvonaba az embereket. Még dörren, robban, slvlt az orosz ágyu, de id' az erdő fának sűrűségébe egy sem talál. Avlán csend lesz. Az orosz elbalogat. Glóriás nyugodtsággal ömlik el a tavaszi napfény a ző'd, sűrű, erdői galyakon, finom fésztárokon s a rajvonai erdőzérő, végtelen építményelo.

Az ottbonmaradt k'ujjagolnak:

— Ideb'it em a buzka keményen.

— Megesbeadlt valaki?

— Senki. Pedig pontosan l'it nagyon.

Papp bácsiok ép a fje főlték, a arapnelt' t'ó' robbint stét egy nyolcas gránát. Fel se velt'. Még csak el se mordo'lt a helyéről.

Felkereköjtek a Papp bácsit. Ritka eset az ilyen.

— M'ga ott maradt a helyén?

— Hát ott, jelentem állisan. Egyre azt esküdtek az emberrel, hogy nem szabad a helyét elhagyni. Nem is hagytam el a figyeltem tovább.

Mindenki mosolyog. Kemény magyar ez a Papp bácsi.

Az öreg is szerette volna mészére menni, de nem meh'tett. Iten jött el hozzá.

Pogány Kázmér,
20-as honvédhadnagy.

A TENGEREN.

Budapest, nov. 14. A november 13-ikáról 14-ikére virradó éjszaka egy tengeri repülőrajunk Doberdon katonai építményeket és Belignanál az ellenség védelmi repülőterét robbanó és gyújtó bombákkal igen hatásosan bombázta. Több hangart telibe találtunk és nagy tüzet idéztünk elő. A heves lövetés ellenére valamennyi repülőgépünk sértetlenül tért vissza. A hajóhad parancsnoka

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.

Legtökéletesebb és legköltségszerűbb illato piparom szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozokban. — YES-KRÉM 3 korona tégelyekben!

Mindenütt kapható!

Hagyományos recept!

ERŐNYI BELA Diana gyógyszerártó
Munkácsy Károly-házban B.

A „Zala” előfizetési Ára!

hosszban	hosszban	Postai számból
1. év	1,00 K	1. év
2. év	2,00 K	2. év
3. év	3,00 K	3. év
4. év	4,00 K	4. év
5. év	5,00 K	5. év

Keresek a város belterületén kisebb modern lakházat

kerttel bérbe vagy vételre UNGÁR, Zalahabót. 14012

Kitűnő 14009

hagymamag és dugghagymák

Makóról megérkeztek s így ezek valamint egyéb konyhakerti magvak a Gazdakörnél (Sugár ut 18. sz.) ma már megszerezhetők

Műhelynek is alkalmas pince

helyiség azonnal kiadó Bővebbet Csengery ut 27/a I. emelet

Berkenyét, borókamagot, szőlőtörkölyt és borseprüt vasárol minden mennyiségben

BLAU M. FIAI

cognac és likörgyára, Nagykanizsán. 13973

Egy drb. jókarban levő

félfedeles kocsi

és egy drb. szintén jókarban levő

kupé kocsi

eladó Bővebb felvilágosítás nyerhető Zrinyi Miklós-utca 43. szám alatt. 14010

RUHASZÖVETEK.

A nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívom elsődrendű minőségű szövetraktáromra Raktáromon van férfiruha szövet, női kosztüm szövet, télikabát, átmeneti kabát szövet minden színben.

Kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását

BÖHM DÁVID

Csengery-ut 13. (Schönfeld ház). 13926

A HARCZTÉREN

levő katonák kedves olvas- mánya a „ZALA” — Havi előfizetés postai küldéssel 2 korona A „ZALA” a harc- téren levő

minden katonára

részre küldhető. Előfizetés minden naptól eszközölhető a kiadóhivatalban Nagyka- nizsa, Sugár ut 4. sz. Telefon 78. szám

Olcsó női, leány

és gyermek kabát

és szőrmé kiárusítás!

Sikerült még időben nagy mennyiségű legújabb divatu női és gyermekkabátot valamint valódi szőrmegarnitúrákat olcsó áron beszerezni miért is ajánlom a n. é. közönségnek, ha olcsón akarja szükségletét beszerezni, tessék raktáramat meg- tekinteni

200 drb. különféle lüster

és cloth alsóruha 13—15

koronáért kapható

Blousok nagy választékban.

Stern József

divatáruháza Nagykanizsa, Központ szálló épületében.

ELEGÁNS DÖMBORNYOMÁSÚ —
NÉVJEGYEK
ELEGÁNS NÉVVEL VAGY BEÍVÉVEL
ELLÁTOTT
DISZLEVÉLPAPIROK
FISCHEL FÜLÖP FIA
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDŐJÉSEN NAGYKANIZSÁN

Erőpapirból

készült spárgákat

melyek a kenderspárgákat teljesen pótolják, bármily ki- vitelben és erősségben gyárt a

Hungária aradi pamutárnyár r. l. Brad

5 kg-os mintaküldeményeket utánvét ellenében küldetnek Képviselek kerestetnek

Mindenfajta divatcipők,

hadiczipők, gamasnik,

gummi-czipők lábme-

legítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában, Pósti, városi hárszűz.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

LENYEKES TÖRÉS ÉS ÉMENDVÁLTAL:

NAGYKANIZSA

BUSÁR-UT 4. SZÁM

FŐKIVADÓHVATAL:

Közzététel: 2. sz. (Fővárosi-hírlap) szerkesztés, a köz. hírlapoktól és a köz. hírlapoktól is.

"ZALA" Hírlapszerkesztő és nyomdai k. k. Hírlapszerkesztő és Nyomdai k. k.

TELEFON-SZÁMOK:

Hírlapszerkesztő: 111
Nyomdai: 112
Közös: 113

Nyugati harctér.

Berlin, november 15. A nagytámadás jelenti: Rupprecht trónörökös hadseregének: A Sommetől északra a csata tovább tart. A reggeltől éjjelig tartó viaskodást november 14-én is a nagy harcok közé sorozza. Az angolok abban a reményben, hogy kezdetben elért sikereiket kihasználhatják, újból nagy tömegekkel támadtak. Az Anzkretől északra és azután több ízben Le Sars és Gueudacourt között bár sikerült Beaucourt falut elfoglalni, a széles támadási arcvonal minden más pontján nagy veszteségükkel tört meg a támadás ereje állásaink előtt. Az ellenség rohamának elhárításánál különösen a magdeburgi 66 számú gyalogezred és a bádeni 169 számú gyalogezred, valamint a 4-ik testőr gyaloghadosztály ezredei tüntették ki magukat. A franciák nagy erőik harcbevételével a St Pierre Vaast erdő elfoglalására törekedtek. Támadásuk teljes kudarcra és véres vereséggel végződött. *Legfelső hadvezetőség.*

Keleti harctér.

Berlin, nov. 15. Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A Narajowka keleti partjaira Folo Krosnolesztől nyugatra rövid idővel ezelőtt elfoglalt állásokért bőséges orosz támadások történtek, amelyeket mind visszavertünk. Egy helyen ellentámadással Károly főherceg vezéreszede arcvonala: Keleti arcvonalon csak csekély harcok tevékenység folyt. Reánk néve eredményes erdei és hegyi harcokban, amelyek az Oláhországba vezető utak mentén folytak. A románok tegnap foglyokban 35 tisztet és 1800 főnyi legénységet, zászmányokban 4 ágyút és több gépfegyvert vesztek. *Legfelső hadvezetőség.*

Budapest, nov. 15. Károly József herceg arcvonala: Északoláhországban sikeresen folytatjuk a harcot. A románok 23 tisztet, 1800 főnyi legénységet és 4 ágyút vesztek. A keleti határterületen és a háborított Erdős-Kárpátokban nincs különös esemény. *Lipót bajor herceg arcvonala: A császári és királyi haderejénél nincs különös esemény.*

Höfer, altábornagy

Az olasz harctér.

Budapest, nov. 15. A helyzet változatlan Görög keletre csapataink elfoglaltak egy olasz árkot és 5 tisztet és 475 főnyi legénységet elfoglaltak és hét gépfegyvert zsákmányoltak.

Höfer, altábornagy

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 15. Mackensen vezértábornagy hadseregének: A helyzet nem változott Bukarest várát repülőink bombázták Macedon arcvonal: A monastiri síkságon intézett heves francia támadásokkal szemben a bolgár csapatok, köztük Ófelségének a császárnak Balkanski ezrede rendületlenül helyt állottak. A Cserna hajlásában sikerült az ellenségnek néhány magaslatot elfoglalnia. Abból a célból, hogy a völgyben fekvő állások ellen az oldaltámadást kikerüljük, védővonalunkat ott visszahelyeztük.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 15. Nincs újság.

Höfer, altábornagy.

A szultán trónbeszédje.

Konstantinápoly, nov. 15. A szultán tizennegyedikén délelőtt trónbeszédet mondott a kamarát. A trónbeszéd kiemeli a török csapatok győzelmes harcait a Kaukázusban, Dobruzdában és Galiciában. Rámutat a szövetségesekhez való politikai viszony folyton fokozódó erősödésére. Kijelenti, hogy a szövetségesek közös politikája: az ellenséggel szemben kitartani s úgy mint eddig egymást kölcsönösen támogatni, míg a győzelmes békét ki nem vívtuk.

Bécsben meghalt a német nagykövet

Bécs, nov. 15. Tschirsky Bögen dorf német nagykövet ma meghalt. Tizennégy nap előtt belső baj következtében megoperáltatta magát. Az operáció sikerült. A betegség lefolyása teljes sikerrel igért s így ma délután váratlanul következett be az érdegtelenség, amely a nagykövetet megölte. A halálesetet rögtön közölték Ferenc Józseffel és Vilmos császárral.

A magyar külügy-miniszter Berlinben.

Berlin, nov. 15. Burián István báró, magyar és osztrák külügyminiszter a német fővárosba való megérkezése után hosszasan tanácskozott a kancellárral. Ezen a magyar és osztrák nagykövettel ebédelt. Az ebéd után a kancellár, Jagow és Zimmerman miniszterek is részt vettek.

Anglia válasza Amerikának.

London, nov. 15. Arra a jegyzékre, amelyet Amerika a fekete-lista ügyében intézett Angliához, Grey terjedelmes iratban válaszolt. Kijelentette, hogy az angol kormány nem szándékozik egyes személyeket kereskedelmi összeköttetésekért megbüntetni. A rendszabály csupán azokra vonatkozik, akik angol alattvalók és olyan személyekkel állnak összeköttetésben, akik Anglia ellenségei. Érdekesen válaszol Grey az amerikai jegyzéknek ama részére, amely kijelenti, hogy a katonai helyzet olyan, hogy nincsenek a csereloforgalom megakadályozására. Grey kijelenti, hogy az antant katonai helyzete lényegesen megjavult ugyan, de még hosszú harc előtt állnak a népek, amelyek arra kényszerítik az antant vezetői körét, hogy minden jogos eszközt használjanak föl az ellenség ellen.

Ujjászervezik a román kabinetet

Zürich, nov. 15. Bukarestből jelentik: Nagy figyelmet kellett, hogy Ferdinánd király Marghilománnal hosszasan tanácskozott. Ugy hírlik, hogy a kabinetet újjá fogják szervezni.

Elsülyesztett szállítóközös.

Berlin, nov. 15. (Hivatalos közlemény) Egyik német tengeralattjáró e hó 8-án Máltától nyugatra egy torpedórombolótól és egy halászcőzöstől körülvert tizenkét ezer tonnás ellenséges szállítóközöszt torpedó lövéssel elsülyesztett.

Legujabb német jelentés.

Berlin, nov. 15. A nagytámadásról jelentik 15-én este 7 óra 45 perckor: Nyugati hadszíntér: Délután az angol támadások az Ancre mindkét partján megheiusultak. Sailly Saillisselnél a Pressionnal a harc tovább folyik. Erdélyi hadszíntér: A déli harcvonalon előbbre jutottunk.

A TENGERTEN.

Budapest, nov. 15. Folyó hó 14-én a kora reggeli órákban egyik repülőgéprajunk igen sikerült bombavetést intézett a rionchi, vermeghiano és doberdói állások ellen. Egy ellenséges szárazföldi repülőgépet, amely megtámadta repülőrajunkat, elűztünk.

A hajóhad parancsnoka.

Mezítábas gyermekek

Napsugaras nyár közelédtél akkor, mikor ezen a címen a „Zala”-ban felzaboláltam, hogy hadd járjanak a kis tanulóknak mezítábas lakóháza, mert kell a lábbel a rossz időre. Soraimnak nem várt eredménye volt. Kis mezítábas tanulóim megzavarodtak, még lányok is - kadtak kik, épp nélkül jöttek. Láttam törvényesről bírónak a fiát, aki ugyan nem az iskolában, hanem előadás után otthon lábbel nélkül futkozott. Akkor tele volt a lelkek a verőfényes nyár édes hangulatával. Az euybe természet megvédte kicsinyelinket az idő viszontagságtól. Hejt szótá nyugot fordult az idő. A déres ősz szél megzarta a fákat és holtan hullott le a halmvél, hogy halotti szemfedőt borítson a haldokló pársztra. Itt az ősz, küszöbön a térd től és lélekemet fájdalom tölti el, hogy még most is látok iskolánkban mezítábas gyerekeket. Amint akkor javasoltam nekik, most aggóva szeretném őket megvédeni tőle. Vesszünk is egyikek másikaak lábbelét, de sokan vannak, a forrás gyengén burog. Erdélyből menekült testvéreink is jócskán igénybe vették a lelkek lrgalmenségét. Hát most a közelebbi miénk ánylódjenek emlati? Szó sincs róla. Tudom, lesz majd valamennyinek lábbelje. De mikor? Hiszen már kétüő prósa lábakkal érkeznek a meleg iskolaszobába. Hozzátok szólok Nagykánizsa r. t. város tanácsa, jótékony egyesületek, szantálárságok, meg akiknek a jó sorsa megadta a meleg hajlékot és ruházatot, lássátok meg a szegény mezítábasokat és segítsétek rajtuk, míg nem késő. Ma és nem holnap; nem kell karácsonyra várni, hanem minél előbb el kell látni a kis tanulókat lábbelivel, hogy a fagy okozta betegségek meg ne ritkítsák a magyar gyermekek sorait. Minden bosszas bürokratikus eljárás mellőzve, nyújtások ki sejtő karjaitokat a kis fázó gyermekek fe é. Meglássátok, isten áldása fog rajtuk nyugodni!

Kerlész József igazgató.

HIREK

Galiciából.

Ebéd után vagyok, egyedül ülök földözékemben — egy nyúlfaerdő közepén — feketémet szürcsölöm, szívom a trabukómat és a szürke lüstelhökön át szemlélem a galíciai őszet. Szeszélyes ez az evszak, akár csak a nő... Az egyik pillanatban ragyogóan süt a nap, hogy a másikban már szitáljon az eső. Akárcsak a nő: az egyik percben mosolyog, de a következő pillanatban már sirni is tud.

Végigjártam a századom, bokán felül is sáros a cipőm. Nem tisztítom le, hiszen nemsokára ismét ki kell mennem... Isteneim! Milyen jója a háborubani! Elértem azt, ami gyermekkoromban vágyaim csimborasszója volt: szabad beletapogni a sárba, belefeküdni a porba... nem kell levetkőzni (nem is szabad), felöltözni, nem kell minden nap mosakodni, körmököt, fogakat tisztítani,

szabad evőeszköz nélkül enni — bármikor, mikor csak jölesik, mikor csata van... Miért is van az, hogy némely vágyunk csak 25 év után megy teljese-
desbe?

Észre se vettem: beakonyodott. Egyre sötétebb a kis lakásom, csak a kályhaajtó repedésén lopózik ki egy kis vékonyka sárga fényugár. Gondolataim otthon járnak, majd ismét visszajönnek ide a háboruba... Fura dolog is ez a háboru, épp megfordítottja a házasságnak: egy ideig veszekednek, verekednek az ellenfelek, aztán jön a béke, még barátok is lesznek... A házasságban eleinte béke van, aztán jön a se vége — se hossza civakodás, veszekedés... A házastársak egymásnak nem egyszer ellenségei lesznek... Egyébként a háború az egyetlen terep, ahol a néemancipációnak fönntartás nélkül hive lennék. Mily édes is lenne a nőekkel együtt váll váll mellett hadakozni!... A háboru nem lenne oly véres, kevesebb lenne a halott, több lenne a fogoly és elviselehetőbb lenne a fogság... De hát miért is van az, hogy ott hon nincs szerelem háboruszkodás nélkül, ellenben itt a háboruban nincs szerelem?

Merengésemből legényem ébreszt föl, a vaesortát hozza be. Borjuzelet, ugorka, egy pohár vörös bor...

Messziről, mintha mennydörgést hallana, vagy a föld morajlana... ahéző ütegeink dolgoznak. Egy egy puskatöves élesen virszhangzik az erdőben, kézigránt robban, rakéták, világító patronok röpöködnék a levegőben — néhány pillanatra nappali fényvel árasztják el a vidéket. Előszobámban ordonancok, telefonisták duruzsolnak, évődnek, egyikük ábrándos magyar nótákat játszik szájharmonikáján... 10 órakor vizitári megyek végig az egész szaszlóaljon. Eltart éjjelig, aztán egy nappal ismét közelebb vagyunk a békehez, vagy a tizennégy napi szabadsághoz.

916. X 28.

Dr. Mező Ferenc
(őhadnagy.)

— **Balatonfüred fejlesztése.** (Bejártó közlemény.) Igen tisztelt Szerkesztő ur! Képpük tegnapi számában Paroszer Gyula ur tollából közlemény jelent meg, amelyre néhány megjegyzést óhajtanék tenni, ha ennyik helyet méltóztatik adni. Paroszer Gyula ur azt követeli, hogy ne csak Balatonfüredet és a zalai oldalt, hanem a somogyi részen fekvő fürdőtelepeket is karolják föl az arra kiváratott. Aligha csalódom, ha azt hiszem, hogy Paroszer Gyula ur a somogyi oldal részét tartja magát balatoninak, mert csak a tulajdoni jogát patriotizmus tüntetheti föl úgy a dolgot, mint ha a

zalai oldalt, pláne Balatonfüredet a somogyi oldal mel őztésével fejlesztették. Aki a Balaton valamennyire ismeri, tudja, hogy a legutóbbi években csak a somogyi oldal fejlődött, még pedig szemfényvesztő gyorsasággal. Gomabodra keletkeztek fürdőtelepek, a környék lakóitól építettek, a stóliakultura bámulatos fejlettségre tett szert, míg a zalai oldalon maradt minden a régi b-n, s ami kovácsfüred és Kerzthely fejlődtek, ezt kizárólag saját erejükkel érték el. A Balaton minden igaz barátja szívvel kívánja a somogyi oldal további fejlődését is, de be kell látni még az elfogultságnak is, hogy Balatonfüred tervezett fejlesztése nem zalai, hanem egyen sen országos érdek. Balatonfüred kéis gtelőbb legkisebb, leg-egészségesebb helve az országban: s értéket csak növeli gyógyfürdő jelleg, amellyel a Balatonnak egyetlen más pontja se dicsekedhet. A híres neves fürdői meleg szeszélyes forrás valóságos isteni adomány a szívbajbajóóra s évekkel ezer és ezer ember köztöbbedi gyógyulását Balatonfürednek. A szenvedő emberiség értelek érdeke követeli tehát, hogy a bád-geknek a gyógyfürdő fejlesztésével a téli időszakban is nyújtsanak módot a gyógyulásra s hogy törjék föl azokat a forrásokat is, amelyek a föld méhe és a közöy sár el az emberiség ádve elől. Ezért kell minden magyar embernek, minden emberiesen érző embernek arra törekedni, hogy a balatonfüredi terv megvalósulni: sít ne zavarja se félreértés, se a loval-patrólózi usból eredő féltékenység! Tisztelettel: Dr. Sz. E.

— **A hadsegélyző kabarcéja.** A hadsegélyző hivatal előző jóikönyvesű mulatsága az eredeti terv től eltérően nem november 18-án, hanem november 25 én lesz. A próbák már szorgalmasan folyak és a kabarcé előadásán a város legkivalóbb működvéljéi vesznek részt. A szereplők között több bonvéd tiszt is lesz. A tiroll tárcsör, amely az est fénypontjainak létezik, a leucwehr-rezencar fogja a főnekközetet szolgálatni. Az egyes énekstánokát és szótöltancokat a bonvéd-rezencar művészi játéka mellett mutatják be. A gádág műsor, amelyet kézőbb ismertetőnk, jellemes megjelölésben fogja a közönséget részreztetni. Az előadás tiarza jövedelmét a harcra éltető zalai le nagykanizsai katonák karácsonyi megjelöléséhez ára fordítják. Biztosra vesszük tehát, hogy a közönség nemcsak az est fogja a műveltség meg ölteni a Polgári Együtt nagytermet, mert előrangú művészi szórakozásban lesz része, hanem azért is, hogy hálsát lerózza a távoli harctereken érünk küzdő hősokkal szemben. A mi karácsonyunk, ha nem is lesz olyan örömmel teli, mint a bákés esztendőök üdöpel voltak, — ha a magasabb cél barmegjelölés-tást parancsol is ránk, de lesz a szent estén meleg szobánk s meg lesz hársnk b izónsága. A megemlékezés és hála csekély jövelvények elviselehetőbbé a hállal szembe néző véreink karácsonyest-jét is.

— **Kutyákat a hadseregnek.** A hadügyminiszterium főbírszat teoz közzé amelyben p-tánsylogásra alkalmas kutyák föl-jelölését kéri a közönségtől. A kutyákat lövő-árkokban elszaporodott patkányok kitérésre fogják használni. Az ajánlatban az le ki-űlőte dő, hogy a kutyát a háború tartamán vagy végleg sen bucsútták-e a katonaság rendelkezésére. Az ajánlatot a közelebbi címre febradni: K. u. K. Krieger und Sani-árbónd-űhrokar, Wien, VIII. Herbersteinstrasse 66.

— **Képvénár Nagykanizsán.** A Zala hivatásos költők már, hogy a kanizsai színművészeti társulat művészei Sass Ferenc és neje Farkas Béke ferméjeiket a Deák tér 1. sz. alatt, volt Előjáró-lele üzlethelyiségben közönségre helyezték a szokás módjára áron eladják Örömmel regisztráljuk, hogy Nagykanizsa város intelligens közönsége megértő pártolásban részesült a művészeket, akiknek művészetükben tett nagy fejlődésükről is tanúsítják az alkalmat melyet naponta délelőtt 11—12 óráig és délután 3—5 óráig minden érdekelt díjmentesen megnézhet.

— **Kamaraalköszövény.** A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara november 21-én délután 3 órakor a kamara székben a következő tárgyszorozattal: 1. Először a közértesítések. 2. A háborúból visszatérő katonák és kikerülő önkéntesek gazdasági boldogulásának biztosítása. 3. A törvényhatóságok igazgatásának javának megvalósítása. 4. A soproni kereskedelmi tanácskollal bizottság két tagjának megválasztása. 5. Jelölés az Ipari munkások állami jutalmi díjára. 6. A kamara 1917. évi költségvetése. — Az V. hadikölcson jegyzésében való részvétel. 7. A kereskedelmi főiskola, felsőipari-kollal és Ipari-akikollal összekötődik megválasztása. 8. Az iparosok és kereskedők hadisegély ügye. 9. Segély-kérvények.

— **Megjötték a kis katonadíjak.** A Nagykanizsára helyezett marosvásárhelyi katonai alreáliskola kis növendékei tegnap délután érkeztek meg. Egy részüket Budapest felől 3 órakor, a kismartoni különítményt pedig főnégykor hozta meg a vonat. A katonadíjakat az államháson szédíturte kíséretében Kunst ezred, iskolaparaszcsok és a cz. és kir. lardwehr zenekar várta. A városban való bemenésén együttesen, katonai rendben történt a kis kadettek csoportja festői látványt nyújtott. A zenekar a menetet az iskolai épületig kísérte el, ahol ebéd és pihenés várt a farsadt, de jókedvű diákokra. Holnap már megkezdődik a komoly munka, a tanulás.

— **A huszas honvédek hőstettei.** Pogány Kázmér huszas honvédek hőstettei, a kanizsai színművészeti társulat művészei a rokitnói mocsarakban címmel részletesen kiállított, teljes léleket adott ki, mely kizárólag a huszas honvédek, a kanizsai és zalai fiúk harcok történetéről, hőstetteiről, hőstetteiről beszélt. Pogány hadnagy hosszú-hosszú hónapokig volt a 20-as honvédekkel a harcokban. Együtt szenvedte át velük a kirpári harcok borzalmát; Galicia felé, együtt tapostak velük Orosz-Lengyelország feleketlen sárát. Kanizsán, zalai fiúkkal lakott hónapokig a hőstettek mélyén; lelkesítette őket, halálra készítette; ott rohant az élőkön, mikor szembeszállt a kórt. Ismerhet-e vala jobban a kanizsai, a zalai 20-as katonái; méltóbb-e valaki náluk, hogy megörökítse az általuk átadott hőstetteiket a rettentően 20-asoknál? Ami ebben a fűzetben van, az mind speciálisan kanizsai, zalai, a névek, az emberek, a történetek. Mindenhol megismerjük valamelyik történetben a mi halálunk, hőstetteink, hőstetteink, apainkat.

kat. Ennek a könyvnek, amely tősgyökéres nyelvével, világos megvilágítással fogva is nagyon érdekes, igen értékes irodalmi munka, egyetlen zalai család könyvespolcáról se szabad hiányoznia. Kívánatra a Fischel Fülöp Fia könyvtársa, mely is megkölti 3 korona bontás ellenében. A Zala mai számú mutatónyit közzé a könyvből.

A huszas honvédek hőstettel

MOST JELENT MEG

Pogány Kázmér

a 20-ik honvédegyleget hadnagyának könyve:

A rokitnói mocsarakban.

ÁRA 3 KORONA.

A szerző könyvét az elcséft 20-as honvéd bajtársai emlékének ajánlja.

Kapható:

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében:

NAGYKANIZSA

Tábori őrsön. *)

Boguszlauka, 1916. február.

Ködbúsnyira a tábori őrsön előtt egy szomorú, fehér labáz. Formailag, nagy gránátlyukak tatongnak tetején falán, de összerokkadt nem akar. Két percnyire innen már erdő sötétlik. Tolo van számunkra titokkal. Közülünk oit még nem jrt senki. Az erdő szélén buzdik el az erdő orosz állás.

Mi megunk is erdőben v-gyunk. Csak épp az én száradom kezdett tisztára. Jó nagy tisztára. Állásunk mögött elter egy kis falu a egy nagy üveggyár. Ma már nincs meg sem a kis falu, sem a gyár. Gránát, puská, tüzvezár, lejtse, víz elsoport. De a gyár helye még felismerhető a az egyes házak helyén is akad jel: egy fa, egy kereszt, egy utkanyarulat, vagy egy kőszob, amiről majd val mikor a tulajdosos, megállván sír, bus emlékekkel szívében, ráismer, mondván: itt volt az én házm.

De ez még soká lesz. Addig is farkaszenet nézünk a muzikával: az ötödik század a tisztáson, az orosz erdő szélén. A kétszögölt körülbéli közepén van a tábori őrs. Futóások vjáz ki az állásból odáj. Es a lőtárok mély, erdő, az a ja ki van deakázva, csak egy a hibja: hogy a rokitnói mocsarakban van a leg alig egy hittel a megállás után felgyült benne a víz. Most épp alig van. Mit tegyen hát a tábori őrsön rendelt tizennyolc honvéd a vizekől, a vészlós ur? Kémegek az árok meletén. Az orosz jól látja őket, de nem lát. Miért? Tán humantárból? Nem, hanem mert

*) Mutatóny szerzőnek „A rokitnói mocsarakban” című könyvéből.

mi is látjuk felvilágosít a muzikát a mi a m lövünk. R elprocltas.

Lőről szállt kózikok állnak velünk szemben. Ravasz és kövvetlen katonák, de est a hallgatag megegyezést betartják. Egymástábori őrsére nem lövünk. Nem lövünk szóra sem, csak a két elcséftes rajvonal közötti krumpliföldre hajnalonta kijárnak. Nem volna méltányos. Ez már ide a tova kélhőségek. Minden más esetben szaporán lövdjük a golyót. Leghivált pedig akkor, ha valaki annyira figyelmeztet, hogy az állás tetejére áll ki. Pedig ez néha szükséges, mert az állás kiépítése soha befejezve nincs, javítani való mindig akad, egy-egy lövészkorok célbavessz a derék honvédek, is és lövölre nem táll. Ha valaki mégis úgy jár, mint nemrégiben a jóra való Molnár István, akkor erős, kemény bosszút állnak. A harcúterén a bosszú nem bántja az ember lelkiismeretét.

A tábori őrsön szorban nem sebesül meg senki. Idáig legalább így volt. Nem is odja egyikünknek sem, hogy a másik fél tábori őrsélt lelj. A cél lőőrsön: elfoglalni az egységességet. Őldőglük békésen a tábori őrs helyén, egy árok a lőa épített a mindenféle praktikákkal vízmentesített, bariangformában, a közepén vígán lobog a lőa, melyből a szemek belmeríteni olyan kiválóan jól lehet a szemlet az őrs előtt terdenállva vagy hámaszt három emberpár figyel előre, az őrsön állások let. Ha nagyon sötét van, fel is állnak. Ennek védik az egész század biztonságát. Nagyszerű katonák a a tolvajnál éberebb figyelők. Mit az egy nyúl, úgy fu-ják el merov tekintetükkel a fekete levőőt. Társaik benne a lőa meletén buporodnak, az őrsparancsnok a leggyorsabb melegedővel szomszédos fűtőben kis vaslába mellett a telefonkagylót hallgatja. A csodálatos. A zászlós ur kis szívesen pedon is, vele szemben egy tizedes egy tüzercső honvéd a egy öreg mudéro magyar. A telefonkagylós mondanivalóját, a zászlós ur azzal veri unalmát, hogy beszéget.

— Hát emberek, — szól a háromhoz — ki tudná megmondani, miért történt ez a háború? No, Szófogadó János?

— Azért, mert az emberek már nagyon paráználkodtak.

— Jól van. Hát maga mit mond, Horváth tizedes?

— Azért, — felel az újságolvasó Horváth — mert a szerbek megölték a trónörökösünket.

— No, öreg Zinthy?

Az „öreg” csak negyvenegy évet jelent. Öreg Zinthy, amolyan meglőléktű, kedves, tréfás parasztember.

— Azért tört ki, zászlós ur, mert a muzska már azt mondta, hogy ő még akarja hatalmat a lovát a Tiszába. De a mi királyunk azt mondta: megintodám, rongyos, a majd mit mondok microdaba. Erre aztán háború lett, van is, amíg vége nem lesz.

60 FILLER **HYGIENIKUS SZIVARKAMŰVELY**

1 DOBOZ „LAX” **1 KÖNYVECSKE SODORNIVALÓ PAPIR (20 LAP) ÁRA 12 FILLER**

Főraktár: HIRSCHLER MIKSA dohányárudájában „Korona-szálló” épület.

Horváth ir, Szófogsád is mosolyog.
Két lövés ártatlan most. Nyomban rá még három. Pillanatsnyl átszét Mjrd mind a hat különvő ember élénken türel.
— Mi ez? Már megint rémelet látott valaki — véll nyugodtat a zászlos ur.
Horváth tizedes kimegy megnézi, mi lelta a figyelőket. A zászlos ur bosszú flegmával ül a helyén s csak a fejét emeli fel, hogy hallgatódzék. Rémelet látta, bizonyos. Addig s oly mereven nérik a sötétet, míg nem foltok táncolnak a szemek előtt, a foltok alakokká tömörülnek, sz izgatott képzelet szuronnal, csizmáva, tányérsapkával rubázza fel a hullámzó semmit. A muzka jön! — gondolja a honvéd s vállához emelve a fegyvert, már is.
A tizedes most halkul. Egy egy lövés adódik le. Horváth tizedes belép.
— No?

— Karlovics azt mondja, hogy a háztól nem messze, a kertés mentén oroszok lopóztak errefelé. Kőnn voltam nála s magam is nézgettem, de nem láttam semmit. Azt mondja, hogy egy nyul szaladt el bíról, arra lettek figyelmesek. Mitől riadt fel a nyul? — gondolták. Figyelnek, kiderül, hogy muszkák voltak fel a fektéből. Ő látta, amint mélyen lehajolva, mborban jöttek. Mikor arután a tűzolás megkezdődött, a muszkák levágódtak a földre s egyenként szöttek hátra a kis fűzesbe.

— Meszebb az egész. Karlovics nem látott semmit. Karlovics jó figyelő, de most ki lehet merülve s idegességében muszkáknak látja a fa árnyékát. Nem őrdít meg a muszka, hogy ilyen fekete éjszakában támadjon.

A zászlos ur elgerttára gyújt, hátrádól a földfalnak s hogy a belső fal felé néz, veszi észre, hogy a szemközti sárokgerenda, egy szép fehé nyírfa törzs, a közepe táján ágacskát hajtott. Gyöngye, finom ágat, olyat, mint egy darabka szőlőfű. Csak a színe nem zöld, hanem inkább fehéres. A zászlos ur ő. Nézi az ágat s gondolkozik messzire. Kőnn minden eszesed. A figyelők figyelnek, a hold is szan oszlik az égen.

Pogány Kázmér.

YES-SZAPPAN

ARA 3 KÖRÖNÁ.

Legtökéletesebb és legkellősebb illato pipaszappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. — YES-PUDEF 1, 3, 5 korona dobozokat. — YES-KRÉM 3 korona téglapackokat.

Mindenütt kapható!

Magyarországi kiskétfér:

ERÉNYI BELA Diana gyógyszerháza

Munkácsy Károly-utca 2.

Két szép butorozott szoba
kiadó. Kazinczy utca 15 14014

Zongorák!

Barna, rövid keresztthoros zongora felete 140 cm. 3 pedálos zongora eladó. — 2 zongora bárbe adható Csengery-utca 31. 14017

A „Zala” alótiszoként Arni:

Netyoen hazhoz hordoz	Postai szállatoludon
Haj hórak	Foly hórak
Hegyalóvár	Hegyalóvár
Pálffy	Pálffy
Pálffy	Pálffy

Külső svám arni ill.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen jó apósom, illetve apám elhalálózása alkalmával fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezuton fogadják hálás köszönetünket.

Nagykanizsa, 1916. nov. 15.

Dióssy Béla és neje.

Műhelynek is alkalmas pince

helyiség azonnal kiadó. Bővebbet Csengery ut 27/a 1. emelet

Pincérnői állást keresek

kávéházakban december 1 re. —
Cím a kiadóhivatalban 14019

Is pán.

Birtokkezelő, kimint intéző is szolgált. végzett gazda, közép koru, nős, kis családú, kath. Több nyelven beszél. Józán és szorgalmas. Igényei szerények. Állást keres. Cím „Hadmentes” jeligére kiadóba. 14015

Berkenyét, borókamagot, szőlőtörkölyt és borseprüt vasárol minden mennyiségben

BLAU M. FIAI

cognac és likörgyára Nagykanizsán. 13973

Egy db. jókarban levő

félfedeles kocsi

és egy drb. szintén jókarban levő

kupé kocsi

eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Zrinyi Miklós-utca 43. szám alatt. 14010

Tekintettel a nagy zsir, tábla, égető és petroleum olaj hiány pótlására folyó hó 23 án a

tökmagolaj készítését megkezdem.

A tél folyamán kedden, esütörtökön, szombaton, ha a munka kívánja minden nap készítem. Kérném a tökmagot kisse szárítva és tisztítva küldeni, ezáltal az olaj finomabb lesz.

Berkenyés István, Ujduvár.
olajfűtőtulajdonos.

Mindenfajta divatecipők, hadiczipők, gamasnik, gummi-czipők lábmelegítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Főut. városi bérpalota.

Ó V Á S!

130822

Tudomásra jutott hogy a törv. videt **Bellka szerszám-kenőcsöt** amely a lösz részének, gépszijjainak s a bőrszijjainak tartósságát fokozza, s megkedélyezza azok felállítását és berendezését — hamisították, mind kité figyelmen kívül, hogy saját érdekében csak az eredetit fogadják el, amely nélkülözhetetlen a gazdaságokban, s látató gazdáknál. A hol nem kapható oda utánvittel küld két dobpat 10 koronáért bérmentve

Gyógyszerészeti Ipar és Mezőgazdasági Vegyertermékek Laboratóriuma, Rum, Vas megye.

A legújabb miniszteri rendeletekkel és a miniszteri harmadfoka ítéletek gyűjteményével.

Az élelmiszerhamisítást tiltó törvény magyarázata.

Örszégvjtőre és magyarsztokkal ellátva:

Dr. Steinecker Ferenc

fődm. miniszteri titkár, a hamisítási ügyek előadója, s felülbírált tanács titkára, s m. kir. József-megyetem meghiv. szakelőadója.

Nincs szakmunka, mely jelentősebb és értékesebb és nélkülözhetetlenebb s a jövőben fontosabb volna mint az „Élelmiszerhamisítást” gátló törvény- és rendelettörvény. A szerző az országok e téren legbiztosabb szakértője kiváló figyelemmel volt az összes elmul és társzerekre, mint a:

tej, tejzsír, tejföl, pasztőr. tej, kondex. tej, vaj, sajt, túró, zsir, növényzsir, olajak, liszt, tésztaemelő, paprika, méz, élesztő, valamint a: vetőmag, takarmány, húslevek, szesz, ecet, továbbá műtrágya és, rögálic

stb. előállítás, forgalombiztosítás, jelzés- és hamisítás tárgy. ló törvény és rendeletekre, nemcsak a hadiláttal, hanem a rendes béke viszonyok állapotában is. A törvény és rendeletek alapos ismerete a legfontosabb kötelesség, mert megvédi a fogyasztókat tehát az egész ország károsságtól s hamis, d. ága és egészségre káros élelmiszerektől, s a tisztaságon termelő az ezell-tes törvényhátsástól s súlyos büntető következményekkel.

E műre a hatóságokon kívül szükség van a fogyasztási szövetkezetek, tejgazdaságok, élelmiszerkereskedők, vaj és sajgyáraknak, malnak, kereskedelmi iparkamrák, kereskedelmi egyesületek, gazdasági egyesületek, tészta gyárak, olaj gyárak, szesz gyárak, ecet, élesztő gyárak stb.

A 348 oldalas munk. ára 7 kor. 7 kor. költve 3 korona.
Magrendelhető:
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedésben, Nagykanizsa.

HIREK

Nagykanizsán is lesz állítják a Hivatagokat. Zalavármegye alispán hivatala a köznélelmesztői diktátortól a következő szigorú rendeletet kapta: „A kenyérmegtermés kedvezőtlen eredménye és a hadsereg szükséglete következtében a polgári fogyasztás akadálytalan ellátása csak úgy lehetséges, ha a hatóságok a rekvirálás alkalmával minden fölöslegét eltávolítják és a termelők által örölt gabona vámjának a Hűdíttermény rendelkezésére való becsátását is a hatóságok a legszigorúbban ellenőrzik. Ugy a rekvirálások, mint a vámmalmok bejelentésének előkészítésénél csekély eredményekkel a hadsereg és a polgári lakosság fogyasztásának az átmeneti időben való főnökdését csak a rendkívüli megszorítással és a legnagyobb takarékoság keresztülvitelével lehet elérni. Mithogy a törvényhatóság havi lisztkontingenenciának megszorítását elkerülhetetlen, — hiszlvom, hogy a törvényhatóság fogyasztásának ily értelemben való korlátozást már most kezdje meg, azaz a megszorítást már a jelenlegi készletek kivételével a jövőre is érvényesítse.” A rendelethez két megjegyzésünk van. Az egyik: a földművelésügyi minisztérium öt év terméscsökkentése kedvező eredményt hozhat. Kőrthy szerint a termés-eredmény kedvezőtlen volt. Melyik hát az igaz? **Métódszor:** nem is olyan nehéz az élelmiszeri diktátortól hivatali. Amikor az állást szorvezte, azt hitte, hogy a betöltőjére az a szép, vagyis nehéz feladat hirtelen, hogy megszeresse a hiányzó élelmiszereket. Dehogy. Csak le kell neki szállítani az adigokat s meg van oldva a probléma. Az alispán már eleget is tett a rendelkezésnek. **Értesítette Nagykanizsa tanácsát, hogy az eddigi havonkénti tizenegy waggon helyett csak 6, esetleg 7 waggont kaphat a város közönsége,** mivel a vármegye is három waggont kap az eddigi 60 waggon helyett. A lakás, házfértés kanizsai publikumot arra kéri, fogadja megnyugvással ezt a rendelkezést. A készletünk fogy s csakis a legnagyobb megszorítással érhetjük meg az újat. **Roméljük, hogy a köznélelmesztői diktátor későbbi intézkedésével nemcsak elvez a nép élelmiszeréből, de hozzá is fog adni.**

Adakozzunk a népkönyháának. Legnépszerűbb emberbarát intézményünk, a népkönyha folyó hó 20-án nyílik meg, hogy téli idejére ismét belogadjon az éhező iskolás gyermekek és a sors egyéb mostoháinak száza. A népkönyha segítségét kér a nagyközségtől, annak áldozatkészségére apellál, mert csak ezzel tudja megteremteni az ezernyi ember ellátásának kellékét. — Az 1915—16. évi idényben 124 napon át 22059 lakolás gyermek és 10055 felnőtt, összesen 32114 egyén élvezte a népkönyha jótélményét. Ezen impozáns ténykedés alapját az adta meg, hogy legjobbjaink pénzbeli és természetbeni adományokkal elismerésre méltó módon lettek a népkönyha támogatóira. A város ezer korona évi segélyével 3793 koronára ruzgott az 1915—16. évi adományok összege és jelenlény mennyiségben folytak be az értékes természetbeni adományok is. Bizvást hisszük, hogy az áldozatkész társadalmunk sok más irányban igénybevétele dacára a népkönyhát a jövőben is érdemleges pártfogásban fogja részesíteni. Erre vall, hogy a népkönyha vezetője már is a következő befolyt adományokért nyílvánítja hála

köszönetét: **Vízleoduy Sándor** (Dorcsák), Újnépl Elek Ernő, gróf Samsich Antalné (Orbán) 100—100 korona; **Piszte Sándorné** (Varasd) 50 korona, **Relcheufeld Gyuláné** 40 korona, **Szabó Gyuláné** (Cseke), **Szabó Józsefné** (Géler) 20—20 korona, **Mekovits Gyuláné** 10 kor., **Blau Lajos és neje** (fiúk elhalálozásának évfordulója alkalmából) 200 kor., **Lőwinger Lajosné** (örökös tagsági díj) 50 kor. Természetbeni adományokat küldtek: **Lőwinger Emilné** (Pogányzentpéter), **Orbán-Henrikné és Kéri Jónáné.**

Fordulat várható a villamos ügyben? Tudvalevő, hogy a város és a villamostársaság közti áthidalhatatlannak látszó ellentéték támadtak. A társaság és a villamos ad hoc bizottság a céggel csak kötbér létesítése ellenében volt hajlandó az új szerződést megkötöni. Erre a vállalat azonnal felelt, hogy a villamos egységát önhatámulag fölemelje. A társaság ehhez nem járult hozzá s a közbizottság az elhatározott javasolni, hogy a polgársígot plakkatokon figyelmeztessék az áramelés jogtalanságára. Ugy volt, hogy a közbizottság még e hó közepén összehívják, de ez ne történt meg s a közönség joggal kérdezheti, hogy mi van a villamosüggyel? Az van, hogy az utolsó pillanatban a város lemet tárgyalása bocsátott a céggel, még pedig a következő alapon: a város lemond a kötbér kikötéséről, aminek ellenében a vállalatnak is le kell mondania mindaddig az áramemelésről, amíg azt a viszonyok változása föltétlenül elkerülhetetlenül nem teszi. **Értesítésünk szerint ezzel a kikötéssel már foglalkozott is a részvénytársaság közgyűlése és az eredmény ma-holnap ismeretese válik. Annyi bizonyos, hogy legfőbb ideje volna a végleges megegyezésnek, mert a közönség unja már ezt a gyermekes tempójú hárgstromrádosi játékot.**

Hét korona a mészahus. A Zala akciójának meg van az örvendetes hatása. A mészárosok egy része a mészahus árát 10—12 koronáról nyolc koronára szállította le, tegnaptól kezdve pedig már a piacon az elsőrendű hus kilóját hét koronáért is lehetett kapni. **Szager Ládornak** hívták azt a becsületes mészáros mestert, aki ekként a szegényebb néposztály részére is hozzáférhetővé tette a mészahúst. Itt említjük meg, hogy Szeged városában a nép négy koronás mészahúst eszik. Erről a következőket írja leaptársunk a **Szegedi Napló:** „A véletlenek sokszor segítségére sietnek a megszorult embereknek. Ilyen véletlen mosolyog most felénk is, szegény, agyonmaximált szegediekre. **Egy jólelkű konzorcium négy koronás húst kínál a város közelmezői hivatalának s Balogh Károly városi tanácsos naponkénti tíz mássa átvételére már költést is csinált. A négy koronás hus árusítását s napokban már meg is kezdik.** — Ezt Nagykanizsán is meg akarták csinálni, de a konzorciumot nem lehetett összehozni. Akik ugyanis a pénzt összeadhatták volna, azok drágábban is megutadják veun a húst s mielőrtőlnek ök másokkal?

Szigoru rendelet a dohányárusításáról. A pénzügyminiszter tegnap rendeletet bocsátott ki a dohányárusításról és főleg a dohánycikkok illos árdráglásáról. A rendelet kimondja, hogy vesdglükben, kávéházakban, kocsmaokban onental semmiféle dohánygyártmányt nem szabad árusítani. Ezekből a helyiségekből az engedélyek azonnal eltávolítandók. Aki e tilalom ellen vét, egy havi elzárással büntethető. Egyetlekben, kaszinókban, társas-körökben, katonai kántinokban az engedélyek tovább is fenmaradnak. Olyan fűszerek és szatócsok, akik nem kizárólag dohányárusítással foglalkoznak, a dohányhiány idije alatt nem kaphatnak árut. A pénzügyigazgatóságok új dohány-kiszárlási engedélyt nem adhatnak ki, az időkörsben megrendelő kis trafikok körül pedig csak azokat tölthetik be, amelyek a szomszédos kis trafikból legalább kétszázötven méter távolságra vannak. **Végül szabályozza a rendelet azt a menyegységet, amelyen a különböző trafikok kaphatnak.** Szigoruan tilos üzletet kívül dohányt árusítani. Megfekteti a rendelet a dohánygyárusok kieselyben való üzletit. A nagyárosok az 1913 ik évi forgalmuk öt százalékát tarthatják csak vissza kieselyben való árusításra.

Jótekonyság. **Kreiner Gyula** ur akadémiai napi díj lejében 12 koronát jutalott borzának a vak katonák javára. — **Jellinek Márk** né születét Fischer Regina urasszony elhúgyta alkalmából közorommegváltás címet, **Polák József** és neje 20 koronát és **Strem Ignác** és neje 10 koronát adományoztak a vak katonáknak. Mindeket nemzeti adományt rendeltetésű helyére juttattuk.

Uj páns. A N. Fr. Pr. közlése szerint az új papír egykoronásokat még karácsony előtt kibocsátják, még pedig oly időben, hogy az aprópróblémákon jó időre segítve lesz. A papír kétkoronásokat lassankint visszavonják s helyettük jobb minőségűt adnak ki. — **Illetékes helyen** kijelentették, hogy a háboru után a papír egy- és két koronásokat azonnal bevonják.

Kiskánizsai csendélet. Tegnapelőtt este **Pálai Mihály**, **Hajdu József** és **Mórai Sándor** kiskánizsai legények nagy mulit rendeztek, amelyek vége, ősi magyar szokás szerint, verekezés lett. A legények blakkával támadtak egymásra s irgalmatlan folytonosságú hiányokat ejtettek egymás bőrére. **Legsúlyosabb az állapota Mórai Sándornak**, akit életveszélyes sérüléseivel a kórházba kellett szállítani. **Hogyan eszelt meg, hogy a három harcias legénynek lithon kellett valamit leadni a virtusból, ahelyett, hogy a fronton verekednének?**

A huszas honvédek hőstettei

MOST JELENT MEG

Pogány Kázmér

a 20-ik honvédegyalgezer hadnagyának könyve

A rokitói mocsarakban.

ARA 3 KORONA.

A szerző könyvét az elcselt 20-as honvéd bajtársai emlékének ajánlja.

Kapható:

Fischer Fülöp Fia

1. könyvtársádecsében

NAGYKANIZSA

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 16. A nagy főhadiszállás jelenti: Ruprecht trónörökös hadcsoportja: Az angolok részlejtőreéseia Maily Serie Mueutnal, valamint Baumonttól keletre kézigránátharcban meg-hiusultak Erősebb támadások Graudcourt ellen tűzünkben összeomlottak. Saillisel keleti részét kemény utcai harcban elragadtuk a franciáktól. Este a hannoveri 33 ik gyalogezred a St. Pierre Vaast erdő északi szélén szívósan védelmezett francia árkokat rohammal elfoglalták. 8 tisztet, 324 főnyi legénységet és 5 géppuskát szállítottunk be Az Ablaincourt Pressoire szakaszon tegnap folyt harcokban a két fél vonalaiban nem történt változás. Ostendében 39 belga esett egy ellenséges repülőtámadásnak áldozatul. Bekes lotharingiai helyiségre hajított bombák viszonzásául Nancyt az utolsó napokban a földről és a levegőből bombáztuk.

Legfelső hadvezetőség.

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 16. Mackensen vezér tábornagy hadcsoportja: A Dobrudzsában előretolt osztagok csatároznak A Bonasitz megzsalásáról szóló román jelentés koholmány. A dunai vonal több pontján mindkét partról kölcsönösen tüzelnek. Macedón'arevonai: A Cserna szakaszában az előkészített új állásokat elfoglaltuk Astruma mellett előrsi csatározások. Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 16. Lényeges esemény nem történt. Höfer, altábornagy.

Az olasz harctér.

Budapest, nov. 16. Görzről keletre történt tngnap jelentett vállalkozásunk folytatásaképpen csapataink ismét elfoglalták egy ellenséges árkot, 60 olaszt elfogtak és két géppuskát zsákmányoltak. Repülőrajaink egyike a Ber la Caruia állomás melletti katonai építményeket bőségesen bombázta.

Höfer, altábornagy.

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.

Legtökéletesebb és legkedveltebb illatos szappan, mely minden tisztáltsághoz nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozokat — YES-KRÉM 3 korona dobozokat.

Mindegyiket kaphatját!

Magyarországi Kereskedelmi

ERŐNYI DELA Óceán Gyógyszertár
Budapesti Kereskedelmi

Uralkodók egy erdélyi városban,

A vonat fűtője és sötét. Sanki se tudja, ki a svomszédja, csak itt-ott jajdul fel valaki, valami láthatatlan festi-lelki féjdelomtól. Amott a másik kocsiiban pár centiméteres gyertyákat gyújtottak és a sötétben úgy tetszik a szemnek, mintha ismeretlen sírokon világítanának. Olyan furcsa, olyan idegen ez a kép. Kiszállók az állomáson, éhesen, álmosan. Kocsit keresnek. Kocsit? Istenem! elfeledtem, hogy ez itt most nem lehet.

Éjjel féltékeny. Megindulok az ismeretlen utcákon szaladást keresni. Nincs. Se előkelő, se egyszerű. Mindenütt tiszták laknak, az utcákon fegyveres katonák le és fel.

— Adján kérem egy székelt! — mondom a szobaszőnyegnek itt a folyosón megvárom a reggelt. Pihékes kis szőnyeg nyitott lépcsők végén egy asztal. Mi kell több? Odakönn autók szelődtek, repők szobogtak s mint valami fényes angyalzimek vigyáztak a földre. Aztán virradal kezdett. Kimentem a házamba. Láttam a virágos zászlós házakat. Főmentem a hegyre. Szíjszerű nyugtalanul vörös volt a hajnal színe. Távoli tűzfény? Olyan remegő, olyan félsz az emberek tekintete. Vörösen égelt a begyoldal. Szép reggel volt nagyon. Vagy a 'elkem volt már, mint azelőtt.

Furcsa, tarka szőnyegek borultak le a házak felé. A piros-bírből és a sárgából, fényők bujtak elő.

— Miért mindez? — Hiszen a lakosság távol; csak egy-egy székér billeg hazafelé. — Bojtástók vasredőli komoran sötétlenek. Nincs, aki áruljon, nincs aki vegye, még a hivatalok se érkezték bára mind. Olyan különös és sokatmondó ez a reggel. Napfényben szebb az élet.

Koronás főnök az a város, a szélő fűpén most érkezik. Fialatosan, fűgőn suhan az autó, mintha tudná, kit viszen. A lakosság még nem tért vissza, aki pedig itt van, az még nem tud a magas vendégről. Királyok utja most Erdély. Erre arra futnak fejedelmi vonatok és autók.

Az itthon maradtott heringok mely rugára tölti be az utcákat, a katólikus templom esperese papi díszben áll. Milliók nagy ura a múltkor is egyenesen oda tért be. Udvari papja — ismeri nevű szerzetes, író ember, aki évek óta kíséri urát: a vasúti kocsiiban mondja el a misét, ha másait nem lehet.

Az udvari pap élvezet elérhetetlen helyekre. Csupa ismert hadvezérek, nagy nevek s örömmel fogok rágondolni, hogy kezét foghattam velük. Az egyszerű, emeletes épületben kormányozták az erdélyi barokot. Megilletődve jérok a komoly foltrau ajtókat előtt, mert úgy érzem, lit életet és halált osztogatnak.

Az összes polgári hatóságok ott állanak az utcákon, de senki se tudja a koronás ur léptét. Ma itt van, holnap ott van. Ot hátszobás lakás az otthona. Verőfényes őszben csak repül az autó. Valahogy így repülhetnek a mesebeli királyfiak.

Újra zúgnak a heringok a kors reggelben. Udvari utók zengő kürtje hallik. A hazamene-kültek az utcára riolnak. Újra koronás vendég. Holnap a harmadik, aztán a negyedik. Világ-

történelmi napok, világtörténelmi események színhelye ez. A polgári előkelőségek újra ott állanak.

— Hol áll meg? Mi a program? Vek-latja mindenki őket.

Sűrű, nagy illoktalosság földi a koronás fők szándékait.

Üzenet érkezik, hogy csak kilenc órakor itt a városház előtt. A fagyos lábak tipegol, topogol kezdének a hóhármatos talajon. Fázik mindenki s mindenki lesi az utat, ahol jőnal fognak.

Egy agyonfáradt, két néhez tehenkés me-nekölt-fogat kanyarodik elő, tele van cök-mök-ke. Egyszerre rivall rá mindenki:

— Mit akar? Fusson innen!

A székely szemről sem tudva, meg-le-pelve felel:

— Megak megbolondultak-e? Mit ker-getnek eszmög? Én eleget futtam, most haza-felé megyek, hagyának békít nekem!

Igazra volt szegénynek, csak azt nem tudta, hogy menekült tehenes székerekkel, csúgő rongyokban nem illik királyok utján ballagol.

Végre itt van a Felség. Hosszu sor rutón fényes kizéret. A földtérre megállanok az auto-parancnok rendez, intézkedik. A főlapán és polgármester beszél. Utána bemutatások.

Aztán megindulnak Gondos két tisztja a királyok utján. A közönség félreáll. A királyi kíséretben ismerőse találók, aki engedélyt ad a csatlakozásra és megyek velők. Gyalog jár-jik be a vározt, apró érdeklődéssel néznek meg mindent, mialta sem is hűvök mezején volnánk.

Néhány díszlány áll a falhoz lépnlva. A felség megkérdezi: hová járnak, hénysdik osz-tályosok? Amott egy öreg uriső virágcsokrot lenget. A felség elveszi és hátraenyujja egy tisztnek. Most a kabóját kéri a király. Kimele-gedett a járásban s hűde van az aránykos olda'n.

Körüljárjuk a vározt, visszateérünk a kis földtérre, ahol szombajötti gyalog, egyedül, a má-sik felé. Fesztes katonasállásban áll, olykor meghajlik, mosolyog. Csvegnek. Pár lépésre állunk földt, minden szót értünk, hallunk. Az-tán egy író tőbornok csatlakozik hozzájuk. Rá-juk tűz az őszl rap s a templom háta mögött, hol közönség nincs, mintegy negyed óráig car-vegnek melletük. Most elbucuznak, s mélyen meghajol az egyik. A másik misére megy. —

Térdenállva imádkozik s térdenállva fogadja az esperese áldását, ki papi díszben előtte halad. A bucuzó király a templomajtóban így szól:

— Köszönöm áldását, mert arra nagy szükségem van, sok az ellenség.

Olyan szűbe markoló szavak egy ural-kodó ajkán.

A lakásra megy. Egyszerű, polgári, finom létső urház. Elsétálok előtte s visszapillantok: tehát itt fog lakni.

Királyok vonata áll az állomáson. Megné-zem azt is. Kék selyem a hálószoba, ezüst mo-dókészlet, korda, vörös szalon, tompa szinű szürkésűd szalon egymás mellett. Három sze-kács a konyhán. Éppen a lácsint sötta az egyik. Este már utkösbem lesz a vacsora. Az excel-lenclás parancnok, aki engedélyt adott a vo-nat megtekintésre, udvarias készással bu-cauzik.

Ilyenforma most egy kis erdélyi város, a hol máskor keveset, talán semmit se tudtak az emberek az előtről.

Szeretnék nagy, fényes királyi, hercegi, katonai nagy nevetek lenni. Itt vannakők, kiktől ma Erdély sorsa függ.

Magas helyről kaplam az engedélyt, e pár sor írására: Szigorú a parancs, hogy se neveket, se helyeket meg nem nevezhetek. A kik olvassák messze helyen frott soralmat: olvasnak szívesen. Mint egy mesét az életből. Titokzatos alkok, mesebeli nagyságok jönnek-mennek itt. Csak most látom, hogy milyen nagyok, itt ma, ebben az órában világtörténelmet csinálnak.

Most finom seogészel-ít melletttem egy óra. Olyan ez a váró, mintha mesében olvasnám. Királyok újjan megyek, nem szabad elfáradul.

Adám Éva.

Szerkesztői üzenetek.

Régi előfizető neje. Bocsánit, de össze vicslünk selyemszoknyát s így nem tudjuk megmondani, miként kell bűdölni a gyűlöletfoltot kiltisztítási. R. G. Elmeszüleményét, hogy a körülményes bivatalt neveztek el körülményes bivatalt, beküldték a sóbivatalt. Nem érzett még az egyában sohasé kóros elváltozást?

Kiadó =

egy száraz pince, raktárnak is alkalmas — Bővebbet

Kohn lakatos Magyar-u.

Két szép butorozott szoba
kiadó. Kazinczy utca 15. 14014

Műhelynek is alkalmas pince

helyiség azonnal kiadó. Bővebbet Csengery-ut 27/a I. emelet.

Ispán.

Birtokkezelő, ki mint intézőiszolgaít, végzett gazda, közép koru, nő, kis-családu, kath. Több nyelven beszél. Józán és szorgalmas. Igényei szerények. Állást keres. Cim „Hadmentes” jellegre kiadóba. 14015

Szakértelem nélkül nincs kellő termés!

A szőlősgazdák nagyrésze évek óta azért szüretel-oly keveset, mert szőlőit megfelelő gondozásba nem részesíti és borát helytelenül kezeli. Minden a szőlő- és borgazdaság körébe tartozó munkára megtanít a

BORÁSZATI LAPOK

(szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, IX. Üllői-ut 25. Köztalok.)
mely vasárnapokon jelenik meg. —
Mutatványszámot kívánatra 3 héten át küld.

2810/1916.

Adófizetés iránti hirdetés.

Alulírott városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik az adókönyvben előírt és az 1909 évi XI. t. cz. 26. §-a értelmében esedékes adótartozásokat e hó 15-éig be nem fizették, hogy aat járulékaival együtt a jelen hirdetés közzétételétől számított 8 napon belül, vagyis e hó 23-áig annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indíttatni.

Városi Adóhivatal

Nagykanizsán, 1916. évi november hó 16

Horváth,
adóügyi szeminervő.

Berkenyét, borókamagot, szőlőtörkölyt és borseprüt vasárol minden mennyiségben

BLAU M. FIAI
cognac és likörgyára. Nagykanizsán, 13973

Egy drb. jókarban levő
felfedelese kocs
és egy drb. szintén jókarban levő
kupé kocs
eladó Bővebb felvilágosítás nyerhető
Zrínyi Miklós-utca 43. szám alatt.
14010

Tekintettel a nagy zsír, tábla-égető és petroleum olaj hiány pótlására folyó hó 23-án a

tökmagolaj készítését megkezdem.

A tél folyamán kedden, csütörtökön, szombaton, ha a munka kinyánja minden nap készítem. Kérném a tökmagot kissé szárítva és tisztítva küldeni, ezáltal az olaj finomabb lesz

Berkenyés István, Ujudvar,
olajütőtulajdonos.

Mindenfajta divatcipők, hadiczipők, gamasnik, gummi-czipők lábmelegítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Főut. városi bérpalota.

FRANZ LAJOS ÉS FIAI

GŐZMALOM ÉS VILLAMOS-ÜZEM R.-T.

Dúsan felszerelt

Csillárüzletében

Állandó raktáron tart legújabb gyárimányu villamos **csillárokat**, villamos **kályhákat**, fűzőedényeket, zseblámpákat hozzávaló elemekkel, **villamosgöket** husz gyertyafénytől ezer gyertyafényig és egyéb elektrotechnikai cikkeket

A „Zala” előfizetői Árjai:

Nyelven képezés	hordva	Postai szolgálat
1.00 H	Egy évre	...
2.00 H	Hegyedévre	...
3.00 H	Hátréva	...
4.00 H	Hétévre	...
5.00 H	Tízévre	...

Magyarországi és külföldi előfizetők számára a kiadóhivatalban meg lehet rendelni.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ÍZÉKESZTŐSÉG ÉS KIMÓDVÁNYTAL:

NAGYKANIZSA

SUGÁR-UT 4. SZÁM

PIÓKKIADÓHIVATAL:

Közlöny-szám 8. az (Fischal-könyv-kereskedés), a hol átródothok és ártódothok is ártódothok is ártódothok is

„ZALA” Hírnyomdát és nyomdát a. t. közvnyomdáján Sugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Redakció:
Nyomda:
Kiosztó:

Keleti harcztér.

Berlin, nov. 17. Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A harci tevékenység a tenger és a Kárpátok között csekély volt. Károly főherceg vezérezredes arcvonala: A Gyergyó hegyekben a Putna völgytől keletre emelkedő magaslatokon az oroszok támadásainkkal szemben szívós ellenállást fejtenek ki. A határon Kézdivásárhelytől keletre a gyakran bevált 19 ik bajor tartalék gyalogezred rohammal elfoglalta a Runtul Mare csucsot és azt erős támadásokkal szemben is megtartotta. A predeali utól nyugatra német és osztrák magyar csapatok betörték a román állásba. A Krafft von Dellmensingen altábornagy parancsnoksága alatt a Vöröstoronyrostól délre előrenyomuló csapatok tegnapi harcai eredményeként immé 10 tisztet és több mint 1500 főnyi elfogott legénységet vittek hátra, ezenkívül az Erdélyi arcvonal egyéb helyein még több mint 650 oláh elfogtunk és 12 géppuskát zsákmányoltunk. A csapatok jelentése szerint az oláh lakosság is részt vesz a harcban.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 17. Károly főherceg vezérezredes arcvonala: A predeali utól keletre osztrák magyar és német haderők áttörték az ellenséges vonalakat. Egyébként is Északoláhországban a helyzet mindenütt kedvező; ott tegnap immé összesen több mint 2000 foglyot szállítottunk be. Sósmezőnél bajor csapatok elfoglalták a Runtul Mare-t. A Tölgyes-szorosától délkeletre emelkedő magaslatokért tovább folyik a harc. Az Erdős-Kárpátokban helyenként fokozódott az orosz tüzéség tevékenysége. Lipót bajor herceg arcvonala: Nincs újság.

Höfer, altábornagy.

Nyugati harcztér.

Berlin, nov. 17. A nagyfőhadiszállás jelenti: Rupprecht trónörökös hadseregportja: A Somme mindkét partján időnkint igen erős tüzéségi harcra került a sor. Este felé Beaumontnál az angolok egy támadása következett, melynek első készítő tüze átrijedt az Ancre deli partjára. Ez a támadás, valamint egy északi támadás Le Sarstól nyugatra meghiusult. A Fliers Thillotól uton a gárda gránátos ezred egy angol lészek kitakarítása alkalmával 5 géppuskát zsákmányolt. A franciák előretöréséi Sailly Sailleseltől két oldalt a támadónak semmiféle előnyével nem jártak. A kölcsönös repülőtevékenység úgy nappal, mint éjjel élnék volt.

Legfelső hadvezetőség.

A balkáni harcztér.

Berlin, nov. 17. Mackensen vezértábornagy hadseregportja: Szilisztriánál a tüzéségi tűz élénkebb volt, mint az előző napokon. Macedón arcvonal: Mralik és a Prespa tó között a monasteri síkság nyugati szélén és a Cegeltől (a Cserna hajlásban) északkeletre emelkedő magaslatokon az entente csapatok új erős támadásait visszavertük.

Legfelső hadvezetőség.

Olasz és délkeleti harcztér.

Budapest, nov. 17. Nincs különös esemény. *Höfer, altábornagy.*

Ujra cáfolják a békét.

Berlin, nov. 18. Hivatalos körökből ismét határozottan cáfolják, hogy Németország bármilyen irányban békétárgyalásokat akarna kezdeni.

Rotterdam, nov. 17. Az orosz kormány körtáviratban közölte a szövetséges kormányokkal, hogy a különbéke kötéséről szóló hírek rosszakaratu kombinációk. Oroszország hűséges marad szövetségeseihez.

Az antant ismét terrorizálja Görögországot.

Athén, nov. 18. A francia hadügyminiszter jejjzékét nyújtott át a görög hadügyminiszternek, amelyben követeli, hogy Görögország adja át vasutait és a görög tüzéség egy részét; továbbá száműzze a német ügynököket és egyezzen bele, hogy az antant csapatok megszállhassák a régi és az új Görögország közti zónát.

A király állapota

Bécs, nov. 18. Ófelsége állapotában nem történt említéreméltó esemény. A király ma többek között Conrad vezérkari főnököt ötnegyedórás kihallgatáson fogadta.

Utban a Deutschland.

London, nov. 18. A Deutschland csak ma, tizenhatodikán hajnalul egy óraker indult el az amerikai kikötőből.

A második német hivatalos jelentés.

Berlin, nov. 17. (Érkezett a főhadiszállásról 17 én este) A nyugati fronton nem történt nagyobb harci esemény. Az oláhországi előrenyomulásunkkal szemben mint csapataink újolag jelentik, a román polgári lakosság fegyveres ellenást tanusit. A macedoniai fronton az antant csapatok további támadásai meghiusultak.

A jövő év tavaszán

Athén, nov. 18. A francia hadügyminiszter az itteni francia kolónia tagjai előtt kijelentette, hogy a négyes szövetség győzelmét a jövő év tavaszán óriási arányu harc fogja eldönteni.

München légi bombázása.

München, nov. 18. Tizenhetedikén délben egy óraker egy ellenséges repülő München felé tartott és hét bombát dobott le. A bombák csekély anyagi kárt okoztak. Emberéletben nem történt pusztulás.

Mért vitték a belgákat Németországba?

Berlin, nov. 18. Az amerikai nagykövet fölvilágosítást kért a német külgügy hivataltól, hogy a belga munkásokat mért szállították Németországba? A nagykövet rámutatott arra, hogy az Egyesült Államokban eddig csak az antant információja vált ismeretessé és lehetséges, hogy Anglia Amerikából a saját információja alapján a belgiumi segítőakció megszüntetését fogja kérni. A nagykövet a német kormánytól megkapta a kért fölvilágosításokat.

Románia helyzete az antant megvilátásában.

Milano, nov. 18. A Corriere párisi távirata szerint Romániában egyre növekszik az ellenség nyomása és a románok több helyen kénytelenek voltak visszavonulni. Az ellenség az Olt jobb partján harminckét kilométernyire, balpartján huszonöt kilométernyire jutott túl a határon dél felé, ahol most hevesen folyik a küzdelem. Még komolyabb a helyzet a Zsil völgyében, ahol a románok a határtól harmincöt kilométernyire, a Tirgu Jiu város védelmére épült második védelmi vonalra voltak kénytelenek visszavonulni. A többi frontszakaszon, tekintettel az orosz segítő csapatok érkezésére, a helyzet némilég vigasztalóbb.

HIREK

Az ötödik hadikölcsön.

Végleges megállapodás szerint az ötödik hadikölcsön kibocsátása ennek a hónapnak 18-án megtörtént a 22-én megnyitják az aláírásokat is. Előre volt látható, hogy a pénzügyminiszter tanácskozási után, mely a nagyobb pénzügyintézetek képviselőivel a minap folyt le, most már gyors tempóban indul meg az új hadikölcsön keresztülvitele. Teleszky János megállapítása az volt, hogy a mai időponai gazdaságot, mint hateréti és belügyi szempontból az új hadikölcsönre a lehető legalkalmasabb. Ezt az alkalmat megragadni és kihasználni hazafias kötelesség. A gazdasági helyzet valóságosan kiállít, olyan bővítés a kibocsátásra. A pénzügyintézetek tömve vannak betétekkel s bizony a betéti kamat messze mögötte marad a hadikölcsönök jövedelmezőségének. Ez a pénz előreláthatóan mind ömlelni fog az új hadikölcsönre. Ugyanilyen előnyök a viszonyok a háborús helyzet folytán is. Abány harcvaonak van, valamennyin oly kiütésben állunk, hogy külföldi nem is kívánhatók. Sorra verjük ellenségeinket mindenfelé és hogy ennek visszahajjál uspról napra ugyancsak ök beszélnék a békéről is a legsűrűbben, ez a legjobb bizonyítéka annak, hogy rájuk gyakorolt nyomásunk ellenállhatatlan, győzelemi kihatásaink pedig sohasem voltak biztosabbak, mint ma. Időközben belügyi helyzetünk még egy másik vonatkozásban is kiválóan kedvezően alakult a hadikölcsönre nézve. Az élelmezési biztosi szervezése és ennek a révén ellenségeink kiéheztetésénél tartva szemben egy valóságos új hadisereg felállítására máris számottevő sikereket ért el. Az élelmezési bajok láthatóan enyhülnek minden téren, ami a drágaságon kívül a közhangulat kedvező alakulására is sokat ígérőn kihat. Hogy viszont ez a két körülmény mennyire előnyös a hadikölcsön fokozására, azt igazán felesleges bővebben fejtegetni. Vegyük még ehhez, hogy országsszerű terjed a meszslom, mely a hadikölcsön népszerűsítését tűzte ki céljává s amely mind szélesebb és szélesebb rétegek érdeklődését vonja magára. Ilyen suspiciumok mellett megvan minden kihatásunk arra, hogy az új hadikölcsön felkarolásával és teljes díjazására vitelével méltóak maradjunk hő csapataink bámulatos hadi teljesítményeihez, ellenségeinkre pedig egyetlen csepp vérünk hullása nélkül is újabb súlyos csapatot mérünk.

— Személyi hír. Kárpáti Kelemen székeshárvai tankerületi főgazdát Nagykanizsára érkezett, hogy meglatogassa a főgimnáziumot. A tapasztalatok fölötti eddig is a legnagyobb megelégedésnek adott kifejezést.

— A közönség figyelmébe. A Zala tegnapi számában közöttük Körtty bírónak azt a rendelkezést, amely a listadagokat le szállítja. A polgármester a rendelkezés alapján közli a közönséggel, hogy a legközelebbi listakiosztásnál már mindenki csak a redukált adagra tarthat számot.

— Jónívű diákok. „Mezifábas diákok” című hírnök hatása alatt két kis diák 3—3 koronát adott át az egyik tanulóknak lábujjára. A jónívű gyermeknek neve Horváthy Jenő IV. oszt. tanuló és Petermann István II. oszt. tanuló. Példájukat valószínűleg sokan fogják követni.

— A villamos-ügy. Emeltettük már, hogy a villamos ügyben újabb tárgyalások indultak meg a város és a cég között. A város ugyanis kijelentette, hogy hajlandó az ötvenczer koronás kártbárról eltekinteni, de ennek ellenében kívánja, hogy a cég mondjon le az áramárak főlemeléséről. A cég válasza most érkezett meg a városnak. A villamosársaság tudomásul veszi, hogy az új szerződés megkötésének újjából az utolsó akadály is elhárult. Kijelenti a társaság, hogy november és december hónapokra föltétlenül lemond az áramárak emeléséről, azonban ha január elszejég nem jelenének az állapotek, szelkvetkezendő hónapokra nem mondhat le a süljgerőléről. A társaság értesítésük szerint az az álláspontja, hogy az új szerződés most már föltétlenül megkötendő, — az áremelés dolgában pedig csak akkor kell a társaság és a közgyűlésnek állásfoglalás, ha az újabb aktuális lesz. Erre pedig biztosan sor kerül, mert az anyagbeszerzés könnyebbé se állna be két hónap alatt, ha a békét azonnal megkérte kötik. Különben — a polgármester szerint — az egész villamos ügy még ebben a hónapban közgyűlés elé kerül.

— Szászok képfelállítás. Több hben emeltettük már, hogy a kiváló Szász művészpár a Nagykanizsai Társképzőintézet palotájában képfelállítást rendezett. A kiállításnak ellendően nagy a közönsége s elmondhatjuk, hogy a kiállított dolgok minden tekintetben rá is szolgálnak a megajlvául érdekfeszítésre. A képek körül fokozottabb ifgyelemre tarthat számot két igen sikerült portré: az egyik Brunner ezredeséről, a második Szász édesatyjáról készült. Hiszük, hogy a két művészi becsületű sokaknak kedvet ad arra, hogy maguk t lépőstessék. Igen hangulatosak a tájképek, különösen a kanizsai utcaképek. A felállításra a környékbeli intelligencia figyelmét is felhívjuk. A képvásár még ma, szombaton és vasárnap délelőtti 11—1 és délután 3—5 kört lesz nyitva. A látogatás díjmentes.

— Üzenet oroszországból. Golsz János gelsel lakó, aki orosz hadifogságba esett, a wiszkaifogyólistából levelet írt, hozzána, amelyben elpanaszolja, hogy több üzenete, amelyeket Gelsón lakó hozzatartozóihoz írt, — válassz nélkül maradt. Így tehát nem tudja megállapítani azt sem, hogy levele megérkezik-e. Arra kéri a Zalát, közölje hozzatartozóival, hogy ő egészséges s jól érzi magát a fogságban.

— Kanizsa és az uszonnakávé. Tudvalevő, hogy az élelmezési elnök az állapokra bizta, hogy a rendezett tanácsú városokban is szükségessé tartsák a tejből készült uszonnakávé készítését és uszonnakávézást beszüntetni. Nélünk tehát Árvay Lajos állapától függ, hogy megszüntet-e és mikor a kávéházi eldörödi. Értesítésünk szerint az állapán egyelőre nem térta szükségessé Nagykanizsán a megszüntítést, mert a lakosság tejjelállása tőrhető, de a kávéházi különben sem fogyasztanak olyan tejennyiségét, amely a közellátását érezhető volna. Ugyanez áll Zalaegerszegen is.

— A templomrablók nyomában. A múlt héten emeltettük, hogy ismeretlen tettesek kirabolták a temogyszentmiklósi templomot, ahonnan elvitték a szentágytatót és két remekművet, két évszázados kelyhet, amelyeket a Festetics grófi család emere díszít. A esendő égy, amint most velünk köslik, nyomában van a tetteseknek, akik állítólag Kanizsán rejtekednek.

— Háborús szerelem. Egy francia folyóiratban valamelyik névtelen moralista — Franciországban a moralisták mindig névtelenek — arról a nagy változásról elmélkedik, melyet a háború a női lélekben okozott. A francia nő — mondja — öszlatén — sokkal ördöbb, mint a férfi. Minden kedvessége mellett sokkal több benne a rossz tulajdonság, mint a jó. Nincsen meg bennük a külföldi nők áldozatkészsége, ragaszkodása, mely annyira rokonszenvenessé teszi az orosz asszonyt. A francia nő önmagát mindenek fölött jobban szereti. Jobban szereti, mint a férjét és a házasság nála bizonyos mértékig az élvezet állapota, mely sokféle szabadsággal jár. Erről beszélnék neki kora gyermekkorában s ezzel töltik meg fejét. Ennek az a következménye, hogy szerelem nélkül megy be a házasságba, kiválszván a legjobb kőről, mivel szemben nem éppen kényes a bőségre. Ez a dolog annyira általános, hogy a férfit a legtrikább esetben csinál botrányt, vagy válik, hanem elhallgatja a dolgot, ami annál könnyebb, mert mindennapos Ennek a helyzetnek következménye a népszerűség stagnása és más s nemtelen rágódó hibák. Amikor a háború kitört, mindenki azt hitte, hogy a francia női lélekben gyökeres változás következik. Mindeddli nagy metamorfózis vár, mert a nacionalizmus léza az asszonyi lelket a megtagadta. Az asszonyok írva, de büszkén lucszáltak férjüket s örök bűséget fogadtak nekik. Ha a háború rövid tartama lett volna, kétségtelen, hogy a bűséget meg is tartották volna, mert szinte tüntettek férjükhöz való ragaszkodásukkal. Azonban a háború elnyult, tömegesen érkeztek haza a sebesültek, akiknek mihelyett lábadozók lettek, sükségük volt vizsgálatásra. Az asszonyok, kiknek fő je odalvón szenvedett a lövésrookban, gondolkodás nélkül vetették magukat az ezek karjába. De nem kellett, hogy sebesült hő legyen az illető, megelégedtek a frontmögöttikkel is, csak katonarubát viselt legyen az illető. Valóságos katonalát tört ki az asszonyi lélekben, sokan egyszerűen, minden szőgyenkezés nélkül házukba fogadták a sohasem látott idegen katonát és teljesen feleség módjára bántak velük. Ezekből a dolgokból számtalan tragédia keletkezett. A fronton harcoló katonák rendszeren tudomás szerzett feleség viselt dolgairól és mihelyt tehette, hazajött és véres bosszút állott. Az asszonyok nem érik ezt a fellépést. Még soha annyi asszonygyilkosság nem volt, mint mostanság és a hadbíróságok sorra fölmentik a családi becsületük védelemét. Az asszonyok kezdik észrevenni, hogy a férjek férfiska edzettek odakint a lövésrookban s most szerelem nagyobb kockázattal jár. — De az asszonyok vállalják a kockázatot és belevetik magukat a háborús szerelembe, mely soha nem tapasztalt ekkor meglatással jár. Fájdalom, felejt be a cikkről elmélkedést, az asszonyoknak ez a viselkedése nem elmer dolog. Amíg ök is nem mennek keresztül aron a változásra, melyen a férfiak, nem lehet erős jövendő Franciorszagról beszélni.

— A nagykanizsai posta főnöke értesíti a közönséget, hogy mátol kezdve a posta is elfogad hadikölcsönjegyzéseket.

— **A menekültek ellátása.** Mohár György, Zalai utca 30 szám alatti lakosáról értesül bennünket, hogy egy menekült asszony, aki ugyenezen szám alatt lakik, — kisgyermekével a legnagyobb nyomorban elhalálozik. Nincs tejük, nincs ruhájuk, és élelmük is eddig is a jölelkő, de szótlan szegény szomszédok tartották bennük a lelket. Miután azonban ők is nyújthattak tovább segítséget, — a közönség figyelmét hívjuk föl a Zala utján a nyomorgó erdélyi családra. — Mi viszont Mohár György panaszára a menekült bizottság és a hatóság figyelmét hívjuk föl. Mi úgy tudjuk, nyomorogó senkinek se kell, mert a segítséget rendszeren kapják s fát is ad a város, ruhával pedig a bizottság segíti az őrök szorú óráit.

— **Jótekonycéli hangverseny.** A ca. kir. Landwehr-zenekar vasárnap este a Központ kávéházban hangversenyt tart a következő műsorral: 1. Fiedler: G-dúr élméi induló. 2. Strauss János Nyitán az „Egy új Veleho-ban” című operából. 3. Strauss Öskár „Keringő”. 4. Wagner Richard: Részlet a „Tannhäuser” operából. 5. Brahms Magyar tétel. 6. Komzák Bécsi népdal egyveleg. 7. L-hár Keringő. 8. Kálmán, Egyveleg „A csárdás herceg nő”-ből. 9. Gábor, „Hoppon Sári” Keringő kettős a Mignás Miska operettből. 10. Zéró induló.

— **Világítás a falvakban.** A zalai falvakban nagy kellemetlenséget okozott a petróleumlámpa. Az apró, bogárhajú házikók az est beállítását sötétnek maradtak. Nem gyújtották ki a füst kis ablakok, mert olajat se lehetett a mécseshez kapni. Most végre megérkezett a nép, hogy a jusszon némi világossághoz. Átérték a legprimitívebb világító eszközre, a zsira, mely égés közben sercey, kellemetlen illatot terjeszt, de mégis világít. Most Zalában ilyen világítás mellett tartják az összejöveteleket, a disznótorokat és több más csárdában a mulatságokat is. Amde úgy tudjuk, hogy ez az állapot se fog soká tartani, mert eltiltják a sertészsírnak világítást célzó való felhasználását. Akkor aztán végleg sötétben maradnak a kis falvak. A petróleumlámpa Nagykanizsán is sok kellemetlenséget okoz, már tudottuk, ahol a villany nincs bevezetve. A zölők féltve amiótt panaszkodnak, hogy gyermekeik este nem tanulhatnak. Sokan beakarták már vezetetni a villanyt, de újabb áramszolgáltatásra állítólag nem vállalkozik a villamosársaság.

Érzelmek a lövészárkokban.

A lövészárkokban is van szerelem. Akik szerelünk, nem felejtjük el ott sem. De míg itthon édes boldogság forrása lehet a szerelem, odakünn kínt és gyötrelmet jelent. Halálosan reménytelenül válik, mert urra lesz rajunk az a tudat, hogy talán nem lájlok többé sohasé viszont azt, akít szerettünk. De a reménytelenségben megfeszült, megnevesült: szép, fehér, szon, szomorú szerelem az, mit ott hord a szív. Fenségesen fájdalmas érzés. Gyönyörű hangulat. Éjszaka, mikor lejár ón csendes lesz a föld, a sötét, fekete némaságba beleuntogni egy fehér leány szent nevét és százszorosan visszahangozra a szívünk. Vagy nappal, az ágyuk bömbölő lármájába belkiáltani azt a nevet; nem hallja meg, nem tudja meg senki, csak szívén, édes-n-megr-meg a szív, hogy ott is, akkor is rájövölünk. És olyan gyerekesen ártatlan az a szerelem. Értéki vágyunk ninosz-nak. Fárunk, de nem akarunk mámoros csákok. Ittében égni, forró öllelre se vágyunk. Szorvudély nincs, a vágy olyan szelid, szerény. — Csak megszorítani egy kis, puha kezét, bele-nézni egy mélytűz szembe, felvidulni egy kedves arc látásán. — Ott lünn nem is akarunk többet.

Szerelem, belki, hangulatos szerelem... mennyi bínat szűdje voltál. Apóltalak izlvenben és őrlítalak híven, seplőtlenül. — N ked szenteltem szentem éjszakák lassan pergő óráit, neked az átélődött nappalt, az időnek minden részét neked, csak neked. És te mit adtal cserébe? Reményt, amely már szertefoszlott, mint hajnali köd, vágyat, amely támadt és el-múlt beteljesítés és bánatot, amely megmaradt.

Aztán jön egy korzár, amikor lányra nem is gondolunk. Amikor nem ismerjük más nő, csak az édes anyácat, amikor csak az ő jóságos arcát lájlok magunk előtt. És nem vágyunk másra, csak odahajítani faradt fejünket az ő ölébe, hogy áldó, anyai kezevel megmimogatsa türelő homlokunk. Ha ott lehetne a szerelemesűn, ha ott lehetne az édes anyánk meny-mivel-könnyebb lenne mindent elviselni. Vagy ki tudja, mennyivel nehezebb...

Ezek az én érzéseim, másokra nem mérv-adók. Megkérdezek egy esalódos férfit, lány-sik-e az asszony...

- A kóstitja, az bizony lányai.
- Hat a csóbjja?
- A csóbjja... az nem lányai.
- Aztán hogy bírja anélkül? Hisz az-előtt...

— Hja, akkor más világ volt. Fáradt vagyok most, eszembe se jut.

- Fiatal legényt szólított meg, kinek manyasszonya van otthon.
- Gondol-e rokat menyasszonyodra?
- Eszembe van sokszor.
- Szereted-e úgy még, ahogy otthon szeretted?

— Ugy épen nem. Van itt az embernek k-dve szerető? Egy másik legény megmutatta, hogy van. Az ...-i feldáspítalba kerültem vele össze. Súlyosan sebesült meg. A többi bakák, mind állig jöttek el egy napja a front-ról, mohón vetették rá magukat csokoládéra, cukorra, a hírcéren megtakarított lénusgukat hamar elköltötték. Az én legényem odaskarta adni nekem a pénzét és alázatosan megkért: — Ha talán ki tetszenék menni a városba, egy gyűrűt kellene venni, de hát én nem tudok még menni.

— Minek a gyűrű?
— Van a faluba egy kis lány, megígértem neki, hogy ha majd visszajövök, akkor az ujjára hurok.

Szívesen vállalkoztam rá, hogy beszerzem a gyűrűt. De aztán nem volt már szükség rá. Csak egy menybeli angyal rózsája jut átíthette fel vele. Szegény szerelemes katoná másnapra meghalt. Ném-e jobb így? — Talán már másnap a gyűrűjét hordta az a kislény abban a faluban...

Volt a fronton egy öreg népfőnök, aki naphozzat a felesége arcképét nézte.

— Olyan nagyon szereti az asszonyt? kérdeztem egyszer tőle.

— Odaszódom a fél életemet, csak még egyszer láthatnám. Bánatos, öreg bajtársam, odaszódom a később az egész élelődel és mégse fogod látni többé soha, soha...

Ülünk egy este a kávézó. A röszelég piros fénye bevilágítja a gyűrűt arcközt. Nézem a sok fáradt, fásult férfit. Mindenkin egy szomorú, stenedő vonás. Minden szem messzire néved. Szóltai ul, némán ülök a tűznél. Maradomok. Az otthonba, ahol lárt karokkal várunk, várni vár. A világ összes költő műve sem sincs annyi szerelem és vágy, amennyit e néhány csendes perc alatt leolvasom a katonák arcáról. És akkor elrejtetem kezeim közé a magam bus arcát... A katonák azt hitték, hogy a kistől könyvesem.

Falusi-Lajos.

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.

Legtökéletesebb és legkelemenesebb illatú piperezszappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUĐER 1, 3, 5 korona dobozokat. — YES-KRÉM 3 korona téj, anyakrém.

Mindenütt kapható!

Magyarországi Kérelmés:

ERÉNYI BELA Diána Gyógyszertár
Budapest, Károly-körút 8.

S. I. okleveles

vinczellér

nőtlen, állást keres. — Cim: Teleky-ut 45. — 14025

ÓVÁSI!

13688

Tudomásunkra jutott hogy a törv. védet **Bellka szerszám-kenőcsöt**

amely a lőszerszámok, gépszerszámok és a bűrszükséglet tartósságát fokozza, s megakadályozza azok lepedését és berpedését — hamisítják, mindenkit figyelmeztetünk, hogy saját érdekében csak az eredeti fogadja el, amely nélkülözhetetlen a gazdaságokban, a lőtartó gardáknál. A hol nem kapható oda utánvétellel küld két dobozt 10 koronáért bérmentve

Gyógyszerészeti Ipar és Mezőgazdasági Vegyertermékek Laboratóriuma, Rum, Vas megye.

A „Zala” előfizetési árai:

holyben hához hordva	Postai szállítással
Egy hóra ... 1.80 K	Egy hóra ... 2.- K
Negyedévre ... 4.80 K	Negyedévre ... 5.- K
Félévre ... 8.- K	Félévre ... 10.- K
Egy évre ... 18.- K	Egy évre ... 24.- K

Egyes szám ára 3 H

Hirtetéseket 10 H-ért látni lehet a hirdetésosztályban

Kitűnően megvéd a

MATTONI FÜLE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚVÍZ

sokféle infectious bajtól: a pusztá gránitcsiklából fakad.

7000 példányban lényesen bevált.

Napidijas

férfi- vagy nőtisztviselő alkalmazását nyer a Hazai Általános Biztosító Résvénytársaság nagykanizsai fő ügynőskövégnél személyes jelentkezés csak a 6. 11-12 óra között Fürtös tükárnál

ELADÓ

szabad kézből Sugár-ut 12. sz. a föld szint, jó karban levő 2 db. ágy, 2 drb éjjeli szekrény és 1 drb. mosdószekrény Bővebbet a tulajdonosnál. 14023

LENOLAJ KENCZÉT.

olajfestőket és lakkot vesz raktáról Chemische Erzeugng Perchtoldsdorf b. W. Minta és mennyiség jelzéssel ár ajánlatot kér.

Zongorák!

Barna, rövid keresztűrs zongora fekete 140 cm. 3 pedálos zongora eladó. — 2 zongora bérbé ádható Csengery-utca 31. 14017

Méhelynek is alkalmas pince

helyiség azonnal kiadó Bővebbet Csengery ut 27/a 1. emelet.

Patkány és egér

irtószer, kipróbált, egész biztos eredmény. 1 skatulya 250 és 5 korona Sváb és Russ bogár elleni por 3 napi felszórás után egész határozottan egy áll sem mutatkozik többé. Egy liter 3 korona. FÉREGIRTÓ VÁLLALAT, Zágrá, Petrinjska ulica 3/III. 13984

Berkenyét, borókamagot, szőlőtörkölyt és borseprüt vásárol minden mennyiségben

BLAU M. FIAI
cognac és likörgyára, Nagykanizsán, 13973

DR. Palóc

k. egészségügyi tanár v. közhíri speciálista orvos

Budapest, IV., Károly-körút 2. sz.

És az őt érintő speciális praxise helyben teljes biztonsággal teljessé és kényelmesebbé egy férfiakat, mint nőket a közös és nem betegségek, valamint az esetleges szűrésre hajlandó. — Rendel. határidőnapok: 4. ó. 10-12. ó. és 3-5 ó. Ha személyesen lehetetlen volna megjelenni, válaszhatóság levélre minden ad díjtalan felirattal a felől, hogy ottani kurál hogyan szabódhat meg egyháromra a kijárat.

Tekintettel a págy zsír, tábla, égető és petroleum olaj hiány pótlására folyó hó 23 án a

tökmagolaj készítését megkezdem.

A tél folyamán kedden, csütörtökön, szombaton, ha a munka kívánja minden nap készítem. — Kérem a tökmagot kissé szárítva és tisztítva küldeni, ezáltal az olaj finomabb lesz.

Berkenyés István, Ujduvar,
olajütőtulajdonos.

Vámmalom eladás.

Eladó, más vállalat miatt négyjáratú sikszitás, Diesel-motor hajtásra berendezett igen jó formu vámmalom Nagykanizsa VI. VII. kerületében. Csak komoly vevőkkel tárgyalok. Levelekre nem válaszolok.

Herges

Kitűnő

14009

hagymamag és dugghagymák

Makóról megérkeztek s így ezek valamint egyéb konyhakerti magvak a Gazdakörnél (Sugár ut 18. sz.) ma már megszerezhetők.

Mindenfajta divatcipők,
hadiczipők, gamasnik,
gummi-czipők lábmelegítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Póst. városi bérpalota.

Erőpapirból**készült spárgákat**

melyek a kenderspárgákat teljesen pótolják, bármily kivitelben és erősségben gyárt a

Hungária-arádi pamutárugyár r. l. Brad

5 kg-os mintaküldeményeket utánvét ellenében küldetnek Képv. elők keresztetnek.

Olcsón szerezhető be

Uj model női és gyermek kabátokat, kosztüm, alj, pongyola és blouz-kelméket (dupla széles) bársonyok és selymeket, pargetokat, berliner és téli nagykendőket.

Valódi Rumburger vásznakat!

Kész női és férfi fehérneműket, harisnyákat

Kisfaludi és Krausz

rőfös, divat és női konfekció áruházukban az „Arany Kakashoz”

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. sz.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

IRVÉNYESÍTÉS ÉS TUDÓSVÁLTAL

NAGYKANIZSA

BUGÁR-UT 4. SZÁM

NYÓKIAHÓVÁLTAL

Kiadás: - 1916. évi. (Fülszáma: 189.)
Tudósváltal: 4. és 5. számú
számban is kiadottak.

"ZALA" irvényszáma az országos
s. k. irvényszáma Bugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Telefon: 111
Hírváltal: 112
Hírnyelvi: 113

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 19. A nagyfőhadiszállás jelenti: *Rupprecht trónörökös hadseregportja*: Az Ancre két oldalán fekvő állásaink ellen napok óta folytatott tüzelés valószínűvé tette, hogy az angolok ottani támadásaikat folytatják. Az ellenség arcvonala mögött tegnap megjelent a lovaság és kora reggel a tüzelés fokozása új nagy áttörési kísérletet jelzett. Ez a kísérlet az angolok véres kudarcával végződött és csak néhány helyen hozott nekik jelentéktelen térnyerést. A Fuchs és báró Marschall tábornokok parancsnoksága alatt harcoló csapatok szívesen védekezve dacoltak az angolok rohamával. A Sommetől délnyugatra Grandcourtban és néhány helyen ettől a falutól délre visszanyomták bennünket. Most az Ancre déli partján előkészített állásain vagyunk. Derék csapataink a 12 kilométer széles ismételt megtámadott arcvonal minden többi állását megtartották vagy ellentámadással visszazserezték. A francia tüzéség a Sailly Sailly seltől délnyugatra fekvő szakaszon erős tüzeléssel támadásokat vezetett be, amelyek a St Pierre Vaast erdő és a nyugati szelen vereségetfejtésen ösztönözték.

Legfelső hadvezetőség.

Keleti harctér.

Berlin, nov. 19. *Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonalai*: Nincs különös esemény *Károly főherceg vezéredes harcvonalai*: A Giurgiu hegységben a Lutna völgytől keletre bajor ezredék nagy orosz erőknél a hegyestől délre indított előretöréseit visszaverték. Az erdélyi déli harcvonalon október vége óta foló hadműveleteink tervszerűen folytatók. A románok szíves ellenállása dacára német és osztrák magyar csapatok kivitták a kijáratot a hegyszorosokból az oláh síkságra. A Targu Jiu-i csatában Jiu és Gilort között átrörtünk és szokatlanul nagy véres vereségei között megvertünk nagy román erőket. Az ellenségnek ujonnan odadobott erővel tett kísérletei, hogy keletfelől átkaroljon bennünket, megfiúsultak. Csapataink az ellenség után nyomulva, elérték az Orsova Krajovo vasutvonalát. A vöröstoronyi szorosot délre áthaladtunk a Calimanesi Suici vonalon. November 1-től 18-ig terjedő időben a 9. ik hadsereg összes szákmánya 189 tiszt, 19338 löny legénység, 26 ágyú, 17 löszerkocsi és 72 géppuska volt. *Legfelső hadvezetőség.*

Budapest, nov. 19. A Károly főherceg vezéredes főparancsnoksága alatt álló szövetséges haderők déli szárnya az utóbbi napokban teljes sikert vívott ki. Falkenhayn tábornok hadseregének csapatai a Targu Jiu melletti csatában a hegységből kiutat törtek maguknak és a Mătru völgyben előrenyomuló oszlopokkal együtt tegnap elérték a Verrierovától Craiovaig vezető vasutvonalat. A románok nagyon szíves ellenállása, amely sokszoros elkeseredett ellentámadásokban nyilvánult, különösen Targu Jiu-tól délre hiábavaló volt. Az Ott folyó mindkét oldalán előrenyomuló osztrák magyar és német haderők állandó szíves viaskodásban szintén elérték a hegység lábát s tegnap áthaladtak a Calimanesi Suici vonalon. A román támadások itt épp úgy megfiúsultak, mint Kampolungtól északra. November elsejétől kezdve Oláhországban 189 román tisztet, 19338 löny legénységet, 26 ágyút, 17 löszerkocsit és 72 géppuska szállítottunk be. Erdély keleti harcvonalán Tölgyestől délre keletre Arz tábornok bajor csapatai visszaverték egy orosz előretörést. Tovább északra nincs különösebb esemény.

Höfer, altábornagy.

Az olasz harctér.

Budapest, nov. 19. A Wippach völgyben Bigliától délre elfoglaltunk egy olasz árkot 4 tisztet és 120 löny legénységet elfogtunk. *Höfer altábornagy.*

A balkán harctér.

Berlin, nov. 18. *Mackensen* vezértábornagy hadseregportja: A dobrudza arcvonalon járőrharok Silistriában újra élénk gyalogsági és tüzéségi tüzelés. *Macedon arcvonal*: Miután az ellenségnek Cegeltől északra az 1212 magaslapon sikerült előrehalladni a német bolgár csapatok Mönastirtól északra fekvő állásba helyezkedtek el Erzel Monastir földadott.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 19. Nincs új sa.

Höfer altábornagy.

Tiltakoznak az antant-államok a lengyel függetlenség ellen.

Páris, nov. 19. A francia, angol és olasz kormányok a párisi konferencia határozatából kifolyólag elhatározták, hogy a semleges államokban levő diplomáciai képviselőik útján az orosz kormányhoz hasonló tiltakozást nyújtsanak át a semleges államoknak a lengyel proklamáció ellen.

A király állapota

Bécs, nov. 20. A király állapotáról a következő bulletint adták ki:

Ófelsége állapotában annyiban javulás állott be, hogy hőmérséklete reggel 36,6 fok volt és este csak 37,7 fokig emelkedett. Szubjektív állapota, valamint a szív működés allandóan jó. A király a két főhadsegeden kívül Körber miniszterelnököt egy órára kihallgatáson fogadta.

Pádua bombázása

Róma, nov. 19. A Stefani ügynökség jelenti: A Pádua ellen intézett osztrák röpülőtámadás áldozatainak száma nyolcvanhat halott és husz sebesült. Kilenc család utolsó szálig elpusztult.

A vasárnap esti német jelentés

Hivatalos.

Berlin, nov. 20. A nagyfőhadiszállásról jelentik: Az Ancre mindkét oldalán és St Pierre Voost erdő mellett időközönként nagyobb közelharok. Romániában előhaladásunk szakadatlanul tart.

A németek sikere Franciaországban.

Berlin, nov. 20. A St Pierre Vaast erdő északi sarkának visszafoglalása bizonyoságot tesz a német csapatok offenzív szellemének ékességéről. Hónapokig tartó súlyos csaták után is a támadást tizenötödiken hatásos tüzéségi tűz vezette be. Miután repülőink megállapították a tüzelés kielégítő hatásait, délután megkezdődött a roham. Csapataink néhány perc alatt elérték a teljesen szétlőtt francia árkokat. A szíves védelem után életbenmaradt franciák közül nyolc tiszt, 324 közlegény megadta magát, a többi sebesült, holtan fekiadt az árkokban. Tüzéségünk tüzelésének megsemmisítő hatása volt.

Győztek a bolgárok Macedóniában.

Róma, 19. Az olasz lapok egyhangúan megállapítják, hogy a Sarrail offenzívája, amelynek első állomásként Manastirt kellett volna elérni, megakadott a bolgár német erők ellenállása. A szerb-francia csapatok dinalmas előnyomulását megakadályozták azok a nagy pótlások, amelyeket a macedóniai bolgár seregek kaptak Szaloniki-i jelentések szerint a bolgárok készülnek most offenzívára.

HIREK

— **Ófelsége a katonák munkaszerződésért.** A hadseregélyz Hivatal és a Vöröskereszt együttes karácsonyi akciója egyszerre azonosabb mélyebbet állt. Ófelsége a király az idén is elsőnek jelentkezett a karácsonyi munkaszerződés megajándékozására magánpénztárából 10,000 koronát adott ki az akcióra, amelyet egyébként is legmolegabb pártfogásáról biztosított.

— **Katonai kinevezések.** A 43-ik gyalogezrednél kineveztek főhadnaggyá: Füredi Sándort, — hadnaggyokká: Welser Sándort, Helner Istvánt, Eis Józsefet, Helner Jánost.

— **A király és az ötödik hadikölcsön.** Az uralkodóház családja és magánvagyonosa is kivonul részt az ötödik hadikölcsönből. A király intézkedésére a családi alapok tíz-tíz milliót jegyeznek külön a magyar és külön az osztrák-uj hadikölcsönre.

— **A liant- és kenyéradagok rendelkezése.** A múltkor már említettük, hogy a közlekedési hivatal elnöke országosra leállította a liant- és kenyéradagokat. Eszerint Nagykazincsán minden emberre hetenként a régi 1 kiló 62 duka kenyérlíant helyett 1 kiló jut; a heti két kilós kenyéradag pedig 1 kiló 30 dukára száll le. A közönségnek tehát ennyire lesz jussa a legközelebbi kioskjánál már csak annyit is kap. Hogy ez a mennyiség végleges lesz-e, a most folyó számításoktól függ. A közönséget ismételtelen kérjük, fogadják hazafias megnyugtatással ezt az intézkedést, amelyet a életbevégő fontosságú cél: az ellenség kiterjedési politikájának leggyőzelestei szükségessége. A harcsterületen mi vagyunk a győztesek s most az ellenség becsatléni régeszményi kell még győzedelmeskednünk, hogy diadalmasan juthassunk el a bétségtelenül közeli békéhez.

— **Jótekonyság.** Löwe Adolf ur 20 koronát juttatott jótekonyságra a Zala szerkesztőséghez. A szemesi úti adományt a Vöröskereszt egybekebe juttatjuk.

— **Az uszonnákávé alkony.** Amikorra csak a sorok megjelölnek, talán már Nagykazincsán is az utolsó csészé tejskávéit szolgálják ki a kávéházban. A közlekedési hivatal elnöke, Kürthy béró ugyanis a tilalmat kiterjesztette az ország valamennyi kávéházára, cukrázdájára, kávétermézésre vendéglőjére és szállodájára is. Tehát nemcsak a törvényhatósági jogú városokban, hanem a legutolsó falusi kocsmában is tilos a kávé kímérése. Nagykazincsán ezen réven, sajnos, sem sok tej szabadul föl. Az ősszel nagykanalasi kávéházakban, szállókban, cukrádáknak készített tejskávéhoz és kapucinerhez naponként maximum százötven liter tejet használnak föl. Az igaz, hogy ez is valami, különösen ha azoknak a táplálkozására fordítják, akik legjobban rá vannak utalva. A rendeletről mindenesetre az világlik ki, hogy Kürthy báróban meg van a leglejjesebb jóakarati és erély a közlekedés megjavítására. Azonban a tejskávé csak akkor fog teljesen megszűnni, ha a vajgyártást és kül- földre való szállítást is korlátozni fogják, mert például Kavicsa város és környéke tejtermelőinek legelőket feléi vajgyártáshoz használnak föl; a vajat pedig Ausztriába viszik ki.

— **A mosdókámban gyerekeknek újabb adakoztak:** Róthachild Samu nagykereskedő 10 K, Bader Andor III. o. t. 10 K, Mezei János IV. o. t. 2 K, Márkus János IV. o. t. 1 K 30 L.

— A Király Söröződe közgyűlésén.

A Király Söröződe Részvénytársaság bíró Gutmann Vilmos elnökele szombaton tartotta közgyűlését a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank helybelli fiókintézetének helyiségében. A vállalat a lefolyó üzletévről 10%, egyrészt részvényenként 20 korona osztalékot fizet, a részvények már folyó hó 20-tól kezdve váltottak be a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank helybelli fiókjával. A közgyűlés határozata értelmében az alaptőke 2 millió koronáról 3 millió koronára emeltetik föl, az új részvények darabonként 205 koronával bocsátotnak a régi részvényeseknek, részvények arányában rendelkezésre, mely összeg folyó hó 30-ig lesz befizetendő.

— **A szappan árának maximumálása.** A kormány végül a szappan ártörvényre is a nyakára hág. A hadiszappannak az árát a hivatalos lap szombati számában közzétett rendelet a kiskereskedelemben ekként állapítja meg: # kúla szappan 2 kor. 08 fillér, 1/2 kilós 1 kor. 04 fillér, 1/4 kilós 52 fillér. Pipere- és borotválószappant csak az Olsj- és Zsiredekügyi Bizottság engedélyével szabad előállítani.

— **A képkilátásról.** Süssék képkilátásának cífofátalul szolgál annak az állításnak, hogy a háború nagy hanyatlást idézett elő a képzőművészetek fejlődésében. Sass Ferencnek és Sárosi Farkas Bükének művészeti szélessége határozottan megjelölötte a háború súlyos ével alatti. Ezt konstátálta nemcsak a kritika, de a közönség is, amely utóbbi érdeklődést tanúsított a kiállítás iránt. A tárlat dus gyűjteményéből sokan vásároltak maradandó becű műtárgyakat. Frank Jenőné az „Oravicabánya” című festményt, dr. König Jánosné Összhangulat és Kanisai tójkép, Pongor Henrikné Csenedélet és a Sánci major télen, Sennenberg-Böske Pécsi részlet és Tavasz hangulat, Sárány Károly tanár Udvarunkból, Régiesség, Vitorlás az Adrián című képeket szerették meg. Többen szintén bejelentették vásárlási szándékukat.

— **A tábori magáncomagforgalomban ez idő szerint a következő tábori (hadtíp) postahivatalok vesznek részt: az 5, 5/III, 9, 11, 13, 19/II, 20, 20/V, 21, 29, 35, 37, 38, 40, 42, 44, 47, 49, 51, 53, 58, 60, 66, 68, 69, 76, 77, 78, 88, 90, 92, 94, 95, 102, 105, 107, 110, 111, 113, 120, 125, 128, 130, 131, 133, 136, 137, 138, 144, 146, 147, 148, 150, 153, 155, 165, 167, 168, 175, 176, 177, 178, 180, 181, 183, 184, 185, 188, 189, 190, 191, 203, 207, 209, 215, 217, 218, 219, 220, 221, 223, 223, 224, 226, 227, 229, 232, 235, 237, 239, 240, 250, 252, 255, 256, 258, 259, 260, 262, 263, 267, 270, 271, 272, 273, 274, 276, 277, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 302, 307, 315, 316, 317, 318, 319, 324, 332, 334, 335, 336, 338, 340, 352, 354, 361, 364, 368, 369, 371, 372, 376, 377, 378, 385, 386, 387, 388, 388/II, 388/III, 389, 390, 392, 393, 395, 396, 398, 399, 400, 400/II, 400/III, 401, 403, 404, 405, 407, 408, 409, 410, 412, 444, 444/II, 444/III, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 516, 517, 600, 602, 605, 607, 608, 611, 612, 613 és 630. A 11, 51, 125 és 239 számú tábori postákhoz, valamint a helynév szerint megjelölt hadtápostahivatalokhoz tábori postai magáncomagot állandóan, vagyis bármely napon, a tábori postai magáncomagforgalomban résztvevő többi tábori postákhoz ellenben csak minden hétfőn, keddén és szombán lehet postálni adni.**

— **Áthelyezett orvos.** Dr. Miksa Imre nagykanalasi orvost, aki legutóbb a kaposvári cs. és kir. tartalékkórházban teljesített szolgálatot, — a nagykanalasi cs. és kir. tartalékkórházhoz helyezték át.

— **Halálozás.** Kürschner Ignác, a Károlyi Már ség könyvelője nejt, 5 gyermeke és rokonal gyászolják. Temetés hétfőn d. u. 3 órakor lesz a Bithory-u. 14. számú gyászszobán.

— **Magyarázat a lakásrendelethez.** A házbérendeletről kapcsolatban a közönség figyelmét fontos körülményre hívjuk föl. A rendelet 8-ik § a értelmében hatályát veszti minden földmérés, amely november 1. és 13. közt történt. A földmérést november 13. és 21. közt meg kell ismételnie úgy a háttuljdonosnak, mint a bérlőnek. Azok a bérlők, akik régi lakásukat földmérést, győződjenek meg arról, hogy az a bérlő is földmérést-e november 13. és 21. közt, akkor a helyére mennek, mert megeshet, hogy ellenkező esetben lakás nélkül maradnak. Az utolsó napon tekit ne feladtkerzen meg senki erről az óvatosságról és a rendelet intézkedéséről.

— **A hadseregélyz estélye.** A hadseregélyz hivatal szombati mulatsága a következő meghívót bocsátotta ki: A nagykanalasi hadseregélyz-harcsterület hadi katonái és a helybelli sebesültek karácsonyi szeretetadományára a Polgári Egylet nagytörményben 1916. évi november hó 25-én (szombaton) estélyt rendez, amelyre Zala vármegye hazafias és áldozatkész társadalma meghívja a hadseregélyz vezetősége. Az estély kezdete fél 9 órakor. Helyárak: Emelet páholy 30 K, oldalülés 6 K, 1—3 sorig 5 K, 4—7 sorig 4 K, többi sor 3 K, belépőjegy 2 K, karzati állóhely 1 K. Jegyek Kohn L. Lajos cég kereskedésében és az estély kezdete előtt a pénztárnál válthatók. Felállítások a jótekonyságra való tekitettel közönséggel fogadtatnak. Az estély a program egyes pontjai alatt zárva maradnak.

— **Borzasztó játék.** A szemesi úti magáncomagforgalomban nagyban folyik az emberszólás. A háború nagyon megváltoztatta az előzők szokásait is; a nagy kalap- és toalettkendőket mellet helyet kaptak a béke idején száműzött háztartási ügyek is. Most arról beszélnek, hogy X-nének van egy forrás, ahol sok a kávé, hogy Y-né mennyit pénst pazarol el a háztartásra és hogy Z-né a buszban naponta is bebi ebédet. Szóba kerül egy-urialomány, a kék-velék a legnagyobb fölháborodás hangján mondja:

— **Az borzasztóan pazarol.** Olyan lényűzést enged meg magának és a gyermekének, amelyenre én gondolok se mentek, pedig legalább hatszor annyi vagyonunk van, mint nekik. — Mit csinálhat? — kérdezi a szemesi szemesi.

— **Képzeld, kérlek,** — hangzik a válasz, még mindig fölháborodást sejtető hangon, de már egy kissé zavart mosollyal — képzeld kérlek, a múltkor nálam voltam és a hátflap-gyerekszobájában játszott. Tudod mit játszottak? Szappanbuborékat fújnak! Manapság szappanbuborékat...

Műhelynek is alkalmas pince

helyiség azonnal kiadó. Bővebbet Csengery ut. 37/a. I. emelet.

A hatalom automobilja.

Mióta az angol seregek főparancsnoka, a páncélos nehéz harcokosoknak egy új fajtájáról emlékezett meg, amely jelentős képességeinek adta próbáját, az angol újságok hasábjain cikkeznek a legújabb haditechnikáról. Fantasztikus tülközik jelentőségét. A Times harctéri tudósítója valóságilag áradott az új gépről, melyet őszönvén előtti szörnyeteghez hasonlít. Majd így folytatja:

— Ma már a németek is tudják, mi is tudjuk, hogy komoly harc gépekről van szó. Német hadifoglyok kijelentették, hogy a „tank”-ek (ez az angol nevük) felhasználása ellenkezik a civilizált hadviselés elvével. — Valóban, nem igen képzelhető el lélektelenebb látvány, mint az ilyen rohanó szörnyetegeké, mikor a nehéz szállékot vihara után fűtő, poron — és gránát-szállékot kereszttől roboznak a szűke alkonyatban. A meglepett elcsúszás hiábavaló gyorsított zúdított reá. De nem hogy a puskaegyek tehetők volna hátré, hanem, de az ellenség tábori létesítményének lövedékel is szikrázó golyó-

tanak és a szörnyetegek áthatolhatatlan páncélos bőrével. A legelőször német árokvesztés rohanat a gépek, ott híd módjára keresztbe álltak előtte és az árok lakóit géppuskájukkal végigpázták. Amint a mi gyalogcsapatunk is odát, páhogy fölkerakodott a szörnyeteg, hogy az arcvonalnak más pontjára folytassa halálomló munkáját. Kíváncsan erősen beépített hadállások ellen bizonyult megbecsülhetetlenek a hadgépek munkája, mert olyan közele tudtak férni hozzájuk, amilyenre a védtelen gyalogság sohasem lett volna képes. Erdős terepen a szörnyetegek egyszerűen lepusztítják a gyalogos csapatok névő olyannyira átvédlyező erődéji bozótot és járni könnyűséggel tárták keresztül az ellenség torlaszára. — Igaz, károk is érték a gépszörnyetegeket. Olyhán meg is pusztított. De viszont a többi tőlött minden várakozáson. Repülők, kik a gépek minden mozdulatát megfigyelték előtől, leírják, hogy mikor a gyalogság még javában küzdött az ellenséggel, hogyan robbant végig az egyik gép a kiűrtett Fler község táncjában. Az egyik szörnyeteg egy németektől megszállott euhogyának úgy ment neki, mint valami plexitólusuz egy galambduszának. Noh, ment és megjelölt. Egyetlen egy óra telofása alatt értékesebb munkát végeztek ezek a gépek, mint valamennyi Zeppelin összevéve, a háboru eleje óta. (?) Mindazonáltal valószínű, hogy sikerülnek megvan a határak, — mert eredményes átkösdésüknek legelőször föltétele, a meglepés, természetesen megvárunk jövőre és mert Németország is bizonyára sietve hozzálát ilyen gépek megépítéséhez.

A Daily Telegraph is kiűrdítte tudósítóját a nevezetes ut leírására.

— Hónapok óta — mondja — dolgoztunk olyan találmányon, amely rohamra kéző gyalogcsapatunkat megóvja az ellenség géplegyveritől. A németek a mi találmányunkkal szemben ahhoz a taktikához fordultak, hogy így-lyan tize elől mely seregben bujtak meg a földzeten csak akkor jelentek meg géppuskáikkal, mikor gyalogcsapatunk rohamra tudott a szűjűrdött állások ellen. Ilyen módon minden találmányunk igen sok emberünk életébe került. Olyan léte készüldéket kellett tehát kidolgozunk, a mely előnyon a gyalogcsapatunknak valószággal pakszul szolgáljon. Sikertől is semesek kigon-

dolunk, hanem valószággá is tesszük találmányunkat. Már hónapokkal mostani találmányunk előtti kipróbáltuk az angol front mögött a gépeket, de olyan módon, hogy a mi katonáink se tudták, milyen célra valók. El is kereszteltek a Tomnyk „litokatos tartályoknak” (the mysterious tanks.) A hadszörnyeteg azonban valójában csak föltételezett alakja — talán tíz évvel előtti feltalált mechanikai szikrábanak, melyet akkoriban katonai bizottság próbált ki. Tank (tariály) elnevezésének eredete elég szokatlan. A muclólos-minisztérium, mely a gép elkészítését intézte, nagy litoknak őriste a monstrum rendeltetését. Attól tartott, hogy a pusztja nevével is eltalálja őrutal, milyen célra szolgál a masina. Valami őristen nevetek: tek azért vártára és így kereszteltek el a megfelelő szakosztályt „tankdepartement”-nek (tariály-osztálynak), magát a gépet pedig tariály-nak. Végül aztán rajta is ragadt.

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.
Legelőböltebb és legkellensőbb állam pipaszappan, mely minden háztartásban előböltebbetelen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozokat. — YES-KRÉM 3 korona légegyenket. Mindeselőt kapható!

ERÉNYI BELA Ódon Gyógyszertár
Kudancsani Károly-körút 2.

Kerékpár

jó karban tartó előd. Király-u. 21.
Kiadó =
egy száz pince, rákórának is alkalmas. — Bővebbet:

Kohn lakatos Magyar-u.

Berkenyét, borókamagyot, szőlőtörkölyt és borseprüt varárol minden mennyiségben
BLAU M. FIAI
cognao és likörgyára, Nagykanizsán.
13973

Mindenfajta divatecipők, hadiczipők, gamasnik, gummi-czipők lábmelegítők és harisnyák
kaphatók:
Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Főut, városi bérpalota.

Háboru előtti nagy választék!

Női kabátok, modollok, gyönyörű kabátok. Valódi szőrme garmaták, gyapjú kelmék, bársonyok selymek, pargetek, sifonok, vásznak, blúzok, arnyok.

Óriási választékban

Barta és Fürst
divatárúházában.
Telefon 323. Telefon 325.

Áruházunkban csakis a legjobb minőségű áruk :: kaphatók ::

A „Zala” előfizetői árak:

helyben	hátha	hordva	Postai utasítással
egy évre	...	1.80 K	egy évre
hátré	...	1.80 K	hátré
hátré	...	1.80 K	hátré
hátré	...	1.80 K	hátré

Egyes számú ára 2.00

KIRÁLY-SÖRFÖZDE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NAGYKANIZSÁN

Felhívás!

A „Király-Sörfözde Részvénytársaság” Nagykanizsán 1916. évi november hó 18. napján tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a részvénytőkének 2.000.000 koronáról **3.000.000 koronára** való felemelése céljából **5000** darab egyenkint **200 korona** névértékű, névre szóló **uj részvényt bocsájt ki**, mely részvényekre az eddigi részvényeseknek részvényeik arányában az elővételi jog biztosított akként, hogy minden két darab egyenkint 200 korona névértékű részvény után egy darab új kibocsátású 200 korona névértékű részvény esik, melyért darabonként 200 korona, továbbá 1916. október 1-től a befizetés határnapjáig járó 5 százalékos kamat és költségek fejében 5 K tehát összesen 205 korona fizetendő be.

Felhivatnak tehát a részvényesek, hogy elővételi joguk gyakorlását, részvényeik bemutatása mellett, legkésőbb 1916. évi november hó 30. napjáig a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának pénztáránál bejelenteni, és ugyanott minden darab új részvény után 205 koronát legkésőbb 1916. november hó 30. napjáig befizetni sziveskedjenek.

Aki a megállapított határidőig elővételi jogának gyakorlását be nem jelenti, vagy a befizetés teljesítését elmulasztja, ezen elővételi jogát elveszti.

Az új részvényekből csak egész részvények adhatnak ki.

Az új részvények 1916. évi október hó 1-től, vagyis az 1916–17-iki üzletév-től kezdve részesednek a vállalat nyereségében.

Azon részvényeket, melyekre vonatkozólag a részvényesek elővételi jogukat nem gyakorolják, vagy amelyekre a befizetést pontosan nem teljesítik, az igazgatóság fogja értékesíteni.

Nagykanizsa, 1916. évi november hó 18-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSE ÉS KIADÓHVATAL
NAGYKANIZSA
SUGAR-UT 4. SZÁM
PIÓKKIADÓHVATAL

Közlöny-száma 2. az (Fizetési-könyv-
Lerakodás), a bel. hirdetések és
előfizetési le írtólattól. 2

"ZALA" Hirdetési és nyomdai
s. l. közv. vezetője Sugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Telefon-száma az elnökség: 175
Telefon-száma az elnökség: 175
Nyomda: 187

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 20. A nagy főhadiszállás jelenti: Rupprecht trónörökös arcvonala: A tüzérségi tűz tegnap egészben véve csekélyebb volt, csak az Ancre mindkét partján Serre és Beaucourt között, valamint Miromouttól délre fekvő állásaink ellen volt erős. Az esti órákban előtörő támadások veszteségteljesen meghiúsultak. Gyalogságunk kézigranát harcban kivette az angolokat. Grandcourt nyugati részéből. Az utolsó hét ellentámadásaiban 22 tisztet és 800 főnyi legénységet elfogtunk és 34 géppuskát zsákmányoltunk. A franciák is méltelen megkísérelték nyugat felől a St Pierre Vaast erődbe benyomulni, azonban visszavertük őket, bár erős tűz készítette elő a friss erőkkel intézett támadást. *Legfelső hadvezetőség.*

Keleti harctér.

Berlin, nov. 20. Lipót bajor herceg arcvonala: A harci tevékenység erős hidegességben általában csekély volt. — Károly főherceg vezérezredes arcvonala: Az orosz-román arcvonal ellen műveleteink tervszerűen tovább folynak. A románok Kampolungtól északkeletre naponként hiábavaló támadásokkal merítik ki össze vissza kuszált köteleiket. *Legfelső hadvezetőség.*

Budapest, nov. 20. Károly főherceg vezérezredes arcvonala: A Románia elleni hadműveletek tervszerűen folynak. Kampolungtól északra ismét heves támadásokat vertünk vissza. Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs semmi lényeges. *Höfer, altábornagy.*

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, nov. 20. Jelentős esemény nem történt. *Höfer, altábornagy.*

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 20. Mackensen vezértábornagy arcvonala: A Dobrudzsában és a Duna mentén, Szilisztriától keletre, az Oltina kikötőig ágyutüz. Macedonai arcvonal: Az új állások elfoglalása Monasztirtól északra az ellenségtől meg nem zavarva ment végbe. Új német erők beértek a harctérre. A Moglena arcvonalon Bachova és Tusiunnál a bolgárok visszaverték szerb előretöréseket. *Legfelső hadvezetőség.*

A nagy vezérkar esti hivatalos jelentése.

Berlin, nov. 21. A német nagyvezérkar jelenti hétfőn este: A Sommetől északra tüzérségi harc. Csapataink közelednek Craiovahoz, nyugati Oláhország fővársához. Az alsó Dunánál és Strumánál élénkebb tüzelés.

Porosz érdekek

Berlin, nov. 21. A porosz konzervatívok, nemzeti szabadelvűek és szabadkonzervatívok a napokban indítványt nyújtottak be a porosz parlamenthez, amelynek lényege a következő: 1. A keletporoszországi lengyel tartományokban a németiség érdekei megvédessenek. 2. A keletporoszországi lengyel tartományok német jellegén semminemű változást tűrni nem szabad. A parlament tegnap tárgyalta az indítványt, amelyet 180 szavattal 104 ellenében elfogadtak.

Körber Budapesten.

Budapest, nov. 21. Körber osztrák miniszterelnök az éjjel 11 kor a magyar fővárosba érkezett, ahol ma bemutatkozó látogatásokat fog tenni a kormány tagjainál, az udvari méltóságoknál, valamint a polgári és katonai vezető funkcionáriusoknál.

Még egy új királyság.

Berlin, nov. 20. A központi hatalmak példájára az antant is fölállított egy új királyságot. A legújabb monarchia az araboké, amelyet az antant Törökország testéből akar kihásonítani. Az ideiglenes kormány már meg is alakult s fölívta Perzsiát, hogy lépjen az új királysággal diplomáciai viszonyba.

Az archangelszki borzalom.

Berlin, nov. 21. Stokholmból jelentik a Lokalanzeigernek. Az archangelszki kikötőben a legutóbbi robbanástól hét gőzös 27 000 tonnatartalommal elpusztult. A kikötő lángokban álló pokolhoz hasonlított. A parton nyolcvan millió rubel értékű munició, tizenöt millió rubel értékű gummiárú és huszezer bál gyapot elégett a raktárakkal együtt. A pétervámoszkvai autómobilvonal egész autóparkja elpusztult. Suvajev hadügyminiszter a szerencsétlenséget Oroszország egyik legsúlyosabb vereségének mordaotta. Az angol nagykövet ama követelést támasztotta, hogy Anglia megszállhassa a kikötőt, mert Oroszország képtelen azt megvédelmezni.

Új magyar-osztrák követ.

Bécs, nov. 21. Gróf Széchenyi Lajost szófiai magyar-osztrák követté nevezték ki. Széchenyi ezelőtt belgrádi, bukaresti, majd kairói ügyvivőnk volt.

Zatonyra jutott amerikai hajó

Hága, nov. 20. A Szibéria nevű amerikai gőzös Dower közelében zatonyra futott. A hajó veszedelemben van: A személyzet minden irányból segítségét kér.

Az Unió cáfol.

Berlin, nov. 21. A Kölnische Zeitungnak jelentik Washingtonból: Lansing államtitkár hivatalosan kijelentette, hogy mendemondás a newyorki lapok ama híre, mintha Amerika a Németországgal való közeli szakitás gondolatával foglalkoznék.

Ostram

HIREK

— **A beteg király.** Bécsből látványosak: Őfelsége állapota a következő orvosi jelentést adták ki: „Őfelsége jobb tüdőjében az elmúlt éjjel korlátozott érzékeny göcbántalom támadt. Egyébként az állapot változatlan, Hurotos tünetek mellett a reggeli hőmérséklet 38, az esti 37,8 volt. A szív működés jó. Lélekzés egyformán nyugodt. Az étvágy csekélyebb.” Őfelsége az egész napot ágyon kívül töltötte. Estig dolgozott. A főudvarmesteren és két főhadsegéden kívül Frigyes főherceg hadsereg-főparancsnokot háromnegyed óras kihallgatásón fogadta.

— **Uj alexandros.** A Rendeleti Közlöny legújabb száma jelenti, hogy Őfelsége Gross István 19-ik gyalogezredből őrnagyot a 48-ik gyalogezred hadkőlegészlő parancsnokát alexandros névvel nevezte ki.

— **Házasság.** Bocsári Svasits János dr., es. és kir. főorvos, muracsányi köröri házasságot kötött Vécott Sarlay Jenő és neje Svasits Árpádné leányával, Stefánival.

— **Névváltozás.** Fischel Viktor végzett jogász családi nevét belügyminiszeri engedéllyel Szöngi-re változtatta.

— **Koronás fők útutazása Nagykanizsán.** Amióta a világháború tart, sok nagy ur utazott át Nagykanizsán, sőt kár a kezében hadseregek, népek sorsa van letéve. Utjuk természetesen mindig ittokban mészát a csak kevesen tudták, hogy egyik-másik gondosan őrzött, sűrűn lefűggyőzött kocsiok ki az utasa. A napokban ismét több koronás fő utazott át a kanizsai állomáson. Sok sok milliónyi ember ural. Honnan jöttek, merre tűnt el velük a vonat, — tilija megírni a magasabb érdek. De hiszük, hogy elérkezik az ideje annak is, amikor Nagykanizsa népe a hődotat virágát szerhatja a népeknek diadalmasan megtört uraló,

— **Halálozás.** Mély részlettel értesülünk, hogy dr. Havas József letenyei ügyvéd 39 éves korában rövid szenvedés után elhalálozott. A fiatal, életős ember a múlt heten még bent járt Nagykanizsán a jókedvűen végese dolgait. Amint hazánk, sarlahba esett a a betegség átragadt ifju hitvesére és luaka, valamint Borlaka nevű gyermekeire is. A rettenetes kór pár nap alatt végzett az apával, a család többi tagja pedig ma is ágyban fekszik. Dr. Havas József szimpatikus, tevékeny szerepet vitt Letenye város életében. Tagja volt a vármegye törvényhatósági bizottságának és ügyösze a letenyei lakarepöntérnek. Szerdán délelőtti helyesik örök nyugovóra Letenyén.

— **A hadsegélyező estélyére napról napra lankadatlan buzgalommal folynak az előkészületek.** A próbákban is meg lehet állapítani, hogy az estélyi programja minden várakozást fölüli fog mutatni. A jelmezok tirioli táncot a város és környékének legbősebb arányai fogják lejtetni. Szilár kerül két pompás egyfelvonásos is, amelyet egy bonvéditást rendez nagy hozzájárulással. Ezek kívül magántáncok, ócsk- és zenészek, pompás mókák, pazar látványosságok szerepelnek az estély műsorán, amelyet legkülönbözőbb teljes terjedelmében is megismertethetünk a közönséggel.

— **Az új Lengyel királyság térképe** Gallia és a határos német és orosz területekkel K. 1.50. Kapható Fischel Pál és fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— Árdragítás rendőri segítségével.

A multkorában történt meg Nagykanizsán az alábbi jóküzű történet: Egy fiatal asszony a híszott libiját hatvan koronáért árta. A liba, drága volt, és meg kell adni, hogy gyönyörű is volt. Nyomott vagy jó nyolc kilót. A rendőrségnek valahogy tudomása jött, hogy a fiatal asszony nem igen respektálja az ármasimálást. Amikor arról hivatalosan meggyőződtek a rendőrség őrei, elkobozták tőle a libát, amelyet aztán maximális áron áruba bocsátottak. Ámde annyit volt a reflektáns, hogy végre sorshuzás utján kellett elődönteni, kié legyen a kesz jószág. A szerencse egy nőlen kereskedőségnek kedvezett, aki nem tudván mit kezdjen a szerencsével, — tovább adta a libát, még pedig nyolcvan koronáért. Így drágitotta meg a rendőri beavatkozás a hatvan koronás libát husz koronával.

— **Akiknek nincs kenyerük.** A kormány engedélye alapján sokan vásárolták meg Nagykanizsán is egész évre való gabonaszükségletüket. Ezekkel most kegyetlen tréfát csinált a szeszélyes sors. Van gabonájuk, de nincs kenyerük. A malmok ugyanis annyira túl vannak terhelve rendeléssel, hogy képtelenek a község búrját idejekorán megőrölni. A gabonával rendelkező emberek nagyobb részét azal baltaják, hogy buzjuk megőrésére valamikor januárban, februárban kerül csak sor. És ezeknek a város se ad listát, mert hiszen ők papíron el vannak látva. Így aztán sok család valóságos éheznek, csupán azért, mert elővigyázatos volt. Valamiképpen meg kellene oldani ezt a kérdést. A malmokat pusze nem lehet arra kényseríteni, hogy soronkívüli őrléseket vállaljanak. Leghelyesebb lenne tehát, ha a hatóság ezeknek, akik őrléssel nem tudnak, megfelelő ellenértékű gabonáért adna listát vagy kenyeret. Itt jegyezzük meg különben, hogy jelenleg szünetel a listakímérés is, mert az állspól hivatal még ma se küldte meg a városnak megjáró listamenyüiségét.

— **Jótékonyág.** A nagykanizsai felsőkereskedelmi iskola tanári kara jellnek Márkné elhelyni alkalmából közoromegváltás címén 24 koronát juttatott hoznák az erdélyi menekültek javára. Vagy István őrmester közorommegváltás címén 20 koronát küldött a vak katonák javára. Mindkét összeget rendeltetel helyére juttattuk. Klein Vilmosné (süti neje) a vak katonák részére 10 koronát adott.

— **Nagykanizsán is összehírják az élelmiszerkereskedésletet.** Illetékes helyről jelentik, hogy legközelebb az egész országban összehírják a lakosságot és az élelmiszer készletet. Az erre vonatkozó rendeletet már meg is küldték Zala megye törvényhatóságának. Zalában az elrendelt összehírás a közigazgatási tisztviselőik fogják legnagyobb körültekintéssel végözni, még pedig egy a városokban, mint a legkisebb falvakban, tanyákban, uradalmakban stb. Az összehírásnak az a célja, hogy megtudják, hány ember él a belső országterekben a mennyi az ország élelmiszer készlete, mert csak így lehet megállapítani, hogy hol miből van hiány és fölösleg. Az összehírás alapján a fölösleget arányosan megosztják és a hiányt pótolják. Akik az összehírásnál valótlan adatokat vallanak be, szigorú büntetésben részesülnek és ezenkívül a nagy nyilvánosság előtt is megbélyegzik őket. Az összehírásnak az év végére kell késznek lenni.

— A visszafoglalt Orsovában.

Orsovát, az a gyönyörű kikötőváros november 12-én foglalták vissza csapatok. Az orsovai harc egyiké lesz a legnevezetesebbeknek. A románok rendkívül elkeseredéssel védtek ideiglenes uralkodó színhelyét a város a mi egyáltalán, gépjárművel sok kártalált tenul az épületekben, míg a katasztrófás romboakat onnan híverhették. A városi lakosság orsovaiból is, sziuos, sokat megtebesített a mi golyók. A leghevesebb utcai harcok a busál és katasztrófás utcai kerémszűrésű folytat le. A kilóit történybűvelkek még ma is olyan sűrűn bevernek ott az utcán, mint lögyföldben a makk. Stírtört puskák, romb asskák, német sírások, felszerelés tárgyak kemény harcokról regélnék. Amikor csapataink a németekkel együtt kevonultak az általuk elfoglalt városba, mindenféle rengeteg sok holttal bevert. — A románoknak a városban állandóan nyolcszáz emberből álló helyőrségük volt. Eből a nyolcszáz román katonából csak nagyon kevés menekülhetett meg. A miénk a holttesteket vasárnap és hétfőn szedték össze. Tényként szegeshető le, hogy a románok az ületeket mind kirabolták, kifosztották, a magánlakásokban ellenben aránylag csak kevés kárt okoztak. Hall Etman török óras és aranyműves üzletéből nemcsak az értékes holmit vitték el, hanem még a berendezést is, melyet ülésének vágtak fel. Szívácsok Ferenc rófosnól és temelkezés vállalkozóval asztón m'ndent elvitték. Schelberger Mór üzletében csak a puata állványok merengenek a mult gazdag káoszletéből. A románok még az élmiszer is ellopított a conek áres, porcellánfeliratú főliját az egyik pultra vetették. Kifosztották a Rohrer-féle üzletet is és Rusz Árpád vaskereskedését. A Halter-féle könyvkereskedésben is jártak. Levélpapírt és látképes lapokat vittek el onnan. Az egyik román katona egy albumot dugott az izakjába Orsova, a Kazán-szoros, a Vaskapu és Auk-Ksleh köpölvel. A román elesett a mikor eltemették, megölték nála az albumot. Az üzlettel kapcsolatos könyvnyomdát nem bántották, a határozatkétségben rendben van az élelmiszer. Az utcákon az üzletek előtt mindenütt rengeteg papíros és szétépett kartondoboz hever. Ezeket a román katonák a boltok kirablásakor dobálták ki. Jó néhány székere való papírhulladéket lehet itt majd összegyűjteni.

Valahányszor egy-egy magánlakásba léptünk, az első pillanatban megdöbbenő kép tárul elénk. Mintha Angliás istállójába léptünk volna be. Mindenféle a legnagyobb rendtelenség s a különböző tárgyak össze-vissza dobálva. A lakások minden helyisége tel van forgalva. Csupa össze-visszaság, csupa zavar. Mikor aztán ürtesebben nézünk körül, sktor megállapíthatjuk, hogy a batorok — ha nem is mind a helyükön — de mind meg vannak és kevés kivétellel épek, sértetlenek. A főkok ugyan ki vannak huva és a földre dobálva, az összes szekrények ástírozó szájjakként nyitva állanak, de nagyobb baj nincsen, csak az, hogy mindnek tartalma össze-vissza dobált az oláhok. Ugy látszik, hogy nem kerestek egyebet, csak pénzt, éti szert és conivólót. Ahol vaspénzszekrény volt a szí zárva találták, felfeszítették. Voltak házak azonban, ahová nem mentek be. A patulják ugyanis már az első napokban körvájrták a várost a ahol megtudták, hogy a házigazda román, oda egy keresztet rajzoltak krétával a kapura, vagy pedig odaltek „umun si orlino“ szeket a lakásokat nem bántották. Műltor Ló.

nárt h jókaplány lakásbőllehosták a zongorát az udvarra, de sértetlenül ottbgyiták. A lakásban minden szekrényt megnezték a nagyon megöröklötték, mikor az ebékkamrában két üveg libét találtak. Az ebédlő pohárszekéből azonban bostak hat darab kis poharat — úgy látják erősen voltak a vendégurak — és iddig iddögöltek, amíg a liborben tartott. Ivás közben jött meg a szomszédok a az egyik polcon meglátták egy ottfelejtett üveg perdicomot. Azt hitték, hogy az is valami szalma pálinka. Felbonnták és tallították vele a hat stampolt. Az első a szíjhoz emelte a poharat, kiltta annak fél tartalmát, de aztán kibőpte az asztalra. Nem iszett. A pohárkákba töltött paradicerom még most is ott van. Az utcákon kifosztott boltokból származó papírhulladékok huzódó dombjait, itt ott egy szép csernyő, sok helyütt üres palack, amarra lépünk ablakok üvege erapsz, szétszórt töltényhüvelyek és ki nem lött töltények, elhánvt felhzerelő tárgyak. Ilyen Orsoga külső képe most. Lakosságachol nem jár. Aki itt az utcákon mozog, az mind katona. Magyar-osztrák és német jövedők lépéssel visszabuzogok az aszfalton. Kébor kutyák, akiknek a gazdái valahol messze a bujdosó menekülés keserő kenyerét eszik, kettészével, hémesszával bolyongnak az utcákon, Fomolyák, ren ugatják, úgy mennek, mibe ők is bűjratot végernek és vgyiznak a nagy réztt elb gyott házakra.

Giling-galang . . .

Giling-galang, giling galang
Szól-e már a békeharang?
Száll-e már a békegalamb?
Nincsen giling, nincsen galang,
Rekviráva van a harang
És kímült a békegalamb

Szerkesztői üzenetek.

Jószág. Novelláit régt ismerősökként edzőökött. Legjobb huz év ismerjük öket. Csak hogy akkor más név volt aljuk írva. — **Gazdálkodó.** Hogy hol lesz a létsze-ny-gykanizsal vasút állomás? Ugy terveztek, hogy a Kislány-nca végén. Mi attól tartunk, hogy a — holdban. Iluska. Moga azt írja nekünk: „Kedves szerkesztő ur, tegye bele az újságba, hogy a multkor arról vitakoztuk, melyik a legszebb költemény. Az egyik Helénét, a másik Ádyt ístenlétette. Az unokabátyám, aki most bit haza a harctérből, azt mondta: — legszebb költemény a hoom költészet”. Kislány, kislány, miért nem köldözt nekünk a vleg helyett ilyen költeményt?

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.

Legtöbbszörösb és legkellomszebb illatu pipaszappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozokkánt. — YES-KRÉM 3 korona dobozokkal.

Meggenőtt kapható!

Magyarországi Irtakör

ERÉNYI BELA Diana gyógyszertára
Budapest Környékén

Az ötödik magyar hadikölcsön.

A hosszan elhuzódó háboru negy pénzügyi követelményeket támasztván az államháztalonnál azonban, a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadikölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminiszter ezáltal — épp úgy, mint az előző hadikölcsönök kibocsátása alkalmával — 6%-kal kamatozó járadék-kölcsön-kötvényeket és ezekivil — új tytus gyanánt — 5%-kal kamatozó törlesztéses kölcsönkötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát ez alkalommal is körvetépül fordul a közönséghez.

Az aláírás tartama és az aláírási helyek.

Az aláírás időtartama 1916. november hó 23-tól december 22-ig bezárólag tartad. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postakárpénztár és azok köztöltés helyeivel szolgálok összes postahivatalok, valamint az összes számottevő hazai pénzintézetek.

A címletek nagysága.

A kibocsátásra kerülő 6% kal kamatozó járadék-kölcsön kötvényei 50, 100, 1000, 5000 és 10.000 koronás, az 5% -os törlesztéses kölcsön kötvényei pedig 2000, 5000, 10.000 és 50.000 koronás címletekben fognak kiállítatni.

Az aláírási ár.

I. A 6% kal kamatozó járadék-kölcsönkötvény kibocsátási ára — épp úgy, mint a korábbi 6%-os járadék-kölcsönöké — tulajdonképpen 97 K. 13 fillérrel van számlítva, arra való tekintettel azonban, hogy a járadék-kötvény kamatozása a kölcsön jegyzését és befizetését megelőzőleg már f. évi november 1-én veszi kezdetét, a megtérítendő folyó kamatok hozzáadásával a járadék-kölcsönkötvény aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. Arra az esetre, ha az aláíráskor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik:
a) az 1916. évi november 23-tól december 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 97 K. 70 fillérben,

b) az 1916. évi december 5-ét követő időben 1916. évi december 22-ig bezárólag történő aláírás esetén 98 koronában;

2. Ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírás határidő egész tartamára azólvag 98 K. 50 fillérben.

II. Az 5% kal kamatozó törlesztéses kölcsönkötvény kibocsátási ára tulajdonképpen 95 koronás; arra való tekintettel azonban, hogy a kölcsönkötvények kamatozása a kölcsön jegyzését és befizetését megelőzőleg már f. évi október 1-én kezdetét veszi, a kibocsátás megtérítendő folyó kamatok hozzáadásával a törlesztéses kölcsönkötvények aláírási ára minden 100 korona névértékért a következő összegekben van megállapítva:

1. Arra az esetre, ha az aláíráskor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik:
a) az 1916. évi november 23-tól december 5-ig bezárólag történő aláírás esetén 96 koronában,

b) az 1916. évi december 5-ét követő időben 1916. évi december 22-ig bezárólag történő aláírás esetén 96 korona 25 fillérben;

2. Ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes fizetési módozat vétetik igénybe, az aláírási idő egész tartama alatt változatlanul 96 korona 75 fillérben.

Kamat-esedékség.

Az ötödik hadikölcsön 6%-os járadék-kötvényei 1916. november 1-től kezdődőleg és minden év május 1-én és november 1-én lejáró félévi utólagos részletekben az első szelvény 1917. évi május 1-én, a törlesztéses kölcsönkötvényeknél pedig 1917. április 1-én esedékes. A folyó évtől október 1-től, illetve november 1-től az aláírás napjáig járó folyó kamatokkal azonban az aláírónak nem kell megtertenie; ezek ugyanis — amint fentebb említettük — a kölcsönök aláírás árában belefoglaltatnak.

Befizetési hely.

Ugy a járadék, mint a törlesztéses kölcsönre történő jegyzéseknél az aláírt összegnek ellenértéke az aláírási helynél fizetendő be és az aláírási áron felül az aláíróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Részletfizetési kedvezmény.

Az esetben, ha a 6%-os járadék-kölcsönre aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő. A 6%-os járadék-kölcsönre történő és 100 K-át meghaladó, valamint az 5%-os törlesztéses kölcsönre eszközölt aláíráskor azonban a befizetés részletekben is teljesíthető. Ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-os biztosításközpénz letétbe és pedig kézpénzben vagy megföldös értékpapirokban. A részletek pedig a következőképp fizetendők:

- A jegyzett összeg ellenértékének 25%, a legkésőbb 1917. január 5-ig;
- a jegyzett összeg ellenértékének 25%, a legkésőbb 1917. január 18-ig;
- a jegyzett összeg ellenértékének 25%, a legkésőbb 1917. január 27-ig;
- a jegyzett összeg ellenértékének 25%, a legkésőbb 1917. február 7-ig.

Az utolsó befizetés alkalmával az aláírási hely a letét-biztosítékot visszaszolja, illetőleg visszaszadíja.

A jegyzési nyomtatványok.

A jegyzés előjára szolgáló nyomtatvány-ürlapok az összes aláírási helyeknél díjtalanul kaphatók. Ily nyomtatványok hiányában az aláírás levélleg is eszközölhető.

A befizetési elismervények kiállítása és a végleges címletek kiadása.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényt káp, amely a fél kiadására 1917. január 15-től kezdve a m. kir. pénzügyminiszterium részéről kiállított ideiglenes elismervényre fog hízserőllétni, amennyiben utókorozás-ellenére addig az időpontra a végleges címletek kiadhatók nem lesznek. A végleges címletek kiadására néve, illetve a fél kívánataira kiadott ideiglenes elismervényeknek a végleges kötvényekre való hízserőllésre néve időjkorán bírádmény úján fog a felhívás közzétételén. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyanazon a helyen fog megtörténni, ahol a pénztári elismervények, illetve a fél kívánataira kiadott ideiglenes elismervények kiadottak.

A kölcsön felmondása.

A m. kir. pénzügyminiszterium a 6%-os járadék-kölcsönre vonatkozólag fennőrtija megának az a jogot, hogy előre közzétetendő három havi előzetes felmondás mellett, ezt a kölcsönt egészen vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás 1921. november 1-ét megelőző időre nem fog eszközölhetni.

Az 5%-os állami törlesztéses kölcsön visszafizetése.

Az 5%-os törlesztéses kölcsön az 1922. évtől kezdve vissz megföldözöttéleg egyenlő évi részletben fog visszafizetettéll.

Forman nátha ellen

A törlesztés számsopertonként való sorolás után történt és a kiorsolt kötvények minden 100 K névérték után 105 K-val váltanak be. A sorolás minden év július havában tartatik meg, a kiorsolt kötvények a sorolást követő első szelvényesedéskességi rapon válnak esedékessé. Az első sorolás 1922 év július havában fog megtartani és a kiorsolt kötvények 1922. évi október 1-én kerülnek bevéltetésre. A visszafizetésre esedékessé vált kötvények kamatozása a tőkenszedéskessé napjával megszűnik.

Betétek felhasználása.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél a más líj cégeknél 1914 évi augusztus hó 1. előtti betéti könyvre elhelyezett, egyébként a moratorium feloldó rendelkezés foglalt korlátozások alá e. b. betétek a kibocsátásra kerülő kölcsönökre történő befizetések céljaira — önérthetőség a kikötött felmondási idők épségben tartása mellett — teljes összegükben igénybe vehetők.

Kivétel e tekintetben csupán a román befizetés által érintett területen székülő pénzintézeteknél elhelyezett betétek alkotnak, amelyek a kölcsönjegyzés céljaira csak bizonyos rendelkezéssel megszabott korlátok közt vehetők igénybe.

Azok, akik a befizetésekre pénzintézetnél betéteket kívánják igénybe venni, annál a pénzintézetnél, vagy cégnél illetve annak az intézetnek vagy cégnek közvetítésével tartoznak jegyezni, amelynél a betét el van helyezve.

Kölcsonnyújtás kedvezménye az ötödik hadikölcsönnél.

A most kibocsátásra kerülő 6¹/₂%-os járadék-kölcsönök felhasználhatók lesznek az 1916 évi XXIX. t.-s. alapján kivetendő hadi nyereségadó fizetésére.

Az az alíró íri pedig, aki az 5¹/₂%-os állami törlesztéses kölcsönből legalább egy millió korona névértékű kötvényt jegyez és a jegyzett kötvényeket az alírás alkalmával névre szóló kötvényre írattja össze, az ekként összeírt, névre szóló kötvényre névre, amely 1921. április 1-ig és azontúl is a visszafizetéstől kezdve tartandó, azt a jogot nyári, hogy az így jegyzett kötvényekben kifejezett követelés az 1921. évben, legkésőbb azonban április 1-én minden 100 K névérték után 95 K-val leendő visszafizetésre, 1922. évi április 1-re felmondhatja. Az 1921. április 1-ig fel nem mondott kötvényeknek közforgalmú kötvényekre leendő feloldása iránt hivatalból fogunk intézkedni.

Kölcsonnyújtás kedvezménye kamattal és a kibocsátandó kötvényekre a kölcsönjegyzés céljaira.

A kibocsátandó kötvényekre az Osztrák-Magyar Bank és a m. kir. Hadikölcsönközpont a kötvényeknek kézzel foglalt leköltése (kommisszió) mellett, a névérték 75% díg, a mindenkori hivatalos váltóárfolyamát kamattal, tehát jelenleg 5¹/₂%-os kamattal, nyújtanak kölcsönt. Ezek a kedvezmények 1917 évi december 31-ig maradnak érvényben. Az ötödik hadikölcsönél egyébként is mindazok a kedvezmények biztosítva vannak, amelyek a negyedik hadikölcsönél az alírókat megillették.

Az 5¹/₂%-os törlesztéses kölcsönél legalább 1 millió korona névértékű névre szóló kötvényre leendő összeírás mellett eszközölhető jegyzés azonban lombardkölcsön felvételeivel önérthetőség nem bizonyítható és az ilyen névre szóló kötvény lombardkölcsön tárgyat nem képezhetik.

Az ötödik hadikölcsön előnye feltétel, a pénzpiac kedvező helyzete, a háború a végső döntés felé érlelő győzelme és annak világos felismerése, hogy a létükért folytatott nagy küzdelem diadalmos befejezésére szükségesen kölcsön jegyzésében való minél nagyobb részvétel mellett magánérdekek mellett a közérdeket is hathatósan szolgálhatjuk: biztosítottak, hogy az ötödik hadikölcsön jegyzésének eredményében előreléphetőség még imponálóbban fog megnyilvánulni az ország lelkes önkéntes és nagy teherbírásiért hirtelen lényeges bizonyosságot tevő közgazdasági errei, mint az előző hadikölcsönöknél.

Kerékpár,

jó karban levő eladó. Király-u. 21

Ó V Á S!

13682

Tudomásunkra jutott hogy a törv. vid. t
Bellka szerszám-kenőcsöt

amely a lőszerszámok, pészáljárnak és a bőrszáljárnak tartósságát fokozza, a megakadályozza azok felpattanását és berepedését — hamisítják, mind-nkül fény-lenszetünk, hogy saját érdekükben csak az eredetit fogadják el, amely nélkülözhetetlen a gazdaságokban, a lőszertartó gazdaságoknál. A hol nem kapható oda utánvétel köld két dobot 10 kronárt bérmentve.

Gyógyszerészeti Ipar és Maxogardasági Vegytermekek Laboratoriuma, Rum, Vas megye.

**Mindenfajta divatcipők,
hadiczipók, gamasnik,
gummi-czipók lábmelegítők és harisnyák**

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Főut. város bérpalota.

Berkenyét, borókamagot, szőlőtörkölyt és borseprüt vasárol minden mennyiségben

BLAU M. FIAI

cognac és likörgyára Nagykanizsan,
13973

Hirdetmény.

Alulírott Légrad nagy község előjárói a községi képviselő testület 74/1916 számú határozata alapján közhírré tesszük, hogy a Légrad nagyközség tulajdonát képező **NAGYVENDÉLŐ** 1917. január 1-től kezdődőleg 1 évi bérídiótartamra

nyilvános árverésen a község házában 1916 évi november 25 én délelőtt 10 órákor bérbeadni fog.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában tekinthetők.

Légrad, 1916. november 5 én.

Seregélyes Károly
községi jegyző.

Szabó Miklós
községi bíró.

Deák Ferenc-téren lévő bérházunkban a Gress-féle

mészáros üzlethelyisége

1917. január 1-től fogva 3 évre kiadó Bővebbet Singer József és Taa cégnél 14026

A legújabb miniszteri rendelettel és a miniszteri harmadfokú ítélettel gyűjteményével.

Az élelmiszerhamisítást tiltó törvény magyarázata.

Összegejtő és magyarázatokkal ellátva:

Dr. Steinecker Ferenc

földm. miniszteri titkár, a hamisítási ügyek előadója, a felülhírelé tanács-titkára, a m. kir. József-műegyetem meghív. szakfeladója.

Négy szakmunka, mely jelenleg aktuálisabb és nélkülözhetetlenebb a jövőben fontosabb volna mint az „Élelmiszerhamisítást” tiltó törvény- és rendelettervezés. A szerző az országok e téren legelöltebb szakértője kiváló figyelemmel volt az összes elismert tájékozottakra, mint a:

tejsz. tejzsír, tejföl, pasztőr. tej, kemény. tej, vaj, sajt, túró, zsír, növényzsír, olajok, liszt, tésztaemlék, paprika, méz, élesztő, valamint a: vetőmag, takarmány, húsok, szesz, ecet, továbbá mértékgyárak és, szőlők.

stb. előállítás, forgalombahozatala, jelzése és hamisítását tárgyoló törvény és rendeletkre, nemcsak a hadállapot, hanem a rendes béke viszonyok állapotaiban is. A törvény és rendelet alapos ismerete a legfontosabb kötelesség, mert megvédi a fogyasztókat tehát az egész ország biztonságát a hamis, d'ágo és egyszégre káros élelmiszerektől, a tisztességes termelőit az esetleges törvénytárgyalástól a súlyos büntető következményektől.

E mű a hatóságoknál kívüli szükségére van:

Joggyakulási szövetkezetek, jogszármazók, élelmiszerkereskedők, vaj és sajtgyárosok, malmai, kereskedelmi iparkamrák, kereskedelmi egyesületek, gazdasági egyesületek, tészta gyárak, olaj gyárak, szesz gyárak, ecet, élesztő gyárak stb.

A 348 oldalas műnk ára fűzve 7 kor., kötve 8 korona.

Megrendelhető:

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedésben, Nagykanizsan

Ha öröme van, vagy az lsten segedelmet várja, ne feledkezék meg a vak katonákról

ZALA

ROLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS IRODAINK:

NAGYKANIZSA

SUSÁN-UT 4. SZÁM

FŐKÖLDŐNYVTÁR:

Közzétételre 2. sz. (Fővárosi Hivatal)
Közzétételre 3. sz. (Közzététel)
Közzétételre 4. sz. (Közzététel)„ZALA” Hírlapkiadó és Nyomtatás
K. S. Hírlapkiadó és Nyomtatás

TELEFON-SZÁMOK:

Közzétételre 2. sz. (Fővárosi Hivatal)
Közzétételre 3. sz. (Közzététel)
Közzétételre 4. sz. (Közzététel)

Ófelsége I. Ferenc József király meghalt.

Magyarországra és Ausztriára mérhetetlen gyász szakadt. Ófelsége I. Ferenc József, a legjobb, legalkotmányosabb, legbékésebb fejedelem kedden este kilenc órakor örök álmra hunyta le szemét. Hatvannyolc év előtt, amikor trónját elfoglalta, szintén száműzve volt országai békéje s vérzivatar vad tombolásába hanyatlottak uralkodásának végnapjai is. A betegség az elmúlt hét folyamán lopakodott be a ritka szívós szervezetbe. Eleinte mulónak látszott a baj s jelentéseket se adtak ki a folség állapotáról. A mult hét végén tudta csak meg az ország, hogy a király gyöngékedik. De a rosszullét se tudta eltéríteni rendes napi foglalkozásától. Megszokott időben kelt, átvette a jelentéseket, intézkedéseket tett s fogadta Frigyes főherceget, a főudvarmestert és a két főhadsegédet. Azonban a hét-főn este kiadott orvosi jelentésből megérezte a közönség, hogy ófelsége állapota az előző napokéhoz mérten rosszabbodott s a magyar nemzet szorongó lélekkel várta az újabb hire-

ket. Fájdalom, az a jelentés, amelyet bécsi távirat nyomán tegnap délután fűggesztett ki a Zala szerkesztősége, — további rosszabbadástól számolt be s jelezte, hogy ófelsége állapota szükségessé tette az állandó orvosi szolgálatot. Ebből a magyar nép aggódó lelke megérezte, hogy a vég közeledik hogy háborus gyászunkra még nagyobb gyász készül szakadni. Nevéhez a magyar történelem legboldogabb korszaka fűződik. A szent agashtyán megtört lélekkel állta három óven át a világháboru borzalmaít, vérző szívvel gyászolta közel hetven évi uralkodás gyönyörtü eredmények összeomlását s forrón áhitotta népei békéjét, amelynek visszaállítása most már utódnak, Károly Ferencz Józsefnek, tegnaptól Magyarország királyának és Ausztria császárnak fegyverére és bölcsességére vár. A magyar nemzetre szakadt mérhetetlen gyász híret tegnap este 10 órakor a következő távirat jelentette a Zalanak:

Cenzurálva. Bécs, nov. 21. esti 10 óra. Királyunk ma este 9 órakor meghalt. Távlroda.

A második sürgöny így szólt:

Bécs, nov. 21. esti 11 óra, Ő császári és apostoli királyi felsége, első Ferenc József ma, folyó hó 21-én este kilenc órakor a Schönbrunni kastélyban csendesesen elhunyt az Urban.

Távlroda.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

ALZEMERÁTOROK ÉS IRÁDÓK: **NAGYKANIZSA**
 BUDA-UT 4. SZÁM
 FŐKIRADÓHVÁLY:
 Telefon: 269. szám. Az iradók: **NAGYKANIZSA**
 a bel. iradók: **NAGYKANIZSA**
 a küls. iradók: **NAGYKANIZSA**
ZALA Irányító: **NAGYKANIZSA**
 a bel. iradók: **NAGYKANIZSA**
 a küls. iradók: **NAGYKANIZSA**
 TELEFON-SZÁMOK:
 Iradók: **NAGYKANIZSA**
 Iradók: **NAGYKANIZSA**

Meghalt a király.

Rendkívüli kiadásunk jelentette már, hogy öfelsége első Ferenc József Magyarország apostoli királya kedden este kilenc órakor a schönbrunni kastélyban rövid betegség után elhunyt. Vele a legalkotmányosabb habsburgi házból származó király s a legbékésebb európai uralkodó szállt sírba. A fenkölt fejedelem nemes életének végtelen tragikuma, hogy míg egész életén át az európai béke nagy művét dolgozta, uralkodását háborúval kezdte s háborúval is fejezte be. A mostani világháború az ősz uralkodó békeszerető lelkét végtelen fájdalommal töltötte el, de a végzetben való bölcs megnyugvással vett erőt legcsajgóbb érzésén s ha agg szervezete nem engedte is meg, hogy hős hadával táborba szálljon, — annál nagyobb odaadással teljesítette uralkodói kötelességeit Lelkét különben is sok és nagy csapások elviselésére edzették meg életének egyes eseményei. Fivérét, a mexikói császárt meggyilkolták; Rudolf fia, a legszebb reményekre jogosító, a magyar nemzet által báványozott trónörökös tragikus módon fejezte be életét s hitvese, Erzsébet királyné gyalázatos anarkista merénylet áldozata lett. Ferenc József a háborúban csak annyit változtatott életmódján, hogy még többet dolgozott, mint a béke éveiben. Kevés megszakítással reggeltől estig dolgozóasztalánál ült. A háború legkisebb részletei is rendkívül érdekelték s ezért naponként több ízben kellett neki az eseményekről jelentést tenni. A múlt évben még a katonai kórházakba is ellátogatott s mindegyik sebesülthöz volt vizsgáló szava. De nemcsak a háborús dolgok, hanem az ország kormányzásának ügyei is érdekelték. Ismerte az összes háborús intézkedéseket, az élelmszerre vonatkozó szigorításokat s amikor tavaly beköszöntött a hadikenyér, elmentmondást nem tűrő parancsára az ő asztaláról is eltűnt a megszokott személy. Érdeklődése életének utolsó napjaiban is mindenre kiterjedt. Még akkor se változtatott napi életrendjén, amikor a halálós kör szemén láthatóan örölte szerzetét. A halála előtti napon is még hallgatta a jelentéseket s megadta az

utasításokat. Valóban mintaképe volt az önfeláldozásig, önmegtartóztatásig menő kötelességteljesítésnek. I. Ferenc József 1830. augusztus 18-án született Schönbrunnban, ahol a vég is érte. 1848. december 2-án tehát 18 éves korában lépett trónra. 1854-ben lépett házasságra Erzsébet bajor hercegnővel. 1866-ban hadat viselt a peroszokkal. 1867-ben ki-nevezte a 48-iki törvényeken álló magyar kormányt s megkoronáztatta magát Szent István koronájával. 1868-ban az örökös tartományoknak is alkotmányt adott. Ezek uralkodásának legkimagaslóbb dátumai I. Ferenc József szüntette meg a Habsburg-háznak a német és olasz hegemoniára való törekvését, miáltal a monarchia politikájának újabb, szerencsésebb fordulatot adott. A mi szempontunkból öfelségének legdicőségesebb ténye az 1867-iki kiegyezés volt. A nemzet és király megbékélt egymással s ennek a gyümölcsét most élvezi a dinasztia s a magyar és osztrák birodalmak. Öfelsége elhunytáról a következő távirataink számolnak be:

1830—1916.

A halál híre.

Bécs, nov. 21. (A Zalaéhoz érkezett éjjel 11 órakor) Ferenc József király ma este kilenc órakor csendesen elhunyt.

Budapest, nov. 22. A hivatalos lap ma a kora reggeli órákban gyászkeretes rendkívüli kiadásban közölte az uralkodó elhunytát a következő hivatalos szöve-

gezésben: **Ő császári és apostoli királyi felsége I. Ferenc József ma, 1916. november 21-én este 9 órakor a schönbrunni kastélyban az Urban csendesen elszenderült.**

A halál híre Budapesten.

Budapest, nov. 22. A király haláláról Tisza István gróf este tizenegy órakor értesítette a kabinetnek fővárosban időrő tartait és nyomban minisztertanácsot hívott egybe, amely éjtelután egy óráig tartott. Közben a miniszterelnök eltávolított a minisztertanácsról és Albrecht főherceg és Rossner báró személy körüli miniszter-társaságában Bécsbe utazott. Boda rendőrfőkapitány a haláleset hírére kerékpáros rendőröket küldött szét, akik a kávéházakban, mulatókban a zenét elhallgattatták. A Royal Orfeumban Nagy Endre közölte a körönséggel a gyász-hírt, amely mély hatást keltett. A Múzeumi orfeumban szintén a rendező közölte a halálhírt, mire valaki elkiáltotta magát:

Éljen az új király!

A közönség lelkesen éljenzett.

A rendőrségen és a belügyminisztériumban permanens szolgálatot rendeltek el. A törvényhatóságokat nyomban értesítették a halálhírről. Éjjelutáni félegyker a Világ és a Budapesti Hírlap rendkívüli kiadást adtak.

A király utolsó órái.

Bécs, nov. 21. A király állapota már a legutóbbi napokban aggodalmat okozott az uralkodóháznál. Mária Valéria főhercegnő állandóan a király mellett időzött. Közben megérkezett a király idősebbik lánya, Gizella bajor hercegné és Károly Tivadar bajor herceg. A trónörökös pár is állandóan a király mellett tartózkodott. Hétfőn éjjel után köhögési rohamok állottak be. Huszonegyedik nap közben ijesztően emelkedett a láz. Délután a király állapotában halárhozott rosszabbodás állott be. Este nyolc órakor Mária Valéria a nyugati pályaudvarra hajtattatott, hogy Valacsből érkező lányát megvárja. Nemsokára udvari tisztviselő ment érte a pályaudvarra és a főhercegnőt hazahívta, mert hőben eltűnt a reménység, hogy az uralkodót megtarthatják az életnek. Az esti

erőiben Bécs lakosságát a láz emelkedése nagyon nyugtalanította. Este az összes templomokban szakadatlanul nagy tömegek részvételével még áhítatosabban imádkoztak az uralkodó főlegységeiért.

A halottas ágyánál.

Bécs, nov. 22. Ferenc József halálának híre este 11 órakor terjedt el. Abban a pillanatban minden zene elhallgatott. Az eseményt eközben a lapok különkiadásai tudatták a közönséggel. A király állapotáról naponként kétszer küldtek jelentést Vilmos császárnak, a bolgár királynak, a szultánnak. A trónörökös jelen volt a betegágyánál abban a pillanatban is, amikor az uralkodó meghalt. A halottas szobában őfelsége elhunyt pillanatában a trónörökösön kívül jelen voltak az uralkodóház Bécsben időző tagjai, valamint udvari méltóság, továbbá Burián és Körber. Burián egy órával később hagyta el a schönbrunni kastélyt, mint a többiek. A halott ágyánál Mária Valéria imákat mondott.

Az utolsó bulétin.

Bécs, nov. 22. A tegnap este kiadott utolsó orvosi jelentés így szól: Őfelségénél a jobb tüdőben tegnap megállapított gócbántalom terjedése növekedett. A hőmérséklet reggel 38,1, délután közöttök 39,5, este 39,6 volt. Érvérés 80, légyabb. A lélegzés szaporább, 1 percnél többet harminc lélegzetvétele. Az étvágy csekély. Erőállapot láthatóan hanyatlott.

Dr. Kerzl Dr. Ottner tanár.

Berlini lapvélemény.

Berlin, nov. 22. A Norddeutscher Allgemeine Zeitung írja: A világháború tomboló zajában hajította fáradt fejét nyugalomra Ferenc József császár és király. Mindenkor hiven teljesítette uralkodói kötelességét, amíg az utolsó lélekzétvételéig kialudt az az élet, amelyet az emberi sors minden nagysága övezett. A német nemzet megtört szívvel ezertük Magyarország és Ausztria gyászában, fájdalmában.

Az új király.

Tegnapról kezdve Károly Ferenc József fia a magyar királyok és az osztrák császárok trónjában, aki valószínűleg a Károly nevet fogja használni. Az új király most van harmincadik életévében. A meggyilkolt Ferenc Ferdinánd trónörökös testvérének, az elhunyt Ottó főhercegnek és Mária Josefa osztrák királyi hercegnőnek elsőszülött fia. 1887. aug. 17-én született Párisban. Huszonegy éves korában vette feleségül a bájos Zita párisi hercegnőt. Három gyermeke van. Károly (azt a nevet veszi föl az

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye

a 6%-os adómentes járadékkölcsönre és az

5 1/2%-os adómentes törlesztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad, és a jegyzések megkönynyítésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Az ezidőszertől kibocsátásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsátási alapraon fizetés gyanánt felhasználhatók.

HIREK

— A király halála. Őfelsége halálának híre, amelyet a kora reggel 6 órában a Zala rendkívül hirtelen közölt, — Nagykanizsán leirhatatlan megdöbbenést, a fájdalomnak ki nem fejezhető érzését keltette. A legnagyobb gyász kifejezéséül egyszóval a percek alatt gyászpompát öltött a város. A középületekre s a magánépületek tulajdonos részére már fölventék a gyászlobogót. A polgári hatóság és a katonaság a további intézkedésekre felsőbb helyről vár utasítást.

— A dunántúli év. püspök beigtatása. Szombathelyről jelentik: Kapt Béla év. püspök beigtatásának helye és ideje most már másodszer szünetelt a várost. A legújabb és ezúttal végleges megállapodás szerint a fölavatás december 14-én lesz Szombathelyen.

— Az utazás megszorgitása. Amint beavatott helyről hírlik, január elsőjével szigorú megszorítás alá esik az utazás. Utazni az ország bármely részére csak katonai igazolványokkal lehet s mielőtt az ilyen igazolványokat kiállítanak, szigorúan megvizsgálják, hogy megbízhatatlan szükség-e az utazás. Szóval a kijelölések megszüntnek. Értesülésük szerint jövő évre a vasúti bérletjegyeket se bocsátják ki. Az utazás megszorításának állítólag az az oka, hogy minden mozdonyt és vasúti kocsit a katonai és ételmiszer-állításhozokhoz szándékosan fölhasználnak. A közönséget ez a rendelkezés, ha életbe lép, nem igen fogja sujtani, mert a mai nehéz időkben bizony kevés embernek van kedve kintutazásokhoz.

— Szászok festőiskolát nyitnak. A kitűnő Szász-pér legújabb művészeti vállalkozásának, a Nagykanizsai Takarékpénztár palotájában rendezett képvásárának az általános művelődés szempontjából is van egy kiváló eredménye. És pedig az, hogy újból a legnagyobb mértékben felkeltette a festőművészet iránti érdeklődést Nagykanizsán. Összes intelligens körében és újból arra ösztönzi a magukban némi hivataloságot érzőket, hogy megtanulják azt, ami a festőművészet technikájából megtanulható. Számos oldalról megnyilatkozott az a kíváncsiság, hogy Szász Ferenc ismét nyisson Nagykanizsán festőiskolát. Ez irányú elhatározásukat a művészek a jelentésük számától tették függővé. Az érdeklődők e hét végéig a prolongált képvásáron (naponta d. e. 11—1, d. u. 3—5 óráig) jelentkezhetnek. Amellett képvásárjuknak sikerült illet, a már közölteken kívül újabban az alábbiak szereztek be ott maradókat becsú műtárgyokat: Bugac Aladáré, alekreda neje, dr. Nadjó Gyula ügyvéd, Sebő Antalé és Steiner Erő 16-hadnagy.

új uralkodó) kitűnően beszél magyarul. A fronton a magyar katonákat s itthon a hivatalos apparátusok vezetőit mindig magyarul szólította meg. A királyt rendkívül szimpatikussá teszi a folyton ajka körül játszadozó mosoly. Károly a háboru elején őrnagyi rangot viselt s Ferenc Józseftől nyerte legutóbb vezérezredesi rangját. Most természetesen a magyar és osztrák seregek legfőbb hadura lett.

Krajovát elfoglaltuk.

— A második német jelentés. —

Berlin, nov. 22. A nagyfőhadiszállásról jelentik e hó 21-én este: A Somme területén erős kód. A harci tevékenység ma sem csekélyebb. Krajovát elfoglaltuk.

Jagov lemondása.

Berlin, nov. 22. Wolf jelentés: Jagov német külügyi államtitkár egészségi okokból állásától való fölmentését kérte. Utódaul Zimmermann államtitkárt szemelték ki.

Az olasz harctér.

Budapest, nov. 21. Bigliától délre csapataink által nem rég elfoglalt árkok ellen intőzött mályan tüzegőz ottentámadást visszavertük.

Höfer, ahábornagy.

— Tíznapos mássza lesz története.
A múlt héten Kürthy bérótól, a közéletmelés hivatal elnököktől sürgöny parancs jött Nagykanizsára a rendőrségről, amely elmondja, hogy a városból a 48-ik gyalogezredből újoncokat vonattal nagyobb menüveléggé lisztet szándékosan kis-csempészni Pilsenbe. Kürthy bíró megparancsolta, hogy a rendőrség kutassa ki és kobozza el a lisztet. Dr. Kiss Lajos rendőrkapitány azonban átkutatva az indulásra kész vonatot, tőt a katonaládákat is, de azokban semmi gyanúsat se talált. A negatív eredményről jelentést tett a közéletmelés hivatalnak, de amellett a nyomozást se hagyta abba, mert erős volt a gyanúja, hogy a liszt valahol el van rejtve s csak azért nem került a vonatra, mert valaki elárulta, hogy a rendőrség kutatni fog utána. Dr. Kiss kapitány föltételese helyesnek bizonyult. Egy 48-ik gyalogezredből állított lakásba megtalálták a kis-csempészésre szánt liszt egy részét, körülbelül tizenöt méter-mázsát, amelyet petrezs szonval elkoboztak. A rendőrség most azt kutatja, hogy van-e még valahol elrejtett liszt a hogy az életmelés elnök sürgönyének tartalmát ki árulta el a csempészeknek. Annyi bizonyos hogy a legerősebb eljárásra van szükség, mert mégis csak lelkellett, hogy mikor a városban nincs liszt s az emberek éheznek, mázsaszáma csempészésük ki Kanizsáról a legnélkülözhetetlenebb életmódot.

— Halálozás. Gyászlap tudtja velünk hogy hamesnapjli Nagy Károly 63-éves korában elhunyt. Tegnap temették az evangélikus egyház szertartással szert.

— Jótékonyaság. Jellinek Mirkó elhunyt alkalmából Reisz József ur 10 koronát küldött hozzánk koszorúpótlásul a vak katonák javára. — Práger Ferenc ur pörből kifolyólag a vak katonák javára 30 koronát adományozott.

— Házasaság. Fürst Ödön a kávéközpont cégvezetője és Deutsch Ilonka házasasgot kötöttek Nagykanizsán.

— A balatoni szüret. A balatonfüredi, eszpeki és orácsi szüret eredményről a következő tudósítást küldik: Az idel győzge szürettel könnyű módon végeztünk október hó közepe táján. — A bormustok cukortartalma 18—22%, kötötti ingadozott és a már teljesen elszáradt uborkák igen jó minőségűnek mutatkoznak, azonban mennyiség tekintetében nagyon visszamaradt a múltévi termésához képest. A termésátlag 6 hektolliterre tehető hat holdanként és a jeleslegi ára hektolliterre lért 300—350 K. A bormustület igen élénk volt és újborek legnagyobb része el is adatott. Szárasság uralkodott egész nyáron át és rendkívül módon szenvedett a fűrtök fejlődése. A nő aránylag kevés volt, de sok a törköly. A gromospora is sok kárt tett, de különösen a lisztgomba (oidium) tetemes károkat okozott; ellenszerek teljes hiánya miatt még védekezni sem lehetett. A vespércsapat nagyon hátramaradt, úgy fejlődésében, valamint faja elterjedésében. A szőlők ledése majdnem teljesen befejeződött; az időjárás kedvező, de a munkaterhelés nagyon terhes. — A napzám ma is 3—5 K-ig terjed.

— Mexitliában gyerekeknek újabban adakoztak: Práger Jussel IV. o. t. 30 K. Mircs Jenő IV. o. t. 40 K. Kertész Zoltán IV. o. t. 2 K. Polltzer László II. o. t. Polltzer Géza IV. o. t. Lang Tibor IV. o. t. és Spilgyel Jenő III. o. t. 1—1 K. Feledánsi vasút ellenében egy pár vesztés lébbelt.

— A szombati kabarét Ófelsége elhunyt következtében elhalasztották a gyász letelődéig, amikor az alábbi változtatlan műsorral tartják meg: 1. Hősvéd zenekar megnyitása, 2. Versék-Elmondás; Széll József hadnagy, 3. Széll tánc. Táncolja: Sannely Ottóné, 4. Dalok. Éneklő: Dénes Géza mérnök, 5. Tiroli tánc. Táncolják: Kohn Manó, Festelhafer Nóra, Muth Ágnes, Binekovics Lujza, Párhó Irén, Grünfeld Bóka, Lényó Manó, Sprung Gizl, Péter Irma, Birta Róza, Migazzi Margit, Farkas Gizella, Tóth Bóka, Junker Margit. Szünet. 6. Akik ittban maradtak. Jelenet. Irta Heitl Jenő. Személyek: A nagypap: Stéll József hadnagy. A fiatal asszony: Mayr Gréti. A fiatal leány: Hudl Aranka. A kis fiú: Domány Sárika. 7. Könyű választás. Jelenet, Irta G. Schwarz Ilona. Személyek: István, sebnak bős: Cinger József zászlós. Gábor, István barátja: Fülöp József zászlós. A nagyvilági hölgy: Pelcz Ibolya. A díkklissasszony: Mavas Sárika. A háziklissasszony: Mayr Gréti. A táncosó: Patir Kata. A sporthölgy: Stern Margit. A virágnyos lányka: Lajpcsig Buri. A hegedűművész: Weisz Edit. Az spólnő: Zerkovits Hanna. 8. Páros tánc. Táncolják: Kohn Manó és Szabó István. 9. Honvédszeker, Dr. Sielner József főhadnagy konferál. A dalokhoz és táncokhoz a kíséretet a 12. Landwehrzenekar és a 20. honvéd gy. e. vonós zenekara szolgáltatja. A táncokat Szabó István tanította be.

— Állategészségügy. Zala vármegye területén a következő ragadós állati betegségek vannak: Lelőpne; Csabrendeklen. Veszélyesség: Koronavirus, Zalaszentjakabon, Bucsusztalászló, Drávasszilason. Ragadós száj- és köröm-lézés: Alsórendvási, Csentevágyon, Rédcson, Völgyfalva, Baltongyvára. Örvényesség, Alsóferencfalván. Bányváron, Csáktornyán, Felsőkirályfalva, Muraszendabály, Muraszentkereszt, Murasiklós, Gyénföld, Szentgyörgyvár, Zala-közváros, Zalavár, Dobol, Keszteskánál, Kerkostófalva, Lovász, Lenti, Lenti szombathely, Mábomir, Esztergály, Ótáya, Bókaháza, Gyűlévész, Kustány, Zalkovány, Zalanémetfalva. Sertésbánc: Nemesnécsely, Szentantalfi, Tótfi, Badsosonytomaj, Nemesföldemlő. Sertésvész: Alsórendvási, Völgyfalva, Vámsóly, Felsőpáhok, Keszthely, Nánásdó, Zalaapát, Zalaabaz, Nemesgulács, Sárosvár, Bezteréd, Zalaszentgrót. Tilos a hasított körmű állatok bevitel: Horvát-Szalvay országokból, a ragadós száj- és körömlézésnek fennállása miatt a kórhelyi, letenyel, novai, pászai, zalaegerszegi és zalaszentgróti járásokból.

Gyász zászlók,
gyász karszallagok
gyászpapírok

Kaphatók:

Fischel Fülöp Fia
könyvkereskedésben.
Nagykanizsán, Kazinczy-utca.

A mecsel titka.

Egy Keleten harcoló német katona naplójából.

— Ex a szikla — hűgyománysuk szertit — köréppontja a földnek — mosdó kísértem. — Itt állt Ábrahám káisen arr, hogy lát fel-áldozza. Amikor Mohamed e ké c'it isádkozott, a ké ádvédezte őt, mert olyan ké volt, amelynek megadatott a beszéd adomány. Amikor Mohamed a menyország felé ment, a ké utána loholt, mint egy gazdája követő le-tyácska és csakis Gábor arhangyal oltalmán kére akadályozta meg, hogy az reptőlje be a menyország hajójára. Láthatja itt a kében az angyal kéleányomatát. Attól az időtől fogva a szikla nem tartotta méltónak a földet arra, hogy újra rálépjen . . .

— De hisz a ké itt fekszik.

— Nem fekszik, libeg. Alatta mélység van. A ké libeg.

— Ráérek kísérőmre. Kemolyan lehet maga olé. Az Omur mecselben vagyunk, a méltót titkok mecselben. Juszandomban. Mely misztériummal vannak a mecselnek, amelyek egyformán megvagdják a mohamedének, keresztények, vagy zsidók lelkét, itt volt egykoron a templomter középpontja, itt ezen a sziklaköve volt az „isten lakhelye”. Itt lakozott Jehova, itt volt „a legszentebb szentély”, ahova a főispának évepte csak egyszer volt szabad lelépni fövel belépni.

— Itt állt a frigyaszékény — mondta török barátom.

— A frigyaszékény?

A mecsel aranyozott korlát mellett állnak, amely körülveszi az déli fel-áldozás, a Meccel-hegnyek legmagasabb csúcson. Tele van szögletes ruharonnyokkal; a rongyokat imádkozó hívők saját ruháikról tépték le és ajánlották fel fogadalmi áldozat gyanánt. A szikla a mecsel nagy misztérium. Középen áll a pompás templom és a mecsel feleke bővő kivi a mohamedának legnagyobb szentélye, legjelentősebb szentélyhelye. Magasan a szikla fölött domborodik a rangos kupola, amely tömör arannyal megrakott tizenkét márványoszlopon és nagy szarkopilléres pilán. A felhalmában köröskörül mindenütt a legfinomabb mozaik, piros schábtól, fekete hővostoktól, arany lemerékből. Mindenütt arany, puha tömör, csillogó any.

Török barátom egy sőt a szik láposon levezet az északi fel-áldozásra a ké alatt, amelyen egykor liszt vár, hogy spja feláldozza.

— Hisz ez a ké nem lóg a levegőben — mondom — hanem a földet, fel-áldozás.

— De ez csak szót van, hogy ne essek egy nap egy ajtóskodónak a fejére, mert már a levegőben lebeg.

— Lent fekszik a frigyaláda — folytatja a török.

— A frigyaláda? Valóban?

— Igen. Azt mondják, hogy legalább is — teszi hozzá mosolyogva — itt volt még néhány év előtt.

Elcsodálkoztam a szótól.

— Már én még nem hallottam ezt a történetet? Zavaros történet, nagyon zavaros. De azért nincs igaz hívé, aki kétkelne nekem benne, hogy a láda még mindig a szikla alatt fekszik. Most a kének utó megoldását a mecsel a mecsel felé küldött. Ez azt a szót megoldást, ami itt történt, meg fogja hozni az isten, a ké. Halgattam, bár természetesen roppantul

érdekelt az az esemény, amely állítólag közvesztési a világhírből előtérbe került. Kérdés volt: mi a német kolónia lakóitól, hogy mi igazabb, hogy a kő megzúzta a mi törvényt a frigysekrényre.

Sokféle mendo-mondát hallottam. Nem tudhatom meg, hogy a valóságban mi történt, csak azt, amit meséltek. Olyan az egész, mint egy eszregyijavakal mese.

Egy dicsőítő szeptemberi a mese, akik az aranyedény volt a művészek gyűjtése. Különböző bálványokat gyűjtött és istentisztelet tárgyát. Kezdele a tömve volt antik istenszobrokkal, egyiptomi kolosporokkal, néger felekkel, néhéz aranyból vert Buddhákkal s ehhez hasonló halmival. Egy nap egy kopott kabátú, arany pápaszemű régiséggyűjtő kereste fel a lordot, akik felelte meglepett az a kijelentéssel, hogy az arany frigysekrény a hagyományok szerint alkalmatlan az Omar mecset borsóes sziklákra alatt pláza. Az angol milíciós elbátározta, hogy minden áron megzúzja a mért a régiséggyűjtő a nyomban a jászalomban utazott, ahol Omar mecsetjének közelében egy titokban ásatásokat végeztetett, míg végül is egy másik földalatti folyosón át sikerült a frigysekrényre eljutnia.

Ugyanezen este pedig, amikor bapoyugta után az Omar mecsetben papok ijtasos imára és énekre gyűltek össze s a tarka mozaik a függőlámpások fényét ragyogó tündökléssel lábróztatva vissza, a sötét szentélyből, a beáztató kő alól egy hang hallatszott fel. Rémes nyögés, rekedt kiáltás, titokzatosan berzalmas a csapott fel a mélységből, mint a valahát fojtogatásának. Aztán nyöszörgés, halálhülység és újra néma csend.

A hívők megborzadtak.

A kő talán megint visszanyerte beszéd-képességét? Emberek vannak odalena? Bűn történt a legszentebb szentélyben?

A városban már egyis régóta különböző hírek kerülgtek egy titokzatos gardag lordról, aki azelőtt magával hozta Londonból és egy fadó képi kopottas kis tudósról, akik isten tudj, mi e-írástak. A nép egyszeriben össze-függést talált Omar mecsetjének rejtelme és a titokzatos idegenek közt.

— Gyurok megszenteltelentették a szentélyt! — mondták.

És a nép örülten rohant, inlongolt a girbe-gurbau'cák s sikátorok közt a mecset felé. Egyesek kezében tör villan! fel miadere késszel. Akik a tömegben legelől voltak, hirtelen megtalálták a titokban ástott folyosót. Lánas izgalomban tudnak előre, míg egyszerre csak egy agyonszórt ember holttestére akadnak. A komó sikkakó ölte meg. Előkelő cipőből és fazon harcsyiról ráismertek a lordra. A kis tudós azonban már napok előtt nyomtalanul eltűnt.

A nép pedig így szólt: „Allah nagy, ő áll bosszút s ő torolja meg a bűnök-t Nagy csodákat tesz a szent kő. Hosszu hallgatás után megszólalt. A bűnt megtorolta...”

Titkok lebeszélnek az Omar mecset szent kőve alatt, titkok, amelyek ember nem fejt-het meg.

Műhelynek is alkalmas pince

helyiség azonnal kiadó Bővebbet Csengery-ut 27/a I. emelet

Keleti harctér.

Berlin, nov. 21. *Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala:* Lényeges esemény nem volt. *Károly főherceg vezértábornagy arcvonala:* Ludova területén (az Erdős-Kárpátokba) német vadászok tervszerűen végre hajtottak egy új járőrvállalkozást és 40 foglyot szállítottunk be. Az oroszok egy lehermentés előrelőrése a szomszédos szakaszon véresen megfiutott. Erdély keleti szélén csak kisebb harc események voltak. A német és osztrák magyar csapatok Kampulungtól északra a románok újell megismételt támadását visszaverték. Az Olt mentén kemény harcban elragadtunk a románoktól néhány fontos helységet és elcséncolt magaslátot. Gyalogságunk Krájova, az első románhadisereg főparancsnokságunk ddíj-jelvénye előtt áll.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 21. *Károly főherceg vezértábornagy haderő* az ellenséget tovább üzték és Krajovához közelednek. Az Olt folyótól keletre megvetettük lábunkat. A Scauenitól délre emelkedő magaslátokon Kampulungtól északra az ellenség folytatta támadásait. Erőfeszítései ismét hiába voltak. *Köves tábornok hadseregénél* német vadászok a Ludova területén sikeres járőrvállalkozást hajtottak végre. *Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala:* Csekély harci tevékenység. *Höfer, altábornagy.*

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 21. A nagy löhdészállítás jelt: *Ruprecht trónörökös hadseregétje:* Tüzérségünk ellenséges ütegek és lámaszpontok ellen megfigyelésük szerint jó hatással harcolt. Állásaink az Ankrétől kitoldalt és a St.-Pierre-Vast erdőben élők ellenséges tűz alatt állottak. Gyalogsági harc nem volt. *A trónörökös hadseregétje:* A Champagneban és a Meas területen a nap egyes órák alatt feléledt a tüzérségi tevékenység. *Legfelső hadvezetőség.*

A balkáni harctér.

Berlin nov. 21. *Mascenszén vezértábornagy hadseregétje:* Arra a tártól eltekintve nem volt különösebb esemény. Constantin és Cernavodát löttek repülő gépek. Butarot mellett fegyverrel felszerelt bombákat dobtak. *Macedon arcvonal:* A Prépa tó és a Cerna között az ellenség előcsapatát topogatódrva közelednek a német bolgár állásokhoz. A Moglena arcvonal egyes helyein erős tűzzel előkészített szembelőrtörések megfiutottak. Az előtört Sírmas alkágon felderítő csapatokkal összeköttetésben voltak. *Legfelső hadvezetőség.*

Budapest, nov. 21. A cs. és kir. csapatoknál nem volt jelentős esemény. *Höfer, altábornagy.*

Deák Ferenc téren lévő bérházunkban a Gross féle

mészáros üzlethelyisége

1917. január 1-től fogva 3 évre kiadó Bővebbet Singer József és Tsa. cégnél 14026

Ügyes közileány

és tanulóleány varrodába felvétetik Czim a kiadóhivatalban. 14032

Berkenyét, borókamagot, szőlőtörkölyt és borseprüt vasárol minden mennyiségben

BLAU M. FIAI
cognac és likörgyára, Nagykanizsán, 13973

A „Zala” előfizetési árai:

helyben házhoz hordva	Postai szétküldéses
Egy hóra ... 1.50 K	Egy hóra ... 2.00 K
Negyedévre ... 4.50 K	Negyedévre ... 6.00 K
Félévre ... 8.00 K	Félévre ... 10.00 K
Egész évre ... 18.00 K	Egész évre ... 24.00 K

Egyes szám ára 8 fill

Előfizetéseket díjtalanul a postán a kiadóhivatalban vagy a...

ilyen lesújtva gyászolt szívvel értesítjük rokonainkat, barátainkat és jóakaróinkat, hogy szeretett fiunk, testvérünk és unokánk

FRIEDFELD HUGÓ

a. és. és. ktr. 48. gy. e. e. 4. Ünkéntes ankauszvetője.

f. é. okt. 17-én, 19 éves korában „Haza és Királyért” a románok elleni harcban hősi halált halt. Tetemeit bajtársai a csikmezei Gyilkostónál ideiglenesen eltemették.

Légrád, 1916 évi november hó 19 én

ISTEN ÁLDÁSA LEBEGJEN HÓSÜNK HAMVAIRA!

Friedfeld Henrik és neje szül. Deutsch Matild szül. szv. Friedfeld Miksa név. Deutsch Salomónné anyanyajai. Friedfeld István s. é. szül. Friedfeld Nerbort é. é. szül. fivőrei, orosz hadifoglyok. F. Friedfeld Elvira, Friedfeld Jolánka sóvői.

Az V-ik nemzeti hadikölcsönre

a magyar királyi pénzügyminiszterium által közzétett eredeti feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja, mint hivatalos a'írási hely,

jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönyvítésére a bankfiók magas költségnöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

Budapest, nov. 23. József főherceg feleségével délután Bécsbe utazott.

Budapest, nov. 23. A képviselőházat délután délelőtt tíz órára, a főrendiházat ugyanaznap délután 4 órára egybehívják.

Bécs, nov. 23. Tegnap délután a külügyminiszteriumban Baridn elnökletével közös minisztertanács volt Tisza és Körber részvételével. — Tisza ma még Bécsben marad.

Budapest, nov. 23. A munkapártban este a párt tagjainak részvételével értekezletet tartottak, amelyben Khuen Héderváry Károly mondott gyászbeszédet az elhunyt királyról.

Bécs, nov. 22. Károly király ma délután magánkérlettel fogadta Körber osztrák miniszterelnököt.

Az ország legnagyobb villamosműve.

— Nagykanizsától Fehérvárig világít. —

A Zala egyik minapi hírére Óváry Ferenc ország képviselője a következő sorokat küldte be:

A Balatoni Szövetség, mint minden balatoni kérdést, a villamos művek ügyét is önzetlen célzattal szolgálja, hogy a közügynek hasznára lehessen. Három éve kezeli már az aszföldi villamosműveket, a legnagyobb befeláldozással, a legcsekélyebb ellenszolgáltatás nélkül, pedig aki ismeri a viszonyokat, tudja jól, mit jelent az: *üzemben tartani egy félig megépített olyan vállalatot ezekben a nehéz időkben, a melynél több a kiadás, mint a bevétel.*

A szövetség üzemképessé, üzembiztossá tette a vállalkozást, rengeteg sok megerőltető munkával, és a fogyasztó érdekeltek egyöntetű kívánásága alapján határozta el az évi augusztus hó 27-iki közgyűlésében azt, hogy a villamosművek átvételére és továbbfejlesztésére az érdekeltek bevándorlással részvénytársaságot szervez. — A szövetség hivatkozott közgyűlése másfélmillió koronára tette a részvénytöke nagyságát és október 30-ával állapította meg a részvény-jegyzé-

baridejét. A szövetség választmányi tagjaiból alakult alapítók az aláírási felhívásokat nyomdai és egyéb hátráltató körülmények miatt, csak október első felében becsáthatták szét, tehát mindössze három heti idő volt az aláírásokhoz. Dacára annak, hogy a legközvetlenebbül érdekelt 20–25 községnek csak az egyhatharmada hozhatott a kellő időben jogerős határozatot, és dacára annak, hogy sem az állami, sem a vármezei hozzájárulások arányáról a szövetséghez még értesítések nem érkeztek, a jegyzés összege még is *egy millió huszonegyszeres korona* s csak az idő rövidségének tulajdonítható, hogy a teljes összeg jegyzésre nem került. Ez az eredmény erősen meglepte még a legbeavatottabbakat is, mert az első, *tulajdonképpen csak próbaszámba menő jegyzési kísérlet olyan eredményt hozott, a minőre eddig példa a Balaton mellett nem volt.* De elárulhatok egy másik dolgot is. — Nemcsak, hogy már is biztosítva van a balatoni villamosmű megalkotása, mely vagy a réginek az alapjain folytatja útját, vagy teljesen új vállalatot szervezünk, hanem az is bizonyosnak látszik, hogy a szövetség erkölcsi támogatása mellett megalakuló villamosmű egyike lesz nem sok idő múlva az ország e nemű legnagyobb vállalatának, amennyiben vezetőkei a tervszerűen mintegy háromszáz község területén fognak átutni a Balaton két partvidékén és a végző pontjai Nagykanizsa és Székesfehérvár tájékán lesznek. Persze, ekkora terv megvalósításához sokkal nagyobb tőkeerő kell majd, mint amit a szövetség első alapul összefog hozni, azonban az első alap összehozása után a további milliók összehozása könnyű munkának látszik.

Dr. Óváry Ferenc

országgyűlési képviselő, a Balatoni Szövetség ügyvezető alelnöke.

A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely elfogad
:: jegyzéseket ::

az V-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítésére a bankfiók magas költségnöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

HIREK

NOVEMBER,

a legkellemetlenebb őzi hóap, amely ez-uttal is megböszta a szót, havat, influenza és ezer más nyomorúságot, — a végnapjait éli. Közéjükben van már Adonai, a leppontikusabb egyházi ünepeitől és a szeretet legszebb ünnepe, a Karácsony. Aztán néhány nap és beköszödel a farsang, amelyet immár hírmészor borít komor nagypéntek hangulatba a világháború vérei orkánja. Oh, mennyire ajánlatos méltó a most főünnepnapokban lévő generáció, amely nem tudja átérzeni a világháború haragjától a hajnali misék posztját, a karácsony-meleget s amely talán nem is tudja, mi a farsang. Hova tűntek el a tánciskolák, ahol a fiatalok bálokat élcsörögtek, ahol a fiatalok diágykezekkel; hol vannak az advent előtti Katalin bálok, — a farsangi kiváltságos kivirágzó tartó ma'sztások, amelyekben Hymen nem győzte fogni a rózsaláncokat? Aranyos lujtság, nem is tudod talán, milyen nagy áldozatot követelt tőled is ez a világot rengeteg vérzivatar? Buzán hervadozik fiatalosod; amelyben nem paltanhatnak bimbózásra a szívem harmatos virágai, azok az édesen lőző érzések, amelyekről azt mondják az elmulás felé ballagó öreg, hogy csupán ezekért volt érdemes élni. . .

— **Kitűntetett úrnő.** A király Plaskó

Ferenccé, arlettét Belloni Jolin bícsi lakos, magyar származású úrnő, a szabóúti katonák ápolása körül tanúsított kiváló érdemeiért a hadtáktámogatás elismerésével tüntette ki. Ex a kitüntetés méltó, zalavármegyeyeltek különbözőben is érdekel, mert a kitűntetett úrnő Nagykanizsán nevelkedett. — **Édesanyja** Belloni József, az Első Magyar Általános Biztosító Részvénytársaság nagykanizsai főigazgatójének volt sok éven át tisztviselője. **Édesanyja** Sélley Mária pedig leánya Sélley László volt gelsei földbírókornak, a közélet terén a szabadságharc idejében is már nagy szereplést, kimagaslott tagja volt a vármegyének.

— **Amikor a táviróhivatal téved.** A Zala tegnapi számába a nagykanizsai táviróhivatal súlyos tévedése folytán kellemetlen hibát csúszott. A táviróhivatal ugyanis a hivatalos jelentés egyik passzusában rossz helyre tett egy pontot, ami aztán azt a látszatot kellette, hogy Csernavodát és Constanztát elvesszítették. A táviróhivatal a hibás hírt nekünk így adta le: „Constanzát és Csernavodát lötték reptérrajalok. Bukarest mellett forgalmi telepekre bombákat dobtak.” A valóságban a jelentés így szól: „Constanzát és Csernavodát lötték. Reptérrajaink Bukarest mellett forgalmi telepekre bombákat dobtak.” Szerencsére Csernavoda és Constanza sorsa nem a káoszú táviróhivatal hibás postázásától függ. A két ország erősen tartják a a románok maguk se hiszik, hogy hamarosan hatalmukba kerül.

— A királyi ígéret Muraközben. Jóságos öreg királyunk két ízben is járt Zala-megyében. Itt időszakszerű legenda keletkezett a Muraközben. A felség állottal megkérdezte az egyik horvát parasztot, hogy van-e elég földje.

— Nincs, — felelte a paraszt.

— Na ha nincs, majd lesz, — mondta volna rá jó uralkodónk.

Eznek a beszélgetésnek híra terjedt Zalában, s a királyi kijelentés évről-évre változott, bővült a nép fantáziájában. Néhány esztendő múlva már voltak emberek, akik szentül esküdtek, hogy a király földet, sok jó és legyen földet ígért a muraközi népnek. Mivel pedig az ígéret beváltása késett, — néhány község népe alkotmányos határozatban sürgette meg a királyi szó megtartását. Párizs, a kábeltelegráf megjegyzés nélkül küldte vissza a kérvényt. A nép pedig hitet mert volna tenni rá, hogy a gonoszlelkű tanácsadók meg se mu'atták Ófelségének a muraköziek sürgető írását.

— Szigorúan ellenőrzik a lixtaxálást. A kormány ma rendeletet adott ki a gazdasági termények, lixtaxadók és egyes mezőgazdasági terményekből előállított ipari termékek vasúton vagy hajón uti-és közlekedésnek való szállításának ellenőrzéséről. A közlekedési viszonyok megvizsgálása a vasúti közlekedés, illetőleg a hajón történik. Az ellenőrzést az államrendőrség, határrendőrség, a csendőrség és a pénzügyőrség közege végzi. A vasúti és hajózási vállalatok oly állományok, amelyekre az Országos Közlekedési Hivatal az utópodgyászok vizsgálatát a feladás előtt végzi, az utópodgyászok csak akkor vehetik fel, ha a vizsgálatot teljesítő község a felvételek megengedési és ennek jelölés a podgyászdarabot a vizsgálatot tanúsító bárcával ellátta. Az utas közlekedés podgyászának vizsgálatánál jelen lenni.

— A Déliaknai Takarékpénztár R.-T. mint hivatalos aláírás hely a ötödik magyar hadiköcsőre aláírásokat a mai utpóli kezdve, elfogad.

— A mezitlábos diákoknak. A mezitlábos diákok részére legújabbán a következő adakosok: Frank Vilmos kereskedő 1 pár új cipőt, Wilda Endre, Steiner Teréz, Lichtenstein Kálmán, Schindler Fülöp, Pilzer József és Lichtenstein István tanuló 2—2 koronát. Kertész József igazgató urnak, aki a nemzeti akció kezdeményezte, — szép elégtétele a napról-napra megismétlődő siker, amely meleg láb bolihoz juttatta a mezitlábos diákok nagy részét.

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 22. A nyugati harctér állás jelent: A ködös idő legnagyobb részben megakadályozta a harci tevékenységet. A labaszi csatornától délre az anhalti 93. gyalogezred és a magdeburgi 4. utászászlóalj újjáirattal behatoltak az angol árkokba és a védelmi művek métrómérés után több mint 20 fogolyt és egy gépfegyverrel tértek vissza. A Somme területén is a nap folyamán ugyancsak kisebb volt a térségi tűz és este is csak az Aucre két parján és a St. Pierre Vasst orduól lett erősebb. Az angoloknak egy támadása Sorreltől északnyugatra elhárított támaszkben összeomlott.

Legfelső hadvezetőség.

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, nov. 22. A helyzet változatlan.

Höfer, altábornagy.

Keleti harctér.

Berlin, nov. 22. Rigától délnyugatra német népfelkelők rohamcsaportja az orosz állásokból saját vesztesége nélkül 33 foglyot és 2 gépfegyvert hozott be. Egyébként a tengerentől a Kárpátok brassói környékéig nem volt nagyobb harci tevékenység. Kampolungtól északra a románok megismételték hiábavaló támadásukat a német és osztrák-magyar harcvezető ellen. A vöröstoronyi szoróutánál és az Olt folyó o'rlövőgyelben barokk közben tért nyertek. A megveti ellenség ellenállását szorongatásdással és lovasrohammal rövidesen leörlték. Észak felől nyugat és keletporosorsági győzelem, nyugat felől pedig Ófelsége a királyod vértesszédének egy százada nyomultak be el-sőnek a német csapatok körül Krasjovába.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 22. Krajovát rövid harc után elfoglaltuk. A románok az Olt mentén o'dalán tovább hátráltak. Kampolungtól északra az ellenségnek minden arra irányuló kísérlete, hogy elkeseredett támadásokkal sikert küldjön ki, ismét eredménytelen maradt. Egyébként a keleti arcvonalon nem történt fontosabb esemény.

Höfer, altábornagy.

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 22. Mackensen vezényszédés hadcsaportja: Dobruzsában a tengerpart közlekedés előtér harcot, a Dunánál helyenként tükréségi tűz. Macedon orvonal: Az Ochrida és a Prespa tó között, valamint a monastiri síkon az estege elöcsapat a német-bolgár állatok körzetébe jutottak. Parlovtól keletre gárdavadásznak visszahéldítottak egy megszállatot, amelyet több erős támadással szemben megirtottak.

Legfelső hadvezetőség.

Bolgár jelentés.

Szófia, nov. 23. A vezérkar jelenti a hó 22 ról: A románok a Duna mentén elsüllyesztették uszályhajóikat. Turnseverintől nyugatra és Korabiánál elpusztították a vasúti hidat Korabiánál a löszgryaikat is fölrobbantották.

A második német jelentés.

Berlin, nov. 23. A német nagyvezérkarnak szerdán este kiadott második jelentése így szól: A Sommenál semmi tevékenység. Orsovánál előrehaladtunk. Monasztirtól északkeletre az ellenség támadását visszavertük.

A görög krízis.

Athén, nov. 22. A helyzet változatlanul komolylyá vált. A királyhü tisztek kijelentették, hogy erőszakkal állnak ellen, ha a király engedne az antantnak. A csapatok készenlében vannak.

Athén, nov. 22. A központi hatalmak követelnek kérését, hogy elutasítsuk a követek kifejezték kívánságukat, hogy a királynd bucsukihallgatáson jelenhesse nek meg.

A király Nagykanizsán és Zalában.

1896. szeptember 20-ika örökté nevesítés napja lesz Nagykanizsa városának. A király a csáktornyal nagygyakorlatok alkalmával napokig tartózkodott Zalában 61 kizsált Nagykanizsán is, ahol fogadta a város bódolatát. Ófelsége látogatásáról, a Zala akkoriban a következő nagyérdeműségi, szíves tudósítást közzéte:

Szept. 20-án az udvari különvozt, Csáktornyára menet tíz percig időszón s. nagykanizsai vasúti állomáson. Dél tizenöt órákor robogott be a különvozt az állomásra, amely pompásan fel volt díszítva s ahol a lakosságának nagy része megjelent az uralkodó üdvözlésére.

Mikor a vozt megállott a pályaudvaron, hatalmas éljen hangzott fel. A király kizsált és ruganyos léptekkel ment Vécsey Leizmond polgármester felé, ki a városi képviselők élén a királyhoz sietett s a város nevében leguélyebb bódolatát fejezte ki főnége előtt. E alatt a néptömeg egész hatalmas községben állta körül a királyt, ki megköszönte az üdvözlést s kezét szorítva a polgármesterrel, így szólította meg:

- Ön a város polgármestere?
- Igen, felség.
- Nyen tisztelt?
- Nem saját érdemem, felség; s a képviselőtestület bizalma emeli ez állásra.
- Nagyon szép. És mióta?
- Öt hónapja.
- Sok lakosa van a városnak?
- Huszonegyezer.
- Sok az iparos és kereskedő, ugy-e?
- Azok képezik a lakosság zömét.
- Elég élnek az ipar és kereskedelem?
- Egy ideig pangott, felségem uram, de újabb megint ki fellendő.
- Katonaság is van, ugy-e?
- Igen, felségem uram.
- És katonai kazárnya-épület?
- Külön a közös hadseregnek és külön a honvédségnek.

— Szép. Egyébként is épül a város? Van építkezési kedv?

— A körülményekhez képest elég sokon halad az építkezés is.

Ekkor a király a polgármester mellett álló Lengyel Lajos városi főjegyző felé fordult és kérdezte:

- Talán szintén városi tisztviselő?
- Igen, felségem uram, a város főjegyzője vagyok.
- Mióta?
- Tizenhét év óta, felség.
- Nagyon szép! — szólt a király és vele is kezét fogott. A polgármester felé fordulva, még egyszer megköszönte a tisztelgést, — visszament kocsjába s az ablakba állva, katonái üdvözlésével köszöngötte a szakadatlanul éljensző község üdvözlését.

A vozt tíz percnyi időszón után a község sugó éljenszédés kísérve robogott ki a pályaudvarból Csáktornaya felé, ahol a lakosság óriási örömrivalága között érkezett meg. Valamennyi magyar állomást, amelyet a Brám Miksa lovag, a Dél Vasúti magyarországi igazgatója által vezetett udvari vozt érintett, sűrű, ünneplésbe szédült embertömeg

lepett el, amely a királyi Magyarországon le-
léti épületeket építette. Az összes állomást
épületek is ünnepesen fel voltak szalva.

Csáktoronyt a pályahátban megjelentelek
gróf Jankovics László Zala vármegye főispánja,
Csertész Károly allispán Kolbenschlag főszolgá-
bíró, Opris posta- és távirat igazgató, — to-
vábbá Zichy Ágost, Festetics Tasziló és Jónó
grófok, a papás, a földbírtokok és a me-
gye hatóságainak képviselői: Pontban 1 óra
15 perckor az udvari toszat berobogott a pá-
lyaházba. A mint megjelent a király, aki me-
gyer táboroktól egyezkedni velt, viharos díszes
kísérettel fel: (Mind a magyar hazait kel-
lemesen ériathették az a tapasztalat, hogy meg-
emlékelt két évvel a király érekeztetők tömör-
de „szülő” hallatszott, most kizárólag csak
„őjén” zongoráztak mindenképp. Fényes- és színes-
tel” és murakóit testvéreik meggyarodásáról.)
A király Ottó főherceggel és kiserővel kísért
az udvari toszatból és első sorban a főispán
előt lépett.

Jankovics László főispán szép beszédet
szóval a királyt, aki erre a következőleg
válaszolt:

— Örömmel jöttém ismét Zala vármegye
épületei felkelti legelő örömet, ha a had-
grahoriatok alkalmából összpontosított és a
politik ezen vármegye derék lakosságait,
mint nem kélem, ezáltal is szíves fogad-
talára talállok.

Az egyes sávok után, amelyekkel a ki-
rály a főispán üdvözlés beszédére válaszolt és
amelyeket viharos díszesével folytatott, a király
először Jankovics főispánt, aztán Csertész Á-
lispánt, Kolbenschlag főszolgabíróit, majd Festi-
etics Tasziló és Zichy Ágost grófokat, Opris
posta- és távirat igazgatót, Tóth László nagy-
kiszálat fővármegyei elnököt, Fabianics Károlyt,
Majós Kálmánt és még többeket kegyes meg-
szólítással tártatta ki. Majd Kálmántól azt
kérdezte:

— Ön is bírtokos?
— Nem, felség és ügyvéd vagyok. Alsó-
leadván.
— Van-e sok per?
— Per, az van sok, feltétlen aram, de
pénz kevés.

A körök a petrochem majdeam egy a-
gyedőrély tartott. A király utána Ottó fő-
herceggel nyitott klatában az ünnepi dísz
öltött városon keresztül hajtattat, a sűrű nép-
lény örömlivalágástól kísérve. A király az
új Ferenc József lovassági kaszárnya előtt
megállott. Csertész Károly allispán megkérte,
hogy a felség kegyes volt a kaszárnyát meg-
tekinteni. Mire a király így szólt:

— Én köszönöm, hogy figyelmestettek,
mert a szép épület valóban érdemes a meg-
tekintésre.

Ezután ismét felült kocijára és folytatta
útját Zalatújvár felé, ahová kevéssel 2 óra előtt
érkezett meg.

A gróf Festetics Jónó Kástélyja előtti
parkban sorban állott a táboroktól kar és a
hadgyakorlatok fő erebősege, a bizsírnyon
József főherceggel. Ott volt báró Fejérvény
kegyedelméi miniszter is, Tallán Örnagy segéd-
tiszttel. A király állapfotelt a sor előtt, dáva
szóla József főherceggel és a többi tábornok-
kat, legelőbbjével kezelt fogva és végül a Kas-
télyba ment, ahol ott volt a tájékozása, gróf
Festetics Jónó hódorattaljesen üdvözölte. A
király erre megjelentette hódorattal.

Szept. 21. és 22. én volt a nagygyűlés.
A király 23-án utazott vissza Zala vármegye-
ből Bácsra.

Gyász zászlók, gyász karszallagok gyászpapírok

Kaphatók:

Fischel Fülöp Fiakönyvkereskedésében.
Nagykanizsán, Kazinczy-utca.Deák Ferenc-terem lévő bérházunk-
ban a Gross féle**mészáros üzlethelyisége**1917. január 1-től fogva 3 évre
kiadó Bővebbet Singer József és Tsa.
cégnél. 14026

Telcky út 13. sz. alatti

ház azonnal eladó.Bővebbet Berger Lipót, Arany-
János utca 12. 14040.

József főherceg ut 87. számú

HÁZörök áron eladó. Bővebbet a
14039 háztulajdonosnál az udvarban**Pianinó**cselló rövid je zongora bérbe-
kerestetik. Cim a kiadóban. 14038.**Rézgáliczot**garantált 98%-ost azonnali átvé-
telre szállít**BERÉNYI BÉLA** szállítási üzlet
Keszthelyen 14037**Kiadó =**egy száraz pinec, raktárnak is al-
kalmos — Bővebbet**Könn lakatos Magyar-u.****Berkenyét, borókama-
got, szőlőtörkölyt és
borseprüt vasárol min-
den mennyiségben.****BLAU M. FIAI**cognac- és likörgyára Nagykanizsán.
13973Tekintettel a nagy zair, tábla-
kéretű és petrolchem-elaj hiány pótlá-
sára folyó hó 23-án a**tökmagolaj készítő-
sét megkezdem.**A tél folyamán kedden, csütörtökön,
szombaton, ha a munka kívánja min-
den nap készítem. Kérném a tök-
magot kissé szárítva és tisztítva elő-
adni, ezáltal az elaj finomabb lesz.**Berkengés István, Ujodvar,
olajtöltőüzem.****ÓVÁSI!**

13669

Tudnivalókat jövők hóra a törv. vidék.

Bellka szerszám-kenőcsötamely a löszszármak, cépaárjikkok a a
bőrszikkok tartósságát fokozza, a meg-
kereskedés a szék felállítását és bérbe-
adót — hantitják, mindenképp figyelem-
re felhívjuk, hogy az eladók csak az ered-
eti fogadja, amely nélkülözhetetlen a
gárdányokban, a löszáró gardáknál. A hol-
nap kiadott oda utóvallett kelti két
doboz 10 koronával bérbeadottEgyes esetekben a legújabb
deszái Vagytermékek Laborató-
riuma, Rum, Vasmege.**Erőpapirból****készült spárgákat**melyek a keszérspárgákat
teljesen pótolják, bármily ki-
vitelben és erősségben gyárt a**Hungaria brandi papirtölggyár Rt. Brand**5 kg es minteküldeményeket
utánvét ellenében küldetnek.

Képviseletük kerestetetnek

**Mindenfajta divatecipők,
hadiczipők, gamasmik,
gummi-czipők lábme-
legítők és harisnyák**

kaphatók:

Mittényi Sándor és Fia
cipőárúházában, Pótv. városi bérpalota.**ELÉGÁNS DÖMBÖRNYOMÁRU
NÉVJEGYEK
ELÉGÁNS NÉVVEL VAGY BETŰVEL
ELAVOTT
DISZLEVELPAPÍROK
FISCHEL FÜLÖP FIA
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN NAGYKANIZSÁN**

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

IZERKEZTETÉS ÉS KIMÓLYVÁLTÁS:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

PIRKLADÓHIVATALI

Engedélyszám 2. sz. (Felsőbbrendű
Könyvtárak) a 201. Művelődési és
Köznevelési Minisztériumtól

"ZALA" Hírlapjainak és lapjainak
s. k. Művelődési és Könyvtári
Hivatala

TELEFON-SZÁMOK:

Hírlapjaink és lapjaink
Hivatala:
Nyomda:

Károly király a hadsereghez.

Budapest, nov. 24. A Rendeleti Köz-
löny nov. 23-iki száma a következőlegfel-
sőbb hadi és hajóhadparancsot közli:

Katonák! Legfelsőbb haduratok, len-
költ dédnagybátyám, I. Ferenc József
császár és király, aki benneteket, atyái-
tokat, nagyatyítókat évtizedeken át sze-
retettel és gondoskodással vezetett, aki
atyailag viselte gondotokat, Istenhez köl-
tözött. Az Istenben megbízottul felsé-
ges ur, mint a katonai hű kötelességtel-
jesítés tündöklő példaképe, végső meg-
feszítésig szentelte bölcsességét, egész lá-
nyát a haza javáért, míg ereje el nem
hagyta. Gondolatai nálatok, szeretett ka-
tonáinál időztek. Katonák! Eme titáni
küzdelem kemény, de dicsőséges napjait
eddig veletek éltém át. Amikor most,
nagyidők közepette mint legfelsőbb hadur
közületek, soraitokból lépek harcedret,
hűséges hadseregem és hadihajóhadam
élére, rendületlenül bízom ami szent jo-
gaimban és győzelmünkben, melyet igaz-
ságos ügyünk szolgálatában, hű szövet
ségeinkkel egyetemben, Isten segítő-
ségével ki fogunk vinni. A magasztos el-
hunyt szelleme veletek lesz. Ez fog ben-
neteket hősi harcokra serkenteni. Így
adja meg a Mindenható, hogy elhunyt
hadurunk ravatalára helyezhessük a dia-
dal koszorúját és ezzel adjuk jelét hűsé-
ges hálánknak mindama szeretetért, gon-
doskodásért, mely nemes szívét hű had-
orejéért szakadatlanul dobogtatta.

Bécsben, 1916. november hó 23.

Károly.

Ferenc József bucsuja a nemzetől és katonaságtól.

Budapest, nov. 23. A hivatalos lap
lap ma este külön kiadásban a követ-
kezőket tartalmazza: Megdicsőült első
Ferenc József 6. császári és apostoli
királyi felsége tegnap fölbontásra került
legmagasabb végrendeletében következő
bucszavakat méltóztatott legkegyelme-
sebben intézni népséggel.

Szeretett népeimnek igaz közönsé-
get mondek azért a hűséges szeretetért
amelyet irántam és hűzám iránt úgy bol-

dog napokban, mint súlyos időkben vi-
seltettek. E ragaszkodás tudata jól esett
szívemnek és abból meritettem erőt ne-
héz uralkodói kötelességeim teljesítésé-
hez. Örizzék meg ugyanezen hazafias
érzületeteket utódom számára is. Hadsere-
gemről és haditengeresetemről is meg-
hatott köszönet érzelmeivel emlékezem
meg bátorságáért és hűséges odaad-sá-
ért. Győzelmük örömteljes-büszkeséggel,
az őket önhibájukon kívül ért balszeren-
ese fájdalmas bánattal töltöttek el. Azon
kitűnő szellemben, amely hadseregemet,
haditengeresetemet, valamint mindkét
honvédségemet mindenkor lelkesítette,
zálogát látom annak, hogy épúgy, mint
én, utódom is mindenkor számíthat rájuk.

Vilmos császár és Károly király táviratváltása.

Bélin, nov. 24. A Norddeutsche
Allgemeine Zeitung Vilmos császárnak
Károly magyar királyhoz intézett távira-
tát egész terjedelmében közli: Vilmos
császár részvéttávirata így szól:

Legmélyebben megrendülve nagy-
yon tisztelt nagybátyád, Ferenc
József öfelségének halálán, legben-
sőbb, legszívélyesebb részvétemet
fejezem ki neked Istennek kifürkész-
hetetlen akarata a legnagyobb vi-
lágháboru közepén ragadta el őt,
aki utolsó leheltéig állott szövet-
ségesei oldalán és aki nem érhette
meg a háboru befejezését, a béke
visszatérését. A Mindenható adjon
neki örökös békességet. Neked pe-
dig erőt és segítséget ama nagy te-
her elviselésére, amely ebben a ko-
moly időben rád hárul. A meg-
boldogultnak áldása lebegjen fölöt-
ted és népeid fölött. Bensőséges
imádsággal, leghűségesebb részvét-
tel gondolok rád.

Vilmos s. k.

Bécs, nov. 24. Károly király a kö-
vetkező választ küldte Vilmos császár
részvéttáviratára:

A sors megpróbáltatásának abban
a nehéz órájában, amikor felséges
nagybátyámat magához szólította az
Isten és engem, házamat, Ausztriát,
Magyarországot a legkeserűbb faj-

dalom tölti el, fájdalmas vigasztalás
volt nekem az a mélyen megragadó
részvét, melyet Te, drága barátom,
közöttél velem Legmelegebb közö-
netet mondok érte s ama tisztele-
tért, igazi barátságért, melyet a fel-
magasztosult iránt, aki téged oly
nagyon becsült, érzel Miképpen
sziklaszilárdan megállta veled kötött
szövetsége ezen világháborut, úgy
maradjon közöttünk is a megdicső-
ültnek ragyogó emléke: Áldása ve-
zessen bennünket a közös uton be-
csületes sikerhez. Adja Isten, hogy
így legyen! Hűséges barátsággal,
meleg kézzorítással

Károly s. k.

A koronázás és eskü.

Budapest, nov. 24. A hivatalos lap
mai száma a következő királyi kéziratot
közli:

Kedves Tiszta!

Attól a szándéktól indítva, hogy
magamat Magyarországot, Horvát Sza-
von és Dalmátországot királyává
mielőbb megkoronáztassam, — ut-
sítom önt, hogy az országgyűléssel
érintkezésbe lépve, ideigő javas-
latait terjessze elém.

Károly s. k.

Tiszta s. k.

Bécs, nov. 24. A Wiener Zeitung
mai száma a következő legfelsőbb kéz-
iratot hozza:

Kedves Kõrber!

Megemlékezővén amaz alkotmányos
kötelességemre, hogy az 1867. dec.
huszonegyedikü állami alaptörvény
nyolcadik szakaszában az uralkodás
és végrehajtó hatalom gyakorlása
végett előírt esküt letegyem, — vá-
rom e rendelkezés teljesítésére irá-
nyuló előterjesztéseit.

Károly s. k.

Hűségeskü.

Bécs, nov. 23. Öfelsége parancsára
tegnap délelőtt a monarchia valamennyi
parancsnokságának területén megtörtént
a csapatok esküjének megújítása. A ca-
patok I. Károly Ausztria császára, és
Magyarországnak e néven negyedik apo-
stoli királyá nevére esküdtek. A eskü-
telt Istentisztelet és a csapatok anyanyel-
vén tartott beszéd előzte meg. A tábor-
noki kar, a tisztok és a katonai tisztvi-
s lők is megújították hűségesküjüket.

A temetés.

Bécs, nov. 24. A temetésen, amely nov. 30-án lesz, Vilmos császár a feleségével, a spanyol anyakirályné, Ferdinánd bolgár király, a szövetséges német fejedelmek és egy külön török küldöttség fognak részt venni. Az első koszorú, amelyet a schönbrunni kastélyban leadtak, Lónyai Stefánia grófné é volt a következő felirással: „Örökké hálás, Téged hiven szerető Stefániadtól.”

Az udvar Budapesten.

Bécs, nov. 24. A Presse a magyar kormányhoz közelálló részéről megerősíti, hogy Ófelségének jövőben az a terve hogy az év egy részében székhelyét Budapestre helyezi. A tervről udvari körökben is beszélnek.

A német hadsereg és haditengerészet gyászja.

Berlin, nov. 24. A német hadsereg rendeleti közlönye a császárnak következő hadseregarancsát közli:

Ószinte gyászszal, legfájdalmasabb megindultságban állok ennek a nemeslelkű uralkodónak, hűséges szövetségeseinek ravatalánál, a velünk oly szoros barátságban élő népeivel és hadseregével, mely a német csapatokkal együtt a világháború sok harterén csatázik, hűséges bajtársaként vérzik és győz. Istenben boldogult atyai Barátom fejedelmi alakja ragyogóan fog állani minden idők történetében.

A hadseregarancs ezután megparancsolja, hogy a táborban lévő és megszálló hadsereg valamennyi tisztje tizen-negy napig gyászt viseljen. A Ferenc császár nevét viselő testőr-gránátosrezred és a Ferenc József nevét viselő huszár-ezred három hétig tart gyászt. A gyász három első napján az összes katonai szolgálati épületeken félárbórcra kell ereszteni a lobogót. Hasonló hadseregarancsot intézett a haditengerészethez, azaz a pótlással, hogy a hazai kikötőkben lévő hajók lobogóikat félárbórcra eresszék s a nagy árbócon az osztrák magyar lobogót kitűzzék.

Az esti német jelentés

Berlin, nov. 24. A nagy főhadiszállás csütörtökön este a következő jelentést adta ki: A Somme mindkét partján erős tüzéségi tűz, különösen Ankrétól északra és St. Pierre vasutnál. — Oláhországban hadműveleteink tervszerűen folynak. Dobrudzsában a Duna mentén élénk ágyutűz.

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye
a 6%-os adómentes járadékkölcsönre és az
5 1/2%-os adómentes törli esztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad, és a jegyzések megköny-nyítésére *olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.*

Az ezidőszerint kibocsájtásra kerülő 6%-os költsvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó lerovásánál a kibocsájtási alapon fizetés gyanánt felhasználhatók.

HIREK

Zsoltár.

1. Mindenégeről jól ismertük-e meg a végtelen Mindenégerők abból a határák ki-réséből, ami a Föld-csillagon előttünk van? Jól értettük-e meg közvetlenül soka meg nem nyilatkozó, megváltozhatatlan Lényed tartal-mát? Hogy az örök munka szelleme vagy. — Hogy a változások, történések szakadatlan fo-lyamlatában élsz. Hogy munkád a legkorlátla-lyabb, a legszemélyibb szabad-szokat megnyil-latkozása.

2. Meri Bölönd fakád minden életmoz-szanat, minden élettörténet: Alkotás és pusztít-ás, — béke és harc, — szeretet és gyűll-és, — szeretem és öldöklés, — boldogság és boldogtalanság, — jó és rossz, — áldás és átk, — üdvösség és kárhozat. Minden: egy hatalmas, egyetemes célért, — a munka folyto-nosságáért, az élet behatallanságáért.

3. Ezekben, a Te akaratodból sarjadt, elleníttes, lesújtó vagy fölemelő életmozsan-atokban, történésekben bizonyos törzényszerű-ség érvényesül. Néha azonban valami váratlan, kimagyarázhatatlan fordulattal, eseményel t-p élénk a „Véletlen”. — Korlátlan, eszményi szabad-szaratod, mindenhatóságod lényegesebb kivillanása ez. A most még megfoghatatlan. A csoda.

4. Most, e Földet rászó pusztítás, ember-öldöklés, vértelűtlen rettenetességek idején, amik-or a szabad-akarat törvényei szerint agy-n, de emberöltő lényazonossággal tombol a Jó és Rossz vérontó harc; amikor tehát megsza-badított kibontakozásért hiába imádkoznak, j-jonganak a tulajdon vérok özőrében kétségbe-esztten vergődő embermilliók; amikor pedig már énbomlasztó bizonyossággal közeleg az emberiség felé a legrejtetenebb rém is, az *Inség* — csodáért kisthusk Horzád.

5. Mikor egy-egy „lelkes-lény” az élet-változások folyamataiban alakot cserél, — szet-omlás, felbomlás előtt az a rém, ami Bölönd benne az alkotó lényeg volt: a „lélek” ki-ta-kad. — Majd mikor a tulajdon vérukn ootásá-va, emberiségvérek öldöklésével agyonfotóztott Földön a most dúló *vész* megdölné az *Inség* vérele-gu a szörnyetegét: mitne meg minket a legizonyatosabb pusztulástól, egymásnak föl-falásától — Szakítod ki akkor a Földből is, ami Bölönd benne alkotó lényeg: szakítod ki a „lelket”! Hidd rohanjon kihaltat, lélektelen-űt, élőhalottat a világról, pályátalan hulló-csillagokkal a Mindeniség övénnytelen végtelen-jében!

— Károly király életrajza. Károly

Ferenc József Lejos Hubert György Ottó Mária mint az 1906-ban elhunyt Ottó főherceg és Mária Josefa főhercegnő idősebbik fia 1887. augusztus 17-én született az alsó-ausztriai Perseu-beugban. Keresztapja Ferenc József király volt. Katonai tanulmányokát végezte, amellyel kö-zjoggal és közigazgatási joggal is foglalkozott. Különös gonddal tanították a magyar nyelvre, s az életről eszé új nagy szorgalommal tanult, pedig egy időben a magyar nyelvvel csakül, fran-ciául és angolul is kellett tanulnia. (Mária Jo-zsefa főhercegnő nagy szeretettel volt ellátva fia-iról. Különösen Károly Ferencot szerette, az első-született, a többek születése nélkül csak em helyét okozta. A főhercegnő anyai becéző volt halá-los vesztédelemben s az orvosi tudomány és a rokoni szeretet valósággal csodítta meg, hogy megmentse. A kis főherceg gyöngye szerzetel-től jött a világra. Sokáig kellett mindenféle mesterkedéssel és erőszakkal erőltetni, míg végre öröké kapott. A király, ki nagyon szerette, min-díg élénken érdeklődött iránta és szerető gond-dal figyelte fejlődését. A főherceg külső meg-jelenésére, gondolkodására és magatartására nézve anyja fia. Apjától a vadászás szeretetét örö-költe s ebből bőségesen ki is vette a részét. Az ifjú főherceg a gimnáziumi tárgyak némelyikét nyilvános iskolában tanulta, amelyek rendes bejáró tanulója volt. — Tanulmányai természetesen nagyon büszké voltak rá s el-halmozták figyelmességükkel. Magyarul Sopron-ban tanult meg, ahol Tormássy nyugalmazott tanító oktatta a mi abécőnkre. Amikor kéte-rődeli öttartózkodás után a főhercegi család alkotóztott Sopronból, a tanító fiát, Tormássy István soproni római katolikus képlánt vitték magukkal magyar nevelőnek Károly Ferenc József mellé. A képlán kilenc évig maradt leendő tanítványa oldalán s lelkesen emle-gett, hogy mennyire szerette a magyar nyelvet s mily sokat foglalkozott a magyar irodalom-mal. 1907. augusztus havában agykorulatották az alig húsz éves presumpatív trónörökös. A nagykorusított főhercegnékné a vasvári Jutása óta Ferenc Ferdinánd trónörökös volt a gyám-ja, Ferenc Ferdinánd már régebben gondjába vette a fiatal főherceget és öccsét Miksát, akkor még, amikor Ottó főherceg a betegsége miatt nem foglalkozhatott a családjával. Ferenc Ferdinánd nagy szeretettel ügyelt a kis főhercegrek nevelésére és oktatására és mindenről jelentést kellett neki tenni, ami pártfogóját illette. Huszonhét éves korában, 1911. október 12-én kötött házasságot a főherceggel a bajor Zita Mária hercegnővel, tehát Róbert pártot és p'enzai hercegek és spanyol királyok 1892-ben Piaróban született leányával. Igazi sa-relemi házaság volt ez.

— Az új trónörökös. Az új trónörökös, aki a most trónra került uralkodót követel, még csak négy éves. Talaj neve: Ferenc József Ottó Róbert Mária Antal Károly Miksa Henrik Sixtus, Xaver Félix Renatus Lajos Gaetan Pius Ignatius. Az új uralkodó házasságának második évében, 1912. november 20-án a relichonau kastélyban született. Újvartartása természetesen még nincs, az egyetlen hivatalos személyiség, aki vele szerepelt, a királyi dajkája: Staininger Mária asszony.

— A város gyászja. Nagykanizsa népe a legfőbb érzéssel gyászolja a legjobb, legalkalmasabb magyar király halálát. A gyászlobogóval díszített épületek száma napról napra szaporodik. Tekintettel arra, hogy a rendfőrség kormányutasítást vité a gyászlelkedések megtételére, — eddig csak a királyi és vendéglői zenét szüntették be. A mozgófényképszínházak játszanak, de színtelenek maradnak. A közhatalom azonban a felségkirály halála óta föltűnő gyfren látogtja a főváros közöshelyeit. Amint értesülünk, a gyász kifejezésére vonatkozó kormányintézkedés már leérkezett a megyékre.

— Negyedmillió hadikölcsön jegyzése. A Királyi Sáfárság részvevő társaság, városunknak ezen tekintélyesebb íparvállalata a Pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókintézetének, a most kibocsátásra kerülő V. hadikölcsönre 250 000 korona összegű jegyzést feleltett be.

— A lengyel királyság térképe. A bécsi Freytag és Zverfelle térképtársaság előzetes megbeszéléssel szolgált. Új térkép készített észak-keleti Európáról, amely a föltűnő részletességben egy új ország pompáit: Lengyelország, Bádog a kartográfusok Lengyelországot egymásra festették a csi birodalommal. Ma már külön sítá jutott neki, hogy a térképen minden önálló országnak kijár a szomszédaitól eltérő színezés. Legnagyobb pikantériája az új térképek, hogy a cenzúra és a hadvezetőség engedélyével Lengyelország végleges határát is megjelöli, holott az új királyságot életre hívó nagyhatalmak a háború utána hagyják azt. A térkép szerint a Németországhoz csatolt lengyel részek és Galícia nem fognak az új lengyel birodalomhoz tartozni.

— Mindenki szeresse be burgonyaszükségletét. A belügyminiszter leiratot intézett Zala megye alispánjához, amelyben utasítja hogy újrol figyelmenntesse a közönséget arra, hogy mindenki igyekezzen idejekorán beszerezni egész évi burgonyaszükségletét, mert a burgonyaközpont rom lassúbban a helyzeiben, hogy különösen a városok szükségletét elláthassa. A belügyminiszternek ez az üzenete figyelmenntetése remélhetőleg nem marad hatástalanul Nagykanizsán a aki teheti, megvesse a burgonyáját. De édes istenem, hányan vannak abban a helyzetben, hogy ennyi pénzt kiadhassanak? A város részére ezen a héten tisztehat waggon kitűnő burgonya érkezik, amelynek az árulását a jövő héten kezdik. Aki teheti a miniszteri utasításnak eleget akar tenni, — ez alkalommal is beszerezheti több bőségre való szükségletét.

A Néptakarékpénztár részvevő társaság Nagykanizsán

mint hivatalos aláírási hely elfogadja a jegyzéseket

az V-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamattal mellett lombard kölcsönök engedélyeztetnek.

— **Moxxák már az esküvőpénzt.** Nagykanizsán már régóta nem került anoyi esküvő pénz forgalomba, mint szerdán és csütörtökön. Az egyszerűbb cimborok minden esetkészségét esküvőre fizették a voltak sokan, akik marékaszára hozták forgalomba az eddig gondosan rejtgetett pénzömet. Az esküvő nagyra való kiadások érdekelték van. A köznép körében az a hiedelem terjedt el, hogy mindez a pénz nem, amelyen az esküvő készítése van, — értéket fogja veszíteni. A néphiedelmek van is valami alapja. A legújabb verett pénzök ugyanis az új király képét fogják viselni — lassankint teljesen kivonják a forgalomból a Ferenc József király képpel ellátott érmeteket. Azonban a régi pénzök az új kibocsátásig érvényben maradnak — említtük meg, hogy a papírpénzökönök — a legújabb verett pénzek ugyancsak a király képét fogják viselni. Az új papírpénz színe fekete és piros és a pirosok sokkal jobb mint a jártak. A legkorábbiakok.

— **A római gróf kártérítést páro.** Emlékeztet meg, hogy a háború elején Matzenauer Károly római gróf, pártosfői földúrítokost és fiát letartóztatták a pozsonyi börtönbe. A hadosztály-bizottság fogházában tízöt hónapig tartották vizsgálati fogságban. A gróf most 430 000 korona kártérítést páro a katonai kincstárt, mert megborcoltatása miatt kedvezőtlen anyagi helyzetbe jutott a családjával póta megrendült.

— **A Nagykanizsai Takarékpénztár R. T., mint az V. magyar hadikölcsön hivatalos aláírási helye, jegyzéseket az eredeti feltételek mellett elfogad.**

— **Jóteknység.** A vöröskereszt pénztárába a következő adományok folytak be: A vöröskereszt odjaira adakoztak: Köhler Gyula mindenszentek sírdíjait helyett 10 korona, Skopal Lajos kiskomáromi perselygyűjtés 15 korona 20 fillér, új. Skopal Lajos Kiskomárom 2 korona, Blum Lajos és neje Ilka halálának évfordulóján 200 korona és Fran Lajos és Fial R. T. közönapólok című Porges Fülöp elhunyt síkmérvél 50 korona. A vak katonáknak adakoztak: Kramer Endre 5 keror, Fleischner Miksa 20 keror. Kreiner Gyula 12 korona, Pollák József és neje 20 kor., Strém Ignác és neje 10 korona, Löwenstein Emil 50 korona, Víz István ömester 20 keror, Klein Vilmosné 10 korona és Reizitz József 10 kor.

Keleti harcztér.

Berlin, nov. 23. Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala: Smorgontól délre erős tüzelőkézítés után előrenyomuló orosz járőrök elűzték. A tisztuló időjárás folytán a Keleti tenger és az erdős Kárpátok közt külföldi helyeken megelénkült a tüzéségi tevékenység József főherceg vezérezredes harcvonala: Erdély keleti szélén felderítő osztagok csatároznak. Az oroszok ott erősítéseket kapnak Oláhországban a helyzet nem változott. Kirajvánál egyéb szakmányon felül 3000 zati koci jutott kezünkre. Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 23. József főherceg vezérezredes harcvonala: Az alsó Csernán a balparton vetették meg lábunkat. Egyébként Oláhországból nincs jelentős változás. A magyar keleti határon és az Erdős Kárpátokban a földritő tevékenység élénkebb volt Lipót bajor herceg harcvonala: Helyenkint fokozott tüzéségi harcok. Hőfer, altábornagy.

Nyugati harcztér.

Berlin, nov. 23. A nagytábornagy jelent: Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Az ellenség tüzéségi tevékenysége az Ancre mindkét oldalán és a Saily szakaszba az esti órákban fokozódott. Az angoloknak Gueudecourtól északra, a franciáknak pedig a St. Pierre Vaast erdő északnyugati szélé ellen intézett részlettámadásai megbiúsultak. Legfelső hadvezetőség.

A balkáni harcztér.

Berlin, nov. 23. Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A Dobrudzsa és a Duna melletti több ponton ágyutiz. Macedon arcvonal: A harcok az Ochrida tótól keletre az ellenség visszavonulásában végződtek. A német-bolgár arcvonalon a Presa tó és a Cserna keleti folyása közt több ízben az ellenség részleletöréseit, a Paralovótól keletre húzódó magaslati álláson pedig ellenség és tamadásait visszavertük. Legfelső hadvezetőség.

Diasz és délkeleti harcztér.

Budapest, nov. 23. Változatlan. Hőfer, altábornagy.

Szerkesztői üzenet.

K. L. Budapesten a színház, mozgó, orfeumok a király halála napjától nem tartanak előadásokat.

60 FILLER **1 DOBOZ** **"FAX"** **HYGIENIKUS SZIVARKANÜVELY**

1 KÖNYVECSKE SÖDORNIVALÓ PAPIR (70 LAP) ÁRA 12 FILLER

Főraktár: HIRSCHLER MIKSA dohányárudájában „Korona-szálló” épület.

A magyar királyné.

A bécsi Burgnak és a budai várnak fejed birtokos emlék Erzsébet királynéknak halála óta nem volt uraszojnya. Ma olykor-olykor nagyobb ünnepekékor udvari bálak zajlottak le, ezekre a rangban legidősebb hercegszojny láta el a házasszony szerepét. Király király trónralépésével ismét teljes lesz az udvartársítás. Erzsébet királynéknak örökébe bíjos, fiatal asszony lép, Zita királyné, akit már régen szívbe zárt a magyar nemzet. Nemcsak fiatalága, szépsége, elragadó kedvesség, hővételensége, hanem az urakhoz való szinte nyárszolgáias fogaskodás, szeretete is végtelenül rokonszenvesé teszi őt előttünk. Hogy a magyarsággal rokonszenvesik, ennek többször tájékoztatta a szíve, az a szívök melegsége is megszerette számunkra. Az új királynéről akarszok alább egy t másat elmondani, mert bizony a viágháboru nem igen volt alkalmas arra, hogy mindent megtudjunk róla, ami még közelebb hozza őt hozzánk:

Az új királyné határozottan szép és igen frédalmi megjelenés. Termete közép magas és rendkívül kecses. Igen gazdag, sűrű sötétzöld hajkorona borul magas homlokára, szemel kristálytiszta, nagy, kék szemek. Vidám temperamentuma van és rendkívül szeretettelős, de amellett elmélyedő és tudó s igaz vallásos értelem. Különösen különösen tiszta báját egyéniségének igen élénk, de amellett gyöngéd, alkalmazkodó tudó és barátságos, aki mindenkit megért. Amatőr módjára tud festeni, zenélni is ért; bár ebből kétségeket alig emelkednek felül a jó állagossággal és érdeklődéssel művészetek iránt mégis komoly és bensősége. Különösen levegel a sport egyéb ágában is járta. Féjéit már gyermekkorától ismeri. Mint egészen kis gyermekként játszottak egymással Mária Terézia főhercegnő házában. A főhercegnő mostoha nagynyja volt a főhercegnőnek s egyben nagynyja Zita főhercegnőnek.

A pianorei kastélyban 1892 május 9-én született és ugyanott nevelkedett Zita főhercegnő. Később is ott töltötte szülőháza, majd özvegy dédapjával, braganza Mária Antonióval az ócska egy részét. Olyankor sűrűn bejárt Lucifort, ahol sokan ismerik és sokan szeretik. Dédapja, Róbert pármal herceg utóháza évvel emellett halt meg Nizsában. Két felesége és tízenyolc gyermeke volt a hercegnőnek, tízenkettő az első feleségétől, hat a másodikától. Zita az idősebbik közül való. Sok ember fölvetette már a kérdést, hogy Zita hercegnőnek melyik német bújék Zita? Mit le név az, vagy milyen névnek a rövidített alakja? Lucifortban mindenki meg tud felelni erre a kérdésre: Steut-Zita a luccsalak egyik védőszentje volt, aki mint egyszerű cselédegy éreget és a családával együtt élettel tölteni ki a kanonizációja után a cselédek védőszentje lett.

Nyarszékben négy bónapot szokott a hercegi család a pianorei kastélyban töltöni. Olyankor sűrűn átáradul Zita hercegnő Lucifortba. Ott mindig meglátogatta a kőszepkori San Michelotto-kolostor apácáit, majd meg szegényelt kereste föl. A luccsalak sok kedves leány emlékeztetnek ezeken az átáradulásokon kedjébe 1911-ben ment végbe Zita főhercegnő és Király Ferenc József főhercegnő, az akkor még napjainkig szülőháza házába.

A pármal hercegi ág jelenlegi feje Henrik pármal herceg. A pármal hercegnők és hercegek közül Mária Luiza hercegnő, Ferdinánd bolgár király első felesége volt. Élő

herceg Mária Anna hab burgal főhercegnő, Ferenc főhercegnő leányát bírja feleségül.

Az uralkodói jogától megfosztott Bourbon-pármal hercegi águk tehát jelenleg élő hercegnő és hercegnői háromféle vonalosságon vannak közvetlen rokonságban a Habsburg-házzal. Frigyes főhercegnő leánya, sógora az új magyar királynéknak és Péter Ferdinánd, valamint Lipót Szalvátor főhercegnőknak felesége a legközelebbi rokonok Zita királynéknak. Egyes rokonoknál kapcsolat van a spanyol uralkodói családdal és ennek fejével, XIII Alfonz spanyol királlyal, valamint Don Jaime és Don Carlos trónkövetelőkkel és további rokonokkal. Ezek között elsősorban Clementina szász kőburgi hercegnő gyermekeivel, tehát Fülöp szász kőburgi hercegnővel, Klotild főhercegnővel, József főhercegnővel és ezek gyermekeivel, valamint Ferdinánd bolgár királlyal.

Nyilt-tér.

Nyiltkozott

A „Zala Hírlap” mai számában a cíjelen: „A cipőbörzsa” című közlemény körül egy pár boxbörzsa költségtérítéséről szerepel. A közlemény „Az Újság”-ben jelent meg a „Börzsa”-szelvényekkel a költségtérítésről. A Magyar Cipőgyárak Országos Egyesülete részéről már törtétek lépések ezen közlemény elátalnak korrigálására, sőt remélem, a budapesti elnökség iránt is megfeszít a magáét, hogy a közönség helyes tájékoztatást szerezhesen a jelenlegi állapotokról és a tényleges árakról.

A költségtérítésben feltüntetett tételeket, sulyokat és árakat el lehet fogadni, de a 84 duka suly talpanyag árát a mai áraknak megfelelően kell kijelenteni, hogy a valószínűleg megfeszít, vagy azt legalább is megközelítő árát ki lehetesen számolni.

Mi legutóbb 65 koronáért vettünk lábás talpbőrét kilónként. L-bas bőrnek bívunk az olyan bőrt, amelyen nemcsak a szinlel, hanem a nyak, láb- és hasrészek is rajta vannak. A nyak, láb- és hasrészek a munkában talpbőrök, kéregnek, sarokbőrnek stb. lesz felhasználva és csak a hátrész, a szinlel, csak az a rész használható a tulajdonképpeni talpnak.

A Zala Hírlap költségtérítésben 84 duka talpanyag 1122 korona ártat van felülírtve úgy, hogy a talpanyag 10-16 koronás minőségű talpnak van számolva, ha azonban a talpanyagot a ténylegesen mi kilónként 65 koronás árban számoljuk, úgy annak ára 54.60 korona, tehát az anyagból az árkülönbség 43.38 korona, ehhez adja hozzá a „Zala Hírlap” az általa feltüntetett 43.71 koronát, az önköltség tehát 87.09 korona, ehhez adjuk a „Zala Hírlap” általi engedélyezett 10% önköltséget, úgy egy pár box bőrű férfi cipő előállítására 98.79 korona. Erre ugyebár szabad még valamelyes hasznót is számolni.

Mi, kiknek elegendő forgatóka, bőszeg szakmáért, negyven éves előkelő üzleti összeköttetés áll rendelkezésünkre, nyívben 65 koronáért vesszük a talpanyagot átlagminőségben. Elképzelhető, hogy egy szegény kisiparos, kinek bizonyára a hibos nyereségnek következtében is csak akkora ideje van, hogy minden párbox külön-külön tudja csak beszerezni a szükséges anyagot, még többet kell, hogy adjon a bőrt.

Ha a „Zala Hírlap”-ot nem sikerült megfeszítenünk, hogy egy pár rendelt cipőért 100-120 korona nem tud ár, úgy szívesen szolgálhatunk számilával a talpárakat illetően.

Nagykanizsa, 1916. november 23.

Miltényi Sándor és Fia.

A „Zala” előfizetési táblázat:

helyben hához hordva	Postai ártékelítéssel
Egy hóra ... 1.80 K	Egy hóra ... 2. -
Negyedévre ... 4.20 K	Negyedévre ... 6. -
Félévre ... 6. - K	Félévre ... 8. -
Egy évre ... 10. - K	Egy évre ... 14. -

Éves árak után 2 fillér

Német jobb szobaleány.

keres azonnalra állást. — Czim: Magda Lindner, Nagykanizsa. Batthányi utca 8. 14044

Kiadó =

egy száraz pinos, raktárnak is alkalmas — Bővebbet

Kohn lakatos Magyar-u.

Festőiskola Nagykanizsán

SASS FERENC festőművész dec 1-én Nagykanizsán festőiskolát nyit.

Tanítandókat és hallgatókat csak természet után (előmedell, csendélet és tájkép stb.) rajzolnak és festenek a rajzolás elemektől kezdve az összes festészeti technikákat (szén, aquarell, pastel és olajfesték).

A tanítás három turnusban fog folytatni és pedig hetenként 1-szer 2 órában (csakis vasárnap) havi 10 koron.

hetenként 2-szer 2 órában havi 20 kor. és hetenként háromszor 2 órában havi 30 koron tandíjjal.

Jelentkezni lehet a Sassa kiállítás halgatásában (Dák tér 1.) délután 11-12 és délután 3-5 óráig.

Butoreladás!

A Somogyi-féle butorraktárban megmaradt

új, modern háló, ebédlő, szalon és uri szoba butorok

szőnyegek, függönyök, csipkék, képek, tükrök stb.

olcsó áron eladó.

A tárgyak napenkint délelőtt 10-12 és délután 2-3 órák között megtekinthetők

Ki-faludy Sándor-u. 17. raktárban a Gőzfürdő átellenében.

Gyász zászlók,

gyász karszallagok

gyászpapírok

Kaphatók: Fischer Fülöp Fia könyvek erekedésében.

Nagykanizsán, Kazinczy-utca.

Az V-ik nemzeti hadikölcsönre

a magyar királyi pénzügyminiszterium által közzétett eredeti feltételek mellett
 a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja, mint hivatalos átirási hely,
 jegyzéseket elfogad. A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönökhöz nyújt rendelkezési előnyös feltételek mellett.

HIREK

Ferenc József-ut.

A legalkotmányosabb magyar király immár a történelmé. Neve ott tündölik a legnagyobb magyar királyok dicső sorában s bárhogy alakuljon nemzetünk, országunk sorsai történelmünknek mindenkoron az lesz a tanítása, hogy az uralkodó csak akkor forrhat össze nemzetével, csak akkor tarthat számat népei hűségére imádatos ragaszkodásáé, mérlegeletlen áldozatkészségére, ha Ferenc József útján halad, ha az ő uralkodói érényeit követi. Ferenc József fejedelmi nagyságának emléke:ete nemcsak a történelemben, hanem a szivekben is sokáig fog élni a nekünk köteleaségünk is arról gondoskodni, hogy emlékét mindenfelé megörökítsük, így bizonyítandó be, hogy örökké él a nemzet lelkében az a fejedelem, aki törvényeinket alkotmányainkat tiszteletben tartja, nemzeti aspirációinkat megéri. Magyarország védőbanszonyának, Erzsébet királynének magasatos nevét viseli Nagykanizsának egyik legszebb jövője része, az **Erzsébet-ut.** jelöl a kanizsai nép soha nem hervadó hálájának hazánk patronájával szemben. Ugyanígy kell megörökítenünk a legalkotmányosabb uralkodó nevét is utcáink elnevezésében s ezért a város tanácsához és képviselőtestületéhez azzal az indítványnyal járulunk, hogy tegyenek lépéseket valamelyik utvonalkunkak Ferenc József királyról való elnevezésére. Talán a műcsinas hangzású Főter. vagy a névtelen Sugár-ut viselhetnék legméltóbban a megdicsőült magyar király nevét. Hisszük, hogy a hazafias hála által sugalt indítványt a legközelebb összehívó képviselőtestület egyhangu lelkesedéssel teszi magáévá.

Köszönet. A város képviselőtestülete a jövő héten köszönetet tesz a képviselőtestületnek itt fogja elhatározni, hogy a legújabb kibocsátású hadikölcsönből mennyit jegyez. A villamoszerződés szintén ekkor kerül végleges szabály alá. A térség egyen még nem értesítette határozatáról a várost, de a forgó áramra való átadás munkái már megkezdte.

A Nagykanizsai Takarékpénztár E. T., mint az V. magyar hadikölcsön hivatalos átirási hely, jegyzéseket az eredeti feltételek mellett elfogad.

A magyar királyné mint gazdaszasszony. Zita királyné igazán ideális neve és benne részese. Győgyördecs szaporzik, kitűnően és a kézimunka minden ágához, elég jól test, sokat és rendszeresen olvas, ami azonban leg-
 vorzóbbi: kiváló gazdaszasszony is. Nagy-
 szerden író, ismeri a mosást, vasalás műsteriumait, sőt még a hátrányt:oppoláshoz is ért. Menyasszony korában több laben megtörtént, hogy a látogatására érkező vőlegénye a konyhában találta. Férjhezmenetel után még fotóztatott burgalommal gazdaszasszonykodott s a háztartásban az ő hozzászólása nélkül nem történik semmi. Amint mondják, olyan jó gazdaszasszony, annyira ismeri a beosztást, hogy férjének akkor is kevés gondja volna, ha véletlenül adólistát fizetésből kellere megérle. Gyermekek gondozását is maga vezeti s napjának legnagyobb részét a gyermekszobában tölti. A példijából nagyon sok anyáspolgári családban tanulhatnánk.

Jótékonyaság. Jellnek Márkó elhalálása alkalmából Fischer Károly és Fischer Károlyné koszorúpótló adományként 10-10 koronát küldtek a vak katonák javára. — Porgcs Fülöp elhunyt alkalmából a Franzma'ni tisztviselők 60 koronát küldtek koszorúpótlásul a vak katonáknak. — Singer Terka s vak katonáknak, az erdélyi menekülteknek és a hadárva'knak összesen 6 koronát juttatott. — Özv. Hercegovits Borilának a tüdőbeteg svantörömnak 2 koronát, a vak katonáknak 2 koronát, az erdélyi menekülteknek 1 koronát küldött. — Sóbár Györgyné a tüdőbeteg katonáknak 2 koronát, a vak katonáknak 2 koronát, az erdélyi menekülteknek 1 koronát küldött. A Zala németkötősege az összes nemzeti adományokat rendelkezési helyükre juttatta.

Hálanság. Az elmúlt héten a nagykanizsai anyakönyvi hivatalban házasságot kötöttek: Károlyi János adóhivatali szolga Bella Jullannával, Márkó Aurél L-jos közégi aljegyző Molnár Margittal, Nagy József vasuti létkész Vörös Teréziával, Fürt Odóna magán-
 tisztviselő Dautreb Bonkával, Andri Boldizsár földműves Petrakovics Rozálával, Munkósi Ferenc Davidovics Jullannával.

Ehált pöbédmes. Vargha Gusztáv pápai prelátus, felsőországi esperesprebátos, áldatos életének 71-ik, áldozópapjának 41 ik évében Felcsőre, november 20 án elhunyt. A megboldogult halála mely fájdalommal töltötte el nemcsak a helyi pap-ságot, de a vidék világi elöljáróságát is, kik előtt nagy tiszteletben állt nemcsak szülő, jószágos színhelye.

A nagykanizsai vízvivőzők. A mérnöki hivatalban még mindig lássz buvagalommal dolgoznak a városi vízvivőző tervén. Igen valószínű, hogy a tervet még decemberben elkészítik. A városi üldöttség januárban szándékozik a hadügyminiszteriumban eljárni a kulak visének átengedése ügyében. A hadvédelmi miniszteriumtól pedig katonai me-
 kaszó kirendelést kértek. A polgármester reméli, hogy a vízvivőző építésében a tavas elején befejeződhetnek.

A villamos gyásos. Tegnap egy budapesti ur bűngész a károtházban es meg-
 got, de a gyöngye villanyfény nagyon meg-
 berzít az olvasást.

Miért ég ilyen rosszul magunkól a villany? — kérdi a pincér
 Mert a térség így gyúszik a királyi, felelt az öletes pincér.

A vidéki ur megnyugodott a villamosban. Ferenc, nem tudja, hogy ami neki föltűnt, az rendszer Kanizsán.

A múlt hét halottjai. Az anye könyvi hivatalban az elmúlt héten a következő haláleseteket jelentették be: Hísi Antal 66 éves, végelgyengülés. Bregovics Lászlóné 65 éves, tüdőlob. Kálmán János 49 éves, veselőb. Bogdán Péterné 21 éves, vérhas. Özv. Gárdos Ferencné 75 éves, végelgyengülés. Özv. Tóth Jánosné 74 éves, végelgyengülés. Özv. Tiskó Ferencné 72 éves, vízhór. Károcsner Ignácné tüdővész. Nagy Károly vendégfogó, orbárc. Antal Szabolcs 17 éves, ránggörcs. Sándor József 64 éves, tüdőlegyengülés. Varga János 73 éves, hűleti csusz. Hordós Józsefné 33 éves, tüdővész. Max Mórné 65 éves, végelgyengülés. Grószur István 52 éves, szív-
 j.

**Mentőtlábas gyerekeknek adok-
 tak:** Vértés Béla III. o. t. 5 K, Kellermann Károly és László Ferenc IV. o. t. 2-2 K-át. Összes gyűjtésük 96 K 20 f.

Szerkesztői üzenet.

Régi történet. Nem könnyűthető. E. A tej literjét 42 fillérben állapította meg a hatóság. V. V. Te'sék belejuzgordul. Ezen változtatni nem lehet. Az egy kiló literben, ami hetenként es lejenkint jár, — bele van számítva a kenyér, liszt és liszom lesz is.

*Ha öröme van, vagy az Isten segédelmét várja, ne feledkez-
 tek meg a vak katonákról.*

A Néptakarékpenztár részvénytársaság Nagykanizsán
 mint hivatalos aláírási hely elfogad
 :: jegyzéseket ::
az V-ik hadikölcsönre
 eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamatláb mellett lombard kölcsönök engedélyezettnek.

Király-anekdóták.

A király népszerűségét az bizonyítja legjobban, hogy mind több és több adomát becsútkról.

Egyszer a király Gödöllőn köprnyege galériáját felhívva haladt végig. „Ejnye, Ferő, meg se látar, mlőta főnce strázamester leltél?” — szólította meg egy arzony, aki azt hitte, hogy a testvére. „Jó arzony! — felelt a király — Ferenc vagyok ugyan, de nem a maga Ferőja s még nem vittem főnce strázamesteréig.” A falusiak különben jól ismerték s nagyobb bizalommal álltak vele szóba, mint akárhány helyütt a földesurral. Mikor egy rókadással alkalmával Csömörön kíséretével együtt megpillantott, a falusiak odaszóltak, hogy friss cipőkkel kedveskedjenek. A király vágott is meg a cipőket, az egyiket a földesúr meglelt, de a további kifizetést megköszönte: „En már jóllaktam, — hadd maradjon meg a cipőnek is.” „De mir mit ezt a király uralkodnak szántuk — erő ködött az egyik garda — s ha mir itten meg nem eszik, vigyék el utralóznak.” A királynak tett mélt a szivesség; egy aranyat adott a gardának, a cipőt p-dig csakugyan megával vltte. Egy ilyen vadászati után a király pár megifogatlon tért vissza a fővárosba.

Egyes vadászrubájában egyszer-mászor nem ismerték meg a királyt. 1880. okt. 27-én a főlt barátban vadászatr, a balmost dőlődel becsútkba arszakodott Kánya Mikály urammal. Elkérdente tőle főlvöl-begyire, mje, mennyije termelt, volt e ára a gabonának, ki a főlt bírő, meg vannak e elégedve vele stb. A főlt ember meg volt elégedve mindennel, még a bíróval is, csak azt nem értette, hová teszik azt a teugersok adót, amit a lakosok „föltöltnak.” Erről arulán ezábe jutott a maga baja; megkérte az urát, hogy ha valami belő ember e királynak, ne engedje eldőtől a két ökrét, a mit adó fejében épen most szkrnak elcélítáln. Az ur mosolygott, vadászával főltrelle a főlt meglény nevét s még arnap tett róla, hogy bástódása ne legyen a két ökrnek.

A király ismerte az öreg Keresztes főlt postakocsist, aki Fót s Rákospalota közi bódta a leveleket, csomagokat. Lovasvadászati idején Gödöllőről jövet majdnem mindennap találkoztott vele: de az öreg a királynak sem tért ki. „Ófelsége tudja a főlvényt — mondta, mikor csallat kerkolták — tudja, hogy jassom van hozár.” A király tráfalkorotli is vele egyszer: meg akarta venni egyetlen lovát, a Szilvát, de az öreg semmiképen sem akart elhúba bocsát-kozni vele. Mikor azonban besorozták a főlt katonának, fogta magát, levelet írt a királynak Bécsbe s azt az ajánlatot tette, hogy neki adja a Szilvát, ha eszerbe hazabocsátja a főlt. Most aronban már a király nem ment bele az elhúba.

Más főltak is hozak fordultak bajukban; pl. 1899 ben Cserl János arzonyom, akinek az ura vrekedés közben főbbe kollotolta a felebarátját s arert befogták. „Az egész falu bu ul ar én Jánosom után — arszakodott az arzony — hanem ha l főged olyan jó lesz, hogy hazabocsátja a börtönből, van olyan három ki-

zóm, hogy néci párja a faluban: leőletem egy lábíg, meg'vltátom a torra az egész falut, felsége uramat is főmllástól, de még az arllen-c'ás igazságokat a miniszterét is.” A király, a mit megzarakadt tőle, mosolygva szólt Szilvyl Dax fő igazságügyminiszterhez: „Vltant-látára a főlt disznótoron.”

Különben más alattvalói a királyt nemcsak „bistatták” főfőle arnvalóval, hanem küldtek is neki egy-egy kis kóstolót, ami különben mindig pénzébe került a királynak. Egyszer például egy meglőtelegdi szűtőcső olyan szép adódt őle-tett, hogy azt a hentes szerint „a király is meg-ebetné.” „No, megmutatom, hogy meg is eszi” — mondta a te'egdi ember. Szápen megölve bepakolta, felkölölte a királynak; aki lehet, hogy nem evett belőle, de az bizonyos, hogy huz aranyat küldött érte.

A kihallgatásokról is sok vidám történetet mesélnek. Egyszer egy arnycentki kovács mester (Bokor Nándor) jött megköszönni az ar-érdemkeresztet, amit a királytól kapott. Hanem mindjárt hozzátette, hogy halála után az ar-érdemkeresztet vissza kell adni. Mír p-dig ő mva-dandó emléket szeretne hagyni családjára a királytól. Előszta tehát a király főnyképt s most arra kéri, írja rá a nevét. A király szabótkozott, hogy arnson nála írászerzám; s kovács azonban odanyújtotta a saját ceruzáját, mire a király aláírta s átadta az arképet. A mester megköszönte, elvette, de — nem mozdult. „Kiván még valamit? — kérdente a király. „Igen, felség! Kérem — a plajbászmat.”

A király környezete rendszeren nagyon megbotránkozott, ha tapasztalatlan emberek a szűgön főlmeszbályok ellen vétettek; azonban maga a király a vllégért sem őreztette velők, hogy hibáltak. Mikor 1878 év végén Budapesten az első bosnyák küldöttség jött, a király elődre is ott tartotta új alattvalóit. Ebéd végén illatos szijmosó vírel tettek a vendégek elé, amit az egyik bosnyák a legfinomabb italnak nézvén, a királyra köszöndötte s fenékg kiltta. A többi bosnyák után. A főbercegek, a nagyurak hűledtek, de a király egyet íntett, egy hajtára kírítette a császár. S így bizony a főnyás uraknak is követnlők kellett a példát, hogy a bosnyákok meg ne sértdjenek.

De minden adománál nagyobb hatást tett egy gödöllő ebéd bíre. — Gróf Rlday Pál gödöllői szolgabíró egy alkalommal a király vndége volt; de sehogysem akart inni a jó-főle borokból. Végre maga a király kőálta meg: „lygék, huz” egy pohár bor a huzért meg nem ár l!” A gróf meglepetve hallotta ezt az ídőzetet Vörösmarty Főlt dalából, melyre még Kis Pál íntelhatta a királyt. „Eogedje meg akkor felséged — stólt meglődultan, — hogy folytassam a költő szavelt: „A legelső magyar ember a király... Eljen a király l!” „Addig éljen, míg a honnak él l!” — tette hozzá a királyné. S magyaronan kőcölntötk. De mikor ennek híre futott; minden jó magyar családban őszacsendöltek a poharak s éltették a királyt párt, mely most már igazán meglálta a magyarok szűvéhez vezető utat. Míg a Kőszák is ugy nyilatkozott (1869. nov. 15).

hogy „ha egy európai forgatag Ferenc Jósef császár s király fejéről az osztrák császári koronát le falálnó fujol, abban a percben hazamenc és a csak magyar királyltyá redukált Ferenc Jósef irányában az alattvalói hűség köteléket főfogadók.” S három ostendő mlva is (1872) ílt kőzött, mlntba azt mondta volna egy francia hírlap (a République Française) le-velezőfőnek, hogy nem lép addíg magyar földre, míg ott a Lotbringen-ház uralkodik. Ausztria és a külföld nem is értette meg sohasem, s magyarok még a Kőszák nevenapján, vagy március 15-én rendezett lakomákon is mlrt említk az első poharat a királyra? Hogyan tudják azlvőkbe arul egyszerre mlndekét főrtet? Ezt csak az értheti meg, aki betőve tudja a ml hazánk utolsó négy századának viharos történetét.

Nyílt-tér.

A n. érd. közönséghez!

Van szerencsém nagyérdemű vevőimet és a t. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy egész üzleti raktáramat kiárú-sítottam és újabb berendezésig az üzlet-helyiséget zárva tartom.

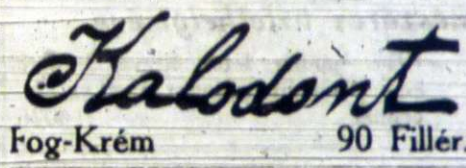
A lehetőség szerint a legközelebbi idő mlva üzletemet

teljesen új áruraktárral

ismét meglógom nyitani, amiről annak idején a t. közönséget értesíteni fogom. Midőn a belém helyezett bizalomért és támogatásért ezuton a leghálásabb köszönetemet fejzeim ki, előre is kérem, hogy azt irányomban a jövőre is fenartani sziveskedjék.

Kelt Nagykanizsa, 1916. nov. 24.

Lakás: Kazinczy utca | Stern József
városház épületében. | divatkereskedő

Kitűnően megvéd a

székéle intőzőns bajtöl: a pusztá granitszékéltél

Több epicómlánál lenyesen bevált.

Szoptatók dajka kerestetik

egészséges, tiszta, 20 évesnél idősebb, kinek gyermeke 3-5 hónapos. Megkeresés levélileg. Cím a kiadóba.

A „Zala” mlőfőrtől aral:

helyeken háhozó hordva	Postai arszakózsám
Egy főre ... 1.50 M	Egy főre ... 1.50 M
Hegyalján ... 4.50 M	Hegyalján ... 4.50 M
Pályva ... 5.00 M	Pályva ... 5.00 M
Bécs ... 10.00 M	Bécs ... 10.00 M

Egyenlő aram Aró 5 fill

Működésüket arszakó ar szakító s kőszakító ar meg lő

Forman nátha ellen

Kezence ára 40 fillér

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

NYOMDASZERESÉSI ÉS KÖNYVNYOMDASZERESÉSI
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
 FŐKÖLÖDŐHIVATAL:
 Könyvnyomdászok és Nyomdászok Magyarországi Szövetsége
 "ZALA" Művelődési és Sportoló Társaságának Könyvnyomdája Magyar-ut 4.
TELEFON-SZÁMOK:
 Helyi híradás: 27
 Helyi híradás: 27

Ferenc József.

Bécs, nov. 27. Madridból jelentik, hogy Ferdinánd herceg, infáns nagy kísérettel Bécsbe utazott, ahol a spanyol király képviselőjében részt fog venni Ferenc József király temetésén. Stokholmi jelentés szerint Gusztáv svéd trónörökös is elutazott Bécsbe, a svéd király képviselőjében.

Bécs, nov. 27. Mackensen fővezér táviratot intézett Károly királyhoz, amelyben mélyszégyenű fájdalommal ad kifejezést az uralkodók nemes szívének elhunytá főlött. Egyben hódolattal jelenti, hogy a rábizott csapatok Károly király utászai és dunai flottájának telterős segítségével Sisoft Zimoicsnál átkeltek a Dunán. Károly király a következőket válaszolta: „Mélyen meghatóttak gyászal elfelt szavai, amiért szíveimből mondok köszönetet, valamint hódolatteljes jelentéséért, melylyel nagyon megörvendeztetett, mert azzal a jelentős híradással végződött, hogy győzelmes vezetése alatt álló csapatok Isten segítségével átkeltek a Dunán. Legmelegebb jókívánataimat jejezem ki önnek és az ön által vezényelt harcban kipróbált haderőknek legszívesebb üdvözlömetemet fejezem ki.”

Buzát találtak az elfoglalt Zimoicsban.

Szofia, nov. 26. A bolgár vezérkar jelenti e hó 26-ról: A Macedon fronton az ellenség kísérletet tett, hogy az 1050 es magaslatot elfoglalja. Terve megghiúsult. A többi fronton tüzérharc Dobrudzsában az ellenség állásaink előtt elsáncolta magát. Csapataink a németekkel egy időben a Dunán való átkelés után megszállották Zimoics városát, ahol nagymennyiségű gabonát találtak. A Somorit mellett átkelt német egységek elfoglalták Izluzut és Rovicát Turnuszeverinből a Duna jobbpartján védekező csapataink átkeltek a Dunán és részt vettek Turnuszeverin elfoglalásában. Tüzérségünk a Duna jobb partjáról szétzórta az ellenséges csapatokat, amelyek Turnuszeverin környékén operáltak.

Venizelosz hadat üzent Németországnak és Bulgáriának.

Berlin, nov. 26. A Reuter ügynökség jelenti e hó 25-ről: Az ideiglenes görög kormány megüzente a hadat Bulgáriának. A hadállapot már be is következett, mert a szövetségesek Venizelosz kormányát Görögország tényleges kormányának tekintik. Az ideiglenes kormány Németországnak is hadat üzent, mert a németek megtorpedóztak olyan hajókat, amelyek nemzeti haderőket szállítottak.

Változások az orosz hadsereg vezérletében.

Basel, nov. 27. A Havas ügynökség jelenti: Nikolajevics Miklós nagyherceg letette a kaukázusi hadsereg főparancsnokságát, hogy egy fontos parancsnokságot vegyen át Európában. A nagyherceg hír szerint már megérkezett a cári főhadiszállására. — A cári Alexejev tábornokot egészségi állapotára való tekintettel szabadságra helyezték. Helyettesítésével ideiglenesen Gurkov tábornokot, a tartalék hadsereg parancsnokát bízták meg.

Német torpedórombolók kirándulása.

London, nov. 26. Az admirális közli: Huszonnegyedikére virradóra hat torpedóromboló köledni igyekezett Dawus északi végéhez. Egy őrjáró naszád észrevette őket, mire az ellenség gyorsan tizenkét sortűzet adott le a azután sietve távozott. Egy gránát eltalált egy Dryffert. A tüzérségből senki sem sebesült meg. A hajónak caupán a felső építménye rongálódott meg.

A második német jelentés.

Berlin, nov. 27. A vasárnap esti német hivatalos jelentés a következőket közli: Bouchavesnestől délkeletre a délelőtti folyamán megghiúsult francia előretörésen kívül a Somme területén nem történt jelentős esemény. Oláhországban tervszerűen haladunk előre Dobrudzsában és a macedóniai fronton kedvezően végződött harcaink voltak.

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 26. A nyugati harctériről jelenti: Ruprecht trónörökös hadserege: Kétdős és esős időjárás mellett nem volt nagyobb harc tevékenység. Méréket burgi gránátosok és lövészek és a bremeni gyalogság Arrastól északra Breuvrosban véghezvitt járőralkotásunk alkalmával az angol árkokból 26 foglyot szállítottak be. Besunontól északra a badeni 185 számú gyalogszerekek osztagai 4 tüzérről 157 lövelő lövegével és egy géppuskával tértek vissza az ellenséges állásból. A trónörökös hadserege: Az spremitói erdőben St. Michleltől keletre a francia gyalogság erős tüzérségi előkészítés után támadott, de visszaverték. Legfelső hadvezetőség.

Az olasz harctér.

Budapest, nov. 26. A Karst-fensíkon az égharc időként valamivel élénkebb volt. A karinthiai határterületen az ellenséges tüzérség egyes helységeket lött. Egyik repülőrajuk a tolmeczi vasúti telepeket és barakkra bombákat vetett. Híjér, altdörnyagy.

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 26. Mackensen vezértábornagy hadserege: A Dobrudzsai hadseregnek jobb szárnya ellen a tengerpart mentén ellenséges lövészek által megkísérelt előretörés, amelyet a tenger felől tüzeléssel támogatott, megghiúsult. A Nyugat Romániában végbevérdő további hadműveletre kijelölt dunai hadseregek átkelése Mackensen vezértábornagy szemeláttára tervszerűen megtörtént. — Alexandria előtt állunk, a csapadékos időjárás következtében tetemesen megáradt folyamok való átkelés nehézségeinek a harcoló csapatok által való leküzdése alkalmával derék útszín mellett kiválóan működtek közre a császári monitor csónaktesteknek a Luell sorhajó kapitány parancsnoksága alatt álló cs. és kir. duna flottillának részét és a Gagyi vezértábornagy parancsnoksága alatt álló osztrák-magyar utászotartagok Macedon arcvonalát. Nem volt különösebb esemény.

Legfelső hadvezetőség.
 Budapest, nov. 26. A helyzet változatlan.
 Híjér, altdörnyagy.

Hitel a kiskereskedőknek és kisiparosoknak

Állásfoglalás a központok ellen.

A soproli kereskedelmi és iparkamara legutóbbi közgyűlésén nagyfontosságú kérdéseket tárgyalt, amelyek a háború utáni kérdésekké állnak szoros kapcsolatban. Az ülésről, melyen Spiegel Salgfürdő előlélt, — a következő tudósításunk számol be:

A közgyűlést az elnök tartalmas beszéddel nyitotta meg, kiterjeszkedve közgazdasági életünket érintő újabb eseményekre és a kamara tevékenységének nagy vonásokban való ismertetésére.

A napirendek jelentőség dolgában a kimagasló pontja volt a kamárának a háborúból majdan visszatérő kisiparosok és kiskereskedők gazdasági boldogulása ügyében való állásfoglalása. A kamara a Pénzügyi és Kereskedelmi Központban és az ipari hitelintézetek letétiintézményének törvényhozásai intézkedéssel való újraszervezésében máris a békére való előkészületeket lát.

A hitelgények a háború után oly védekezésnek lennének, hogy kielégítjük az állambeavatkozás nélkül is sem képezhetők. De az állam beavatkozása is csak akkor lesz sikeres, ha a társadalom sem marad tétlen. Hitelintézetek hitelnyújtási feltételait a klamerek jelentősen részre nem fogja teljesíthetők. Jótállók a hitel kereskedőknek nem lesznek; tárgyilagosan nem nyújthatnak, csak munkabérukat, szorgalmat, szakértelemüket és adóit szavak ez, mellyel hitelgényüket megalapozhatják. A kamara gazdasági életünk éppen az értékes, de szegény munkásain, az ősi, de legszegényebb iparosokon és kereskedőkön kíván segíteni, hogy a háborúból való visszatérésük után azonnal produktív munkára fordíthassák erejüket és tudásukat.

A kamara segítségnyújtása tehát az ily hitelkeresőkért való jótállás vállalásából állna. A hitel tehát pénzügytel nyújtandó a kamara anyagi garanciája mellett. Ily eljárással a kerülő hitelintézeteknek egész hálózatát az ügynek egyszerre szolgáltatásba lehetne állítani a kamara az anyagi garancia vállalása fejében a mellékletekkel kizárva és a kamatnál mérsékelt voltát kötnék ki. A kamatnál a mindenkori bankkamatnál, de legfeljebb 6%, lenne. A kölcsönösszeg esetenként a kölcsönkérdő viszonyához mérten állapítanák meg, a kölcsön maga pedig az iparosoknak lehetőleg nyersanyag, a kereskedőknek áruhitel alakjában nyújtanék. Mint hogy a jótállás anyagi áldozattal jár, a kamara ipari alapjának 1917. és 1918. évi gyarapodását, valamint a már rendelkezésre álló tőkét, összesen 60.000 K.-át használná fel biztosíték alap képzésére. Ha a nyújtott kölcsönök negyedrészre elvezetésének terhe hárulna is a kamara, akkor is mind egy negyed millió korona hitelnyújtással lehetne az akciót megindítani. Ha a jelenlegi hitelgények jóval nagyobbak lennének, a biztosítéki alap növelésének több előszerű módját lehetne megalkalmazni.

És egy napirendi tésésének előj. egyelőre csak a kamara elvi álláspontjának körülírása volt, a közgyűlés a bizottsági előterjesztést egyhangúlag el is fogadta, kifejezve ezzel azt, hogy a kamara a hadi üzletről visszatérő önműködő iparosok és kereskedők gazdasági boldogulásának ügyét szívesen fölkerolja és kézzel a társulattól fel minden áldozatot hozni. És egyre a kamara visszatér, miha a háború

A Nagykanizsai Bankegyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye
a 6%-os adómentes járadékkölcsönre és az
5 1/2%-os adómentes törlesztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad, és a jegyzések megkönynyítésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Az ezidőszertől kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó levonásánál a kibocsájtási alapján fizetés gyanánt felhasználhatók.

Állapítókból való kibocsájtás közérdeklős lehetőségei.

Freiberger Sándor közlegelő kútag az elnök megváltó beszéd és a napirend első tárgyaiból szívesen fölkerölésben ismertetve az ország gazdasági életét valószínűleg megváltó „Központok”, különösen a nyersanyag és az olaj és szénhidrogén központok működését.

Spitzer Emil kismartoni bőrgyáros ezt a felszólítást mindenben helyeselte, Zombor Gyula pedig a dolog szükségét hangsúlyozta, hogy a vidéki kamrák összefogva időszerű megoldást a Központok működésének feltételei ellen és már most tiltakozzunk a Központok működésének a háború követő időkre való kinyújtása ellen.

A kamara ily értelemben határozott le.

A törvényhatósági ipartanácsok tagjává az eddigieket, a soproli kereskedőtanonc iskolai bizottság pedig Pórást Zsigmond és Mitgeyer Salomon soproli kereskedőket választotta.

A kamara az 1917. évi költségvetés tervezetét változtatással elfogadta.

A gyűlés ezután Halvax Frigyes alelnök javaslatára elhatározta, hogy a Balatoni Villamos Művek Részvénytársaság részvényéből 1/1000 K. összeget jegyzo, a maga részéről is előmozdítani ösztönözve ezzel a Balatoni Szövetségnek a Balaton-vidék fölívárogasztására irányuló törekvéseit.

HIREK

Az ötödik hadikölcsön.

Bár I. Ferenc József király halála az általános nemzeti gyász szomorúságát teszi urrá, mégis reménykedő bizakodással tekintünk az ötödik hadi pénzügyi művelésünk várható sikere elé. Az imádkozó örökre elköltözött nagy uralkodó nemese élete a rendületlen bizalom, a jövőbevetett meg nem ingatható hit és az utolsó pillanatig helytálló kötelességteljesítés minden időkre ragyogó mintaképe és e ránk maradt drága erkölcsi örökség éppen a gyász komor perceiben kell, hogy a nemzet igazi közkincsévé váljék és a nemzet lelket színlüktig eltöltve, a nemzet oltantálló erejét a végsőkig való kitartásra megacélozza és hazafias áldozatkészségét a legmagasabbra hatványozza. Az első hadikölcsönnél még azorongó szívvel gondoltunk tökeszegénysé-

günkre, kimerült gazdasági erőnkre és a fenyegető orosz betörésre. És ime, hihetetlen bizalmatlankodásunkra fényesen rácsóított a nemzet áldozatos készsége. A második hadikölcsön a gorlicei fényes haditény jegyében indult meg, az olasz hitszegés azonban a harcok helyzetrosszabbodásával fenyegetett. És ime a milliárdot meghaladó nem várt eredmény újra a bizakodóknak adott igazat. A harmadik hadikölcsön alkalmával a természetes értékesítése, a jó árak, a hadsereg részére történő nagyértékű vásárlások pénzzel, gazdasági erővel telítették a szikkadt magyar gazdasági életet. A harctéri helyzet kedvező alakulása megengedte hogy felszabadult hadserekek új akcióba kezdve, Szerbiával végre leszámoljunk. Az eredmény mindazonáltal minden várakozást felülmúlt, mert ime tökeszegénynek hirdett országunk kezeiken két milliárddal zárta le a harmadik hadikölcsönt. A negyedik hadikölcsön bár tavasszal, tehát oly időben került kibocsájtásra, amidőn a pénzpiac helyzete nálunk rendszerint kevésbé kedvező, szintén közel két milliárdos eredménnyel tett fényes bizonyosságot gazdasági erőnk törhetetlen rugalmasságáról. Az ötödik hadikölcsön a jó reménység zászlójával indul utjára. A természet nagy áron való értékesítése és a gazdasági életnek csekély tökéfelvevő képessége folytán a pénzpiac on országos gyűmölcsöző elhelyezést kereső nagy pénzbőség uralkodik. Győzelmes haditényeink szakadatlan sorozata a háborút a végső kifejlődés, a befejezés felé viszi és az alattomosan ellenünk törő Romániára mért hatalmas csapások után és e révén kialakuló rendkívül kedvező harctéri helyzet mellett a nagy világháború a mi javunkra eldöntöttnek tekinthető. Ily körülmények között biztosra vehetjük, hogy már az első napokban a jegyzések kedvezően fognak alakulni és már eleve ki fognak bontakozni a várható nagy siker körvonalai. A nagy töke sok millió előzetes jegyzései erre engednek következtetni.

— Személyi hír. Foglár vezérőrnagy a honvédség megszervezésére Nagykánizsára érkezett.

— **Katonai kitüntetések.** Ötletével Tóth János 48. lk. gyalogezredbeli századosnak, Flata József és Felkl János 48. lk. gyalogezredbeli főhadnagyoknak újabb legfelsőbb dicséret elismerését fejezte ki. Tóth százados és Felkl főhadnagy egy-egy két Sigum L. udvának, a 68. Flata főhadnagy pedig háromszoros legfelsőbb királyi elismerésnek a tulajdonosa.

— **Nagykanizsa gyászja.** A nagykánizsai királyi törvényszéken és járásbírószékhelyen a gyászra való tekintettel csütörtökön szünetelnek a tárgyalások. — A kitűzött tárgyalásokat hivatalból fogják elnapolni. Balügyminiszeri rendelet értelmében a nagykanizsai kávéházakban a zenélést, a mozikban az előadásokat további intézkedésig beszüntették. Vasárnap már nem is játszottak a mozik.

— **Jótékonyág.** Pongor Henrik igazgató édesanyjának, Pongor Fülöpnek elhunyt alkalmából közoropító adományként Kaszler Miksa és neje 20 koronát jutaltatva a merítelábas diákok eljövendő ellátására, a Nagykánizsai Bankgyűléslet r. t. pedig 50 koronát adományozott a Vöröskereszt egyetnek.

— **Az ország legnagyobb villamos telepe.** Dr. Óváry Ferenc orsz. képviselő urnak a Zala közlő cikkeiből tudja meg a nagykánizsai, hogy a tervezett balatoni villamostelep ez ország legnagyobb villamvilágítási vállalata lesz, amely háromszáz balatonmenti községet fog világítással ellátni a határai Nagykánizsától Székesfehérvárig fognak nyúlni. A Pesti Napló kivonlatban ismerteti Óváry cikkét s ehhez a következő megjegyzést fűzi: „A balatoni szövetség azzal a merész gondolattal foglalkozik, hogy az elektromos telep határállomással Székesfehérvár és Nagykánizsa legyenek, amely városok amugy is elégedetlenek a mostani áramdrágitó villamos telepekkel és ha erre lehetőség kínálkozik, — szívesen bontanák föl azokkal a szerződéseket.” Tény, hogy se Nagykánizsa, se Székesfehérvár közönsége nincs megelégedve az áramdrágitó törekvésekkel De abban téved lejtársunk, hogy Nagykánizsa örömmel oltadna bele a balatoni világítási vállalatba. Sőt! A kánizsai villamos telep oly kitűnő vállalkozás, hogy a város várvá-várja már a concessió lejártát, amikor a hatalmas hasznát maga vághatja zsebre. Nagykánizsának is a terve, hogy ha a villamos telepet házikezletébe vessi, az lésson el egész sereg szomszédos községet és ipari vállalatot árammal.

— **Decemberi szórakozások.** Ferenc József király halála következtében nemcsak a hadseregélyző szombati kabaréja maradt el, hanem dr. Köpfe hadseregélyző, katonai előkészületi tanár nagyerdekeségének legérkező fölolvása is. Amint értesülünk, a hadseregélyző kabaréját december közepén, dr. Köpfe hadseregélyző fölolvását pedig a karácsonyi vagy újévi ünnepek valamelyikén történjék meg, aminek nemcsak azért örülünk, mert előrendű szórakozásban lesz részünk, hanem azért is, hogy a jótékony-célú egy-egy estély, mint a fölolvás által sokat fog nyerni.

— **A hadseregélyző közönsége.** A harcúton küzdő katonák kereszényi szeretet-adományára Szilley Kálmán 100 koronát, László Margit 10 kor. Köröskényi István 4 kor. küldött, mely nagylelkű adományokért hírlap közönséget fejezi ki a Hadseregélyző.

A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykánizsán

mint hivatalos aláírási hely elfogad
:: jegyzéseket ::

az V.-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legelőszökb kamatláb mellett lombard kölcsönök engedélyeztetnek.

— **Figyelmeztetés a kereskedők-höz.** Az országos körtelemezési hivatal elnökének legújabb rendelete szerint sem a kereskedőknek, sem a termelőknak nincs joguk közérdektől cikkeket fölbalmozni s azokat a nagykánizsai közönségtől elvonni. A legújabb rendelet jogot ad a helyi hatóságoknak, hogy amennyiben ilyen irányú visszaélések történnek, — az árut azonnal kobozzák el s a közérdektől cikkeket erejükhöz ellen tegyék folyamatba a megőrző eljárás. Kérjük figyelmeztetjük a kereskedőket, hogy a rakfűrakon levő cukrot, kávé, petróleumot stb., balesétkatlanul bocsássák a közönség rendelkezésére, nehogy nagy kellemetlenységben legyen részük. De figyelmeztetjük a nagykánizsai közönséget is, hogy hagyjon föl a közérdektől cikkeket felbalmozásával, mert legközelebb bizkutatások után fogják fölírni a készleteket s a fölölseg elkobzásán kívül a közönségre is alkalmazkák a büntetéseket. A hazafias magyar közönségnek meg kell értenie, hogy mily óriási fontossága érdek fűződik a rendeletek respektálásához. Elkéintve attól, hogy a legnagyobb lelkiellenesség saját magunkat hősökre ellátni egyes cikkekkal, míg mások a rögötől szükségletüket se tudják földözni. A hibozó utolsó, legkomolyabb szakaszát éljük s mindenkinek kötelessége a nagy-cél érdekében áldozatokat hozni. Az önzésnek ma ki kell pusztulni az emberekből; legyen minden a köz, amire a köznek szüksége van.

— **Látványosság a közön.** Tegnap este a közön a valóságos csodület támadt, — Bara és Fürst áruházja előtt, melynek kirakatai oly művészesen voltak rendezve, hogy bámulatba ejtette a közönséget. Ott pompáztak ragyogó fény mellett a legelegényebb női kabátok, bluzok, selymek, rubakelmék és fehérneműk. Boldogult királyunk emlékére rendezett gyászkirakatok a legnagyobb elismerést érdemli. Felhívjuk a nagyérdemű hölgyközönség figyelmét e célra, mert azt tartjuk, hogy nem kell Budapesten és Bécsben vásárolni, hiszen Bara és Fürst divatruha cég felveszi a versenyt bármelyik külföldi céggel.

— **Letéptett üzleti táblák.** Az egyik magyar-utcai vegyeskereskedés ajtaján üzleti táblák jeleztek, hogy itt petróleum, cukor, só, liszt korlátlan mennyiségben kapható. Pénteken nagyobb tömeg gyűlt össze az üzletben és szünet előtt petróleumot követeltek. Miután a kereskedő nem tudta a kívánásukat teljesíteni, a rakoncátlan népség letépte és sárba dobálta a nemlétező cikkeket ajánló üzleti táblákat. Az eseten okulva több kereskedő már elavoltította a régi jó időkbeli visszamaradt táblákat s nagy botkúkkal írta ki az ajtóra: „Cukor nincs.” „Petróleum nincs.”

Egy doboz finom esztéticválpapír 200 db tartalommal 3 K 20 fillér
Fischer Fülöp Pia papírárúházában
Nagykanizsán.

Keleti harczter.

Budapest, nov. 26. **Mackensen vezérőrnagy harcsonala:** A dunai hadsereg eldrti Alexandria vidékét. Az átkelésnél, amelyet a belőtt áradat különösen megakasztott, a Luchich sorhajókapitány parancsnoksága alatt álló cs. és kir. Duna flottillának és Gangl vezérőrnagy osztrák-magyar utászotthonának kiváló sikere jutott. Umlutatól, Sziasztavotól északra repülőnk lefűttek egy ellenséges Farman-gépet. **József főherceg harcsonala:** Német lovasság gróf Schottig altábornagy vezetése alatt az alsó Oltól keletre egy ellenséges lovasosztályt visszavetett. Rinnak Valcedi az Olt völgyében elfoglaltak. Tovább keletre, ahol az ellenség még hűves ellenállást fejt ki, csapatok közelednek Curtea de Argosher. Orosz száradoknak újabb töredése a Békástól délreugtra eső vidéken ismét eredménytelen volt. **Lipót bajor herceg harcsonala:** Orosz osztagokat, amelyek Oziertől közelében a Styrtelész folyásánál előrenyomultak, útkinélkül elűzték. **Höfer, altábornagy.**

Berlin, nov. 26. **Lipót bajor herceg vezérőrnagy harcsonala:** A Keleti tengerparti közelében Smorgontól északra, valamint a Sarwetschl és a Szczara arcvonalon az ellenséges túrsárgi társ fokozódott. Orosz osztagokat, melyek közvetlenül a tenger mentén, Krassy vidékén és Oziertől mellett a Felső Styrtelész előnyomultak, visszaverték. **József főherceg vezérőrnagy harcsonala:** Batca-Nagranat a gyergyói hegyiségben orosz századok újabb megtámadták állásainkat, de sikertelenül. Az Olt völgyében elfoglaltak Remak Valcedi. A Curtea de Argosher északra emelkedő magyarlatokon a románok makacs ellenállást fejtenek ki. Az Olt alsó folyásától keletre levő terepen Schmettow altábornagy parancsnoksága alatt álló német lovasság visszavetett egy harcban szálló román lovasosztályt és győzelmesen előrenyomult. Az Oltól keletre vezető utak megnövekedett járműközlekedéssel vannak tele, amelyeknek irányát felgyújtott helyzűgek jelzik. A Dunán átkelt hadserekek érintkezésbe jutottunk. **Legfelső hadvezérőrnagy.**

Szerkesztői üzenet.

R. G. Budapest. Nagykánizsán két mozgófényképező van. Mozgófényképező egy kiválókében sem tartanak. A szőlővadász nyírta est, amikor a mozik csak szombat- és vasárnapokélt játszanak. Hosszú. Ha az érdeklő is olyan hamisak, mint a rimel, akkor nem szerel meg az a kislány. Itt van: *A Magyarok és a Világba* ír.

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA

Legtökéletesebb és legkellemesebb illatú szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozunkat. — YES-KRÉM 3 korona dobozunkat.

Előre-öltött kápható!
Magyarországi árték:

ERŐNYI BELA Diana gyógyszertár

Budapest, Károlyi utca 11.

A „Zala” előfizetői árai:		Postai ártéküldetés:	
hatalyan haxha	hordva	Egy hóv	Hónap
Hgy hóv	1.80 K	Egy hóv	2.00 K
Negyedévsz	4.80 K	Negyedévsz	5.00 K
Félévsz	9.00 K	Félévsz	10.00 K
Égész évre	18.00 K	Égész évre	20.00 K

Egyes szám ára 0 fillér
Hirdetéseket előfizetés mellett a közönséget is

Nyílt-tér.

Értesítés

A nagykanizsai borbély és fodrász mesterek a folyó hó 19-én megtartott értekezleten, hivatkozva a nehéz megélhetési viszonyokra, elhatározták, hogy a

hajnyírás és borotválás

árát 25 %-kal,
az

üzleten kívüli kiszolgáltatást
50% -kal felemelik.

Egyúttal értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy üzletünket a téli időszakban este 7 órákor zárjuk.

Kiadó =

egy száraz pince, raktárnak is alkalmas — Bővebbet

Kohn lakatos Magyar u.

Jobb családból való fiu

tanulónak felvétetik.
HOFFMANN és FRANK rövid-
áru nagykereskedésében Nagy-
kanizsán. 14055

Szoptatós dajka kerestetik

egészséges, tiszta, 20 évesnél idősebb,
kinek gyermeke 3 - 5 hónapos. Míg
keresés levélileg. Cim a kiadóba.

Gyász zászlók,

gyász karszallagok

gyászpapírok

Kaphatók:

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében.
Nagykanizsán, Kazinczy-utca.

FRANZ LAJOS és FIAI

GŐZMALOM ÉS VILLAMOS-ÜZEM R.-T.

Dúsan felszerelt

Csillárüzletében

Állandó raktáron tart legújabb gyártmányú villamos csillárokat, villamos kályhákat, főzőedényeket, zseblámpákat hozzávaló elemekkel, villamoségőket husz gyertyafénytől ezer gyertyafényig és egyéb elektrotechnikai cikkeket

Ügyes közlöny és tanulóújság

varrodába felvétetik Cim a kiadóhivatalba. 14049

Mindentajta divatcipők,
hadiczipők, gamasnik,
gummi-czipők labmelegítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia
cipőruházában, Pözt. város bérpalota.

Olcsón szerezhets be

Uj model női és gyermek kabátokat, kosztüm, alj, pongyola és blouzkelméket (dupla széles) bársonyok és selymeket, paretokat, berliner
●●●●●●●● és téli nagykendőket. ●●●●●●●●

Valódi Rumburger vásznakat!

Kész női és férfi fehérneműket, harisnyákat

Kisfaludi és Krausz

rőtös, divat és női konfekció áruházukban az „Arany Kakasoz”

Nagykanizsán, Erzsébet királyné-tér 21. sz.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

MEGJELENÉS ÉS ELŐFIZETÉS:
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
 FŐKÖZZÖMÖSÉGI IRODA:
 KANIZSA-UT 3. SZ. (Fővárosi Könyvtár mellett) és
 KANIZSA-UT 3. SZ. (Fővárosi Könyvtár mellett) és
 KANIZSA-UT 3. SZ. (Fővárosi Könyvtár mellett) és
ZALA Megyei Könyvtár és Könyvtárak
 és a Magyar Posta által engedélyezett
 TELEFON-SZÁMOK:
 Kanizsa: 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

Keleti harctér.

Berlin, nov. 28. **Lipót bajor herceg vezértábornagy arconala:** A Kárpátokban a Ludwa területén orosz felderítő osztagokat vertünk vissza. Krassóva Delmeningen s tábornagynak az Olt két oldalán észak felől előretört német és osztrák magyar csapatok a Topolaga szakasz mögé vetették vissza az ellenséget. Tigvenitől keletre 182. számú orosz syalogzred, a melyet a gyorsabb ritér céljából az ellenség előtt felvonult neumzerki 54. számú tábori ágyúszred, kitűnően támaszkodott, áttörték az ellenség vonalait: elfoglalt 10 tüzét, 400 főnyi legénységet, 7 géppuskát zsákmányolt. Alexandra felett és alatt elértük a Vardar szakaszt. A virost magat elfoglaltuk. A románok orszvai csoportjának maradványait a palinok Turcsaverlenen felől délkelet felé szorították. Olt más orok állják el vjukat. A mevert ellenség véres veszteséget méltett 28 tüzét, 1200 főnyi legénységet, 3 ágyú, 27 telt löszkerékkel és 800 magrakot jírnyit vesztett. Az Orsova és Rancinok között fekvő dunai kikötőkben eddig 6 gőzhajót és legnagyobb értékű rakományt telt 80 utazó hajót vettünk birtokunkba.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 27. **József főherceg vezértábornagy arconala:** A Turcsaverlenén megvert ellenség délkeleti irányban visszavonult; osztrák-magyar és német csapatok előzik. Ezekben a harcokban szerzett zsákmányunk 28 tüzét, 1200 főnyi legénységet, 3 ágyú, 27 telt löszkerékkel és 800 magrakot sték. A dunai kikötőkben is gazdag zsákmány jutott a kezünkre. Az Olt alsó folyásától keletre, Alxandriától északra és délre elértük a Vardar szakaszt. A Olt felső folyásánál az ellenséget a Topolaga szakasz mögé vetettük vissza. A Tigvenitől keletre áttörték az ellenség állását, mely alkalommal 10 tüzét, 400 főnyi legénységet elfoglaltunk és 7 géppuskát zsákmányoltunk. Több orosz zászlóaljnak a Negrisora-völgytől északra csapatok ellen intézett támadása eredménytelen maradt. A Ludova-területen visszavertük az ellenség felderítő osztagokat. **Lipót bajor herceg arconala:** A helyzet változatlan.

Höfer, altábornagy.

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 27. **Mackensen vezértábornagy hadserege:** Dobrudzsában az orosz lovasság és syalogzred több támadást intézett, amelyek meghiusultak. Bolgár zászlóaljok előre törése Erebesceitől keletre visszavetette állásaink előteréből az ellenséget. A dunai hadsereg megtörve a románok ellenállását, előrehaladt. **Macedon arconala:** A Preszpó és a Gorna közölt heves tüzérségi harc. A Paralovától délkeletre levő magaslátok ellen intézett orosz támadások német vadászzászlóaljak sikeres kitűrésénél megőrizték a Vardaróli szelvére szolgok erős tűz alá vették a német állásokat. Az uti követés támadásait visszavertük. A Struma mentén felderítő osztagok birtokot.

Legfelső hadvezetőség.

Olasz és délkeleti harctér.

Budapest, nov. 27. **Nincs közbülső esemény.**
 Höfer, altábornagy.

Nyugati harctér.

Berlin, nov. 27. A nagyfőhadiszállás jelölt: **Ruprecht trónörökös hadserege:** A Somme területén csak gyenge tüzelés. A franciák este tüzelés nélkül megkísérelték, hogy a St. Pierre Vaast erdő déli részébe bevonuljanak. Az árokvédők géppuskatüzelés és a tüzelés gyorsan megkezdett zéróüzre visszaverte őket. **A trónörökös hadserege:** St. Miheleltől keletre egyik őrsük ellen intézett francia vállalkozás megbízott.

Legfelső hadvezetőség.

Az esti német jelentés.

Berlin, nov. 28. Az új főhadiszállásról jelentik: Nyugaton és keleten semmi különös esemény. Romániában az egész Olt vidék birtokunkban van. Macedóniában a montenegrói síkságon s és a Cserna hajlásában lévő hegyekben az ellenség súlyos veszteséget szenvedett egy nagy támadás meghiusulása folytán, mely támadás Trnovától Makaróig terjed.

Bolgár jelentés.

Szofia, nov. 28. A bolgár vezérkar jelentik e hó 27-éről: **Macedon front:** **Egész napos tüzérségi előkészítés** után az ellenség megtámadta az 1050 es magaslátot. A német csapatok visszaverték. A Vardar balpartján hasonló hevesseggel megindított ellenséges haderőt a bolgár csapatok verték vissza. Dobrudzsában a támadó orosz lovahadosztály megkísérelt támadása ellentámadásunk folytán meghiusult. Különben az egész fronton tüzerharc. Szistovnál az átkelt szövetséges csapatok tervszerűen folytatják Rámániában az előnyomulást. Megszálltuk Beret és Kalifát városokat.

Az új király kitüntetései.

Bécs, nov. 28. A hadsereg rendeleti közlönye jelenti, hogy a király Georgi báró vezérezredesnek különös dicsőre elismerését, Kroatinnak a Szent István rend nagykeresztjét, Frigyes főhercegnek a Mária Terézia rend nagykeresztjét, Hazai honvédelminiszternek a honvédség fejlesztése körüli érdemeiért különös dicsőre elismerésének jelét, - Paar és Bollfrass vezérezredeseknek az első osztály katonai érdemkeresztet, Haus tengeragnak a hadiétkiménys Lipót rend nagykeresztjét adományozta.

A király holttestét átszállították a Burgba.

Bécs, nov. 28. Ferenc József király holttestét tegnap este a schönbrunni kastélyból átszállították a Hofburg kápolnájába. Elszállítás előtt a koporsót beszentelték, aztán nyolc fekete ló által vont gyászkoszra tették. Pontban tíz órakor indult meg a menet. Az utvonalakon roppant tömeg szorongott, amely levett kalappal, áhitattal szemlélte a menetet. A gyászfölvonulás élen faklyás udvari lakajok haladtak elől. Pont 11-kor ért a menet a Burgba. A koporsót nyomban a kápolnába vitték, ahol megjelent a királyi pár is az udvar tagjaival. Újból beszentelés után a kápolna ajtóit bezárták s ma reggel nyitották meg újra, hogy a közönség megismerhesse a ravatalt.

A trónörökös ezredet kapott.

Bécs, nov. 28. A király a következő hadseregpárcsát becsátotta ki: Akarom, hogy elsőszülött fiam, kivel az Isten kegyelme ajándékozott meg, - mostantól kezdve derék, hősiesség fejevres haderőmhöz tartozzék és kinevezem őt a tizenhetedik számú ezredem tulajdonosává. Elrendelem, hogy ezen ezredmától kezdve a koronaherceg nevével viselje.

Az új német követ kihallgatáson.

Bécs, nov. 28. A király tegnap Zita királyné jelenlétében kihallgatáson fogadta Wedel Bothó gróf rendkívüli küldetessel megbízott német nagykövet.

A tengeren.

Berlin, nov. 28. A német tengerészeti vezérkar főnöke jelenti: E hó 27-re virradóra tengeri haderőink részei portyázó utat tettek, közvetlenül a tengerpartig. Lovestort körében elsüllyesztettek egy ellenséges őrhajót s legénységét elfogták. Néhány dugárut szállító semleges göröst föltartóztattunk, de később szabadon bocsátottuk. Tengeri haderőink visszatértek anélkül, hogy az ellenséggel érintkezésbe jutottak volna.

Özvegyasszony

ki a háztartás minden ágában jár-
tas, varrni is tud, házvezetőnői,
esetleg más megfelelő állást keres.
Szíves megkeresést kér özvegy
Fehérné Zalaegerszeg Batthyány-u

Mindennemű kályhajavitást

és átrakást elvállalok úgy helyben,
mint vidéken. **BAKÓ JÁNOS**
Vörösmarty-utca 65. 14060

Ügyes közlöány és tanulóéany

varrodába felvétetik Cim a kia-
dóhivatalba 14049

Deák Ferenc téren lévő bérházunk
ban a Gross féle

mészáros üzlethelyisége

1917 január 1-től fogva 3 évre
kiadó Bővebbet Singer József és Tsa.
cégnél 14026

Jobb családból való fiu

tanulónak felvétetik
HOFFMANN és FRANK rövid
áru nagykereskedésében Nagy-
kanizsán 14055

Patkány és egér

irtó szer. Biztos eredmény! 1 doboz 2-50 és
5-100. **SCHWAB** és **USS** hozza el-
leni por 1 üveg 3 kor. A fent ajnított szerek
számtalanszor kipróbáltak és nem tévesztendő-
ök az közönséges nem jó, rossz hatású szerekkel.
Szétküldés utánvét mellett. — **Főnyírtó** val
latat Zágráb, Petrinjska u ca 3. III. 14042

Rézgáliczot

garantált 98%-ost azonnali átvé-
telre szállít

BERÉNYI BÉ A szállítási üzlet
Keszthelyen 14037

Mindentajta divatcipők,
hadiczipők, **gamasnik,**
gummi-czipők lábme-
legítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Főut. város bérpalota,

Ó V Á S I

13689

Tudomisu kizárólag a törv. védet
Bellka szerszám-kenőcsöt

amely a lőer-szerszámok, gépszerszámok s a
bőrreljárak tartóanyagát fokozza, s meg-
akadékos-szák felállítását és berep-
dését — hamisítják, mind-ekül figyelem-
telünk, hogy saját érdekében csak az ered-
tit fogadják, amely néb állshetetlen a
gy. díszokban, s lőerűs példákánál. A hol
nem kapható od. utánvéttel küld két
dobost 10 koronáért bérmentve

Gyógyszerészeti Ipar és Mezőgaz-
dasági Vegytermékek Laborato-
riuma, Rum, Vas megye.

Pezsgődugót

használt, azonban nem töröttet, ve-
szek bármily mennyiségben, előzetes
tudakozódás nélkül, utánvéttel, de
raját 20 fillérért, ugyszintén hasz-
nált palackdugó kilogrammját 4 ko-
ronáért **Vezelek új dugót is,** de
csak minta beküldése esetén

ROBICSEK ADOLF

parafadugógyár. 14047

Budapest, Nefelejts-utca 15

Faeladási hirdetmény.

Sellyei Teréz urnő Gelsén (Zala m.) folyó évi december hó
19 én délelőt 9 órakor zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvá-
nos árverésen eladja a lorántházi (Zala m. vasuti állomás Tófej) birto-
kához tartozó erdőből mintegy 130 kat. holdon lévő törzsenként felvett
1525 drb. tölgy 5623 m³ re és 8575 drb. osor, bükk, gyertyán, nyír, vad-
körte stb. fanemekből álló 14902 m³ re becsült faállományt tövön az erdőn
3 évi kitermelésre

Beszérték és kikiáltási ár 447789 K. Bánatpénz a becsérték
10%, a mely összeg vagy köszpénz vagy óvadékképes értékpapirban az ár-
verés megkezdése előtt az árverés vezetőjénél teendő le; ugyanakkor lesz-
nek beadhatók a bánatpénzzel és kellő okmánybélyeggel felszerelt zárt írás-
beli ajánlatok is.

A részletes szerződési feltételek s az erdő megbecslésére vonatkozó
adatok, Lorántházán és Gelsén a gazdatiszteknel tekinthetők meg
Gelse, 1 16 évi november hó 18 án.

**Háboru előtti
nagy választék!**

Női kabátok, modellek,
gyermek kabátok. Valódi
szörme garnitúrák, gyapju
kelmék, bársonyok, sely-
mek, pargetok, sifonok
vásznak, bluzok ernyök.

Óriási választékban

Barta és Fürst

divatáruházában.

Telefon 323.

Telefon 323.

Aruházunkban
csakis a legjobb
minőségű áruk
:: kaphatók ::

HIREK

— A városi képviselőtestület közgyűlése. Dr. Sabján Gyula polgármester a város képviselőtestületét a hét végére, szombati délutánra — ülésre hívta össze. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Előkl előterjesztés az 1916. évi költségvetés alapján további utalványozás engedélyezése iránt. 2. A villanyvilágítási szerződés betervezése. 3. A városi közigazgatás alkalmazottak újabb háborús segélyének előterjesztése. 4. Az 1913. évi Népszámlálási zárószámadás bemutítása. 5. Az 1915. évi gyámpénztári számítás bemutatása. 6. Különléle alapból történt kölcsönvételnek jóváhagyása. 7. A főpénztárnok előleg kitalása valamelyik alapból. 8. Az esküdtek lejáróinak összerállítására küldött levélválasztás. 9. A legtöbb adót fizetők lejáróinak összerállítására küldött levélválasztás. 10. A legújabb hadikölcsönből való részesedés megállapítása. A közgyűlést megelőzőleg, választásnaponként a pénzügyi bizottság tart ülést.

— Nagykanizsa gyászja. Az izraelita templomban délelőtt temetés napján, csütörtökön délelőttől 9 órákor az ifjúság részére, délután 12 órákor pedig a közönség részére gyászistentisztelet rendeznek.

— A cukorjegyek kibontása. A hét végén a város abban a helyzetben lesz, hogy a közönség közt csak-ékebb mennyiségű cukrot onthat ki. A cukor kifizés cukorjegy, eladásban történik, amelyet a lakosság szedőn és csütörtökön délután 3 órától kezdve a következő helyeken vehet át: A Róssa, Teleky, Állás, Honvéd, Booskay, Battány, Bajcs, Hunvady, Korbás és Szentgyörgyváros utcaiak, az Eötvös, Huszár és Kosztán Lajos tériek a Teleki uti iskolában. A Jóssef tériek, a Vörösmarty, Kintzsi, Rákóczi, Rozgonyi, Magyar, Sándor, Bátorfi, Arpad, Arany János, Királyi Pál, Kölcsei és Sugár utiak az Arany János utcai kiskereskedésben. A Zelyi, Király, Nádor, Zardó, Kárcs, Sremete, Csányi László, Cségeri, Kisfaludi, Só, Tatház, Gyár, Hajcsár utcaiak, a Szeccsenyi, Deák és Erzsébet tériek, Fő utiak és pályaudvarbeliek a városi hatósági üzletben. A kiskereskedésben a Oltásokörben kapják meg cukorjegyeket.

— Menekültek hazai vulkánjai és a petrossányiak. A belügyminiszterumból érkező értesítés érkezett Nagykanizsára. A vulkányi és petrossányi menekülteknek, akiket Erdély dícséretes fölszabeditása óta valósággyűjtő a honvágy, — szabad a visszatérés. A nagykanizsai menekültek római vulkányi és petrossányi és így időnként pár nap múlva többszáz fős csapatok utra kelni. A városban már folyók a visszatartás előkészületei. Mielatt Erdély újra beépül, Románia fanatizált, félrevezetett lakossága fájratlan menekül a magyarországi német-magyar hadak elől. Erut tal ugyancsak beteljesíti a hőzsong: aki mások vermet és, maga csak bele.

A Nagykanizsai Bankégyesület Részvénytársaság

mint az V. magyar nemzeti hadikölcsön hivatalos aláírási helye

a 6%-os adómentes járadékkölcsönre és az 5 1/2%-os adómentes törlesztéses kölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad, és a jegyzések megkönyvitésére *olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.*

Az ezidőszerint kibocsájtásra kerülő 6%-os kötvényeknek még különös előnye, hogy a hadi nyereségadó levonásánál a kibocsájtási alapján fizetés gyanánt felhasználhatók.

— **Honig háborús pártislevel.**

A király elhívta alkalmasból Honig Károly háborús, püspök pártislevelét adott ki, amelyhez méltatja Ferenc József király uralkodói érdemeit, emberkereséit, majd a veszprémi egyházmegye szászának kifejezésére a következőket rendeli el: A királyi temetés napján — a joghatóságom alatt álló összes templomokban szóljanak délelőtt és este hat órákor félórát a harangok; egyúttal az erre következő két napon délelőtt 2. Ugyancsak a temetés napján Székesgyházban, valamint összes templomokban mondassék önépélyzet „Missa de Requiem pro defuncto Rege Apostolico”, mely gyászszere, az illetékes felkészít a helybéli minden rendű és rangú hatóságok és az iskolák katolikus ifjúsága is meghívandók. Természetes, hogy a temetés napján a felelősségem alá tartozó iskolákban az előadások szüntessék. Mics után pedig a tanítók lehetőség szerint iskolai gyászünépélyt tartassanak a tanuló ifjúsággal. Requiem előtt a körlevél az egyházi szónoktól a nép előtt felolvassák. 3. Az erre következő két napon a harangok délelőtt és félórát szóljanak, egyúttal szertartással falhavat az egyházmegyei papság, hogy egyane napokon a szent misében a nagyevű boldogulót megemlékezzenek. 4. A körlevél végletől kezdve egészen a temetés napjáig összes épületeinken fekete zászlók tűzessenek ki.

— **Vegye ki részét a nemzet önvédelmi harcából. Jegyezzen hadikölcsönt!**

— **Változás a tábori postai magán-csomagforgalomban.** A tábori magán-csomagforgalomban az eddigesiről a következő tábori (redőp)postahivatalok veszuok részt: 5/III 9 11 13 14 19 19/II. 20 23 24 26 33 35 37 38 40 42 44 47 49 50 51 53 55 60 63 66 68 69 70 76 77 79 84 85 90 91 92 102 103 105 107 109 111 113 117 117/II 117/III 120 125 127 128 131 133 138 144 145 146 147 148 150 153 155 161 165 166 167 168 170 171 175 176 177 179 180 182 183 184 185 190 191 195 195/II. 195/III. 203 205 208 209 212 220 221 222 223 224 226 227 229 230 232 234 235 239 240 243 244 245 246 247 250 251 252 253 254 255 256 258 259 260 262 263 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 279 280 281 282 283 284

285 286 287 288 289 291 292 293 295 296
297 298 302 303 304 306 307 312 315 316
317 318 319 324 332 333 334 335 336 338
339 340 341 343 350 352 354 356 357 358
359 360 361 362-364 368 370 371 372 373
374 375 376 377 378 380 381 382 383 388
388/II. 388/III. 389 390 391 392 396 398 399
400 400/II 400/III 404 405 406 408 409 410
412 413 416 418 419 420 421 423 424 426
428 429 431 432 434 435 436 444 444/II
444/III 508 509 510 511 512 513 514 515 516
517 600 602 605 607 608 609 611 612 613
620 630 számok, valamint a magyar és osztrák csapatok által Lengyelországban, Szerbiában, Montenegróban és Albániában megállított katonai erőkön működő és helyben megjelölt hadtáborpostahivatalok, valamint a hozzájuk utalt katonai parancsnokságok, csapatok és intézetek tábori postái. Utóbbiak közül csak a Kosovo mellett Mitrovicében és a Novipazarban működő hadtáborpostahivatalok vannak kivétel, egyéb tábori postai címkéket küldeni nem lehet. A 11., 51., 125. és 239. számú tábori postákhoz, valamint a helyneve szerint megjelölt hadtáborpostahivatalokhoz tábori postai magán-csomagot állandóan, vagyis bármely napon, a tábori postai magán-csomagforgalomban résztvevő többi tábori postához ellenben csak minden hétfőn, kedden és szerdán lehet postára adni.

— **Honap, csütörtökön délelőttől 10 órákor** gyászgyűlés a városházán, 10 órákor hivatalos gyászistentisztelet az alsótemplomban.

— **Rekvirálnak mindenütt.** A kormány ma rendeletet bocsátott ki, amellyel megengedte az emberi élelemzésre használható mindenféle termény és élelemény készlettel a célokra szükséges hatósági igénybevételét. A rendelet így hangzik:

Az Országos Körlelmezési Hivatal, valamint utasítására és annak értelemében a közönségtől hatóság a közönségtől a célokra szükséges hatósági igénybevétel (rekvirálás), tekintet nélkül a miniszterium vagy az egyes miniszterek által eddig kiadott rendletekben megállapított korlátozásokra, elrendelheti mindenféle terményeknek és éleleményeknek, akár termelőknél, akár nem termelőknél (pari vállalatoknál, így különösen a malomoknál vagy a kereskedőknél, továbbá a magánüzletekben stb.) található összes készletre.

60 FILLER **1 DOBOZ „FAX”** **HYGIENIKUS SZIVARKAHÜVELY**
1 KÖNYVECSKE SODORNIVALÓ PAPIR (20 LAPLÁRA 12 FILLER)
Főraktár: **HIRSCHLER MIKSA** dohányárudájában „Korona-szálló” épület.

születés ember életmére használható. Az Országos Közelelmezési Hivatal e rekvizitások szempontjából az érvényben álló rendelkezéseitől előérőleg állapíthatja meg a bázis és gazdasági szükségletekre visszatérhető, valamint az egyesek által fogyasztható mennyiséget. A jelen rendelet alapján elfogadott rekvizitációk terétől az illető termékre vagy díjmentesekre nézve a rekvizitáció időpontjában érvényben álló hatóságilag megszabott legmagasabb ár lesz a határ. Amennyiben líj és megállapítva nincsen, a terület az Országos Közelelmezési hivatal állapítja meg. Az Országos Közelelmezési Hivatal a jelen rendeletben leírt rekvizitációk tekintetében a törvényhatóság első tisztviselőjé, vagy e célra általa kiküldött ható ari megbízottat feljogosíthatja mindazokra a teendőkre, a melyek hatáskörébe tartoznak.

Jóváhagyott szabályrendelet.
A város képviselőtestülete tudvalóleg szabályrendeletet hozott, amely szerint létező éven aluli gyermekeknek illos vendégletben, kecskákban, sör, pálinka és kávéházakban, kávéházakban és nyilvános táncvirágikon megjelenésük. A szabályrendelet szigorú bírsággal sújtja nemcsak az illetéktársadósokat, akik a gyermekek üléstébe beengedik, de a szülőket, hozzátartozókat is, akik a gyermekeket odavitték. A szabályrendelet nyomtatásban minden vendéglet, kecskások, kávéházak adósok köteles üléstébe látható helyen kifüggeszteni. A nyomtatott szabályrendelet kifüggesztésére alkalmas kiállításban *Fischer Fülöp Fia* könyvkereskedésében szerkesztendő 2 koronáért.

Vakmerő tolvajások. A tél nyomára ugyancsak megérpörítette az apróbb lopások számát. Alig múlt el nap, hogy több helyen is be vészték az éjszakai egyes kezű ismeretlenek. Különösen nagy a kereslet baromlikra. Az óra eleje óta szerten jóval fölül emelkedett az állótt libák, kacskák, csirkék száma. A tolvajok, úgy látszik, kezdőnek már válogatni is. A Magyar-utca egyik házában tegnap reggelre felőrvé találtak a tyúktrócsát, de csodák-csodái, a tyúkok teljes számban együtt voltak. Egy csúsz volt köréjük dobva, amely mindent megmagyarázott. A csúsz az állt: „Miert nem adnak enni a csudáknak? Csont és bőr van csak rajtuk.” Szóval a tolvajok soványok találtak a szákmányt s ott hagyták. A Petőfi-utcából már tíz darab baromlit vittek el ugyanazon éjjel. A tolvajok nagy nyugalommal dolgoztak. A csirkéket a helyszínen leölték a mélytűztöltötték belő részeltől. A Battyányi utcából malacot szerettek volna elvinni, de megzavarhatták őket, mert a saját letrájukat is visszahagyták, amelyen át az udvarra akartak jutni.

Olasz és délkeleti harctér.
Budapest, nov. 27. A helyzet változatlan. *Höfer, altábornagy.*

YES-SZAPPAN
ARA 3 KORONA.
Legtökéletesebb és legkellencesebb illatu piporomping, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. — YES-PUDERT 1, 3, 5 koronás dobozokat. — YES-KRÉMT 3 koronás légyimékielt.
Mindennapi használat!
Magyarországi kizárólagos eladó:
EMŐRVI BELA Buda Gyógyszertár
Budaörsi központi kórház

A Néptáka épképzár rész vénytárási Nagyközönség
mint hivatalos aláírási hely elfogad jegyzéseket
az V-ik hadikölcsönre
eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legolcsóbb kamattal mellett lombard kölcsönök engedélyeztetnek

Keleti harctér.

Berlin, nov. 28. *Lipót bajor herceg* vezértábornagy arcvonala: Dünaburgtól délnyugatra időnkint megerősödött az orosz tüzéség tüzelése. Egyébként a tenger és a Dnyester között lényeges esemény nem történt. *József főherceg* vezérezredes arcvonala: Az erdélyrészi keleti arcvonalon helyenkint élénk tüzelés. Orosz felderítő osztagokat több ízben visszavertünk. Az Olt folyót átletük. A további hadműveleteket megindítottuk azok ránk nézve kedvező harci eredménnyel kezdődött meg. Court a de Arges birtokunkba van.

Legfelső hadvezetőség.

Budapest, nov. 28. *József főherceg* vezérezredes **hadsergharcvonala**: Tegnap átkeltünk az Olt folyón. Az Argesu völgyben elfoglaltuk. Curtea de Argest. Az erdélyrészi keleti harcvonalon tábori őrszink erős orosz felderítő osztagokat visszavertek. *Lipót bajor herceg* vezértábornagy **hadsergharcvonala**: Különös esemény nem történt.

Höfer, altábornagy.

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 28. *Mackensen* vezértábornagy **hadcsoportja**: A Dobrudzsa-ban csekély volt a harci tevékenység. A dunai hadsereg tért nyert. Giurgiuot tegnap elfoglaltuk. **Macedon arcvonal**: A Prespa tó és a Cserna közt tegnap heves tüzelés vette be azokat az erős támadásokat, amelyeket Trnova (Monasirtól északnyugatra) és Makovo közt (a Cserna könyökken) valamint Grunistenel az oroszok, olaszok, franciák és szerbek intéztek a német bolgár vonalak ellen. Az antant csapatok nagy közös-támadása teljesen megheiusult. Az ellenség tüzéségi és hatálosági tüzelésünk megsemmisítő gyalogsági erővel véres veszteségeket szenvedett anélkül, hogy legcsekélyebb eredményeket ért volna el.

Legfelső hadvezetőség.

Szerkesztői üzenetek.

Sajnálatos módon igazán sajnáljuk, de szorsiml üzenetek közveletére akkora vállalkozhatunk, ha az üzenet rimba van szedve. Sz. A. Portak. Három levélterület.

Zalamegye utolsó hóhéra.)

Írta: **Halla István.**
Ma már alig tudjuk elgondolni, mekkora érdeklődést keltett az ifjúság az egész vármegyében Akko a kivégzés teljes nyilvánosság mellett mindenféle ceremóniával járt. Fellos halál meg éppen reaktívált rikaasz volt.
„Rogu a szerin” a két arkozót is lincsova kiltették a „siralomház” ba három napig. Melletük a vármegye két két katonája örködött telep fálvegyverkezve. Sőt a megyeház kapujában soros kiviit és állott ajjélnappal, míg csak meg nem történt a kivégzés.
Siralomház gyászolt a vármegyéből egyik nagy szobája szöglet, melynek uccsra déli egyetlen ablakát erős vasrostély védte. (E szobát később a teleküzönvi hatóság használta ülésteremnek.)
Mindnyok szorong előtt iszult állott az asztalon. A falaklétak mölétt rjélnappal két két gyertya égett.
Három házig tódult a vármegye vége megnézni „az elvetemedt személyeket”, kiknek részére minden itgatót egy-egy püandrabot dobott az asztalra kilyezett lába.
Az így begyűlt pénzen a haláltóló bozabtatott megárok pecsenyét, bor, vagy másféle enni-ivni-olót. Ami plus így el nem fogyott, azt szent célra kellett fordítani: a papnak adták misére.
De ez állt az idő előtt a kivégzésre is el kellett készülni.
A hóhérságra pályázók közül a vicispán berendeltette a szenorót meg az agrarozói győpmestereket. A jurátusok kildte a berendelt parancsokat. A vicispán vezényelt Kerkápoli volt, a jurátus pedig az elői Szabó család egyik ifjalt az is, ki megkeresztelte a vicispánt.
— Hát a kanizsai győpmestert méltó hagyja ki urambátyám?
A vicispán nevelték és azt válaszolt:
— A lakus akarata, az egész! Nem hagyott béké, amíg bele nem egyettem, hogy az ebergényi sziszonyokon remek munkát csinálhassanak a szegények meg az ügyesek győpmesterek. Majd csak körül ügyet el egyik a beátri állást, mert csak ez lehet a vármegye hóhéra, kiknek remekje van! A kanizsaiak nem lesz reméjé, s kedveim nem fogadok ültetni még egy sziszonyt Csupán akart, hogy 5 is kapjon remek munkát!
A beállt két győpmester pontosan megjelent a vármegyeházán. A második vicispán adta ki nekik az utasítást, ki tudott néméül beszélni és akiről a szegények, hogy az ügyesek zsidó volt. Azt kerestem a pályázóktól:
— Nyakastok-e már?
— Nem. Valaminták csüggedten a németek.
— Akkor jól van: vigasztalja őket a második vicispán. Most alkalomunk létező hozni! Mindegyik kar egy asszony, kin elvezetheti a remeklést! Az lesz a megyehóhéra; aki szobá dolgozik! Mert nem akartunk Kanizsáról, abból a zsidófészekből, hóhéra hozni a vármegyére!
— A pályázók felvidámított annyira, hogy az agrarozói győpmester megkeresztelték részelt valamit. Azt, hogy a vármegye családissan a kivégzéshez olyan vére ruhát, amelyen a királyi parancsokat szerelt dultál.
A második vicispán azt mondta:
— A vármegyének most ulazten szoban
) A Zala Králdia legkisebb magjelenő szobájából.

váló postój! Az egyszer dolgozókat fekete ruhában! Az is elég tisztó!

A két győpmester megköszöntö a jó infólatot és nagy ambícióval fogott hozzá a munkához.

Először is lebonták a megyeház padlásáról a két böhérszékot és a két darab palot. Ezek a vármegye tulajdon voltak.

A vörörszékot feltehetően lemosták, a pallosokat pedig napokig fenttét, tisztították, míg borotva élességűvé lettek.

En idő alatt a padlók a kivégzés helyét készítették.

A várcsop kivül, az Akasztófa domb mellett mintegy két méter magas és negyven négyzetméter széles új dombot hánytak földből. Tetejét kilyengették, aztán beborították szép föld gyepel.

A böhérszékot lábsól földbevert cövekkel beállítva hozzákötötték, hogy megmozdítani ne lehetjen. Ez azért volt szükséges, hogy a székre kötött asszonyok a rémületes utolsó pillanataiban székesüljék együtt el ne ugrobjanak és hellemlenéséget ne okozzanak a böhérnek.

A kivégzés elől éjjel az ezerszegi só gornál hált a szentgróti győpmester.

Már éjjel után a két böhérszékot földbeverték az egyből. A szentgróti palloskivégzést, hogy a pallos ruhát akkor ne legyen a köz. (Folyt. köv.)

Mindennemű kályhajavítást

és átrakást elvállalok úgy helyben, mint vidéken. BAKÓ JÁNOS Vörösmarty-utca 65. 14060

Jobb családból való fiu

tanulónak felvétetik HOFFMANN és FRANK rövid-áru nagykereskedésében Nagykanizsán. 14055

Ügyes közlöány és tanulóéány

varrodába felvétetik Cim a kiadóhivatalba 14049

Különféle használt avult vas,

nagyobb mennyiségben eladó. 14082 Szily Kálmán Morgány, up. Gelse

Ó V Á S I 13682

Tudomisan kora jutott hogy a törv. védet **Bellka szerszám-kenőcsöt** amely a lövészszerzőknek, gépjárműeknek s a böhérszéknek tartóságát fokozza, s megakadályozza azok felpattanását és beropadását — hamisítják, mind akik figyelmeztünk, hogy saját érdekben csak az eredeti fogadják el, amely nélkülözhetetlen a gazdaságokban, a lövészeseknél. A hol nem kapható odátóvétel mind két dobozt 10 koronáért bérmentve.

Gyógyszerészeti Ipar és Műgyártásügyi Vegytermekek Laboratóriuma, Rum, Vármegye.

A „Zala” előfizetési árai:

hosszban hasznos hordva	Postai szállítással
Egy hóra ... 1,50 K	Egy hóra ... 8,-
Három hóra ... 4,50 K	Három hóra ... 24,-
Éves ... 18,- K	Éves ... 84,-

Éves szám ára 8 fill

Festőiskola Nagykanizsán

SASS FERENC festőművész dec 1 én Nagykanizsán festőiskolát nyit. Tanít kezdőket és haladókat csakis természet után (élemodel) csendélet (s tük p stb) rajzolás és festés a rajzolás elemeitől kezdve az összes festészeti technikákat (szén, aqua, oll, pastell és olajfesték)

A tanítás három turnusban fog folyni és pedig hetenkint 1-szer 2 órában (csakis vasnap) havi 10 koroná; hetenkint 2-szer 2 órában havi 20 koroná és hetenkint háromszor 2 órában havi 30 koroná tandíjja.

Jelentkezni lehet: **Mair féle könyvkereskedésben Csengerly-ut.**

Teleky ut 13. sz. alatti ház azonnal eladó.

Bővebbet Berger Lipót, Arany János utca 12 14040

Egy asszony kisegítő szakácsnőnek elmenne. Címe: Halásznő, Teleky-ut 48.

Erőpapirból

készült spárgákat melyek a kenderspárgákat teljesen pótolják, bármily ki vitelben és erősségben gyárt a **Hongária aradi pamutárnyvár r. L. Brad** 5 kg-os mintaküldeményeket utánvétel ellenében küldetnek Kárpvi-utók kerestetnek.

Somogyi Ede kárpitós üzletében volt függönyök és butorszövetek

a mai naptól kezdve minden nap délután 2 órától kezdve eladárva kerülnek annak volt lakásán Bárzár udvar H emelet. A dolgok izlése sége és mérsékelt ára folytán az érdeklődés igen nagy és így helyesen cselekszik az, ki iparkodik szükségletét mielőbb beszerezni.

Nevezett raktárából ezenkívül a wieni iparkiallításra kitüntetést nyert három könyvszekrény és a hozzá való író asztal kerül eladásra, még pedig oly mérsékelt áron, hogy ezzel még a anya g sincs megfizetve és megérdemlik ezen remek kivitelű tárgyak a megtekintést.

Mindenfajta divatcipők, hadiczipők, gamasnik, gummi-czipők lábmelegítők és harisnyák

kaphatók: **Miltényi Sándor és Fia** cipőáruházában, Főut, városi bérpalota.

Fiatalkereskedő-segéd,

ki angróban tapasztalt, gyárba raktárnokul felvétetik — Horvát nyelvet bíró előnyben részesül. Ajánlatot P. jelige alatt a kiadóhivatalba kérek 14063

Fa-eladási hirdetmény.

Légrád nagyközség előljárósága a községi képviselőtestület 73/1916 számú határozata alapján 1916. évi december hó 18 án délelőtt 9 órakor Légrádon a község háznál zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladja:

A „Gyurgyánc” nevű erdejének utolsó 5 évi 25 kat. holdnyi vágas területén visszahagyott 36-108 mellmagassági átmérőjű 1357 m³ mű fára és 423 m³ tűzfára becsült 542 drb tölgy és 23 drb szilfa összesen 565 drb fáját tővön az erdőn 65565 K. kikijátsási ár mellett A bánatpénz a becsár 20%, a

Árverezni szándékozók felhivának, hogy a megfelelő bánatpénzt az árverés megkezdése előtt, illetve 1 koronás bélyeggel és a bánatpénzt is tartalmazó zárt írásbeli ajánlatukat, melyben a vételár számokkal és betűkkel tisztán kiírandó és amelyekben kitéendő hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és magát azoknak feltétlenül aláveti, az árverés megkezdése előtt az árverező bizottságnál nyujtsák be.

Utóajánlatok, vagy olyanok, melyek a kikötött feltételeknek meg nem felelnek, figyelembe nem vétetnek

A szerződési feltételek a nagykanizsai m. kir. járási erdőgondnok ságnál és Légrád község jegyzőségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, és ugyanott közelebbi felvilágosítások is nyerhetők.

Légrád, 1916. november 5 én

Községi Előljáróság

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

IZENKES-TÚRÓS ÉS KADÓPÁLYAI

NAGYKANIZSA

SUGÁR-ÚT 4. SZÁM

FŐKIVADÓHVATAL

Közlöny- és hírlap-
terjesztés, a halál hírvétele
és a házasságok közzététele

"ZALA" ártóphatárát az igazság
s. t. könyvszerkesztője Sugár-út 4.

TELEFON-SZÁMOK

Előfizetés és hirdetés:
Közlöny- és hírlap-terjesztés:
Közlöny- és hírlap-terjesztés:

A német birodalmi gyűlés

A hazai segédszolgálat tárgyalása.

Berlin, nov. 29. A birodalmi gyűlés ma tárgyalta a hazai segédszolgálatra vonatkozó törvényjavaslatot. Az ülésterem és a karzatok zsúfolva voltak. A kancellár helyét virággal díszítették, mert ma ünnepli hatvan éves születésnapját. Az ülés megnyitása után az elnök üdvözölte a kancellárt, aki meghatva választott. Ezután tárgyalás alá vették a javaslatot, amelyhez a kancellár szólt először.

A telhetetlen háború tovább tombol, mondotta ellenségeink akarják. Az elmúlt nyarat úgy ünneplik ellenségeink, mint amely győzelmet hozott nekik. Vajjon úgy történt-e? Hiszen vonalaink állottak, Románia pedig, amelynek nagy fordulatot kellett volna előidéznie, — megfizet bűneiért. Mi elsők és egyedülállóak voltunk, akik hajlandók voltunk és vagyunk a háborút egy létünket, jövőnket biztosító békével befejezni, de ellenségeink még nem akarnak békét. A most begyújtott törvényjavaslat megokolását nem a zöld asztalnál gondolták ki. A törvény motívuma künn a frontok pergőüzében megszületett kényszer: lehetséges-e meg fogja adni nekünk a szilárd talajt, amelyen állanunk kell, hogy a hadsereg mögött szervesen fölépíthessük a munka hadseregét? Művünk csak akkor sikerülhet, ha az ipar és kereskedelem, az öngazdálkodásunk, munkásaink, munkaadóink szervezeteikkel teljes buzgalommal állanak az ügy szolgálatába.

Stein hadügyminiszter kifejti, hogy a javaslat föladata az, hogy támogatást, erőt szerezzen nehéz kürdelmet folytató csapatainknak. Kéri a javaslat elfogadását. Ezután hosszabb vita fejlődött ki, amelyben számosan vettek részt. A javaslatot első olvasásban elfogadták.

A francia kamara ülése.

Páris, nov. 29. A kamara ma titkos ülést tartott. Katonai, diplomáciai és politikai kérdésekről tanácskoztak. A titkos ülések még napokig tartanak.

Románia végnapjai

Kopenhága, nov. 29. Pétervárról jelentik: A Déloláhországi hadműveletek a román hadsereg számára komoly fordulatot vettek. A németek Craiovától fenyegetik a románokat, akik az Oltnál engedni kényszerültek a nyomásnak. Pétervárról remélik, hogy az oláh főparancsnokság megfelelő ellenállásokkal ki tudja még magát szabaddítani gyilkos helyzetéből és minden elkövet, hogy az ellenség előnyomulását föltartóztassa.

Lázadás készül Görögországban.

Berlin, nov. 29. Londonból érkezett hírek szerint Athénben az antantra nézve igen kedvezőtlen helyzet állott be, amely egyik pillanatról a másikra katasztrofális jellegű lehet. A tartalékosok és tisztjeik fegyveres ellenállást akarnak kifejezni, ha a municiót és fegyvereket kiszolgáltatnák az antantnak. Larisszában, Tripoliszban és Tyrnében zendüléssel akarnak válasszani a francia rendszabályokra. A Romániából érkező hírek nincsenek hatás nélkül Görögországra.

Bukarest kiürítése.

Berlin, nov. 30. Az orosz határról jelentik: Bukarest várparancsnoka elrendelte, hogy a lakosság, különösen az asszonyok és gyerekek öt napon belül kötelesek elhagyni a várterületet.

A bolgár jelentés.

Szófia, nov. 30. A bolgár vezérkar jelentette, hogy 29-éről: Monasztirtól északra a magaslátok ellen intézett támadásokat visszavertük. Grumiste falnál az ellenség hat támadását visszavertük. Romániában előnyomulásunk tovább tart. Dobrudzsában tűzharc.

Jó híreket jósol Radoszlavov.

Szófia, nov. 30. A szobranjeben Radoszlavov kijelentette, hogy Monasztirt kiürítése csak pillanatnyi hátrálás, mert közeledik már az idő, amikor az elvesztett területet visszaszerezhetjük. Görögországgal a jó viszonyt továbbra is fönntartjuk. Remélem, mentette — hogy a szövetséges állatok parlamentjei rövidesen szerencsés híreket kapnak majd kormányuktól.

Pitestit elfoglaltuk.

Az esti német jelentés.

Berlin, nov. 30. A nagyfőhadiszállás jelenti szerdán estéről: Sommétól északra és Serreue Salinál élénk tűzérési harc Erdély keleti frontján az oroszok újlag támadtak. A harcok befejezéséről még hiányzanak részletek. Pitestit elfoglaltuk. A monasztíri fronton nyugalom.

Anglia Venizelosz mellett.

London, nov. 29. Az angol alóháiban lord Cecil kijelentette, hogy a görög helyzet természetellenes. A görög király nyilvánvalóan megsértette az alkotmányt, míg Venizelosz Görögországot, az alkotmányért és szövetségességért helyt áll. Ezért őt Anglia nem fogja elhagyni.

Nyugati harctér.

Berlin, november 29. A nagyfőhadiszállás jelenti: Givenchynél Lenstől délre egy angol százados a két védelem alatt végrehajtott előretörése kudacot vallott. A Somma területén az Ancretól északra és a St-Pierre-Vaastól délre az ellenséges tüzelés az esti órákig fokozódott.

Legfelső hadvezetőség.

A balkáni harctér.

Berlin, nov. 29. Mackensen vezérkar nagy hadseregével: A dussel hadsereg mozgólatai a további északra működő hadserekekkel Szombahyban vannak. Dobrudzsában csekély volt a harc tevékenység. Macedon arconal: Az antantnak délről megindított tobermentesség offenzívája megállván, az ellenség tegnap Monasztirtól Szaburgatrá és Grumiste mellett (a Caernától keletre) csak részleges előretöréseket kísérelt meg, de az alkotmányt nem tudott előnyöket szerezni. Legfelső hadvezetőség.

HIREK

A másik fronton.

A másik fronton, túl a föld határán,
 Ah, csakosan magyar huszár a vitéz
 S most sorra látta a magyar királyt,
 Elője hárszav halberdőt kiált.

Piszegek rája a kapus helyül,
 Hol sok nagyuri rúd szegbe gyűl,
 Császárok, prucek és más lieczek,
 Odafönt egy cöppel se kényeznek.

— Róttl — rájuk mardai sorul a huszár
 S a jövevénytől feleltre vár:
 Adja elő, kitéle a mit keres,
 Szállásra ott fönt hogy a miat érdemes.

A L'lek ott fogódva néz körül,
 Soha ne jart még ilyen egyedül,
 Sz hadseregét, se udvarnok vele, —
 Halk méltóval tekint lefele.

Ó, a nagy ur is ilyen mily szegény!
 Két koronából egy sincs a fején,
 S pityólat-lipőn fűdemecskék
 Gyémánt-tréjája nem hanyarog.

S így, pompa volr uzzé hasztalan, —
 Hisz itt kiedva hadparancsba van,
 Hogy az nem jut a nagy Hadúr elé,
 Ki enj, öröktől igyen, rendelé.

Ey az, ami mindennél többet ér:
 Hogy l'rie olyan föltalan leher,
 S lám rajta tő-ü gyönyg is regedex:
 — Fiam, mind a magyar nép könyve ez!

Szélid mosollyal néz föl a király,
 A vén huszár keményen szá utál
 S míg könyve lobogós bajszába fu',
 Szokra nyílt a aranykoput.

FERENC JÓZSEF

királyunk földi porhüvelyé ma tér meg örök nyugovóra az anyaföldbe. Csak ma éreztük át teljes sötétiségében, fény nagyságában a ránk szakadt gyászt, amikor a kapicinusok kriptájának siri nyugalma all a pihenőre térő király és a gyászoló nemzet közé. Eddig úgy képzeltük, hogy a jó öreg király csak alszik a díszes ravatalon, a délszaki virágok bódító illatában. Ugy képzeltük, hogy nagyon elfáradt a hetven osztendős uralkodás gondjaiban s ledűlt pihenni. Ugy gondoltuk, hogy az új király csak helyettesíti Ferenc Józsefet, aki rögtön fölébred mély álmából, mihelyt szükség lesz népeinek az ő bölcsességére, tapasztalatára, higgadságára, pártatlanságára, erélyére, törvényes és alkotmánytisztelőre. Ferenc József király a mai éjszakát már szívének legkedvesebbjei: Erzsébet királyné és Rudolf királyfi közt tölti. De lelke örökre közünk masad, amint hogy Erzsébet királyné áldott, szent lelke se hagyta el a nemzetet.

A Néptanácsképzőintézet részvénytársaság Nagykamizsán

mint hivatalos aláírási hely elfogadja a jegyzéseket

az V-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett. A jegyzések elősegítése céljából, a legelőszöb kamatlab mellett lombard kölcsönök engedélyeztetnek.

Ferenc József és Erzsébet szellemi örökösök az új királyi pár fölött, irányítsák lépteiket, hogy örökkön álljon az a mű, amelyet Erzsébet királyné szeretete és Ferenc József alkotmányossága emelt.

A temetés előtt Bécsből táv

iratoznak: Rozsner báró, a király személye körüli miniszter a magyar kormány gyászátvolyos nemzeti színű szalaggal ellátott babékoszruját helyezte el a király ravatalán. A bajor királyi pár Bécsbe érkezett a temetésre. A pályaudvaron Károly király és Zita királyné fogadták. Ugyancsak ideérkezett a szász király, Gusztáv Adolf svéd trónörökös, Ferdinánd spanyol infans, Frigyes bádeni nagyherceg, Valdemár dán herceg, Hohenzollern Vilmos herceg. Egész Bécs komor gyászszempát öltött. Ahol a temetési menet elvonul, a falakat is gyászdrapériák fedi. Ausztria minden részéből, Németországból és Magyarországból sokan érkeztek eddig Bécsbe, a temetésre.

A vármegye közgyűlése. Zala megye fővárosi ülésén december 4-én délután tíz órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya a Ferenc József király halálá fölötti részlet kifejezése lesz. Megelőzőleg, reggel 9 órakor a zalagersei plébániatemplomban hivatalos gyászjelentést tesz. — December 11-én rendez közgyűlése lesz a vármegyének. Az állandó választmány december 4-én fog ülésen.

Katonai kiállítás. Ötletére Károl Náador 48 ik gyalogezredből századost a hadiköltésnyes vaskorona-rend 3. osztályával tüntette ki.

Főlemlék a Hazaadagolnak. A közönség körében tagadhatatlanul hellelmeilen megjelölést keltett a listadagok készítése, mert a régi, bölcses. b. adagoktól se kapunk csúszott, — a r. d. k. listamezőleg pedig a legjobb hozatás mellett se bizonyult elégésesnek, különösen szokás, akiknek hozatás módjukban vásárolni. A közönség megnyugtatására most kijelenteljük, hogy a közlelemelmal hivatal a jelenlegi állapotot nem tartja véglegesnek a mint a listázásleirát befejezik, — valószínűleg azonnal sor kerül az adagok fölmelésére. Egyes városokban, ahol a lakosság zöme nehézebb ipari munkát végez, — már is emeltek a jrandóságot.

Halálhír. Gyászjelentés tudatja velük, hogy Tus Ant. szőlészeti és borászati körponti főfelügyelő, a tapolcai vinccellárhely igazgatója 57 éves korában elhunyt. Tegnapelőtt temették a vármegyey intelligenca nagy részete mellett.

Nem kell elcsüggedni. Hogy Antal kanizsai gyári munkás Lajos nevű fia, aki a 48 ik gyalogezredben szolgált, — több mint egy éve nem adott életjeletmagáról. Tízrel egy része elcsúsztat, a többiek szeriat hadifogságba esett. A szülők az előbbi ísítelvet fogadták el valónak, most el se tudták képzelni, hogy fiuk, aki ríjongsálg szerette őket, — ne írta hősapólg, ha életben volna. Elhatározták, meggyászolták a derék hős fiut, akinek emléke igen leajította a szülőköt, különösen az anyát. Tegnap aztán a halálra gyászörömlőnapre vátosított A Lajos gyerektől levetelől p jött asszal oroszországból, amelyen azt lejt, hogy jól éri magát, csak az aggasztja, hogy már 28 ik levelet írja háza, amélből válaszot kapna. Termézetesen a válasz azonnali elkelt, mégpedig a biztonság okáért több példásban.

Szórolni kell. A kuluzsiakozter az ország összes köztéiskoláihoz rendelést írtelt, amely a paproszati való takarékoságra figyelmeztet. A rendelést a következőképpen fogja: Arról értesítem, hogy egyes köztéiskolákban a tanítás éi tanulás sikerével remélféle hancsoltba nem hozható módon pazarolják a paprosot. T. k. kivé, hogy most a p. pirgyártás nagy növekedésnek l'küd, de tekintve azt is, hogy a tanuló a schéle és nem mindég ré költöhetet en fölül és p. plus arával sokkal p. másfél terbeli, felkérem az iskolákat, hassanak oda, hogy a tanuló a paprosforgyártást az alküü hetlenül szűsítgese korlátozzák.

Főgyűlési ülés, előlemlő, felölök leányiskolai tárgyakból magánintézetek elők. szit Rics Lajos okl. közleiskolai és áll. polg. iskolai tanár. Ugyanott gépleggyortanfolyané. Cím: Csengery-utca 1. sz. II. em.

Becsapott falval asszony. Barát jinosné Öztörögyevel asszony két szep libát hozott be a tegnapi heli p.sora. Alak hánynkedett el a vasáron, máris akadt kumosor. Egy uras öltözöt en bar rövid álküsdésesén minél két libát megvette, de csak azzal a föltelölök, hogy az asszony az állatotat haszszálójja. Barátné vállalkozott a haszszállásra, mire utnak indultak. Amint a hithűség hífa elő értek, az ufele elkerte a libákat.

No, adj, ide, az arát mindjirt kilö. em. Az asszony váró 50 percelt, negyed hét, félórán. Végre gyaru. a várt előtt a dolog. Banzat tudakozódnál a aktor tudta meg, hogy azelhimosságnak esett áldozatul. A csaló asszija öháx máik oldalán elszeltek a zseliményével, a két szep libával.

YES-SZAPPAN

ARA 3 KORONA.
 Legtökéletesebb és legkellensebb állat szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen — YES-PUDER 1, 3, 5 korona dobozokkal. — YES-KRÉM 3 korona dobozokkal.

Mindenyest megvásárolni Magyarországi Házban!
ERÉNYI BELA Diósnál győztesváltás
 Budapesti Királyi-utca 47.

TOLLFUTTÁBAN.

Az éhező iskolásgyermekéért.

Ugy láz esteendővel ez előtt korán beköszönni a szegények részébe, a téli hideg.

A szegény rubátalainak, mértelen láb-lakosságukat valóságos sivatag volt úszni.

Ell csudrott az ember szíve, mikor látta szűkösök mekkora gémbezdött kis kezűket, keszerves didergésüket, amint könnyűbűntve, fájdalom hiánytalanul sírva, sokogva üvegtek az iskolák falán.

Asz hittem akkor, hogy a szegények kis gyermekeikszédelmének az a legistenbeszállított szavadozó.

Együtt szavadozom, együtt könyvezem szegényekkel. Égette, mardosia lélkamot tehetetlenem tudata, hogy nem segíthetek rajtuk. Hiszen, ha a rubáját kétfélszabó és megosztó Szentet követem is, — csak egyen segítékek. Pedig sokan vannak.

Es a gondolat megállított.

És, édes istenem! Hát nincs ebben az én vároomban sok, nagyon sok megleven érde, a maguk országán kívül, a iskoláival is szeretettel tördőző jó ember, akik nem csupán tehetetlen könnyet, hanem szegedelmet is adhatnak a Sors szegény kiltsgadotijainak?

De bizony, vannak!

A Zalanok ebben a rovatában „A didergő iskolásgyermekéért” címmel, erőlköz a mindenkivel együtt értező jó emberekhez kérelmet írtásem. Arra kértém őket, hogy a szegény újtalán iskolásgyermeket felbuzásására szánjanak valamit az anyeik módjukhoz képest és küldjék el Eperjesy Gábor urhoz, az állami iskolák akkor volt gondnokához.

At eredmény igazán gyönyöű. Igazán megható volt. Könyvekre ishasított. De ezek a könyvek nem épített szellemet, mert örömhönyök voltak.

Egy hét laforgása alatt már több száz korona gyűlt össze. Egyesek, testületek, egyesületek, kávéházi és vendéglői társaságok igazán lelkelemelő áldozataikkal megüdvözték, hogy segítsenek a kis didergőkön.

Sok szegényke gyermektestet védett meg akkor a jóbóltek áldozóembaraszerete, hogy nem voile meg az I ten hidege. Az én lelkemet pedig elárasztotta az emberek jószágban való erős hit átvivőho boldogságával.

Ma akkor elengadtásem édes, mámoros pillanataiban nekem valaki azt mondta volna, hogy én sem a boldogságot én esteendő melva másodó, egyik keszerve társasotól irigyeit fogom; bizony, nem hittem volna el.

Es pedig bekövetkezett.

Kértem jószá, igazgató barátom boldogságára-bizonyos esent irigyekedéssel nézek. Ő, tudallilik most szintén ruhátalan iskolásgyermek számára indított gyűjtést és ennek szép eredményét válogatják, hevír, boldogodik gondoskodó jó szíve.

Neki csak ruhátalan, csak didergő iskolásgyermekel vannak! As őtüköre csak a didergő kis gyermektestek megvédésével áraszt boldogságát; most az emberek jószág.

Fajdalom, én már tal vagyok ezen az állomáson.

Élém már más látóképet is tart, sőt: több hangulatu képet is írtatt az „önödelmi harc.”

A szegény kis gyermekvárszádelomsak a lázától, a didergésnél van már nagyobb lsten bekláltóbb fájdalom is. Az éhség.

Lilom szegénykéket hálvány árcsá, réveteg, lézas szemekké, elgyöngölten, kimerülten, szédülve járni. Ványadtak, hervaságok, mosolytalanok.

A rubátalanságuk, a rosszosságuk csak a szegénységüket hirdeti. Az arcuk, az öreges bégysátságuk, az imbolygó járást már az éhségüket ordítja világgá.

Megkérdem őket. (pedig úgy látod) hogy mi bajuk.

A fájók fáj.

Igen, a fájók. Az agyuk éz szegénykékek. Megkérdem, hogy mi ettél.

Semmit! Édesen juk nem kaptak kenyereit. Est már sokogva mondják.

E fordulóok tőlük. Ott hagyom őket, hogy ne lának arcokat. Hogy ártatlan lekökkel még csak ki se írjithetik valahogy a szemamból azokat a lázadó, lángoló, elkecsédelten gondolatokat, amik agyamat égetik.

Mit csináljat szegénykékekkel?

Ha Pestelch herceg uradalmának jövendelmével rendelkezhetném: nem kérek senkítől társasot és szegedelmet is.

Igy szobidó mit tehetőek velők más, mint hogy a nevüket egy névgyűre írom és küldöm őket a Népkönyhába.

Madn a jőmből ezer áldás legyen édes a szent emberl alkotáson!

A mai retetétes időben gyermek-életeket mentek meg.

De hát aggódva gondolom: elbírt-e majd ez az áldás, szent intézmény ennek a sok és éhínséggel fenyegetett, ártatlan iskolásgyermeknek táplálását? . . .

Emlékezem rá, hogy ez előtt 25 esteendővel, mikor a nagy esteendőben működött „Gyermekbarát egyesület” a szegény iskolásgyermek től elemelését a Népkönyhába kerületben óhajtott állandósnál és biztosítani: Vidor Sámuá urnó értekelést tártok lakásuk az érdekeltekkel.

A laakozás a minden dolog idege (a „servus rcum”) a pénz körül lögött. — Mőjdnem egy óra-folyásig eredménytelenül.

Ekkor Vidor S mu, ez a komor, porósz egyetemi professor-arcot bordozó, galamblelkű ember, aki addig nem szólt belő vágyálásár, egyszerre csak néjchez fordult:

— M ért vákérdiók otyú sokit? Azt látom, hogy minden megvan, csak pénz nincs. Hát holnap végy magad mellő két nőf, aztán földujátok végig a vároat! Egy két nap alatt együtt lesz a pénz is. Punktum!

Lott erre általában tips és őljenség. Mindenklack agyában ez a gondolat rezgett; csak áfukkolni nem akart velk senki.

Majd hogy agyon nem ölelték a kedves-emlékő jó Vidor bacilt, hogy ilyen egyszerű gondolatolvasó Cumberland volt.

A szegény iskolásgyermek től táplálás állandósítva és biztosítva lett. . .

De hát most a háború és a vea jíró rettenetes drágaság következtében a szegény gyermekéből éhező gyermekek lettek. Kínálat nyitdó, igazolomért nyögő, szánalmas kis „Twist-Olivérak”.

Mikor őket tehetően könyvezzel nézem, — sőt! — tejelemek bontakoznak ki lelke-

ből, hogy mi-ö hanc emléket vissark csak magukkal felöltözökö korábe, a hogy más hatás less felkökre a éhségkök emlékőbe, ha majd tisztán látó, érelt észrel mérlegölök mőbdöt.

Iyes emlékektől meg kell menteni ezt az ártatlan kis gyermekvársádelmat!

Segítséget kiállok most is. Zalavármegye és Nagykanizsa jőmberekök társadalmá hoz. Gvrs és nagy segítséget!

„Lelkemben most is erős, reudóiten az emberek jószágban való hit.

Minden legklacbb kétség nélkül bizom, hogy amikor az éhező iskolásgyermekek szászait szeretettel felkarolá, tápláló és megemelő Népkönyháának pénzszel, terménygel való áldozatáksz támogatását kérem: megértik a megsádot nagy-ósszell, meghallják segítség kiáltsómat; és az éhező írta lsnok túd áradó emberszeretökök meletével ismét ádvóitő boldogságot árasztanak az én reudóitólú hűb lelkemre is. . .

Ugy legyen, hogy ezt a boldogságot szintén tölem már senki ne irigyehesse meg soha!

— y.

Keleti harcztér.

Berlin, nov. 29. Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Lányrges esemény nem volt. József főherceg vezéreszredes arcvonala: Az Erdős Kárpátokban és az erdélyi keleti arcvonalon az oroszok legpau a német és az osztrák-magyar vonalak ellen számos helyon támadást lártétek, de vereséget szenvedtek. Helyi sikereiket vérsz áldozatokkal lártótk meg. Falkenhayn gyalogászi tábornok hadserege: Az egész oláh arcvonalon győzelmesen előtenyomult. A megvert ellenérg reudóitólú kelet felé hátrál előt.

Legelső hadvezérszég.

Budapest, nov. 29. József főherceg vezéreszredes arcvonala: Falkenhayn gyalogászi tábornok hadserege Oltörözégben győzliáson nyomul előt. Erős orosz támadások az Erdős Kárpátokban és az erdélyi keleti arcvonalon meghízultak az osztrák-magyar és német csapatok árvós kiltársát. Állásukat megtartótk. Néhány árol ismét még folyik a harc. Lipót bajor herceg arcvonala: Küöndőbb esemény nem volt. Hőfő, altábornagy.

Az olasz harczter.

Budapest, nov. 29. A helyzet változtalan. Hőfő, altábornagy.

Szerkesztői üzenetek.

Népfőlkölő. Őat az öntentől kárpány miny virelés akkor is megállit, ha szegédősgálatsnak minőfelvették. Jóvaltekerekl kibálgatásra a pótrásóalójál a mérsék be értésség bizonyítványát. Ernek. Egyik sem váli bá. — Mattyudalom. Varról legyritkább méltóba küüllök. Az ördök ez az eszt egyhálsán nem fog bekövetethl.

Forman nátha ellen. Schönermann.

Zalamegye utolsó hóhéra.*)

Irt: HALLS István.

Az esztergomi pedig azó nélkül elment
bunkó. A beözönlés felül négy egy reggeli
három óra tájban a szentháromszög szobor előtt
az utcán lélt. Imádkozni.

A kivégzési ceremónia nagyon hosszú volt.

Híjnalban a pap meggyóztatotta a két asz-
szonyt. Aztán a porkoláb övezekötörtette a
félholt személyek kezét, és pontban hét óra-
kor; székére ültette őket. Működésüket más más
székére. A bűnösök aca hátrafelé volt for-
ditva és mindenik mellett egy p p meg egy
meggyeszár állt.

A harangozókat is jutott szerep. Egy
megbízott embere vigyázta, hogy mikor indul-
nak meg a halákrvivő szekerek. Induláskor a
megbízott sebessé futott a templomtérre, jelt
adott a toronyban váró harangozóknak, ki rö-
gön megkondította a lélekharangot és hurta
egészen a kivégzésig.

Igy a lélekharang szünet nélkül való es-
tűgelés között ünnepi menetben vitték ki az
aszszonyokat. Ez meg ezer ember kísérite.

A két szék mellett széles kardon, cifra
társolyos meggyeszárak lovagoltak, kik más-
kor a hivatalos leveleket szállították.

A huszárokon kívül még hivatalosoknál
fogva jelen kellett lenniök a börtönőröknek,
kiket a várnagy vezetett. Utánuk a szolgabíró
következett, ki nélkül a kivégzés éppen nem
történhetett meg, mert ő az egész utón kezé-
ben tartott egy p'clay pálcát, melyet a kivég-
zés előtt kétféle kellett törnie.

Az óriási néptömeg minden tagja nagyon
megszokta nézni azt a kis frágat, mert az volt
az általános hit, hogy ha a szolgabíró nem
tudja eltörni kétféle a pálcát, akkor szabadon
kell ereszteni a bűnösöt.

Ugyan, méltóságoson baladtak már csak
szét lá, hogy a színtelen vagy számban kivo-
nuló per-delyes gyerekeket nagyon ne szorítsák
vagy el ne gúnyolják.

Már messziről meglátta mindenki az emel-
vényen a fekete ruhás két hóhért.

Mikor az ezernyi nép a v. szék helyig ért,
akkor az aszszonyokat a szolgabíró letétére le-
szállították a szekerekre. Er ekkor a szolga-
bíró hangos szóval még egyszer fölolvasta előt-
tük a „szentes elát.” Az ítélet hirdetés után el-
törték a vékony, székcsipőket és két darab
ban odadobta az aszszonyok lába elé, azt ki-
áltván:

— Istennél a kegyelem!

E szabályos eljárás után a győpmesterek
vették át a két aszszonyt.

Pecsekkel odakötöttették a vörös szék-
hez az aszszonyok kezét lábát. A két nyomorult
még mindig remélt, mert kire futamodott, hogy
a király megkegyelmezett az — egyiknek Ter-
mészetesen mind a két aszszony reménykedett,
hogy ő lesz az egyik. Azt is mesélték, hogy
a kopycsint a legutolsó pillanataiban hirdették ki.

Eközben az egyik elítélthez odalépett az
esztergomi győpmester, lenyírta haját és bekö-
tötte szemét. A lassú késülődés alatt a nézők
közül sokan rosszul lettek.

A szentgrófi mester lenézte a f. a. m. s.
t. k. d. néha be be: ut kabátja hátán zse-
bébe és butyokát vett elő. Pálkázott. M. j. d.
gyönyörösen rászólt az esztergomi:

— Rossz! este lod, Míchl sóv r l

(Folyt. köv.)

*) A Zala Krónika legközelebb megjelenő számából.

Esetleg 2 szobás butorozott lakást

konyha használattal azonnal kiadó.
Cím a kiadóhivatalban. 14067

Különféle használt avult vas,

nagyobb mennyiségben eladó.
14062 Szily Kálmán Morgány, up. Gelse

Horovitz Jenő

Idegen szavak magyarázata

Ára 1 korona 60 fillér FISCHEL
FÜLÖP FIA könyvkereskedésé-
ben Nagykanizsán Vidékre 20
fillér portóval több.

Mindennemű kályhajavítást

és átrakást elvállalok úgy helyben,
mint vidéken. BAKÓ JÁNOS
Vörösmarty utca 65 14060

Jobb családból való fiu

tanulónak felvétetik
HOFFMANN és FRANK rövid-
áru nagykereskedésében Nagy-
kanizsán. 14055

Özvegyasszony

ki a háztartás minden ágában jár-
tas, varrni is tud, házvetetőndi,
esetleg más megfelelő állásf. keres.
Szives megkeresést kér özvegy
Fehérné Za'aegerszeg Batthyány u.

Rézgáliczot

garantált 98%-ost azonnali átvé-
telre szállít

BERÉNYI BÉ A szállítási üzlet
Keszthelyen 14037

Mindenfajta divatcipők,

hadiczipők, gamasnik,
gummi-czipők lábme-
legítők és harisnyák

kaphatók:

Miltényi Sándor és Fia

Ipóáruházában, Pónt. város bérpótlots.

ELEGÁNS DOMBORNYOMASU

NÉVJEGYEK

ELEGÁNS NÉVEL VAGY BEÖVEL
ELLATOTT

DISZLEVÉLPAPIROK

FISCHEL FÜLÖP FIA
KÖNYV- ÉS PAPIR KERESKEDÉSÉBEN NAGYKANIZSÁN.

Festőiskola Nagykanizsán

SASS FERENC festőművész dec 1 én
Nagykanizsán festőiskolát nyit

Tanít kezdőket és haladókat csakis
természet u'an (előmodel) csendélet és tájkép
stb.) rajzolás és festés a rajzolás ele-
meitől kezdve az összes festészeti technikáká-
(szén, aquarell, pastel és olajfesték)

A tanítás három turnusban fog folyni és pe-
dig hetenkint 1-szer 2 órában (csakis
vasárnap) havi 10 korona,
hetenkint 2-szer 2 órában havi 20 kor.
és hetenkint háromszor 2 órában havi
30 korona tandíjjal.

Jelentkezni lehet:

Mair féle könyvkereskedésben
Csengery-ut.

Somogyi Ede kárpitos üzletében volt

függönyök és butorszövetek

a mai naptól kezdve minden nap
délután 2 órától kezdve eladás-
ra kerülnek annak volt lakásán Ba-
zár udvar II. emelet. A dolgok izlése-
sége és mérsékelt ára folytán az érdek-
lődés igen nagy és így helyesen cse-
lekszik az, ki iparkodik szükségletét
mielőbb beszerezni.

Nevezett raktárából ezenkívül a wieni
iparkiallításon kitüntetést nyert három
könyvszekrény és a hozzá való író-
asztal kerül eladásra, még pedig oly
mérsékelt áron, hogy ezzel még a anyag-
sincs megfizetve és megérdemlik ezen
remek kivitelű tárgyak a megtekintést.

Pezsgődugót

használt, azonban nem töröttet, ve-
szek bármily mennyiségben, előzetes
tudakozódás nélkül, utánvétellel, da-
rabját 20 fillérért, ugyszintén hasz-
nált palackdugó kilogrammját 4 ko-
ronáért. Veszek új dugót is, de
csak minta beküldése esetén.

ROBICSEK ADOLF

parafadugógyár. 14047

Budapest, Nefelejts-utca 15.

Ujdonság!

Festés festék nélkül

képek füzetek a gyer-
meknek legszébb mu-
latsága Kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedésben Nagykanizsán.